

B&W Adviesnota

Onderwerp	Jaarverslag en jaarrekening 2023.
Zaaknummer	
B&W datum	14 mei 2024
Naam steller	Medewerker team Financiën Planning & Control
Teammanager	Teammanager team Financiën Planning & Control
Portefeuillehouder	Wim de Schryver

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Wim de Schryver 6 mei en 13 mei.

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter bespreking aanbieden aan de auditcommissie en Raad.

Advies

1. Akkoord te gaan met het raadsvoorstel.
2. Akkoord te gaan met het opheffen van de voorziening bomen.
3. De raad voor te stellen om:
 1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 vast te stellen.
 2. Het positieve resultaat van de Programmaverantwoording 2023 vast te stellen op € 17.907.189.
 3. Akkoord te gaan met verzoeken tot overheveling en / of doorschuiven van budgetten voor een totaalbedrag van € 6.477.755 (bijlage 9).
 4. Opheffen reserve R.16070 Regionaal transformatiefonds SD Jeugd.

Inleiding

Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 is het sluitstuk van de P&C-cyclus 2023. De P&C-cyclus 2023 is begonnen met de kadernota 2023 en de begroting 2023 gevolgd door de 1^e en 2^e bestuursrapportages waarbij bijstellingen hebben plaatsgevonden. In de jaarrekening 2023 is de realisatie van het boekjaar 2023 weergegeven.

Vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening 2023. Hierin legt het college van B&W verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid.

Tot 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de gemeente. Met ingang van 2023 geeft het college van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverantwoording af. De gemeenteraad heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening 2023.

De accountant heeft de controle nog niet afgerond. De controle inzake de SISA verantwoording (Single Information en Single Audit) is in een afrondende fase eveneens als de controle op het sociaal domein. Mocht uit de controle van de accountant nog constatering komen dan worden deze opgenomen in de bevestiging bij de jaarrekening en in het accountantsverslag opgesteld door de accountant. Het concept accountantsverslag is op 6 mei besproken met o.a. de wethouder financiën en de concern controller.

Beogd resultaat

Het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid in 2023 door het college van B&W.

Argumenten

1. Raadsvoorstel.

Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 is de afsluiting van de planning- en control cyclus 2023. Wettelijk is vastgelegd dat de raad het boekwerk moet vaststellen.

2. Opheffen van de voorziening bomen.

Het college van B&W heeft de bevoegdheid om de voorziening bomen op te heffen. De voorziening is in het verleden gevormd op basis van de Nota Deregulering kapvergunningstelsel. De voorziening is gebaseerd op de aanvragen van een kapvergunning voor een monumentale of waardevolle boom die niet voldoet aan de herplantverplichting.

3.1 Positief resultaat 2023.

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn definitief en resulteert in een positief resultaat van € 17.907.189.

Het jaar 2023 is een bijzonder jaar binnen de gehele gemeentesector met incidentele voordelen, prijsinflaties en het tekort aan materialen en personeel. Om middelen in de toekomst in te zetten, die aan de voorwaarden voldoen die de raad heeft gesteld, vinden er budgetoverhevelingen plaats van 2023 naar het jaar 2024. Zie hiervoor argument 1.2 en 1.3.

De accountant is in de afrondende fase van de controle. Het concept accountantsverslag is op 6 mei besproken met de Wethouder Financiën en de accountant. De auditcommissie zal op 12 juni het accountantsverslag bespreken met de accountant.

3.2 Tot en met 3.3 Budgetoverhevelingen en resultaatbestemming jaarrekening 2023.

Het bespreken van de budgetoverhevelingen en resultaatbestemmingen jaarrekening 2023. In het vaststellingsbesluit van de jaarrekening 2023 wordt verwezen naar bijlage 9 van de jaarrekening. Hier is een specifiek overzicht opgenomen inzake de budgetoverhevelingen.

Het totaalbedrag aan budgetoverhevelingen is € 6.477.755 echter € 5.086.580 heeft resultaatteffect wanneer deze budgetoverhevelingen worden goedgekeurd. Het overige deel is namelijk reeds opgenomen in specifieke reserves. Vanuit wet en regelgeving en transparantie worden deze overhevelingen zoals gebruikelijk ook inzichtelijk gemaakt.

Budgetoverhevelingen 2023 naar 2024 e.v., opgenomen in de Jaarrekening 2023.					
Beïnvloeding resultaat	Soort Reserve	Bedrag	overhevelen naar		
			Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Geen resultaatbeïnvloeding	Overheveling restant exploitatiebudgetten	497.512	497.512	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Algemene reserve	617.394	617.394	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Regionaal Transformatiefonds SD Jeugd	-	-	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Huisvesting primair onderwijs	-	-	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Frictereserve	276.269	276.269	-	-
Resultaatbeïnvloeding	Exploitatiebudget (zonder dekking uit reserve)	5.086.580	5.086.580	-	-
		6.477.755	6.477.755	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Een bedrag van € 963.965 vrij te laten vallen uit de reserve overheveling restant exploitatiebudgetten en te storten in de algemene reserve.				
	Uiteindelijk totaal overheveling restant exploitatiebudgetten naar 2024.				
	Exploitatiebudget (zonder dekking uit reserve)	5.086.580			
	Overheveling restant exploitatiebudgetten	497.512			
		5.584.092			

De raad heeft beslissingsbevoegdheid over de reserves waardoor deze besluitvorming volgens wet en regelgeving expliciet behoort plaats te vinden. Binnen de gemeente Venray is het gebruikelijk om het aantal reserves tot een minimum te beperken. Het ontstaan (de vorming) van de reserve overheveling restant exploitatiebudgetten, de algemene reserve, de reserve regionaal transformatiefonds sociaal domein (SD) Jeugd en de frictiereserve zijn in eerdere jaren door de raad besloten.

Van de overige in vorige jaren overgehevelde budgetten, voor een bedrag van € 963.965, wordt voorgesteld deze te laten vrijvallen uit de reserve overheveling restant exploitatiebudgetten en te storten in de algemene reserve.

3.4 Opheffen reserve R.16070 Regionaal transformatiefonds SD Jeugd.

Het betreft regionale middelen (Transformatiebudget) die Venray in haar beheer had tot 1 oktober 2023 voor de gehele regio. De middelen zijn inmiddels volledig besteed. Het beheer van de middelen ten behoeve van de regionale samenwerking is overgedragen aan gemeente Peel aan de Maas per 1 oktober 2023. Aan dit budget wordt jaarlijks een bijdrage geleverd aan de hand van de verdeelsleutel. De verdeelsleutel is regionaal afgestemd.

Kanttekeningen of risico's

De externe accountant is met de afrondende fase van de accountantscontrole bezig. Op 6 mei heeft een bespreking met de externe accountants plaatsgevonden in verband met het concept accountantsverslag. De wethouder financiën en concern controller hebben o.a. deelgenomen aan deze bespreking. Op 12 juni vindt de bespreking van het accountantsverslag door de accountant met de auditcommissie en de wethouder financiën plaats.

Communicatie

Via de griffie wordt de Jaarrekening 2023 aangeboden aan de raad. De communicatie zal plaatsvinden via een gecombineerd persbericht inzake de kadernota 2025 en de jaarrekening 2023.

Financiële gevolgen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt de gemeenteraad de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2023, na vaststelling van de jaarrekening 2023. Onder het kopje argumenten is een toelichting gegeven over de resultaatbestemming.

Vervolgtraject besluitvorming

Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 wordt in de raadsvergadering van 27 juni behandeld in de raad.

Evaluatie

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn het sluitstuk van de planning- en controlcyclus 2023.

Bijlagen

Bijlage 1: Boekwerk jaarverslag en jaarrekening 2023.

Bijlage 2: Raadsvoorstel jaarverslag en jaarrekening 2023.

Naslagwerk

Begroting 2023, kadernota 2024 (inclusief 1^e bijstellingen 2023), 2^e bestuursrapportage 2023.

Jaarverslag en jaarrekening 2023

Gemeente Venray

14-05-2024

Aanbiedingsbrief

Hierbij bieden we u het jaarverslag en de jaarrekening 2023 aan. Wij geven u hierin op programmaniveau inzicht in de behaalde resultaten over het jaar 2023.

Een beknopt overzicht van de grootste afwijkingen en de highlights per programma vindt u in de inleiding. Voor een overzicht op hoofdlijnen hebben we de jaarrekening grafisch weergegeven in een infographic. Deze staat in hoofdstuk 1.

Terugblik op 2023

Het jaar 2023 kenmerkte zich door veel onzekerheden. Sinds juli 2023 hebben we te maken met een demissionair kabinet en er is momenteel geen zicht op de start van een nieuw kabinet. Hierdoor blijven besluiten over de structurele financiering van gemeenten door het rijk uit. Ook de krapte op de arbeidsmarkt en het groeiende takenpakket van gemeenten zorgden voor extra druk. Daarnaast kampen we nog steeds met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, zoals hoge energieprijzen en inflatiecijfers en de opvang van oorlogsvluchtelingen.

Waar kwam het geld vandaan?

In 2023 ontvingen we € 180,5 miljoen. Daarvan kwam ruim € 127,2 miljoen van het Rijk en ruim € 53,3 miljoen uit eigen inkomsten. Leges, OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn de belangrijkste bronnen van eigen inkomsten. Samen goed voor € 29,5 miljoen. We ontvingen € 23,8 miljoen aan overige inkomsten.

Wat hebben we met het geld gedaan?

We gaven vorig jaar 162,5 miljoen euro uit. Het meeste geld, 91 miljoen euro, ging naar het sociaal domein en dan voornamelijk naar de uitgaven in het kader van ons vangnet. In 2023 is nieuw armoede- en schuldenbeleid vastgesteld en was er wederom een energietoeslag voor inwoners die het nodig hadden. Ook hebben we belangrijke stappen gezet voor onderwijs. MFA Merselo, met daarin basisschool De Lier werd opgeleverd en we startten de voorbereidingen voor de nieuwe huisvesting van Focus-Spectrum.

We gaven 25 miljoen euro uit aan woningbouw, woonomgeving, natuur en landschap, plattelandsontwikkeling en veiligheid en handhaving. Afgelopen jaar heeft de organisatie zich voorbereid op de komst van de nieuwe omgevingswet. Met het meerjarig woningbouwprogramma zijn belangrijke stappen gezet op het gebied van wonen. En met de vaststelling van het nieuwe beleid Internationale werknemers, kunnen we misstanden rondom de huisvesting en leefomstandigheden van deze werknemers voortaan beter aanpakken.

In 2023 hebben we verder gewerkt aan het vraagstuk over de coffeeshops in Venray; de koers is voorbereid en een aantal maatregelen zijn uitgevoerd. Ook op het gebied van duurzaamheid zijn stappen gezet door de herijking van de energiestrategie en een update van KODE.

Onder de streep

Het resultaat van 2023 was € 17.907.189. We hevelen budgetten over naar 2024, zodat we het geld kunnen blijven gebruiken waarvoor het bedoeld is. Het totaalbedrag aan budgetoverhevelingen is € 6.477.755.

Het positief resultaat na overhevelingen is 12.820.609 euro. De eerste 6,3 miljoen euro is al verantwoord en vastgesteld in de 2e Berap. Het restant overschot wordt veroorzaakt door de nog ontvangen uitkering van het gemeentefonds via de decembercirculaire, onderuitputting van personele budgetten en nog te ontvangen middelen beschermd wonen van uit de regionale begroting. Dit bedrag komt ten gunste van de algemene reserve. Dit is een landelijk beeld bij de gemeenten. Voor de toekomst is dit ook nodig om de mogelijke rijksbezuinigingen op te vangen. We staan er financieel goed voor, maar we hebben nog geen structureel sluitende begroting. Het eigen vermogen en de ruimte die lijkt te ontstaan door bovengenoemde oorzaken, zal ook deel uitmaken van het actieplan "Sluitende begroting".

Het college van burgemeester en wethouders van Gemeente Venray.

Vaststellingsbesluit

De raad van de gemeente Venray,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 mei 2024;

Besluit:

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 vast te stellen.
2. Het positieve resultaat van de Programmaverantwoording 2023 vast te stellen op € 17.907.189.
3. Akkoord te gaan met verzoeken tot overheveling en / of doorschuiven van budgetten voor een totaalbedrag van € 6.477.755 (bijlage 9).
4. Opheffen reserve R.16070 Regionaal transformatiefonds SD Jeugd.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 juni 2024.

, voorzitter

, raadsgriffier

Inhoud

Aanbiedingsbrief.....	2
Vaststellingsbesluit.....	3
Inhoud	5
Inleiding	8
Jaarrekening 2023 in één oogopslag.....	11
Begroting 2023 in één oogopslag.....	12
1. Beleidsbegroting.....	13
1.1 Programma's.....	13
Leeswijzer programma's	13
PROGRAMMA 1 LEVEN	14
DEELPROGRAMMA 1.1 OMGEVING	16
DEELPROGRAMMA 1.2 VANGNET	28
DEELPROGRAMMA 1.3 GEDRAG EN HOUDING	30
DEELPROGRAMMA 1.4 COMMUNICATIE	31
DEELPROGRAMMA 1.5 CONTROL (FINANCIËN).....	32
Programma 1: wat heeft het gekost?	33
PROGRAMMA 2 WONEN	34
DEELPROGRAMMA 2.1 WONINGBOUW.....	34
DEELPROGRAMMA 2.2 WOONOMGEVING	39
DEELPROGRAMMA 2.3 VEILIGHEID EN HANDHAVING.....	42
DEELPROGRAMMA 2.4 NATUUR, LANDSCHAP EN PLATTELANDSONTWIKKELING.....	46
DEELPROGRAMMA 2.5 DUURZAAMHEID	50
Programma 2: Wat heeft het gekost?.....	56
PROGRAMMA 3 WERKEN	57
DEELPROGRAMMA 3.1 ECONOMISCHE ONTWIKKELING	57
DEELPROGRAMMA 3.2 MOBILITEIT EN INFRASTRUCTUUR	65
Programma 3: Wat heeft het gekost?.....	71
PROGRAMMA 4 BESTUREN	72
DEELPROGRAMMA 4.1 BESTUUR.....	72
DEELPROGRAMMA 4.2 DIENSTVERLENING EN BEDRIJFSVOERING	77
DEELPROGRAMMA 4.3 FINANCIËN	85
Programma 4: Wat heeft het gekost?.....	86
1.2 PARAGRAFEN	87
Inleiding Paragrafen	87
Paragraaf A. Lokale heffingen	88
2. Het gerealiseerde beleid ten aanzien van de lokale heffingen.....	88
2.a. Rijksbeleid.....	88
2.b. Gemeentelijk beleid	89
3. Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen (belastingen, leges en rechten).....	90
4. De lokale belastingdruk	96
5. Het gerealiseerde kwijtscheldingsbeleid	100
Paragraaf B. Weerstandsvermogen en risicobeheer	102
1. Risicomanagement.....	102

2. Weerstandsvermogen	102
3. Risico's	103
Weerstandscapaciteit	112
Financiële kengetallen	113
Paragraaf C. Onderhoud kapitaalgoederen	116
Onderhoud wegen (programma 3)	117
Onderhoud riolering (programma 3).....	118
Onderhoud haven (programma 3).....	118
Onderhoud openbaar groen (programma 2)	119
Onderhoud speelvoorzieningen (programma 2)	120
Onderhoud bossen, natuurgebieden en landschappelijke elementen (programma 2) ...	120
Onderhoud openbare verlichting (programma 2).....	121
Onderhoud gebouwen (programma 1).....	121
Paragraaf D. Financiering	124
Inleiding	124
1. Algemeen	124
4. Schatkistbankieren.....	128
Paragraaf E. Bedrijfsvoering	130
Inleiding	130
Doelstelling, status en speerpunten2023	130
Beleid/strategie	131
Management	132
Medewerkers.....	132
Financiën	133
Informatie en processen	133
Resultaatgebieden	133
Leren en verbeteren.....	133
Toelichting rechtmatigheidsverantwoording.....	134
Overzicht overhead	136
Paragraaf F. Verbonden partijen	137
Paragraaf G. Grondbeleid	163
Inleiding	163
Woningbouw	164
Toekomstige grondexploitaties	164
Grondvoorraad	165
Regionale projecten	165
Overige gronden.....	166
Risicoreserve Grondbedrijf	167
Paragraaf H. Investerings.....	168
Investerings.....	168
Toelichting investeringen	168
Paragraaf I. Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	171
Jaarrekening	172
Balans per 31-12-2023	172

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	174
Toelichting op de balans	179
Publieke en Semipublieke sector (WNT)	190
Baten en lasten 2023	192
Recapitulatie baten en lasten 2023.....	192
Analyse afwijkingen begroting en realisatie	194
Programma 1 Leven	194
Programma 2 Wonen.....	198
Programma 3 Werken.....	201
Programma 4 Besturen	203
Overzicht Incidentele baten en Lasten.....	207
Rechtmatigheidsverantwoording 2023	214
Single information en single audit (sisa)	215
Bijlagen bij de jaarrekening	244
Bijlage 1. BBV indicatoren.....	244
Bijlage 2. Taakvelden per programma	248
Bijlage 3. Toelichting grondexploitaties.....	251
Bijlage 4. Lijst met restantinvesteringen 2023	256
Bijlage 5. Toelichting reserves en voorzieningen.....	260
Toelichting reserves	260
EGALISATIERESERVES	262
OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES	263
BESTEMMINGSRESERVES DEKKING KAPITAALLASTEN	268
BESTEMMINGSRESERVES GRONDBEDRIJF	271
Toelichting voorzieningen.....	274
DOOR DERDEN BEKLEMDE MIDDELEN MET EEN SPECIFIEKE AANWENDING	274
ONDERHOUDSEKALISATIEVOORZIENINGEN	275
VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S	280
VOORZIENINGEN GRONDBEDRIJF	281
VOORZIENINGEN SALDEREN.....	282
Bijlage 6. EMU-saldo	284
Bijlage 7. Overzicht programma's, producten, portefeuillehouders, budgethouders, commissies	285
Bijlage 8. Lijst met afkortingen.....	289
Bijlage 9. Budgetoverhevelingen.....	295

Inleiding

In de begroting 2023 heeft de gemeenteraad de kaders op programmaniveau vastgelegd. Met het jaarverslag en de jaarrekening legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid in 2023. In deze verantwoording wordt in het bijzonder uitleg gegeven over de uitvoering van de speerpunten uit het collegeprogramma en de overige ontwikkelingen. Per programma is de voortgang van de opdrachten toegelicht en zijn de speerpunten, indicatoren en doelen geactualiseerd.

Inhoud

Voor u ligt het boekwerk van het jaarverslag en de jaarrekening 2023. Een samenvatting van de belangrijkste onderdelen is opgenomen in een "jaarrekening in één oogopslag".

In het jaarverslag zijn de volgende onderdelen opgenomen:

1. De programmaverantwoording. Hierin is per programma opgenomen wat de gemeente de komende collegeperiode wil bereiken, de zogenaamde opdrachten. Tevens staan opgenomen welke activiteiten we in 2023 hebben uitgevoerd om deze opdrachten te realiseren. Tot slot wordt aangegeven wat dit in financiële zin heeft gekost.
2. De paragrafen, met daarin gebundelde informatie over thema's. Het gaat vooral om de beleidslijnen van het beheersproces. Hierbij kan sprake zijn van een grote financiële of politieke betekenis. Daarnaast kan sprake zijn van een aanzienlijk belang voor de realisatie van programma's.

In de jaarrekening zijn de balans met toelichting, de verantwoording in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector, de recapitulatie van de baten en lasten, de taakvelden per programma, het overzicht van incidentele baten en lasten en het overzicht Single Information en Single Audit (SISA) opgenomen.

Het boekwerk jaarverslag en jaarrekening 2023 sluit af met acht bijlagen:

1. BBV indicatoren.
2. Taakvelden per programma.
3. Toelichting grondexploitatie.
4. Lijst restantinvesteringen.
5. Toelichting reserves en voorzieningen.
6. EMU-saldo.
7. Overzicht programma's, producten, portefeuillehouders, budgethouders en commissies.
8. Lijst met afkortingen.
9. Budgetoverhevelingen.

In tabellen, overzichten en grafieken zijn de opgenomen bedragen in duizenden euro's, tenzij anders is vermeld. In de analyse op de afwijkingen begroting en realisatie, onderdeel baten en lasten, gaan we uit van de laatste bijgestelde begroting uit de 2e bestuursrapportage 2023 en de raadsbesluiten daarna tenzij anders vermeld.

	Primaire Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
	2023	2023	2023
Totaal saldo van baten en lasten	-4.113	-4.901	12.098
Mutaties in de reserves	4.593	11.218	5.809
Geraamd en gerealiseerd resultaat	480	6.316	17.907

Het bruto resultaat van de jaarrekening 2023 is € 17.907.197. De budgetoverhevelingen met resultaatbeïnvloeding (zie bijlage 9) bedragen € 5.086.580. Voorgesteld wordt om de bedragen beschikbaar te houden voor 2024. Hierdoor wordt het netto resultaat van de jaarrekening 2023 € 12.820.609.

Ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2023 werd een resultaat verwacht van € 6.316.378. Het verschil tussen het netto resultaat van de jaarrekening 2023 en het voorlopig resultaat ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2023 bedraagt € 6.504.231.

Dit verschil wordt met name verklaard door:

1. Nog ontvangen gemeentefondsuitkering € 2.646.000.
2. Onderuitputting van de personele budgetten € 900.000.
3. Nog ontvangen middelen beschermd wonen vanuit de regionale begroting 2023 € 678.000.
4. Voordeel op participatie door daling van het aantal uitkeringen waardoor minder uitgegeven en actualisatie voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken € 648.000.
5. WMO diverse budgetten een voordeel vanwege een aangepaste planning in de realisatie en de ontvangen vergoeding uit regionale budgetten € 593.000.
6. Voordeel APPA voorziening voormalig personeel B&W door herberekening op basis van rekenrente € 322.000.
7. Het extra geld voor de eindafrekening sociale werkvoorziening is niet volledig nodig gebleken €202.000.
8. Wet Open Overheid (WOO) en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) wegens verschuiving en wijzigingen in de wet is minder uitgegeven dan verwacht € 195.000.
9. De opbrengsten uit toeristenbelasting zijn € 169.000 hoger door een meeropbrengst van de verblijfsbelasting uit 2022 en door de verhoging van het tarief van € 1,25 naar € 1,30.

In het onderdeel analyse op de afwijkingen is een nadere uitleg opgenomen.

Een samenvatting op hoofdlijnen:

Waar kwam het geld vandaan?

In 2023 ontvingen we € 180,5 miljoen. Daarvan kwam ruim € 127,2 miljoen van het Rijk en ruim € 53,3 miljoen uit eigen inkomsten. Leges, OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn de belangrijkste bronnen van eigen inkomsten. Samen goed voor € 29,5 miljoen. We ontvingen € 23,8 miljoen aan overige inkomsten.

Wat hebben we met het geld gedaan?

Enkele highlights per begrotingsprogramma worden hieronder vermeld.

Programma 1 Leven

In 2023 gaven we € 91,3 miljoen uit aan het breed sociaal domein. Het grootste deel hiervan (75,5%) bestaat uit uitgaven in het kader van ons vangnet. In 2023 is een nieuw procesplan opgesteld voor het Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal domein langs de lijn van de drie deelopdrachten Versterken omgeving, Houding & Gedrag en Toegang. Op het gebied van bestaanszekerheid is er het afgelopen jaar in Venray ook veel gebeurd. Zo was er ook 2023 weer een regeling voor energietoeslag beschikbaar en is aan inwoners ondersteuning geboden bij energiebesparing. Ook is een nieuw armoede en schuldenbeleid vastgesteld. In 2023 is nadrukkelijk de verbinding gelegd tussen het sociaal en ruimtelijk domein. Als onderdeel van het omgevingsprogramma landelijk gebied is namelijk gewerkt aan de definitie van een "Een gezonde en veilige leefomgeving". Verder maakt het thema 'Wonen en zorg' nadrukkelijk deel uit van het woningbouwprogramma Venray 2023-2035. Op het gebied van onderwijshuisvesting zijn in 2023 belangrijke stappen gezet. Denk hierbij aan de oplevering van het MFA Merselo waar de basisschool de Lier deel van uitmaakt, de voorbereidingen voor de nieuwe huisvesting van SO/SBO Focus-Spectrum en de herontwikkeling van locatie Toverbal en de afronding van de recentralisatie van het Raayland College.

Programma 2 Wonen

We gaven in totaal € 25 miljoen uit aan woningbouw, de woonomgeving, natuur en landschap, plattelandontwikkeling en veiligheid en handhaving. In 2023 is gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet, die op 1 januari 2024 eindelijk van kracht is geworden. Op vele gebieden zijn de benodigde aanpassingen doorgevoerd en zijn medewerkers, maar ook bestuurders, voorbereid op de komst van de nieuwe wet. Op het gebied van Wonen zijn belangrijke stappen gezet. Het meerjarig Woningbouwprogramma, inclusief monitoring is opgesteld en via de woontafel blijven belangrijke stakeholders hierbij betrokken. Samenwerkingsafspraken met Wonen Limburg zijn voor de komende jaren vastgelegd. In 2023 is het beleid Internationale werknemers vastgesteld met een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Met dit beleid kunnen misstanden rondom de huisvesting

en leefomstandigheden van internationale werknemers beter worden aangepakt. Op het gebied van een veilige woonomgeving is in 2023 verder gewerkt aan het vraagstuk met betrekking tot de coffeeshops in Venray. De koers met betrekking tot de coffeeshops is voorbereid en een aantal maatregelen (de verkeerspilot, inzet straatcoaches) zijn uitgevoerd. In 2023 heeft een herijking van de Energiestrategie plaatsgevonden waarbij wordt ingezet op het vormgeven van nieuwe energiesystemen én op energiebesparing. Een update van KODE maakt integraal onderdeel uit van deze energiestrategie. Betreffende het grondbedrijf zijn er in 2023 ongeveer evenveel kavels verkocht als vooraf verwacht. Ondanks de gestegen hypotheekrente en bouwkosten is er nog steeds interesse in bouw kavels. Er is aan de voorkant rekening gehouden met een hogere kostenindexering in verband met bovengemiddelde prijsstijgingen. Mede hierdoor zijn er geen nadelige aanpassingen in de grondexploitaties nodig geweest.

Programma 3 Werken

We gaven in totaal € 15,9 miljoen uit in dit programma. Voor de ontwikkeling van bedrijventerrein (22 ha.) is Smakterheide-Noord aangewezen. Dit wordt in samenwerking met de B.V. Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo verder uitgewerkt in een businesscase. 2023 was het laatste jaar van de Stimuleringsverordening Centrumvisie. De regeling heeft haar vruchten afgeworpen, zowel in relatie tot het terugdringen van winkelleegstand als het creëren van woonruimte in de vorm van appartementen. In 2023 is het Regionaal Actieplan Vrijtijdseconomie herijkt, waarbij de opzet van regiomarketing en het betrekken van ondernemers bij de uitvoering belangrijke thema's zijn. Er is een nieuw Wegenbeleidsplan 2023-2027 vastgesteld, waarmee de kaders voor het beheer van ons wegennet, zoals streefkwaliteit, onderhoudskosten en budgetten, meerjarig vastliggen.

Programma 4 Besturen

De lasten van dit programma bedroegen in 2023 in totaal € 30,2 miljoen. In 2023 is gewerkt aan de verdere ontwikkeling van inwonersparticipatie. Er ligt inmiddels een concept-visie Participatie. Daarnaast is het 'Kader Omgevingsdialoog', dat gaat over het betrekken van inwoners bij hun directe leefomgeving, herijkt. De Regiodeal en de Investeringsagenda zorgen voor een stevige impuls in onze regio. In 2023 hebben we actief bijgedragen aan de invulling van de nieuwe Regiodeal die vanaf 2025 gaat lopen. Binnen onze dienstverlening en bedrijfsvoering proberen we mee te gaan met de belangrijke technologische ontwikkelingen om ons heen. Binnen de digitale transformatie zijn ook in 2023 nieuwe technieken toegepast en is ingezet op data-gedreven werken door onze medewerkers. Mede als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt hebben we geïnvesteerd in onze arbeidsmarktcommunicatie om zo beter nieuwe mensen te vinden, binden en boeien voor onze organisatie. In 2023 heeft verder een herijking van het Risicobeleid plaatsgevonden en is een start gemaakt met de implementatie van het nieuwe risicomanagement in de organisatie. Daarnaast zijn de (financiële) verordeningen artikel 212, 213 en 213A Gemeentewet geactualiseerd.

Jaarrekening 2023 in één oogopslag

JAARREKENING 2023

INWONERAANTAL 45.964 JANUARI 2023

In de jaarrekening legt het college van B&W verantwoording af aan de inwoners en de gemeenteraad van Venray. In deze infographic ziet u wat de inkomsten en uitgaven waren in 2023. En hoe dit is verdeeld over de thema's Leven, Wonen, Werken en Besturen.

WAAR KOMT HET VANDAAN?

INKOMSTEN
180,4
MILJOEN
TOTAAL

WAAR GAAT HET NAARTOE?

UITGAVEN
162,5
MILJOEN
TOTAAL

RIJK

127.127.000

Algemene uitkering en overige rijksinkomsten.

HEFFINGEN

29.602.000

Onroerende zaakbelastingen	16.186.000
Afvalstoffenheffing	4.883.000
Rioolheffing	4.836.000
Leges	2.112.000
Overige heffingen	1.585.000

OVERIGE INKOMSTEN

23.747.000

O.a. grondbedrijf, bijdragen van regiogemeenten, waterschappen, provincie, bijdragen voor sociaal domein, opbrengst afvalstromen en mutatie reserves.

RESULTAAT

(gaat naar algemene reserve)

12.821.000

BUDGET-OVERHEVELING

(opnieuw bestemd in 2024)

5.086.000

€ per inwoner

LEVEN

Omgeving	22.598.000	501,88
Vangnet	68.958.000	1.545,17

WONEN

Woningbouw	5.967.000	133,71
Woonomgeving	11.559.000	254,08
Veiligheid en handhaving	5.613.000	125,77
Natuur, landschap en plattelandsontwikkeling	1.082.000	24,24
Duurzaamheid	1.082.000	24,24

WERKEN

Economische ontwikkeling	2.660.000	59,60
Mobiliteit en infrastructuur	13.239.000	296,65

BESTUREN

Bestuur	4.397.000	98,53
Dienstverlening en bedrijfsvoering	23.055.000	516,16
Financiën	2.801.000	62,76

INWONERSAANTAL

2021	45.713
2022	45.964
2023	44.628

TREND PER INWONER

GEMIDDELDDE WOZ WAARDE

2021	243.555
2022	263.500
2023	301.700

OZB

2021	537,08
2022	540,02
2023	550,69

RIOOLHEFFING

2021	227,40
2022	235,42
2023	244,68

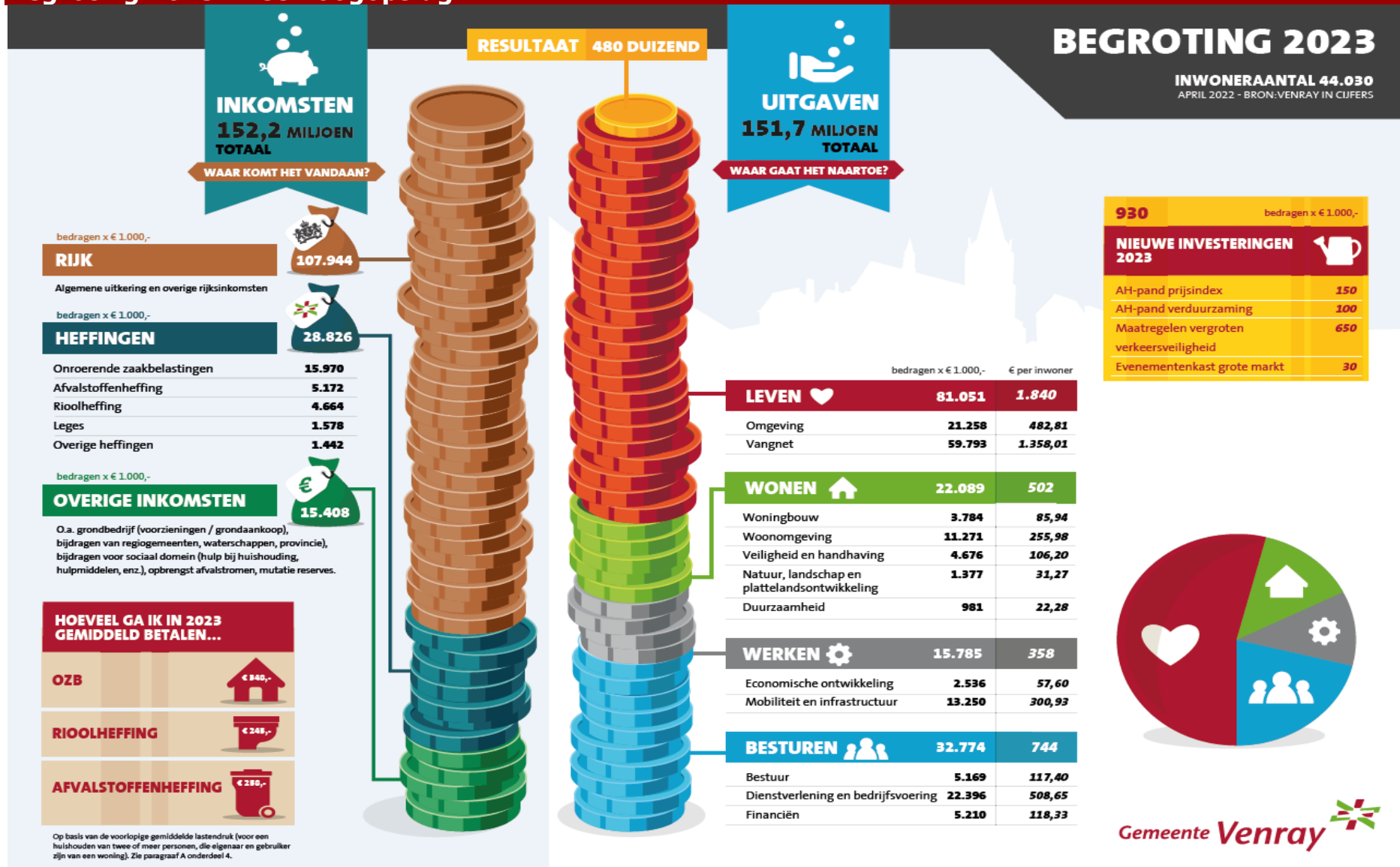
AFVALSTOFFENHEFFING

2021	219,01
2022	239,71
2023	258,48

Op basis van de belastingdruk 2023 per huishouden van OZB eigenaar (woonruimten, dus zonder bedrijven), rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Gemeente Venray

Begroting 2023 in één oogopslag

1. Beleidsbegroting

1.1 Programma's

Leeswijzer programma's

De Programmaverantwoording is opgebouwd conform de drie W-vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we daarvoor gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

Het jaarverslag geeft per onderdeel weer wat er bereikt en gedaan is in het jaar 2023. Bij de vraag: 'Wat hebben we daarvoor gedaan?' staat opgenomen welke speerpunten en aanvullende ontwikkelingen in 2023 opgepakt zijn in het kader van de realisatie van de tactische opgave. Deze speerpunten/ontwikkelingen zijn in tabelvorm opgenomen. De header van de tabel ziet er als volgt uit:

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
------------	-----------	-------------	-----------

Onder het eerste kopje staan speerpunten geformuleerd die in de begroting 2023 opgenomen staan. Onder het kopje "Stand van zaken" staat aangegeven wat in 2023 gedaan is, eventueel met een kleine doorkijk naar 2024. Primair uitgangspunt is de peildatum 31 december 2023 immers betreft het een verantwoordingsdocument over het jaar 2023. Bij sommige activiteiten zijn desondanks toch accenten gelegd op het vervolgproces in 2024. Indien de activiteit in 2023 is afgerond is dit in de tekst nader toegelicht. Het laatste onderwerp in de tabel betreft de "Status". In de Programmaverantwoording wordt de status uitgedrukt in de vorm van een stoplichtenmodel. In onderstaand overzicht staat de betekenis van de gebruikte symbolen toegelicht:

	Conform planning
	Bijsturing noodzakelijk
	Aanpassing van het besluit
	N.v.t.
	Opdracht gereed

De gebruikte symbolen zijn eveneens bepaald op basis van de peildatum 31 december 2023. De opdrachten welke gereed zijn gekomen in 2023 zijn zichtbaar gemaakt met een vlag. In het collegeprogramma 2022-2026 "Samen maken we Venray" zijn een aantal opdrachten in bijlage 2 uiteengezet die niet meer worden uitgevoerd of die zijn opgegaan in een andere opdracht. Deze worden ook als afgesloten inzichtelijk gemaakt in deze jaarrekening "Opdracht gereed". Tot slot staat bij de vraag: "Wat heeft het gekost?" een tabel met de ramingen, de resultaten en de verschillen. De analyse tussen de afwijking van de begroting, na wijziging, ten opzichte van de realisatie is opgenomen in de jaarrekening onder paragraaf 2.3 Recapitulatie baten en lasten. In navolging van de BBV is het verplicht om een aantal indicatoren op te nemen. Deze indicatoren zijn in aparte tabellen opgenomen op basis van de VNG website 'waarstaatjegemeente.nl' (d.d. 25-01-2024). De verplichte BBV indicatoren zijn opgenomen in bijlage 1. De header van de tabel BBV indicatoren ziet er als volgt uit:

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
-----------------	---------	--------	---------------	-----------	------	--------------

Van de verplichte BBV-indicatoren valt op dat regelmatig de cijfers van 2020 en 2021 zijn opgenomen. Dit komt omdat op de VNG website 'waarstaatjegemeente.nl' geen informatie is opgenomen voor latere jaren. De regeling beleidsindicatoren gemeenten is aangepast waardoor een aantal beleidsindicatoren zijn vervallen. Deze zijn derhalve niet meer verantwoord in deze jaarrekening.

PROGRAMMA 1 LEVEN

Belangrijke ontwikkelingen in 2023

Val kabinet

In juli 2023 is het kabinet gevallen. Hoewel het aantal dossiers dat controversieel werd verklaard voor het sociaal domein beperkt bleef, zagen we dat dit gevolgen had voor enerzijds de landelijke discussie over specifieke thema's en anderzijds het tempo van uitwerking van bepaalde voorstellen. Wel controversieel verklaard werd het nieuwe objectieve verdeelmodel voor Beschermd Wonen (een maatregel die ervoor zorgt dat alle gemeenten financieel verantwoordelijk worden) en daarmee is de invoering van deze maatregel nu voor de vierde keer uitgesteld.

Bestaanszekerheid

Het jaar 2023 stond in het teken van bestaanszekerheid. Zowel landelijk maar ook lokaal. Landelijk is een pakket aan maatregelen getroffen maar ook lokaal zijn we onze inwoners tegemoetgekomen. Zo is weer een energietoeslag toegekend en zijn mogelijkheden aangeboden om te komen tot energiebesparing. Ook is een nieuw armoede en schuldenbeleid vastgesteld, met als belangrijkste onderdelen het toegankelijker maken van de minimaregelingen en dienstverlening, het verruimen van de doelgroep en aanpassing van enkele bedragen en het verstevigen van de samenwerking met netwerkpartners.

In 2023 is tijdelijk het Venray fonds opgericht om verenigingen, instellingen en bedrijven tegemoet te komen in de stijgende energielasten. Voor onze grotere maatschappelijke instellingen is besloten, gelet ook op de stijgende salarislasten, om vanaf 2023 de prijsindex los te laten en daarvoor in de plaats voortaan de OVA-index te hanteren.

Wonen en zorg / visie zorgaanbod

Om uitvoering te kunnen geven aan het thema wonen en zorg uit het omgevingsprogramma "verder bouwen aan de toekomst van Venray" is het actieplan wonen en zorg vastgesteld. Het actieplan richt zich op ouderen, kwetsbare jongeren, inwoners die uitstromen uit Beschermd Wonen en de Maatschappelijk Opvang en inwoners met een Gehandicaptenzorg en GGZ indicatie (kwetsbare groepen).

Het actieplan is opgesteld voor de periode 2023-2032. De visie en doelstellingen zullen richting geven voor deze periode voor alle initiatieven op het gebied van wonen en zorg. Het actieplan is een dynamisch document, wat jaarlijks geëvalueerd wordt door de negentien betrokken partners en waarop bijgestuurd kan worden indien nodig.

Ook is de visie zorgaanbod uitgewerkt en is de raad via een raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd.

Beschermd Wonen

Gedurende 2023 werden we geconfronteerd met een tekort aan opvangplaatsen Beschermd Wonen. Reden waarom extra plaatsen zijn ingekocht in afwachting van een duurzame oplossing. Deze extra plaatsen zijn bekostigd vanuit de regionale begroting.

Hervormingsagenda Jeugd

In de Hervormingsagenda Jeugd staan maatregelen om de jeugdzorg te verbeteren en de kosten te verlagen. In 2023 is er een akkoord bereikt met als onderdeel dat de besparingsopgave tot en met 2025 wordt bevroren. De gevolgen hiervan zijn meerjarig in onze begroting verwerkt. Een deskundigencommissie zal met terugwerkende kracht een zwaarwegend oordeel geven over de vraag wie verantwoordelijk is voor tekorten. Naast het financieel kader, moeten, in de loop van 2024, nog afspraken gemaakt worden over de inkoop en organisaties van specialistische jeugdzorg op regionaal en landelijk niveau. Dit neemt niet weg dat wij als gemeente al met enkele maatregelen aan de slag zijn gegaan, zoals de inzet van een Specialist Ondersteuner Jeugd (SOJ) bij de huisartsen.

NLW

In 2023 hebben wij een tweetal nieuwe opdrachten beschreven. Een opdracht gericht op continuïteit en de bedrijfsvoering van de NLW waarbij de oude financiële afspraken zijn hersteld. De andere opdracht gericht op het passend en waardevol meedoen van onze inwoners waarbij meedoen wordt gezien in de meest brede zin van het woord. De uitkomst van deze opdracht is

bepalend voor de toekomstige koers van de NLW. Beide opdrachten kennen een doorlooptijd tot eind 2024.

Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis (brede SPUK)

In 2023 is het Plan van Aanpak 2023-2026 opgesteld en daarmee is de brede SPUK aangevraagd voor de jaren 2023 t/m 2026. De brede SPUK bestaat uit drie inhoudelijke hoofdthema's namelijk 1) Sport, bewegen en cultuur, 2) Gezondheid en sociale basis en 3) Ondersteunende onderdelen.

Subsidiebeleid

Om onze subsidieverlening af te stemmen op de behoeftes van deze tijd en te zorgen voor een juiste rechtmatige verlening van subsidie is in 2023 de algemene subsidieverordening geactualiseerd. Dit heeft ertoe geleid dat er per beleidsthema (organisatiebreed) door het college aparte regelingen zijn vastgesteld. In 2024 heeft de raad ingestemd met het bijbehorende subsidieplafond per regeling. In 2024 zal een publiekscampagne gestart worden om met name de mogelijkheden voor een eenmalige subsidie bij onze inwoners onder de aandacht te brengen.

Bibliotheekwerk

In 2023 is gestart met de herijking van de in 2019 vastgestelde visie. Dit met het oog op maatschappelijke vraagstukken enerzijds en de invoering van een gemeentelijke zorgplicht anderzijds. Vooruitlopend op de wetswijziging is ook een eenmalige specifieke uitkering aangevraagd ter versteviging van het lokale bibliotheekwerk.

Uitvoeringsplan accommodatiebeleid

In 2023 is een start gemaakt met het opstellen van een brede opdracht om te komen tot een actualisatie/uitbreiding van het accommodatiebeleid en vastgoedbeheer. In 2024 zal deze opdracht worden voorgelegd aan het college waarmee er een opdracht aan de organisatie ligt.

Gemeentelijke opgave asiel en opvang Oekraïense vluchtelingen

Vanaf december 2022 is gezocht naar 2 grotere opvanglocaties om een brede doelgroep van ontheemden op te vangen. Venray wil geen noodopvang meer, maar een duurzame en menswaardige opvang van asielzoekers, statushouders, vluchtelingen en woonurgente waarvoor wij als gemeente een opgave hebben. In juni is een voorstel voorgelegd aan de raad om voor 3 locaties die pasten binnen de randvoorwaarden - met alle partijen en belanghebbenden - een mogelijke ontwikkeling uit te werken.

Hierop ontstond veel onrust in de Venrayse gemeenschap. Het besluit is aangepast en op 12 december heeft de raad een nieuwe opdracht gegeven. Uitgangspunt is te zoeken naar mogelijke aanvullende locaties, waarbij de nadruk meer ligt op wonen en integratie. In het nieuwe proces worden ook vooraf de meningen en zorgen van de belanghebbenden opgehaald, zodat de raad deze bij de locatiekeuze kan meewegen.

De gemeente Venray vangt ongeveer 200 vluchtelingen uit Oekraïne op. De 120 opvangplekken die er waren in het Raaylandcollege, zijn vanaf juni vervangen door 26 chalets met 130 plekken op het Servaasterrein. We hebben 64 plekken in de patiëntenwoningen aan de Stationsweg en in 3 huisjes op het Roekenbosch wonen nog 16 vluchtelingen.

Daarnaast worden nog ongeveer 180 vluchtelingen opgevangen bij particulieren in onze gemeente.

Monitor Sociaal Domein

De raad wordt middels de 'Monitor Sociaal Domein' twee maal per jaar geïnformeerd over de realisatie van de doelstellingen uit de kadernota. In deze programmaverantwoording zijn in de toelichting op bouwstenen de belangrijkste indicatoren opgenomen. Voor meer detailinformatie verwijzen we naar de 'Jaarrapportage sociaal domein 2023'.

DEELPROGRAMMA 1.1 OMGEVING

Wat hebben we bereikt?

Het motto voor deze bouwsteen luidt "Versterken in plaats van sturen"

We zien de kracht van de gemeenschap toenemen en streven naar een sterke omgeving die (kwetsbare) inwoners ondersteunt en versterkt.

De komende jaren leggen wij de nadruk op de omgeving van onze inwoners en hun sociale basisinfrastructuur. Die omgeving bestaat uit alle voorzieningen waar inwoners gebruik van kunnen maken zonder dat ze een doorverwijzing of indicatie nodig hebben. Het gaat onder andere om de volgende voorzieningen:

- het eigen netwerk van inwoners
- onderwijs
- de bibliotheek
- maatschappelijk werk en jongerenwerk
- de arbeidsmarkt
- gezinscoaches
- het verenigingsleven
- sportfaciliteiten
- informele zorg
- gemeenschapshuizen
- vrijwilligersorganisaties.

Het is belangrijk dat het in die omgeving goed toeven is en dat onze inwoners alle kansen krijgen om zich te ontwikkelen. Onze inzet gaat daarbij naar het versterken van de omgeving vanuit preventief oogpunt (hoe sterker de omgeving, hoe minder snel mensen een beroep doen op ondersteuning), het realiseren van voorzieningen, maar zeker ook naar het maken van duurzame verbindingen en een gezonde leefomgeving.

Deze aanpak sluit aan bij de denkwijze van positieve gezondheid: gezondheid bestaat uit méér dan 'niet ziek zijn' en richt zich op mensen zelf, op hun veerkracht, op wat hun leven betekenisvol maakt. Als het gaat om een gezonde leefomgeving, dan zien we ook een verbinding met een andere grote opgave die wij hebben als gemeente: de Omgevingswet.

Indicatoren

Voor de bouwsteen Omgeving zijn de volgende indicatoren geformuleerd waarbij per indicator de actuele trend is aangegeven:

Basisindicatoren	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Mate van zelfredzaamheid	—	↓
Beroep op sociale omgeving	↑	↑
Gebruik van algemene voorzieningen	↑	↑

↑ = Stijging

↓ = Daling

— = Gelijk

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan de vastgestelde doelstellingen van dit deelprogramma.

- Veiligheidsregio Limburg-Noord
- Zorg en Veiligheidshuis Noord-Limburg
- Veilig Thuis

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein	Continu	De in maart 2023 opgeleverde impactanalyse Nieuwe Toegang en de ontwikkelingen binnen de deelopdracht Versterken Omgeving zijn aanleiding geweest om in de loop van 2023 het proces Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein (UP SD) te vernieuwen. Er is een nieuw procesplan opgesteld waarmee de stuurgroep op 9 november 2023 heeft ingestemd. Besluitvorming college volgt in de loop van januari 2024. Dit procesplan gaat uit van een procesmatige integrale aanpak van het UP SD en komt dus in de plaats van de meer projectmatige aanpak bij de diverse deelopdrachten tot nog toe. In 2024 wordt langs de lijn van de deelopdrachten Versterken omgeving, Houding & Gedrag en Toegang verder gewerkt aan het uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein. Via een raadsinformatiebrief, is de gemeenteraad over de ontwikkelingen geïnformeerd.	
Uitvoeren deelopdracht 'Versterken omgeving'	2024	De deelopdracht versterken omgeving bestaat uit de volgende twee stappen: 1. Afronden lopende bestuursopdracht: het samen met onze partners actualiseren van het in beeld gebrachte voorliggend veld en de kansen die eerder geformuleerd zijn. 2. Formuleren nieuwe bestuursopdracht voor het vervolg: Er spelen enkele ontwikkelingen waarbij het van belang is om inhoudelijke doelstellingen, projecten en samenwerkingspartners te verbinden en samen te brengen. Enkele voorbeelden: • Venray start vanaf 2024 met het traject Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) waarin het versterken van de omgeving een belangrijk onderdeel is. • Er zijn diverse opdrachten vanuit het collegeprogramma (stimuleren van de verbinding tussen onderwijs en onze sport-, kunst- en cultuursector en het in beeld brengen van onze preventieactiviteiten) die bijdragen aan het versterken van de omgeving. • In 2023 is het plan van aanpak Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis' opgesteld en ingediend bij de VNG. In dit plan staat het versterken van de omgeving centraal.	
Duiding en koers gezonde en	2024	Deze opdracht is onderdeel van het	

veilige leefomgeving		<p>omgevingsprogramma landelijk gebied. Een gezonde en veilige leefomgeving staat centraal in de omgevingsvisie van de gemeente. In fase 1 van het project bepalen we wat we in Venray verstaan onder een veilige en gezonde leefomgeving. Er zijn zeven thema's uitgewerkt in kernwaarden met een toelichting. In de zomermaanden heeft het participatieproces met inwoners en betrokken organisaties plaatsgevonden. In december 2023 zijn de kernwaarden aan het college van B&W voorgelegd en in februari 2024 zijn de kernwaarden door de gemeenteraad vastgesteld. Dan start de verdere uitwerking van kwaliteitsnormen in 2024.</p>	
Voortzetten verbinden gezonde school met de wijk	2025	<p>In 2020 is vanuit de Gelijke Kansen Agenda en aanpak gezondheidsverschillen gestart met het traject 'gezonde basisschool in verbinding met de wijk Brukske'.</p> <p>In eerste instantie is er gestart vanuit kindcentrum Krokodaris, waarna er in een later stadium verbreding plaats zou vinden naar andere kinderopvanglocaties en scholen met kinderen uit de wijk Brukske en andere wijken/dorpen van Venray. Tot op heden vinden de interventies echter alleen nog plaats vanuit het kindcentrum Krokodaris.</p> <p>Oorzaak hiervoor is dat de mate van betrokkenheid vanuit deelnemende organisaties verschilt. Dit vanuit diverse redenen zoals uitval of wisseling van personeel en prioriteiten die dan gesteld dienen te worden.</p> <p>Er zijn diverse mooie initiatieven ontplooit in de afgelopen periode, echter zijn deze initiatieven onvoldoende met elkaar verbonden of verbreed.</p> <p>Bij het ministerie van OCW ligt momenteel een vraag tot uitstel van de subsidieregeling, om de ingezette activiteiten als onderdeel van een visie verder te implementeren en te borgen.</p>	
Herijken van de Lokale	2024	Op basis van het Ambitiedocument Inclusief	

<p>Educatieve Agenda</p>		<p>Onderwijs uit 2022 zijn we met onderwijspartners in gesprek gegaan over hoe wij 'Goed Onderwijs' in Venray samen willen realiseren. In 2023 zijn een aantal stappen gezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In april heeft er een themabijeenkomst Inclusief onderwijs plaatsgevonden, met partners uit het brede onderwijsveld. • Uitzetten vragenlijst en opstellen nulmeting • In november Bespreken nulmeting met de onderwijsbestuurders met als doel te komen tot concrete vervolgstappen. Daar waar nodig komen we tot gelegenheidscoalities om inclusief onderwijs verder vorm te geven. 	
<p>Bevorderen kansengelijkheid</p>	<p>Continu</p>	<p>Mede als gevolg van corona is de landelijke</p>	

binnen het onderwijs		<p>Gelijke Kansen Alliantie (GKA) verlengd met 2 jaar, tot en met 2023. Venray is één van de deelnemende gemeenten aan de GKA onder de naam OK-ay. Het doel is een duurzame inbedding van de gelijke kansen aanpak en borging van de opbrengsten van de afgelopen jaren. De onderwijspartners hebben de behoefte uitgesproken om gelijke kansen niet meer activiteiten gestuurd of projectmatig te benaderen, maar het onderdeel te laten zijn van de visie en de invulling die hieraan gegeven wordt (op niveau van bewustwording, houding en gedrag). In het voorjaar 2022 is het ambitiedocument inclusief onderwijs vastgesteld. Inclusief onderwijs creëert gelijke kansen en daarmee raakt inclusief onderwijs de Gelijke Kansen Agenda. Dit wordt de komende periode samen met de onderwijspartners verder uitgewerkt. Ook een onderdeel van OK-ay is de gezonde school in Brukske. In het Brukske wordt naast gelijke kansen ook ingezet op het maken van de verbinding met de wijk en zijn er allerlei initiatieven ontstaan in het kader van de gezonde school, maar vooral de kinderraad is een mooi ontwikkeling hierin.</p> <p>In september 2023 is er een vragenlijst uitgezet onder betrokkenen binnen het onderwijs over inclusief onderwijs. Op basis van deze resultaten hebben we in beeld gebracht wat de stand van zaken is op het gebied van inclusief onderwijs. In november is op basis hiervan het gesprek gevoerd met onderwijsbestuurders, met als doel te komen tot concrete vervolgstappen rondom inclusief onderwijs. Een eerste uitkomst hiervan is dat er op basis van gelegenheidscoalities verder vorm wordt gegeven aan inclusief onderwijs in Venray. In 2024 werken we hier verder aan. Afgelopen jaar heeft tevens in het teken gestaan van de verschillende mate van betrokkenheid door de deelnemende organisaties. Er zijn diverse mooie initiatieven ontplooid in de afgelopen periode, echter zijn deze initiatieven onvoldoende met elkaar verbonden of verbreed.</p> <p>Bij het ministerie van OCW ligt momenteel een vraag tot uitstel van de subsidieregeling, om de ingezette activiteiten als onderdeel van een visie verder te implementeren en te borgen.</p>	
Formuleren van een voorstel om gebouwen aan te kunnen wijzen als 'karakteristiek pand'	2024	In het voorjaar 2023 is een aanvang gemaakt met het verkennen van deze opdracht, die aanvankelijk gepland stond voor 2024. De bedoeling is dat deze opdracht opgaat in een grotere overstijgende opdracht zijnde het opstellen van nieuw erfgoedbeleid.	

Uitvoering geven aan de inclusieagenda "Venray voor iedereen; Inclusieagenda 2022-2024"	2024	Samen met de focusgroep (vertegenwoordigers van verschillende doelgroepen uit Venray) wordt door de kartrekkers uitvoering gegeven aan de actiepunten uit de Inclusieagenda 'Venray voor iedereen'. Dit is een continu proces. In 2023 is ook gestart met een intern traject om het bewustzijn van medewerkers op het gebied van inclusie te vergroten.	
Uitvoering geven aan actieprogramma Kansrijke Start	Continu	De uitvoering van het actieprogramma loopt. Een deel van de ontvangen rijksmiddelen voor kansrijke start over 2023 zijn gebundeld door de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en worden ingezet voor de regionale aansturing van het programma. Inhoudelijk zijn er diverse interventies (Voorzorg, 1000 kansen, Nu Niet Zwanger, Gelukkig ouderschap) ingezet waarmee we de doelgroep hebben bereikt. Procesmatig is er een voorstel gedaan voor een governancestructuur om de regionale aansturing van het programma, inclusief financiën, structureel te maken. Besluitvorming hierover vindt begin 2024 plaats	
Implementeren 'Welzijn op Recept'	2025	Huisartsenpraktijk De Wieenhof in Venray en De Wildenberg in Ysselsteyn (inmiddels onderdeel van de Wieenhof) hebben in 2022 besloten om deel te nemen aan de RegioDeal (interventies Welzijn op recept en Verbinding met Burgerinitiatieven). In 2023 zijn ze gestart met WoR en het jaar wordt gebruikt als experimenteerfase. Synthese en de dorpsondersteuner van Ysselsteyn pakken de rol van welzijnscoach op zich. In november 2023 zijn de huisartsenpraktijken Antoniusveld en Buitenlust aangesloten. In 2024 volgt Veltum. Afhankelijk van de resultaten wordt vanaf 2025 onderzocht of het project ook ingezet kan worden bij andere zorgverleners (bijvoorbeeld jeugdartsen, SOJ, gezinscoach etc.) Het project wordt gefinancierd door de middelen vanuit de regio en is verlengd naar juli 2024 vanuit de brede Spuk-middelen.	
Inzicht verschaffen in de vraagstukken met betrekking tot maatschappelijk vastgoed en afhankelijk van de uitkomst vervolgstappen zetten	2024	In 2023 is een aanvang gemaakt met het in beeld brengen van vraagstukken omtrent maatschappelijk vastgoed. De gemeenteraad heeft in Q1, op basis van de motie 0718, een kostenoverzicht ontvangen van de vastgoedobjecten. Hieruit blijkt de complexiteit van de materie. Er wordt nu gewerkt aan een in- en overzicht van het huidige contractenregister voor huur- en exploitatieovereenkomsten, inzichten in de vastgoedportefeuille en lopende huisvestingsperikelen welke reeds onderdeel zijn van gesprekken met het College en partners. Op basis van het concretere in- en overzicht kunnen vervolgstappen worden bepaald.	

Uitvoering geven aan het vastgestelde Integraal huisvestingsplan	Continu	<ul style="list-style-type: none"> • De bouw van het MFA in Merselo waar de basisschool de Lier deel van uitmaakt is afgerond en dit MFA is opgeleverd. • Er zijn voorbereidingen getroffen met betrekking tot en uitvoering gegeven aan de nieuwe huisvesting van SO/SBO Focus-Spectrum. • Er zijn voorbereidingen getroffen met betrekking tot en uitvoering gegeven aan het opstellen van een projectplan voor de herontwikkeling van de locatie Toverbal met als uitgangspunt de verplaatsing en vervangende nieuwbouw van JKC Talententuin. • De recentralisatie van het Raayland College is afgerond. Er is een gedeelte gesloopt en er is gestart met de verbouwing. 	
Implementeren van het beleidskader subsidies	2024	De raad heeft op 12 december 2023 een nieuwe subsidieverordening (ASV) vastgesteld. Per beleidsthema is een aparte subsidieregeling voorbereid waarin is opgenomen welke activiteiten (passend binnen het beleid per thema) en welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen. Dit heeft geen gevolgen voor de huidige ontvangers van periodieke subsidies. De regelingen zijn op 19 december 2023 door het college vastgesteld. In februari 2024 heeft de raad ingestemd met nieuwe plafonds per regeling. Dit betreft een technische aanpassing binnen de begroting.	
Zelfsturingsplan samenvoeging gemeenschapshuis en basisschool Merselo.	2024	Op 1 juli 2023 is het schoolgedeelte opgeleverd. Het verenigingsgedeelte is eind september opgeleverd. De officiële opening was op 30 september. De financiële verantwoording en afronding volgt in Q1 2024.	
Huisvesting ontheemden	2024	Op 12 december 2023 heeft de gemeenteraad besloten over een nieuwe opzet voor dit proces. De doelstelling van het project is aanpast, waarbij de raad het college opdracht heeft gegeven om een AZC te realiseren én extra woningen te realiseren, boven op de bestaande woningbouwopgave. De raad heeft kaders meegegeven, waarmee het bestaande locatieonderzoek is uitgebreid met een aantal extra criteria. Met name onderzoek naar mogelijkheden van meer spreiding en het raadplegen van de belanghebbenden voorafgaand aan de locatiekeuze zijn aanvullende elementen in de opgave. Tevens is een planning in vijf stappen vastgesteld, waarbij aan de raad op minimaal 2 momenten een besluit wordt voorgelegd om te komen tot een definitieve locatiekeuze.	
Uitvoering geven aan het	Continu	In de eerste maanden van 2023 is binnen	

actieprogramma Grip op Onbegrip		<p>het regionale programma Grip op Onbegrip onder de pijler 'Zorg en Samenleving' een start gemaakt met de uitwerking van een 24/7 incidentenaanpak gekoppeld aan onder meer de (E-33) meldingen, die bij de politie inkomen. Onder de pijler 'Zorg en Veiligheid' zijn de eerste stappen gezet om de regionale samenwerking op dossiers op het snijvlak zorg en veiligheid te versterken. De voortgang is vervolgens vanaf het voorjaar 2023 gestagneerd vanwege het vertrek van projectleiders en de programmaleider. Begin 2024 zullen alle colleges in Noord- en Midden-Limburg gevraagd worden om een nieuwe governance op het programma vast te stellen, met de burgemeester van Venray als bestuurlijk kartrekker. ZonMw heeft aangegeven dat de looptijd verlengd kan worden en dat we financieel gezien geen risico lopen door de stagnatie. Het meldpunt Signaal en het Herstelhuis lopen door en verder worden sinds medio 2023 de politiemeldingen centraal getriageerd en verrijkt binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. Binnen het regio-overleg Wvggz wordt gezocht naar een mogelijkheid om meer samen te werken ter voorkoming van een maatregel in het gedwongen kader alsook in de nazorg. De rol van regionale coördinator Wvggz is vanaf juli 2023 verlengd met één jaar. In het kernwinkelgebied van Venray is de centrumondersteuner nog altijd actief. Een evaluatiegesprek met de betrokken partners leert dat de inzet bovenal preventief werkt en als zeer positief wordt ervaren.</p>	
Uitvoering geven aan het	Continu	In 2022 is een regionale aanpak	

<p>regionaal plan van aanpak mensenhandel</p>	<p>mensenhandel vastgesteld, waarbinnen aandacht is voor de vormen van mensenhandel, namelijk seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting.</p> <p>Signalen worden opgepakt door de interne aandachtsfunctionaris mensenhandel (veiligheid/zorg) in samenwerking met partners zoals o.a. de AVIM/politie, Arbeidsinspectie, Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) en het RIEC. In 2023 is ingezet op meer bewustwording en expertiseontwikkeling o.a. door de organisatie van een symposium mensenhandel voor medewerkers. Specifiek voor arbeidsuitbuiting is meegedacht in het integraal beleid voor internationale werknemers dat in december jl. is vastgesteld. Onder de vlag van het ZVH is in 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de (ex)internationale werknemers met multicomplexe problemen (doelgroep 'uitvallers'). De aanbevelingen uit dit onderzoek zijn vertaald in acties in het op 28 november 2023 vastgestelde jaarplan 2024 van het ZVH. Er is een verbindingstafel met ketenpartners gestart en er wordt onder coördinatie van het ZVH een outreachend team samengesteld, dat proactief mensen uit de doelgroep gaat benaderen en begeleiden richting werk, wonen, zorg of land van herkomst. Voor overlastgevende EU-burgers wordt samengewerkt met de AVIM. Verder is het regionale project Flexibel Regionaal Interventie Team – aanpak misstanden arbeidsmigranten (FRIT) geëvalueerd. Het rapport is in september 2023 vastgesteld door de landelijke LSI stuurgroep. Regionaal is een protocol afgesproken met partners hoe de aanpak voort te zetten nu niet langer een beroep gedaan kan worden op het landelijke LSI convenant en een wettelijke grondslag ontbreekt. Om dit knelpunt landelijk te agenderen is Venray namens de regio aangesloten bij de landelijke VNG werkgroep toezicht en handhaving arbeidsmigranten. Wat betreft criminele uitbuiting ligt de focus op het voorkomen (van verder afglijden) van jeugdige ondermijners. Hiervoor zijn we in 2023 een samenwerking aangegaan met STRDR, waarvoor we via het RIEC incidentele middelen toegekend hebben gekregen uit het landelijke ondermijningsfonds. Naast individuele trajecten is een aanpak gestart in samenwerking met het Raayland College. Een summerschool heeft positief uitgepakt in die zin dat de verbinding met kwetsbare jongeren tijdens de vakantieperiode behouden is. In afstemming met STRDR wordt een plan voorbereid hoe de aanpak</p>	
---	--	--

		<p>door te ontwikkelen in 2024. Met het oog op bewustwording en expertiseontwikkeling is een workshop 'jonge aanwas' aangeboden aan medewerkers en partners en is de methode 'criteritalk' gebruikt tijdens (pizza)gesprekken met jongeren en ouders. Voor wat betreft seksuele uitbuiting neemt Venray deel in een regionale werkgroep om te komen tot nieuw sekswerkbeleid. Dit vooruitlopend op nieuwe wetgeving, die vooralsnog op zich laat wachten.</p>	
--	--	---	--

Gereed			
Doorontwikkelen "Venray Dementievriendelijk"	2022	De beleidsnotitie met aanbevelingen om te komen tot dementievriendelijke gemeenschappen in Venray is afgerond en opgeleverd in 2021. De notitie is verder uitgewerkt tot een praktisch actieplan met concrete acties.	
Evalueren Vrijwilligersbeleid	2023	Het beleid is geëvalueerd en mede op advies van de adviesraad sociaal domein heeft het college besloten om geen nieuw beleid op te stellen maar de activiteiten te continueren en de ervaringen mee te nemen in de uitwerking van de bouwsteen omgeving.	
Uitvoeringsprogramma wonen en zorg, waaronder opstellen Woon-zorgvisie en Visie zorgaanbod	2023	In samenwerking met een externe partij is een traject opgezet om te komen tot een actieprogramma wonen en zorg. Bij dit traject is ook de visie zorgaanbod toegevoegd.	
Toekomstig			
Stimuleren van de verbinding tussen onderwijs en ondernemers		De opdracht is nog niet gestart en wordt in 2024 opgepakt.	
Evalueren Cultura Venray	2024	De evaluatie van Cultura Venray wordt in 2024 conform planning opgepakt	
Verbreden van inclusie naar groepen inwoners die niet of onvoldoende georganiseerd zijn (de zwijgende meerderheid)	2025	Deze opdracht staat gepland voor 2025.	
In beeld brengen van onze preventieactiviteiten	2024	Deze opdracht wordt onderdeel van de nieuwe bestuursopdracht versterken omgeving.	
Stimuleren van de verbinding tussen onderwijs en onze sport- en kunst & cultuursector	2024	Deze opdracht wordt onderdeel van de nieuwe opdracht versterken omgeving.	
Vervallen			
Uitvoeren deelopdracht 'Duurzaam partnerschap'	2023	De deelopdracht duurzaam partnerschap is opgenomen in het nieuwe procesplan UP Kadernota Sociaal Domein. De opdracht heeft geresulteerd in een advies dat nu opgepakt kan worden binnen de deelopdrachten Versterken omgeving, Houding & gedrag en Toegang. Daarmee vervalt duurzaam partnerschap als separate deelopdracht.	
Vergroten van de bekendheid van de inclusieagenda en deze vierjaarlijks met alle belanghebbenden evalueren en actualiseren.	2022	Deze opdracht vervalt en wordt binnen de opdracht "Uitvoering geven aan de inclusieagenda Venray voor iedereen opgepakt".	
Opstellen van een subsidieregeling versterken omgeving	2025	Deze subsidie is onderdeel geworden van de actualisatie van de Algemene Subsidieverordening en het Besluit nadere regels. Deze opdracht is vervallen.	
Inzetten op flexwonen voor	2024	Deze opdracht is samengevoegd met de	

bijzondere doelgroepen	opdracht huisvesting ontheemden. Er wordt nu in één samengevoegde opdracht ingezet op de huisvesting van asielzoekers, statushouders, woonurgente, vluchtelingen en andere urgente.
------------------------	---

Naast bovenstaande lopende collegeopdrachten is in 2023 de volgende zaak opgepakt:

Implementatie van de Kunst en Cultuurnota 2022-2025

In 2023 is een vervolg gegeven aan de implementatie van de in november 2021 vastgestelde cultuurnota.

- In 2023 is de sport- en cultuurpeiling uitgevoerd. Bijna 800 inwoners hebben deze peiling ingevuld. In 2024 worden de uitkomsten geanalyseerd en wordt hier een vervolg aan gegeven;
- Is een start gemaakt met de herijking van de bibliotheekvisie en is een aanvraag ingediend voor een specifieke uitkering ter versteviging van het bibliotheekwerk vooruitlopend op een wetswijziging;
- Is het traject cultuur historisch Venray afgerond;
- Is uitvoering gegeven aan het projectplan cultuurregio 2021-2024.

DEELPROGRAMMA 1.2 VANGNET

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling van deze bouwsteen is dat de kwetsbare inwoners van Venray adequaat ondersteund worden.

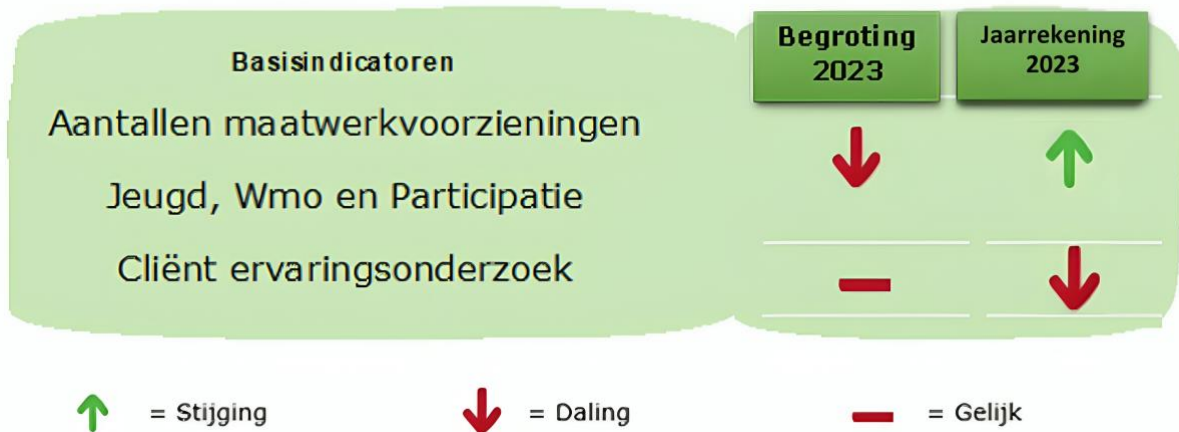
Verduurzaming van goede initiatieven in de samenleving en het ondersteunen van nieuwe initiatieven zijn belangrijk. Zo werken we toe naar een meer inclusieve samenleving, maar daarbij verliezen we onze taak voor en de kwaliteit van het vangnet niet uit het oog. Als gemeente blijven we namelijk ook altijd een (zorg)taak hebben voor onze inwoners die het (al dan niet tijdelijk) zelf niet redden.

Als het nodig is, bieden wij ondersteuning door het inzetten van maatwerkvoorzieningen. Denk aan begeleiding, het verstrekken van een uitkering, ondersteuning in het huishouden of kinderopvang op sociaal-medische gronden. Dit noemen we het vangnet. Dit vangnet moet zo effectief en efficiënt mogelijk functioneren, zodat de ondersteuning waar mogelijk tijdelijk kan zijn.

Indicatoren

Voor de bouwsteen Vangnet zijn de volgende indicatoren geformuleerd waarbij per indicator de actuele trend is aangegeven.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan de vastgestelde doelstellingen van dit deelprogramma.

- Werkvoorzieningsschap Noord-Limburg West
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord
- Omnibuzz

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Uitvoeren deelopdracht	N.n.b.	Dit betreft de opdracht om een nieuwe	!

'Toegang'		toegang te organiseren die aansluit bij de uitgangspunten in de kadernota Sociaal Domein. Deze opdracht valt onder het brede Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein, waarvoor een nieuw integraal procesplan is opgesteld. Zie voor nadere toelichting de opdracht "Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein". De in maart 2023 opgeleverde impactanalyse 'Nieuwe Toegang' heeft geleid tot een heroverweging van hoe we toe willen werken naar een toegang die het beste aansluit bij de uitgangspunten die benoemd staan in de kadernota. Deze heroverweging is onderdeel van het nieuwe procesplan en vanuit dit procesplan wordt het komen tot de gewenste toegang samen met partners opgepakt.	
We werken verder aan de implementatie en doorontwikkeling van het Werkplein	2024	Traject Werkplein op orde is gestart. Eerste proces is uitgelijnd en verbetering (doorontwikkeling) wordt direct meegenomen.	
Opstellen Mantelzorgbeleid	2023	De concept nota is gereed en wordt in februari 2024 voorgelegd aan het college.	
Werken aan het terugdringen van wachtlijsten Jeugd en Wmo	2024	Analyse en een plan van aanpak zijn nog niet afgerond. Het plan wordt in 2024 opgeleverd en zal daarna worden uitgevoerd. De beschikbare middelen worden overgeheveld.	
Onderzoeken mogelijkheden om te komen tot een integrale verordening sociaal domein	2024	In 2023 is het traject gestart en het streven is om voor 1 juli 2024 een nieuwe omgekeerde verordening sociaal domein te stellen.	
Gereed			
Evalueren en vernieuwen Armoede- en Schuldenbeleid	2023	In september 2022 is gestart met de evaluatie van het armoede- en schuldenbeleid 2020-2022. De uit deze evaluatie naar voren gekomen punten zijn meegenomen in de herijkte aanpak van armoede en schulden 2024-2025. De herijkte aanpak is op 9 mei 2023 door de gemeenteraad vastgesteld inclusief de benodigde aanvullende financiële middelen.	
Sturing en Inkoop Sociaal Domein	2023	Per 1 januari 2022 zijn de nieuwe contracten voor maatwerkvoorzieningen Jeugd, Wmo en Participatie in werking getreden. De uniforme werkwijze die hierbij hoort is grotendeels in de organisatie geïmplementeerd. Nieuwe ontwikkelingen worden nauwlettend gemonitord.	
Toekomstig			
Definitie en ambitie bepalen voor handhaving binnen het sociaal domein	2024	De definitie en ambitie wordt in 2024 bepaald.	

DEELPROGRAMMA 1.3 GEDRAG EN HOUDING

Wat hebben we bereikt?

In de Kadernota Sociaal Domein is gesteld dat we voortaan anders gaan kijken en anders gaan doen. We kiezen voor positieve gezondheid, duurzame samenwerking en e-health en dus voor een andere houding en gedrag van onszelf en van onze partners. De vernieuwde aanpak in het Sociaal Domein vraagt iets van ons als gemeente, onze partners en zeker ook van onze inwoners. Vindingrijkheid, durf en lef willen we belonen en stimuleren.

Onze leidraad daarbij is positieve gezondheid. Dit doen we met onze partners in duurzame samenwerking. E-health biedt prachtige kansen om de nieuwe aanpak in het sociaal domein te ondersteunen. Het gebruik van digitale toepassingen door inwoners voor de verbetering of ondersteuning van hun zorg, verzorging en kwaliteit van leven (e-health dus) kan hen helpen om zelf regie te houden. Bovendien is het efficiënt en klantgericht.

Indicatoren

Voor de bouwsteen Houding en gedrag zijn de volgende indicatoren geformuleerd waarbij per indicator de actuele trend is aangegeven:

Basisindicatoren	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Aantal externe partners waarmee een gezamenlijke visie wordt gedeeld	↑	↑
Gebruik e-health	↑	↑

↑ = Stijging ↓ = Daling — = Gelijk

Verbonden partijen

Voor dit deelprogramma zijn er geen verbonden partijen die een bijdrage leveren aan dit deelprogramma.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Uitvoeren deelopdracht 'Gedrag en Houding'	2024	De deelopdracht gedrag en houding is herzien en is in nauwe samenwerking opgepakt met de opdrachten van de nieuwe toegang en versterken van de omgeving. In 2023 is een plan van aanpak gemaakt dat samen met partners in 2024 wordt opgepakt.	✓

DEELPROGRAMMA 1.4 COMMUNICATIE

Wat hebben we bereikt?

Onze communicatie heeft als doel om onze inwoners te informeren, mobiliseren én activeren.

Om goed te kunnen investeren in de omgeving van inwoners moeten wij en onze partners nog nadrukkelijker de boer op. Niet alleen om de boodschap maar juist ook om in gesprek te blijven met onze inwoners. Hierbij moeten we duidelijker communiceren waarvoor we a maar ook waar we niet van zijn. We willen het gesprek met onze inwoners meer in

beweging te krijgen. Het vertrekpunt is daarbij telkens de inwoner zelf, zijn of haar behoefte aan informatie en de wijze waarop hij of zij informatie zoekt. We kiezen daarom bewust voor een zorgvuldige mix van persoonlijke, papieren en digitale communicatie. Onze nieuwe strategie is dat we iedereen bewust willen maken van wat zij zelf of samen met hun omgeving kunnen betekenen en hoe wij als gemeente daaraan kunnen bijdragen.

Indicatoren

Voor de bouwsteen Communicatie zijn de volgende indicatoren geformuleerd waarbij per indicator de actuele trend is aangegeven:

Verbonden partijen

Voor dit deelprogramma zijn er geen verbonden partijen die een bijdrage leveren aan dit deelprogramma.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Gereed			
Uitvoeren deelopdracht 'Communicatie'	2024	Deze opdracht gaat onderdeel uitmaken van de bouwstenen houding en gedrag, toegang en versterken omgeving en is geen aparte opdracht meer.	🚩

DEELPROGRAMMA 1.5 CONTROL (FINANCIËN)

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling is dat we financieel grip hebben op de taken die we uitvoeren binnen het sociaal domein.

We zien in Venray de laatste jaren een toenemend beroep op de voorzieningen in het sociaal domein. Wat dat betreft volgen wij hier het landelijk beeld. Daarnaast is er sprake van stijgende prijzen. Daarmee staat de begroting van het sociaal domein stevig onder druk. Voor het sociaal domein is de komende jaren kostenbeheersing nood in de toekomst de zorg kunnen blijven leveren aan de inwoners die dit het hardst nodig hebben.

Indicatoren

Voor de bouwsteen Financiën/control zijn de volgende indicatoren geformuleerd waarbij per indicator de actuele trend is aangegeven:

Basisindicatoren	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Uitgaven tov primaire begroting	—	↓
Inkomsten tov primaire begroting	—	↑
Verschuiving van maatwerk naar omgeving	↑	↑

↑ = Stijging ↓ = Daling — = Gelijk

Verbonden partijen

Voor dit deelprogramma zijn er geen verbonden partijen die een bijdrage leveren aan dit deelprogramma.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Uitgangspunten formuleren voor het monitoren van beleidseffecten	2024	De opdrachtformulering is gereed. Om meer inzicht te krijgen in wat de raad aan monitoring nodig heeft om hun taak goed te kunnen uitvoeren, was het de bedoeling om hierover in 2023 een bijeenkomst te organiseren. Vanwege de volle raadsagenda is dit tot op heden nog niet gelukt. In afstemming met de griffie wordt gekeken of hiervoor in 2024 een bijeenkomst kan worden ingepland.	!
Verbeteren van data-analyse	2024	De businessanalist is gestart per 1-2-2024.	!

binnen het sociaal domein		In 2023 zijn de voorbereidingen gestart voor een aantal interne workshops data gedreven werken in het sociaal domein die in 2024 zullen plaatsvinden.	
Gereed			
Uitvoeren deelopdracht 'Control'	2023	De opdracht is geheel uitgevoerd conform de eerder opgestelde opdrachtformulering en is inmiddels afgerond. Werkzaamheden rondom monitoring worden nu opgepakt binnen de reguliere bedrijfsvoering.	

Programma 1: wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000	Begroting primair 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo 2023
Programma 1 Leven				
DP11 Omgeving	21.258	23.877	21.806	2.071
DP12 Vangnet	59.793	73.160	68.939	4.221
Totaal Lasten excl. reserves	81.050	97.037	90.744	6.292
DP11 Omgeving	0	515	592	-77
DP12 Vangnet	0	19	19	0
Totaal Lasten reserves	0	534	611	-77
Totaal Lasten	81.050	97.571	91.356	6.215
DP11 Omgeving	5.794	7.197	8.159	962
DP12 Vangnet	24.417	35.947	34.808	-1.138
Totaal Baten excl. reserves	30.211	43.144	42.968	-176
DP11 Omgeving	255	2.570	1.067	-1.503
DP12 Vangnet	32	3.363	3.254	-110
Totaal Baten reserves	286	5.934	4.321	-1.613
Totaal Baten	30.497	49.077	47.289	-1.789
Totaal Programma 1 Leven	-50.554	-48.494	-44.067	4.427

Bedragen x € 1.000	Begroting primair 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo 2023
Leven				
DP11 Omgeving	-15.464	-16.680	-13.646	3.033
DP12 Vangnet	-35.376	-37.213	-34.131	3.083
Totaal Saldo excl. reserves	-50.840	-53.893	-47.777	6.116
DP11 Omgeving	255	2.056	476	-1.580
DP12 Vangnet	32	3.344	3.234	-110
Totaal Saldo reserves	286	5.399	3.710	-1.690
Totaal Programma 1 Leven	-50.554	-48.494	-44.067	4.427

De analyse betreffende de afwijking begroting na wijziging ten opzichte van de realisatie is opgenomen in de jaarrekening onder paragraaf 2.3 Recapitulatie baten en lasten.

PROGRAMMA 2 WONEN

DEELPROGRAMMA 2.1 WONINGBOUW

Wat hebben we bereikt?

2023 is het eerste jaar dat we met de Doelgroepenverordening hebben gewerkt. Het doel van de Doelgroepenverordening is het realiseren én behouden van betaalbare woningen in Venray. Na 2 jaar (in 2025) volgt een evaluatie. In 2023 is ook de Woondeal ondertekend (een deal tussen gemeenten, provincie, woningcorporaties en de minister), waarin het uitgangspunt is opgenomen om 2/3 van alle toe te voegen woningen te realiseren in de betaalbare categorie. Ook heeft er dit jaar meermaals constructief overleg met partners plaatsgevonden in de vorm van de Woontafel. Samen met ontwikkelaars, makelaars, aannemers, beleggers, architecten en de woningcorporatie wordt de woningmarkt in Venray gemonitord en aangejaagd. Een van de hulpmiddelen hierbij is het meerjarige Woningbouwprogramma waarin alle plannen van Venray zijn opgenomen.

Met Wonen Limburg zijn in 2023 de meerjarige Samenwerkingsafspraken getekend en afspraken gemaakt over vastgoedontwikkeling, betaalbaarheid en bereikbaarheid, wonen en zorg, leefbaarheid en duurzaamheid. Een van de ambities in de meerjarige samenwerkingsafspraken is het realiseren van 750 (sociale) huurwoningen in Venray. In de tweede helft van 2023 is een goede start gemaakt om te komen tot een procesaanpak voor het ontwikkelen van sociale huur. Samen met Wonen Limburg wordt in 2024 gezocht naar locaties voor de ontwikkeling van sociale huur.

Omgevingswet

Per 1-1-2024 is de Omgevingswet van kracht geworden. De totale transitie naar de nieuwe Omgevingswet zal de komende jaren verder vorm krijgen. In 2023 hebben we volop ingezet op de voorbereiding van deze wet. Beleid en processen zijn aangepast en de benodigde kennis is op niveau gebracht, zodat we vanaf 2024 kunnen voldoen aan en werken onder de nieuwe wetgeving.

Huisvesting internationale werknemers

De raad heeft op 12 december 2023 het beleid en de uitvoeringsagenda internationale werknemers vastgesteld. In de uitvoeringsagenda worden de activiteiten t.a.v. de 6 sporen, de planning en structuur in 2024 verder verwerkt en opgepakt worden.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan de vastgestelde doelstellingen van dit deelprogramma.

-Brabander - Aan den Heuvel

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Implementeren Omgevingswet	2030	Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet van	

		<p>kracht. Hiervoor zijn in 2023 verschillende raadsbesluiten genomen, zoals het ruimtelijk kwaliteitskader, verordening nadeelcompensatie, legesverordening, actualisering Omgevingsvisie en aanpassing APV. Daarnaast zijn we gestart met de voorbereidingen van het Omgevingsplan. Verder zijn in 2023 processen aangepast, werkafspraken gemaakt en applicaties ingericht om ingaande 2024 zover mogelijk "Omgevingswet-proof" te zijn. Dit zal de eerste periode na invoering nog de nodige monitoring en bewaking vergen.</p> <p>In 2023 zijn diverse acties ingezet om de organisatie, teams en medewerkers zodanig te faciliteren op het gebied van kennis, vaardigheden en onderlinge samenwerking dat zij hun werk in de geest van de Omgevingswet optimaal kunnen uitvoeren.</p> <p>De voortgang van de implementatie is steeds besproken in met de stuurgroep en raads werkgroep en is tevens aan de raad gecommuniceerd via de rapportage majeure projecten.</p> <p>De voorbereidingen zijn verlopen conform planning.</p>	
Kaders opstellen voor het inzetten van flexwoningen als tijdelijke woonvoorziening	2023	Er is op dit moment veel vraag naar tijdelijke huisvesting voor diverse doelgroepen. In 2023 is meermaals gesproken over tijdelijke huisvesting. In 2024 wordt bezien of er een breder beleidskader moet worden uitgewerkt.	
Sturen op de bouw van meer betaalbare woningen zowel in Venray als in de kernen	Continu	Bij ieder initiatief of project voor woningbouw (12 of meer woningen) wordt de verdeelsleutel toegepast. Aansluiten bij de lokale woonbehoefte, goede afstemming met de dorpsraden en het leveren van maatwerk zijn daarbij eveneens belangrijke aandachtspunten. Dit is een doorlopend proces en wordt ook vooraf bestuurlijk inhoudelijk afgestemd.	
Stimuleren van inbreiding en herbestemming van leegstaande panden, met aandacht voor voldoende ruimte en groen	Continu	Dit heeft doorlopend de aandacht bij de bespreking van initiatieven voor woningbouw en het overleg met Wonen Limburg of andere externe partners die betrokken zijn bij de woningbouw in de gemeente. In de in 2023 ontwikkelde procesaanpak om te komen tot sociale woningbouw, is opgenomen dat er nadrukkelijk wordt gekeken naar leegstaand vastgoed en mogelijke (her)ontwikkeling.	
Verbetering doorstroming op de	Continu	De doorstroming wordt gestimuleerd door	

woningmarkt		het inzetten van de doelgroepenverordening, de huisvestingsverordening (die wordt opgeleverd in 2024) en het Actieplan Wonen en Zorg. We hebben hier ook afspraken over gemaakt met Wonen Limburg en vastgelegd in de meerjarige samenwerkingsafspraken 2023-2027. Als voorbeeld stimuleren we bijzondere woonvormen voor senioren (het bouwen van woonhofjes, het mogelijk maken van groepswonen) waardoor ouderen kunnen gaan wonen naar hun woonwensen en behoeften en er woningen vrijkomen. In 2023 hebben we daarnaast een procesaanpak ontwikkeld om te komen tot nieuwe projecten voor sociale huur. In 2024 wordt hier een eerste start meegemaakt.	
Uitvoering van het Omgevingsprogramma Wonen	2024	In 2023 is gestart met het opstellen van een regionale huisvestingsverordening. Deze wordt medio 2024 vastgesteld. In 2023 hebben we een meerjarig Woningbouwprogramma gemaakt met een monitor om de voortgang te bewaken en tijdig te kunnen bijsturen. In 2023 heeft er meermaals een woontafel plaatsgevonden, waarbij met ontwikkelaars, makelaars, aannemers, banken en de woningcorporatie de woningmarkt gemonitord en besproken wordt. Samen met partners wordt de woningmarkt in Venray aangejaagd en gestimuleerd.	
Stimuleren verduurzamen bestaande woningvoorraad	Continu	Een duurzame woningvoorraad is een van de vijf thema's van het Omgevingsprogramma Wonen. In de meerjarige samenwerkingsafspraken 2023-2027 hebben we afspraken gemaakt met Wonen Limburg over een gezamenlijke aanpak op het gebied van labelverbetering EFG, aardgasvrij, duurzame opwekking en Standaard Warmtevraag. We blijven daarnaast inwoners informeren over de regelingen om energielasten deels te compenseren en mogelijkheden om te verduurzamen.	
Uitvoering geven aan integraal beleid internationale werknemers	2024	In december 2023 is het beleid vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma wordt begin 2024 nog nader geconcretiseerd waarna de verdere uitvoering volgt.	
Gereed			
Afspraken maken met Wonen Limburg en andere partijen die sociale woningbouw realiseren	2023	We zijn in september 2022 gestart met het opstellen van meerjarige samenwerkingsafspraken. In juni 2023 heeft het college besloten tot het aangaan van de meerjarige samenwerkingsafspraken 2023-2027. De raad is hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.	
Samenwerkingstafel	Continu	In Venray is al enige jaren een woontafel	

woningbouw inrichten en oppakken (woontafel)		voor overleg en afstemming met alle partijen die in de gemeente betrokken zijn bij de woningbouw. Dit heeft geresulteerd in regulier overleg (gemiddeld 4x keer per jaar) met (lokale) bouwbedrijven, architecten, makelaars, notarissen, Wonen Limburg. Hierin wordt met elkaar afgestemd over de woningbouwopgave en relevante nieuwe ontwikkelingen in het belang van de lokale woningmarkt. Daarbij is samenwerking het vertrekpunt bij ieder overleg.	
Intensiveren en structureren overleg met betrekking tot prestatieafspraken Wonen Limburg en huurdersbelangenvereniging	2023	Het overleg om te komen tot samenwerkingsafspraken is geïntensiveerd door het inzetten van een externe adviseur/begeleider. In het bestuurlijk overleg tussen Wonen Limburg en de gemeente Venray is met elkaar gesproken om te komen tot een goede samenwerking. Deze afspraken zijn vastgelegd in de meerjarige samenwerkingsafspraken 2023-2027 die in het tweede kwartaal in 2023 zijn vastgesteld.	
Evaluatie en mogelijke aanpassing startersleningen	2023	In november 2022 is de evaluatie vastgesteld in het college. Een aanpassing van de verordening was verder niet noodzakelijk.	
Herijking bestaand grondbeleid	2023	De nota grondbeleid 2023 is op 31 oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.	
Versnelling Woonopgave	2023	In het Omgevingsprogramma Wonen is	

		<p>opgenomen dat voor het versnellen en monitoren van woningbouwontwikkelingen het Regieteam Wonen wordt voortgezet. Dit met het uiteindelijke doel om zo'n 200 nieuwe woningen per jaar te bouwen tot 2025 en in totaal 1.500 nieuwe woningen t/m 2030.</p> <p>Na de zomer 2023 is het Regieteam Wonen geëvalueerd. Conclusie is dat het Regieteam heeft bijgedragen aan meer regie op de woningmarkt voor de gemeente. Dit is gedaan door het implementeren van een aantal uitvoeringsinstrumenten (o.a. een Verdeelsleutel Betaalbaarheid, een Doelgroepenverordening en reactivering van de Woontafel). Verder wordt in regionaal verband gewerkt aan een Huisvestingsverordening. Met het Regieteam Wonen bewaken we proactief het overzicht en de voortgang van alle woningbouwplannen (bestaande en nieuwe), zijn we kritisch op de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de plannen en ondernemen we waar nodig actie te ondernemen om de uitvoerbaarheid te verhogen.</p> <p>Naar aanleiding van de evaluatie is besloten om het Regieteam Wonen verder in stand houden en op te nemen in de reguliere werkwijze van het omgaan met woningbouwprojecten door de gemeentelijke organisatie. Daarmee is deze opdracht als zodanig afgerond.</p>	
Opstellen van integraal beleid voor internationale werknemers	2023	Integraal beleid internationale werknemers is in 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.	

DEELPROGRAMMA 2.2 WOONOMGEVING

Wat hebben we bereikt?

In de woonomgeving heeft de gemeente een groot aantal taken uit te voeren die verband houden met het beheer. Een nadere uitwerking van het beheer per onderdeel is opgenomen in paragraaf C, onderhoud kapitaalgoederen. We streven naar een zo optimaal mogelijk beheer van de openbare ruimte tegen minimale kosten.

Woonomgeving

De woonomgeving moet veilig en schoon zijn. Ook moet er voldoende groen zijn en voldoende ruimte voor sport en spel. Het ontwikkelen en in stand houden van een mooie woonomgeving doen we bij voorkeur samen met de inwoners.

Vliegbasis De Peel

De heropening van vliegbasis De Peel is geen gewenste ontwikkeling voor gemeente Venray en de regio. Vanuit de regierol die wij in dit dossier binnen de regio innemen, behartigen wij de belangen van inwoners en ondernemers.

Vanuit de regierol in de regio hebben wij over dit proces intensief overleg met omliggende gemeenten en provincies Limburg en Brabant en stemmen de gezamenlijke belangen goed af. Mede dankzij onze en de regionale inzet heeft Defensie eind 2023 besloten de benodigde vliegruimte voor de F35 in te brengen in de brede zoektocht naar ruimte voor Defensie. Hiervoor heeft zij het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) opgezet. Dit gaat onderdeel uitmaken van de Nota Ruimte van het ministerie van BZK. Hierin worden alle ruimte claims van alle ministeries opgenomen en zal door het kabinet een besluit worden genomen hoe de beschikbare ruimte in Nederland kan worden gebruikt. Wij volgen het proces dat Defensie nu uitvoert nauwlettend en blijven kritisch op de stappen die binnen dit proces worden gezet.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan de vastgestelde doelstellingen van dit deelprogramma.

- Bodemzorg Limburg BV
- Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
- Natuurnetwerk Gemeenten

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Evaluëren van het huidige speelruimteplan en het opstellen van een toekomstig speelruimteplan	2024	In 2023 is het huidige speelruimteplan kritisch bekeken en waar nodig aangepast in relatie tot het collegeprogramma. De evaluatie van het speelplan is nog niet afgerond, mede door een personele wisseling. Op dit moment wordt geïnventariseerd wat de exacte stand van zaken is. Verwachting is om de evaluatie in het tweede kwartaal van 2024 aan te bieden aan het college.	
Voortzetting en stimuleren van burgerinitiatieven met betrekking tot zwerfafval	Continu	Via het collegeprogramma is budget beschikbaar gesteld om het project te laten voortbestaan. We ondersteunen onder andere vrijwilligers en verenigingen bij het prikken van zwerfafval, middels materialen en vergoedingen.	
Evaluatie van de huidige	2024	In 2023 is gestart met de evaluatie. Tevens	

kadernota afvalbeleid en het opstellen van een nieuwe kadernota afvalbeleid		is er een stappenplan gemaakt voor het opstellen van een nieuwe kadernota. In september 2023 ontving de gemeenteraad de evaluatie van de Kadernota Afval 2013-2025. In december 2023 is er een raadsavond georganiseerd in het teken van een nieuw grondstoffenplan. De planning is dat de raad dit plan vaststelt in het voorjaar van 2024.	
Inzetten op (preventieve) communicatie over het afvalbeleid	Continu	De pilot met afvalcoaches is in september 2022 van start gegaan. In augustus 2023 is middels een RIB de raad geïnformeerd over de voortgang tot dan toe en het besluit van het college om de pilot met 1 jaar te verlengen. In het nieuwe Grondstoffenplan dat in 2024 in de raad komt, wordt het thema 'Afvalpreventie' opgenomen. Eén van de maatregelen hierbinnen is het structureel aanstellen van een afvalcoach.	
Henseniuskwartier	2025	Op basis van het raadsbesluit d.d. 27 juni 2023 over de koers met betrekking tot de coffeeshops zijn stappen gezet en zaken verkend, onder andere met de gemeenten van het verzorgingsgebied, en gemonitord. Van de flankerende maatregelen is de verkeerspilot uitgevoerd. Op basis van o.a. opgestelde rapportages werkt een begeleidingsgroep met bewoners, ondernemers, politie en wijkraad aan een voorstel voor verkeer en parkeren. Verder zetten we sinds juli 2023 straatcoaches in voor toezicht op straat. Tenslotte wordt op verzoek van de raad een routekaart ontwikkeld, waarin alle lopende zaken inzichtelijk worden gemaakt. De raad wordt begin 2024 geïnformeerd over de stand van zaken van de verschillende sporen op de routekaart, gevolgd door een raadsvoorstel met vervolgstappen voor het Henseniuskwartier.	
Invulling geven aan de	2030	Wij hebben het dossier van Defensie	

<p>gevraagde regierol bij reactivering van vliegbasis "De Peel"</p>		<p>kritisch gevolgd. Er zijn meerdere bestuurlijke en ambtelijke afstemmingen geweest met Defensie over de processtappen die zij binnen de door hun gewenste heropening van vliegbasis De Peel hebben uitgevoerd. Als coördinerende gemeenten binnen de regio hebben wij afstemming georganiseerd met o.a. regiogemeenten, diverse betrokken werkgroepen, de GGD en provincies. Mede door onze kritische houding heeft Defensie het lopende proces om vliegbasis De Peel te heropenen eind 2023 gestopt. De vliegruimte die zij nodig hebben wordt nu onderdeel van een nationale afweging waarbij ook de locatiekeuze om te vliegen met de F35 wordt meegenomen. Op 18 december 2023 heeft Defensie al haar ruimtebehoefte voor alle krijgsmachtonderdelen gepubliceerd in de NRD Ruimte voor Defensie. De regio gemeenten(13) hebben besloten ook in dit nieuwe proces gezamenlijk op te trekken en de stappen die Defensie hierin zet kritisch te volgen.</p>	
Toekomstig			
<p>Meer ruimte maken voor groen, beweging en ontmoeting in de woonomgeving</p>	<p>2025</p>	<p>Dit wordt opgepakt in 2025.</p>	

DEELPROGRAMMA 2.3 VEILIGHEID EN HANDHAVING

Wat hebben we bereikt?

Veiligheid

Ook in 2023 is er vanuit het veiligheidsdomein nog relatief veel inzet geweest op veiligheidsvraagstukken, die voortvloeien uit actuele ontwikkelingen in de wereld en in de maatschappij. Denk aan de vluchtelingen crisis en de oorlog in Oekraïne met als gevolg een noodopvang voor asielzoekers tot juli 2023 en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Maar denk ook aan het conflict in Gaza, de verkiezingsuitslag, de aanhoudende woon- en klimaatcrisis met maatschappelijke verontwaardiging en ongenoegen, soms verwardheid, gevoelens van onveiligheid, anti-overheidssentiment, soevereiniteit en/of toenemend activisme en polarisatie tot gevolg. Ook de digitalisering en het laagdrempelig beschikbaar zijn van artificial intelligence brengt nieuwe vraagstukken met zich mee, waarbij de inzet van de gemeente zich richt op de eigen informatiebeveiliging, het weerbaar maken van inwoners en ondernemers alsook op het prepareren op eventuele cyberincidenten en online aangejaagde openbare ordeverstoringen. Al deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat het veiligheidsdomein continu in beweging is. Bijsturen voor wat betreft gestelde prioriteiten en inzet van capaciteit is dan ook een continu proces.

Ondanks de geschetste dynamiek is er voor wat betreft de inzet in 2023 wel een aantal rode draden te onderscheiden. Zo is er in 2023 slechts incidenteel aandacht geweest voor het voorkomen van de zogenaamde high impact crimes zoals woninginbraken. Daarentegen hebben vraagstukken onder de noemer van 'integriteit en veiligheid' juist meer aandacht gehad. Zo heeft prioritering van de aanpak van drugscriminaliteit door de lokale driehoek tot meer interventies, zowel repressief, curatief als preventief, geleid op zowel de productie, handel als het gebruik. Ook is er relatief veel inzet geweest op vraagstukken in relatie tot diverse vormen van mensenhandel en het voorkomen van (verder) afglijden van risicjongeren, cybercrime, maatschappelijk ongenoegen en polarisatie. En ook dossiers op het snijvlak van zorg en veiligheid hebben om veel inzet gevraagd. We zien een toename in de ernst van multicomplexe problematiek bij veelal kwetsbare inwoners. Waar we streven naar een sluitende aanpak, lopen we in de praktijk nogal eens tegen een barrière op. We zien botsende levensstijlen bij burens, maar ook inwoners die zich afkeren van de overheid en maatschappij met alle gevolgen van dien. De in 2023 uitgevoerde veiligheidsmonitor gaat inzicht geven in wat dit alles doet met het gevoel van veiligheid van de Venrayse inwoners.

Vergunningverlening, toezicht en Handhaving

Venray maakt onderdeel uit van de RUD Limburg-Noord en werkt ook samen met de gemeenten Gennep, Horst aan de Maas en Mook en Middelaar op het gebied van vergunningverlening, toezichtscontroles en juridische handhaving. De uitvoering van deze taken was vastgelegd in het uitvoeringsprogramma 2023. Het aantal opgevoerde taken in het uitvoeringsprogramma 2023 was hoger dan de beschikbare capaciteit. De uitgevoerde werkzaamheden zijn daarom geprioriteerd en daarbij zijn de risicovollere zaken als eerste opgepakt. De focus ligt hierbij op de kwaliteit van de leefomgeving (gezond, veilig, duurzaam). De werkzaamheden zijn redelijk volgens planning verlopen. Vrijwel alle afspraken zijn, soms na waarschuwingen en vooraankondigingen, nagekomen.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan de vastgestelde doelstellingen van dit deelprogramma.

- Veiligheidsregio Limburg-Noord
- Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord
- Toezicht- / handhavingsorganisatie Horst a/d Maas en Venray

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Standpunt innemen voor wat betreft de (vestigingslocaties van) coffeeshops in Venray en het coffeeshopbeleid hierop aanpassen	2024	In februari 2023 is door een extern bureau een rapport opgeleverd, waarin de bevindingen zijn vastgelegd naar aanleiding van het onderzoek naar de haalbaarheid van het verplaatsen van de coffeeshops. Het onderzoeksrapport is besproken met stakeholders en heeft als basis gediend voor de koers, die de burgemeester, het college en de gemeenteraad vervolgens hebben vastgesteld om gefaseerd te komen tot hernieuwd coffeeshopbeleid voor de gemeente Venray. Dit als één van onderdelen uit een integrale aanpak, die in positieve zin gaat bijdragen aan een veilige en prettige woon- en leefomgeving in het Henseniuskwartier. Naar aanleiding van dit besluit zijn ambtelijk en bestuurlijk gesprekken gevoerd met gemeenten, die gelegen zijn binnen het verzorgingsgebied van de Venrayse coffeeshops. Ook is er gewerkt aan een routekaart, waarin diverse ontwikkelingen zijn meegenomen (denk aan ruimtelijk beleid voor coffeeshops, ontwikkelingen in Duitsland voor wat betreft de legalisatie van cannabis, etc.). De routekaart wordt in het eerste kwartaal 2024 besproken met de burgemeester, het college en de gemeenteraad, waarna een volgende stap gezet kan worden. In de tussentijd is en blijft er extra aandacht voor de leefbaarheid en veiligheid in het Henseniuskwartier. Zo wordt sinds juli 2023 een straatcoach ingezet, is er actie geweest op een drugspand en is er aandacht voor panden, die in slechte staat van onderhoud verkeren en waarin zwerfende personen worden aangetroffen.	
Aanpakken van vormen van	Continu	In 2023 had de aanpak van	

criminaliteit/ondermijning		<p>drugscriminaliteit de hoogste prioriteit. Enerzijds repressief in samenwerking met politie en OM. Dit heeft geresulteerd in een grootschalig onderzoek naar drugshandel, aanhoudingen van kopstukken en (jeugdige) dealers, opsporen en sluiten van drugspanden en het opleggen van andere bestuursrechtelijke maatregelen zoals dwangsommen in het geval van straathandel (Veluwse methode) of intrekken/schorsen van een vergunning. Eind oktober is nieuw Damoclesbeleid vastgesteld en de eerste sluiting na aantreffen van een handelshoeveelheid lachgas is een feit. Een actualisatie van het provinciale drugsconvenant staat op de planning.</p> <p>In 2023 heeft de samenwerking binnen de regiodeal Noord-Limburg, programma veiligheid, verder vorm en inhoud gekregen. Zo is bijv. binnen het Keurmerk Veilig Ondernemen-Buitengebied een werkgroep aan de slag. Binnen de campagne 'Kijk niet weg' zijn er roadshows georganiseerd, is een huis-aan-huis mailing geweest en is een podcast gelanceerd. Het ACT! interventieteam heeft minimaal maandelijks een actiedag gehad in de gemeente Venray.</p> <p>Op het gebied van cybercriminaliteit zijn diverse interventies ingezet gericht op bewustwording en bieden van handelingsperspectief. Venray heeft verder deelgenomen aan een provinciale cyberoefening.</p>	
Uitwerken van een nieuw integraal veiligheidsbeleid, met daaraan gekoppeld een dynamische veiligheidsagenda.	2024	<p>In januari 2023 zijn tijdens een raadsinformatieavond de kaders voor nieuw beleid verkend met de gemeenteraad, waarbij aansluiting gezocht is bij de landelijke Veiligheidsagenda en het in 2023 vastgestelde meerjarig beleidsplan voor de politie-eenheid Limburg. In het najaar 2023 is de Veiligheidsmonitor uitgevoerd, waarvan de uitkomst in maart/april 2024 beschikbaar komt. Het is belangrijk om de uitkomst van de monitor mee te nemen in het nieuwe beleid, zodat het beleid ook goed aansluit bij wat er speelt en leeft onder inwoners. Het streven is er dan ook op gericht om de kaders van het beleid in het tweede kwartaal 2024 vast te laten stellen door de gemeenteraad.</p>	
Het ontwikkelen van beleid op	2024	Enkele jaren geleden is een start gemaakt	

niet benutte vergunningen (zowel bouwen, als milieu)		met het inzichtelijk maken van de aard, omvang en problematiek van onbenutte vergunningen voor de activiteit bouwen. Daarnaast is de opdracht nu ruimer geformuleerd, omdat ook de vergunningen voor milieu worden meegenomen. De inventarisatie is de basis voor het te ontwikkelen beleid. Aangezien aan het intrekken van vergunningen financiële en juridische risico's verbonden zijn. Afhankelijk van de beleidskeuze wordt overgegaan tot het al dan niet intrekken van de niet benutte vergunningen.	
Verankeren van toezicht en handhaving in beleidsvorming	2024	Het huidige VTH beleid is vastgesteld in 2020. Het beleid is doorgenomen en geactualiseerd. Het geactualiseerde beleid, genaamd nalevingsbeleid, wordt in eerste kwartaal 2024 vastgesteld en zal ter kennisname worden gepresenteerd in het sprekersplein.	
Gereed			
Meewerken aan één gemeenschappelijke VTH-applicatie voor Limburg	2023	Gaandeweg het jaar 2022 werd al duidelijk dat de leverancier van de applicatie Squit 20/20 al in de eerste helft van 2023 deze applicatie zou gaan vervangen door Rx.Mission. Daarom werd besloten om niet meer over te stappen op Squit 20/20, maar meteen de stap te maken naar Rx.Mission. In april 2023 is het programma Rx.Mission in gebruik genomen. De conversie van Squit XO naar Rx Mission werd medio juni uitgevoerd, waarmee er ook aansluiting is op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. De (oude) applicatie Squit XO blijft nog wel raadpleegbaar.	
Vervallen			
Screenen van bestaand beleid in relatie tot toezicht en handhaving	Continu	De voorbereidingen voor het opstellen van nalevingsbeleid zijn opgestart. Dit gebeurt multidisciplinair. Onderwerpen als illegale huisvering internationale werknemers en beleid niet-benutte vergunningen worden in het nalevingsbeleid opgenomen. Deze opdracht komt te vervallen omdat het screenen van bestaand beleid wordt meegenomen in opdracht 'Verankeren van toezicht en handhaving in beleidsvorming'.	

DEELPROGRAMMA 2.4 NATUUR, LANDSCHAP EN PLATTELANDSONTWIKKELING

Wat hebben we bereikt?

Omgevingsprogramma Landelijk Gebied

In het omgevingsprogramma Landelijk Gebied staat hoe de gemeente de gestelde doelen en ambities in de omgevingsvisie voor het landelijk gebied wil halen. In 2021 heeft de raad de koers vastgesteld en zijn de ambities en vertrekpunten aangegeven. Verder zijn hierin de eerste stappen in de uitvoering vastgelegd, waarbij de gemeentelijke omgevingsvisie de stip op de horizon vormt.

De nationale overheid heeft begin 2022 aangegeven meer regie in het ruimtelijk spoor te nemen vanwege de grote opgave waar Nederland voor staat (zoals de stikstofproblematiek, de woningbouwopgave, de afname van de biodiversiteit, klimaatverandering, landbouwtransitie, zoetwaterbeschikbaarheid, natuuropgave, etc.). Via diverse programma's wil het rijk samen met de provincie sturing geven aan nationale opgaven zoals Nationaal Programma Landelijk Gebied (natuur-, water en klimaatopgaven), Limburgs Programma Landelijk Gebied en het Limburgs ruimtelijk voorstel (samenhang alle ruimtelijke opgaven). Uiteindelijk zullen keuzes landen in de nationale omgevingsvisie, de nieuwe nota ruimte, de provinciale omgevingsvisie en provinciale verordeningen. De hierin gemaakte keuzen zullen vervolgens ook doorvertaald moeten worden in de gemeentelijke omgevingsvisies. Tegelijkertijd gebeurt er nu regionaal en lokaal al veel. Denk daarbij aan de ontwikkelingen in Novex gebied de Peel, de stikstofaanpak van het rijk (zoals o.a. de beëindigingsregeling veehouderijlocaties) maar ook individuele ondernemers die hun bedrijfsvoering aanpassen of gebiedsgewijs opgaven willen aanpakken. Tegelijkertijd merken we dat het rijk en provincie het lastig vinden om moeilijke keuzen te maken en dit voor zich uit schuiven. Het vooruitschuiven van deze keuzen heeft ook gevolgen op lokaal niveau zoals bijvoorbeeld de onduidelijkheid over de mogelijkheden (toekomstperspectief) van de landbouw of de doorvoering van bodem en water sturend-principe, of beschikbare stikstofruimte voor nieuwe ontwikkelingen etc.

Het omgevingsprogramma Landelijk Gebied moet een dynamische programma zijn waar de manier van samenwerken is opgenomen, de samenhang geborgd wordt, de uitvoering van projecten/opgaven en de programmafinanciering is opgenomen. Deels zijn we als gemeente bezig met uitvoeren van sectorale opgaven (bijvoorbeeld het uitvoeren beëindigingsregeling en individuele initiatieven) maar ook gebiedsgewijs aan de slag gaan (zowel in uitvoering als in beleid, meten luchtkwaliteit), beleidskeuzes maken (zoals bijvoorbeeld geurbeleid) en samenwerken in de regio.

Verbonden partijen

Voor dit deelprogramma zijn er geen verbonden partijen die een bijdrage leveren aan dit deelprogramma.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Invulling en uitvoering geven	2025	Naast de vastgestelde koers bevat het	

aan het Uitvoeringsprogramma Landelijk Gebied 2022		<p>programma ook een onderdeel "uitvoering", dat bestaat uit diverse projecten. De eerste fase van het project Nadere duiding en definiëring gezond en veilig Venray is in 2023 afgerond en wordt in eerste kwartaal 2024 aan de gemeenteraad aangeboden. Gelijkertijd wordt gestart met de tweede fase.</p> <p>Het ruimtelijk kwaliteitskader is in 2023 vastgesteld.</p> <p>Ook in het project datamonitoring is er een belangrijke stap gezet. Dit project is namelijk als prioritair thema opgenomen in de Datastrategie van de gemeentelijke organisatie. Tevens zijn ervaringen op gedaan met de gebiedsgerichte aanpak in pilotprojecten.</p>	
Opstellen Omgevingsprogramma landelijk gebied 2023-2026	2023	<p>Met de raads werkgroep is in 2023 afgestemd dat de koers uit het omgevingsprogramma Landelijk gebied 2022 ook voor dit programma wordt aangehouden.</p> <p>Voor de uitvoering vormen, naast de lijnen die door het rijk en de provincie zijn uitgezet, de eigen projecten belangrijke bouwstenen. Dit geldt voor de lopende projecten zoals de beëindigingsregeling veehouderijbedrijven, de actualisatie van het geurbeleid en het project grenzeloos meten en voor de projecten die uit het omgevingsprogramma Landelijk Gebied 2022 worden overgenomen.</p> <p>Het onderdeel "uitvoering" zal bestaan uit o.a. projecten, procesafspraken, organisatiestructuur, manier van samenwerken en het leggen met verbinding zowel intern als extern. Daarbij worden de reeds opgedane ervaringen uit het omgevingsprogramma Landelijk Gebied 2022 meegenomen.</p>	
Inventariseren bestaande en gewenste stikstofkennis	2024	<p>Er is een concept memo met de stand van zaken is opgeleverd.</p> <p>Gedurende het proces heeft helaas geen afstemming met de provincie Limburg plaatsgevonden; Limburg was daar ambtelijk niet toe bereid.</p> <p>Mogelijk dat nog een opening wordt geboden. Vooralsnog is onduidelijk of er aanvullend overleg gaat plaatsvinden.</p>	
Concept			
Monitoren van uitvoering van de	2022	Het project Boeren en Buren Venray is in	

Visie Veehouderij Venray		2021 afgerond. In het kader van de Regionale Investeringsagenda is het project 'Grenzeloos Meten' met de drie noordelijke Peelgemeenten gestart. Gedurende een jaar wordt gemeten (geurvracht en fijnstof) en een belevingsonderzoek uitgevoerd (inwoners). Daarna volgt de verwerking van de informatie. Bewaking van dit project zal separaat via het omgevingsprogramma Landelijk gebied plaatsvinden. De monitoring van gegevens maakt ook onderdeel uit van het omgevingsprogramma Landelijk Gebied. Door deze borging kan deze opdracht als afgerond worden beschouwd.	
Gereed			
Planologische aanpassing stoppende locaties	2023	Voor de 19 deelnemers Sanering varkenshouderij is een aparte planologische procedure. Na de eerste tranche (6 locaties gewijzigd in 2021) is er in 2023 bij 7 locaties de bestemming gewijzigd en is er voor 6 locaties een ontwerp-bestemmingsplan vastgesteld.	
Toekomstig			
Onderzoek naar versterking van de grondpositie van de gemeente in het buitengebied	2025	Start staat gepland voor 2025.	
Monitoren en handhaven van normen voor geur, fijn stof of geluid	2024	Het project grenzeloos meten liep tot eind 2022. In dit project is een meetnetwerk voor fijnstof opgericht en is ervaring opgedaan met een geurstoffensensor. De resultaten uit dit onderzoek (eindrapportage november 2024) geven input om de volgende stap in het opzetten van een meetnetwerk. Ondertussen wordt in de eerste helft van 2024 een projectvoorstel opgesteld voor grenzeloos meten 2.0 voor de regionale investeringsagenda. Vervolgens zal bekeken worden waar daarnaast nog bijgeschakeld moet worden.	
Metten luchtkwaliteit en geluid		Het meten van luchtkwaliteit is één van de speerpunten van de Gezondste regio in Noord Limburg en onderdeel van het regionale meetproject grenzeloos meten. De resultaten zijn in Q1 2024 bekend. Het meten van de luchtkwaliteit en geluid wordt meegenomen in het projectvoorstel van de laatste tranche van de investeringsagenda (project grenzeloos meten 2.0.) Dit voorstel wordt samen met de gemeenten Horst a/d Maas, Peel en Maas en Venlo opgesteld en zal gaan over uitbreiding van het meetnetwerk met de gemeente Venlo. En om het meetnetwerk, naast het landelijk gebied, ook in te zetten op stedelijk gebied en bedrijventerreinen.	
Opstellen van een	2025	De eerste handvatten voor het	

<p>handelingskader met betrekking tot mestverwerking in Venray</p>	<p>handelingskader met betrekking tot mestverwerking is het Ruimtelijk Kwaliteitskader van Venray zijn, maar ook het Limburgs programma Landelijk gebied, het project nadere duiding en definiëring gezond Venray, het perspectief van de Novex en de landelijke mestwetgeving zal richting geven. Daarom wordt er voor gekozen om eerst meer duidelijkheid in deze trajecten te hebben voordat het Venrays handelingskader voor mestverwerking wordt opgesteld.</p>	
--	--	--

DEELPROGRAMMA 2.5 DUURZAAMHEID

Wat hebben we bereikt?

Algemeen

De gemeentelijke duurzaamheidsopgaven zijn gebundeld in het Omgevingsprogramma Venray Vergroent. Hieronder vallen de thema's: energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. De inzet is erop gericht om de noodzakelijke omslag ten aanzien van onze duurzaamheidsopgaven te faciliteren met visie, beleid, expertise, stimuleringsmaatregelen en door het goede voorbeeld te geven met zaken waar we rechtstreeks invloed op hebben.

Begin 2023 is het procesplan Venray Vergroent geactualiseerd. De visies op de thema's/deelopdrachten zijn gereed en de uitvoeringsplannen lopen. Er zijn er veel nieuwe ontwikkelingen en regelingen om mee aan de slag te gaan. Door de samenhang te zien en structuur te geven zorgen we ervoor dat we op koers blijven.

Over de uitvoering van de verschillende deelopdrachten, Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulaire Economie, wordt periodiek gerapporteerd via de voortgangsrapportage majeure projecten.

Energietransitie

In 2023 hebben we met betrekking tot de energietransitie een aantal belangrijke stappen gezet.

Herijking van de Energiestrategie

In de herijking zijn nieuwe ontwikkelingen meegewogen en actuele cijfers rondom energieverbruik en opwek vormen het vertrekpunt van de strategie. Om de energietransitiedoelen te bereiken wordt ingezet op het vormgeven van het nieuwe energiesysteem én op energiebesparing. Ook KODE is geüpdatet en maakt integraal onderdeel uit van de energiestrategie. We hebben echter ook gezien dat de energietransitie in 2023 een onderwerp was dat veel politieke vragen heeft opgeleverd.

Aanpak energiearmoede

Het zogenaamde energiearmoedeproject is gestart. Hierin worden huishoudens met energiearmoede ondersteund met aankoopsubsidies voor energiebesparende producten. Hier hebben al ruim 1.200 huishoudens gebruik van gemaakt. Ook kunnen zij gebruik maken van energiecoaches.

Verkenning duurzame energieopwek

In 2023 is verder uitvoering gegeven aan de gemeentelijke rol om te stimuleren en te faciliteren bij het toewerken naar een nieuwe duurzame energie-infrastructuur. Er is samengewerkt met initiatiefnemers en inwoners rondom opwek, opslag, conversie (waterstof) en decentrale netwerken. Denk aan verkenning mogelijkheden voor een energyhub op bedrijventerrein Smakterheide, verkennen van mogelijkheden voor elektrolyzers, oplevering zonnepark aan de Blakterweg, gebiedsverkenning buitengebied Venray West, etc.

Circulaire economie

Er is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma Circulaire Economie met projecten gericht op de doelgroepen inwoners, bedrijven en de gemeentelijke organisatie en haar taken. Er is tevens een analyse uitgevoerd op het huidige beleid uit de Visie circulaire economie en het uitvoeringsprogramma. Uit het adviesrapport is de aanbeveling gekomen om de scope van het uitvoeringsprogramma duidelijker te maken. In 2024 wordt het nieuwe uitvoeringsprogramma opgesteld en ter uitvoer gebracht.

Klimaatadaptatie

Er is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie met projecten gericht op wateroverlast, overstromingen, hittestress, droogte en biodiversiteit. Onder "Wat hebben we daarvoor gedaan" is verder toegelicht welke projecten in 2023 in dit kader zijn opgepakt.

Verbonden partijen

Voor dit deelprogramma zijn er geen verbonden partijen die een bijdrage leveren aan dit deelprogramma.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Uitvoering communicatieplan Venray Vergroent	Continu	Communicatie vind doorlopend plaats. Om onze inwoners en bedrijven hier actief bij te betrekken zijn de Groene Strijders opgericht. In 2022 is gestart met een website waar inwoners vertellen hoe zij bezig zijn met duurzaamheid met als om door te groeien naar een community waar mensen elkaar vinden op het gebied van duurzaamheid. In 2023 zijn de groene strijders bevraagd of en hoe zij deze community mee vorm kunnen en willen geven. Aan de hand van de resultaten bepalen we in 2024 het vervolg van groene strijders. Daarnaast is in 2023 de website verbeterd waardoor bezoekers van de website ook inzicht krijgen hoe zij zelf aan de slag kunnen met verduurzaming.	
Uitvoering Energietransitie	Continu	In 2023 is verder uitvoering gegeven aan	

		<p>de gemeentelijke rol om te stimuleren en te faciliteren bij het toewerken naar een nieuwe duurzame energie-infrastructuur. Er is samengewerkt met initiatiefnemers en inwoners rondom opwek, opslag, conversie (waterstof) en decentrale netwerken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We zijn gestart met het verkennen van de mogelijkheden voor een energyhub samen met de ondernemersvereniging op bedrijventerrein Smakterheide. De in 2023 opgestelde 'data röntgenfoto' biedt daarvoor een cijfermatige onderbouwing. - Samen met initiatiefnemers zijn mogelijkheden voor elektrolyzers verkend en reeds 1 vergunning is in 2023 afgegeven. - Het zonnepark aan de Blakterweg is opgeleverd en levert vanaf 2023 hernieuwbare opgewekte stroom. - Er heeft een gebiedsverkenning buitengebied Venray West plaatsgevonden die laat zien dat inwoners mogelijkheden zien voor hernieuwbare energieopwekking als aanjager voor het benutten van economische, ruimtelijke en maatschappelijke kansen. Vervolgstep hierop is om vanuit een gezamenlijke ambitie en vanuit het gedeelde belang een integrale energie gebiedsvisie op te gaan stellen. Dit proces start in 2024 en wordt naar verwachting in Q4 2024 opgeleverd. - De energie infrastructuur is niet aan gemeentegrenzen gebonden en in 2023 is regionaal samengewerkt om inzicht in de benodigde infrastructuur te krijgen en (gezamenlijk) ruimte voor ontwikkelingen te creëren. De RES NML heeft namens de gemeenten het overzicht van de opwek projecten in de regio aandragen aan de Provincie ten behoeve van het pMIEK (provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat). 	
Uitvoering projecten Warmte-	Continu	- Het Uitvoeringsprogramma Warmte en	

en Energiebesparing		<p>Besparen: Omvat projecten om in de periode tot en met 2025 het energieverbruik te verminderen. In 2023 zijn onder andere de volgende zaken gerealiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren zelforganiserend vermogen van inwoners: In 2022 is gestart met het verstrekken van informatie aan geïnteresseerde bewoners op welke wijze zij aan de slag kunnen gaan en waar informatie te vinden is. Dit is in 2023 voortgezet. Het duurzaam bouwloket en de energiecoaches zijn onder de aandacht gebracht, onder andere in lokale bladen, en via deze kanalen is informatie gedeeld en persoonlijk advies gegeven. Er is contact met wijken/buurtten; initiatieven worden ondersteund met kennis over energie en energiebesparing. Ook is het platform groene strijders in 2023 door de gemeente wederom onderhouden. Hierop kunnen groene strijders elkaar en inwoners inspireren. - In 2023 is ook het zogenaamde energiearmoedeproject gestart. Hierin worden huishoudens met energiearmoede ondersteund met aankoopsubsidies voor energiebesparende producten. Hier hebben al ruim 1.200 huishoudens gebruik van gemaakt. Ook kunnen zij gebruik maken van energiecoaches. De energiecoaches zijn bij 87 inwoners thuis geweest. Het project loopt door tot eind 2025. - Door de RUD LN is toezicht gehouden op de energiebesparingsplicht bij bedrijven. - Venray heeft samengewerkt met de acht Noord-Limburgse gemeenten in Trendsportal, een initiatief om samen met onder andere bedrijven en onderwijsinstellingen te werken aan slimme mobiliteitsoplossingen. 	
Uitvoering projecten Circulaire economie	Continu	<p>In 2023 is onderzocht hoe de Monitor Duurzaam GWW (DGWW) bij kan dragen aan het monitoren van circulariteit binnen de openbare ruimte.</p> <p>De borging in van duurzaamheid in het eigen inkoopproces heeft ook in 2023 de nodige aandacht gekregen. Zo worden er vanuit Circulaire Economie regelmatig inkoopadviezen verstrekt binnen de eigen organisatie.</p> <p>In 2023 is een applicatie in gebruik genomen waarin voor vastgoedobjecten de gebruikte materialen en producten worden vastgelegd, wat uiteindelijk meer inzicht geeft in de circulariteit van het object.</p>	
Uitvoering Circulaire economie	Continu	In 2023 is uitvoering gegeven aan het	

		<p>uitvoeringsprogramma Circulaire Economie door projecten gericht op de doelgroepen inwoners, bedrijven en de gemeentelijke organisatie en haar taken (zoals duurzaam inkopen).</p> <p>Naast de uitvoering van het programma is in 2023 een analyse gedaan op het huidige beleid van de gemeente. In het daaruit voortkomende adviesrapport is de aanbeveling gekomen om de Visie Circulaire economie onaangepast te blijven hanteren, maar wel om het uitvoeringsprogramma aan te passen. In de analyse is uiteengezet dat de scope van het uitvoeringsprogramma duidelijker kan worden gemaakt en dat dit meer focus geeft. In 2024 wordt het nieuwe uitvoeringsprogramma verwacht.</p>	
Uitvoering Klimaatadaptatie	Continu	Er is in 2023 uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie met projecten gericht op wateroverlast, overstromingen, hittestress, droogte en biodiversiteit	
Uitvoering projecten Klimaatadaptatie	Continu	<p>In 2023 zijn de volgende projecten uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij 4 scholen is het schoolplein ontsteent en vergroent. Voor de 6 volgende schoolpleinen worden de plannen ontwikkeld. - De afkoppelsubsidie hemelwater voor bewoners loopt door. Daarnaast is de nieuwe subsidieregeling voor klimaatadaptatie eind december 2023 vastgesteld door het college. Dit is een maatregelgerichte subsidie om inwoners bij te laten dragen aan een klimaatadaptief Venray. - De uitvoering van ecologisch bermbeheer is gestart. Hiervoor is een storymap gemaakt met uitleg van de werkwijze en bedoeling. - Er zijn voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van verschillende projecten: project Steenbreek voor geveltuinen, NK tegelwippen, waterberging golfsterrein Geijsteren, aanplant extra bomen, mogelijkheden voor 150 ha extra bos, inventarisatie landschapselementen, opstellen natuurwaardenkaart en monitor biodiversiteit. 	
Gereed			
Uitvoering proces	2023	Het proces Venray Vergroent omvat de	

<p>Duurzaamheid "Venray vergroent"</p>	<p>deelopdrachten Energietransitie, Klimaatadaptatie, Circulaire Economie en Energieadvies in- en extern. Over de deelopdrachten en de daaronder vallende activiteiten wordt apart gerapporteerd. Over het totale proces wordt via de rapportage majeure projecten verantwoording afgelegd aan de Raad. Vanuit de vastgestelde visies en uitvoeringsprogramma's zijn we volop in de fase van uitvoering gekomen. Er is een stevig fundament gelegd onder Venray Vergroent, maar gezien de fase van vooral uitvoeren waarin we inmiddels zitten, is door de stuurgroep gevraagd om de bestaande programmastructuur tegen het licht te houden. Op 16 november 2023 heeft de stuurgroep ingestemd met een notitie met wijzigingsvoorstellen voor de structuur. Belangrijkste conclusie was dat het logisch en goed was dat Venray Vergroent volledig teruggaat naar de lijnorganisatie. Dit betekent dat het werken met een stuurgroep en een opdrachtnemer voor het proces eind 2023 is gestopt. En daarmee eindigt ook deze opdracht. Wel loopt de uitvoering van Venray Vergroent door, maar zoals gezegd wordt over de voortgang bij de verschillende deelopdrachten gerapporteerd.</p>	
<p>Toekomstig</p>		
<p>Uitvoering projecten Duurzame Energiesystemen</p>	<p>De herijking energiestrategie is conform planning afgerond in 2023. Op basis van de herijkte energiestrategie zullen in 2024 speerpunten worden vertaald naar concrete stappen. Denk hierbij aan het uitvoeren van de gemeentelijke rol om te stimuleren en faciliteren alsmede het toewerken naar een nieuwe duurzame energie-infrastructuur waarbij opslag, conversie (waterstof) en lokale netwerken een rol kunnen spelen.</p>	

Programma 2: Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000	Begroting primair 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo 2023
Programma 2 Wonen				
DP21 Woningbouw	3.784	5.111	4.395	716
DP22 Woonomgeving	11.323	11.866	11.122	744
DP23 Veiligheid en handhaving	4.676	5.612	5.613	-2
DP24 Natuur landschap plattelandontwikkeling	1.372	965	875	90
DP25 Duurzaamheid	981	2.930	1.082	1.849
Totaal Lasten excl. reserves	22.136	26.484	23.087	3.397
DP21 Woningbouw	0	322	1.572	-1.250
DP22 Woonomgeving	217	217	217	0
DP24 Natuur landschap plattelandontwikkeling	5	211	207	5
Totaal Lasten reserves	221	750	1.995	-1.245
Totaal Lasten	22.358	27.234	25.082	2.152
DP21 Woningbouw	1.539	2.452	4.486	2.035
DP22 Woonomgeving	6.976	7.151	6.837	-314
DP23 Veiligheid en handhaving	368	644	639	-6
DP24 Natuur landschap plattelandontwikkeling	652	430	431	0
DP25 Duurzaamheid	109	1.841	701	-1.140
Totaal Baten excl. reserves	9.644	12.518	13.094	576
DP21 Woningbouw	335	1.093	407	-686
DP22 Woonomgeving	20	149	25	-124
DP24 Natuur landschap plattelandontwikkeling	0	14	89	75
DP25 Duurzaamheid	0	205	40	-165
Totaal Baten reserves	355	1.462	561	-900
Totaal Baten	10.000	13.980	13.655	-324
Totaal Programma 2 Wonen	-12.358	-13.254	-11.427	1.827

Bedragen x € 1.000	Begroting primair 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo 2023
Wonen				
DP21 Woningbouw	-2.245	-2.659	92	2.751
DP22 Woonomgeving	-4.347	-4.715	-4.285	430
DP23 Veiligheid en handhaving	-4.308	-4.967	-4.975	-7
DP24 Natuur landschap plattelandontwikkeling	-720	-535	-444	90
DP25 Duurzaamheid	-872	-1.090	-381	709
Totaal Saldo excl. reserves	-12.492	-13.966	-9.993	3.973
DP21 Woningbouw	335	771	-1.165	-1.936
DP22 Woonomgeving	-197	-67	-192	-124
DP24 Natuur landschap plattelandontwikkeling	-5	-197	-118	79
DP25 Duurzaamheid	0	205	40	-165
Totaal Saldo reserves	134	712	-1.434	-2.146
Totaal Programma 2 Wonen	-12.358	-13.254	-11.427	1.827

De analyse betreffende de afwijking begroting na wijziging ten opzichte van de realisatie is opgenomen in de jaarrekening onder paragraaf 2.3 Recapitulatie baten en lasten.

PROGRAMMA 3 WERKEN

DEELPROGRAMMA 3.1 ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Wat hebben we bereikt?

Bedrijven en arbeidsmarkt

De raad heeft Smakterheide-Noord aangewezen als locatie voor de ontwikkeling van 22 hectare bedrijventerrein in combinatie met ca. 20 hectare natuur. In samenwerking met de B.V.

Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is gestart met de uitwerking van de businesscase.

Van de resterende ruimte op de bestaande bedrijventerreinen is in 2023 ca. 3 hectare ingevuld.

Eind 2023 was nog 2,3 hectare beschikbaar, verspreid over 3 terreinen.

Naast Smakterheide-Noord is er nog ca. 8 hectare aan zachte plannen. Dit betreft de uitbreidingen Wanssum-Oost en Agrobaan Ysselsteyn. Uitbreiding met grootschalige logistiek (kavels >5hectare) is uitgesloten. Reconstructie is vooralsnog niet aan de orde, de terreinen zijn kwalitatief nog best goed. Het thema arbeidsmarkt wordt primair regionaal opgepakt, in samenwerking met partners als het UWV. Arbeidsmarkt wordt wel een afzonderlijk speerpunt in het nog op te stellen Omgevingsprogramma Economie.

Kennis en innovatie

Vanuit de Regiodeal en Investeringsagenda hebben diverse projecten en initiatieven op het gebied van kennis/innovatie en de ontwikkeling van de Brightland Campus Greenport Venlo een impuls gekregen. Ook is in 2023 de agrofood-sector verder gefaciliteerd om stappen te zetten richting duurzame productie en verwerking en de transitie naar kringlooplandbouw.

Centrumontwikkeling

Een van de hoofddoelen van onze Centrumvisie is een compacter kernwinkelgebied. Dit is o.a. verder uitgewerkt in de Stimuleringsverordening Centrumvisie. De belangrijkste doelen zijn: het transformeren van leegstaande panden (in de aanloopstraten en transformatiegebieden), het verplaatsen van winkels/horeca en het vestigen van startende ondernemers in het kernwinkelgebied. De stimuleringsverordening bestaat uit drie delen: een subsidie voor transformatie, voor verplaatsing en voor starters. De regeling is geëindigd per 31 december 2023. In het collegeprogramma is opgenomen dat de regeling begin 2024 wordt geëvalueerd en op basis daarvan voorstellen volgen voor het vervolg. In totaal is in de periode 2018-heden een bedrag van bijna € 425.000 toegekend, waarmee 12 winkelpanden zijn/worden getransformeerd, 6 winkels zijn verplaatst en 1 startende ondernemer is gevestigd. Zeker in relatie tot transformatie heeft de regeling duidelijk haar vruchten afgeworpen: er zijn/worden meer dan 50 appartementen gerealiseerd waarmee niet alleen de leegstand wordt verminderd, maar ook een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de woningbehoefte.

Vrijtijdseconomie

In 2023 is de herijking van het regionale Actieprogramma Toerisme en Recreatie door het college vastgesteld. Vanaf dit jaar zetten we Toerisme en Recreatie niet meer in als doel om onze ambities te bereiken, maar als middel om bij te dragen aan de ambities in de regio (Gezondste Regio).

Lokaal hebben we dit jaar vooral gewerkt aan het versterken van onze toeristische routestructuren door middelen te reserveren voor de aanleg van 2 fietspaden door de Geijstersebossen en de Ballonzuilbossen vanaf 2024. Ook hebben we onze thematische fietsroutes verder uitgebreid en zijn we gestart met de omvorming van de Toeristische Overstap Punten (TOP's) in het Odapark, Wanssum en de Duitse oorlogsbegraafplaats in Ysselsteyn naar Eikpunten. Dat is de nieuwe benaming voor de TOP's die we samen met de provincie voor heel Limburg hebben gekozen en die nog worden voorzien van een eigentijds en herkenbaar Landmark.

Verder zijn we in 2023 gestart met het in beeld brengen van ons dag-recreatieve aanbod en in april werd een werksessie voor toeristische ondernemers georganiseerd. De opbrengsten uit die sessie worden meegenomen in het traject naar een nieuwe, toekomstbestendige toeristische promotie voor geheel Noord-Limburg. Tot en met 2024 word die promotie voor Venray nog verzorgd door Limburg Marketing. Dit traject heeft een duidelijke link naar de lokale promotie door het Toeristisch recreatief Platform Venray (TrPV) in samenwerking met Venray Bloeit en de VVV. Tot slot werd in 2023 gestart met het maken van nieuwe informatieve wandelroutefolders voor alle kerkdorpen.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan de vastgestelde doelstellingen van dit deelprogramma.

- Toeristisch en Recreatief Platform Venray
- BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo
- Venray Bloeit

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Onderzoek naar het versterken van het economisch belang en het benutten van kansen van de (geestelijke) gezondheidszorg in en voor Venray	2024	Dit wordt onderdeel van het Omgevingsprogramma Economie.	
Tot overeenstemming komen met het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo met betrekking tot de keuzes die we maken ten aanzien van de bedrijventerreinen	2024	Businesscase voor Smakterheide-Noord wordt uitgewerkt. Directeur ontwikkelbedrijf is eerder vertrokken dan gepland. Gehele RvC is opgestapt eind 2023. Onduidelijk is welke consequenties dit heeft voor de businesscase. Op korte termijn vindt overleg plaats met de directeur ad-interim van het Ontwikkelbedrijf hierover.	
Het samen met de partners realiseren van de Coalitie Brede Welvaart Venray (samenwerking binnen de vier O's)		Begin 2022 zijn gesprekken gevoerd over het oprichten van een Coalitie Brede Welvaart met vertegenwoordigers vanuit het bedrijfsleven, het onderwijs en de gemeente. Na de verkiezingen is hier (vooralsnog) geen vervolg aan gegeven. Momenteel wordt prioriteit gegeven aan ondernemersondersteuning in andere vormen. Welke vormen dit zijn, is onderwerp van gesprek. Een en ander landt in het Omgevingsprogramma Economie. De samenwerking met Streetwise eindigt op 1 april 2024. Venray Bloeit is geëvalueerd en krijgt in 2024 een doorstart.	
Ontwikkelen van 30 ha. Netto bedrijventerrein Venray	2024	Op basis van marktonderzoek is de ontwikkeling teruggebracht tot maximaal 22 hectare. Businesscase Smakterheide-Noord wordt i.s.m. Ontwikkelbedrijf uitgewerkt.	
Integrale aanpak	Continu	Door de val van het kabinet in 2023 is het	

arbeidsmarktbeleid		landelijk proces om te komen tot een herstructurering van de regionale arbeidsmarktdienstverlening vertraagd. Maar het gaat daarbij om uitstel en niet om afstel. Binnen de Arbeidsmarktregio Noord-Limburg (AMR) is de keuze gemaakt om voor onze regio verder te werken aan het herstructurering op basis van de opgestelde opdracht. Deze moet voor de zomer van 2024 leiden tot de volgende resultaten: 1. De inhoud: komen tot een regionale visie/ambitie/koers voor de AMR met heldere doelstellingen en een strategische arbeidsmarktagenda. 2. Governance: komen tot een effectieve en efficiënte bestuurlijke én ambtelijke governance. In het laatste kwartaal van 2023 is hiertoe gestart met het afnemen van interviews met alle relevante actoren binnen de AMR Noord-Limburg.	
Stimuleren kennisontwikkeling	Continu	In 2023 zijn diverse (fysieke en digitale) ondernemersbijeenkomsten georganiseerd rond bepaalde thema's en ook in samenwerking met verschillende (interreg) projecten. Het startersbegeleidingsprogramma ofwel de businessincubator (BL-inc), wat mede door de regio financieel is ondersteund, is afgerond. Ruim 20 bedrijven hebben in dit kennisprogramma geparticipeerd. Eind 2023 is het regionaal trainee programma opgestart. Daarnaast zijn in 2023 diverse initiatieven en projecten begeleid die een impuls geven aan de ontwikkeling van kennis en innovatie in Venray en de regio.	
Blijvend investeren in de	Continu	Vanuit de samenwerking binnen de	

<p>ontwikkeling van Brightlands Campus Greenport Venlo - kennislandschap</p>		<p>Brighlands Campus hebben we ook in 2023 ingezet op het stimuleren van kennis en innovatie in agrofood om zo een bijdrage te leveren aan de transitie naar circulaire of kringlooplandbouw. De campus heeft gekozen voor "voeding en gezondheid" als hoofdthema, waar de thema's "future farming" en "circulaire economie" ondersteunend aan zijn. De focus ligt hierbij vooral op tuinbouw. In 2023 heeft de inrichting van future farming institute fysieke invulling gekregen. De projectvoorstellen die in het kader van Regiodeal door de campus zijn ingediend, w.o. shared facilities, zijn in 2023 verder uitgewerkt er is gestart met de bouw van faciliteiten. De realisatie van het Proteïne Research Centrum is vertraagd, o.m. vanwege vergunningverlening, er wordt naar gestreefd deze alsnog in 2024 te realiseren. In 2023 is rond het thema insecten gewerkt aan het onderzoek of en op welke wijze Insect Valley Europe, verder vorm moet krijgen, resultaten worden begin 2024 verwacht. Eind 2023 heeft aandeelhouder BASF aangekondigd het aandeelhouderschap te beëindigen, zij blijven echter wel actief aanwezig op de campus om o.m. in verbinding met de Universiteit Maastricht (UM). De campus gaat op zoek naar een nieuwe aandeelhouder.</p>	
<p>Initiëren/faciliteren Agrofood in</p>	<p>Continu</p>	<p>agrofood is een belangrijke economische</p>	

de regio incl. Eiwitrijk, Agropole		<p>drager voor Venray en de regio. Wij hebben in 2023 de sector gefaciliteerd om stappen te zetten richting een zo duurzaam mogelijke productie en verwerking, ook de transitie naar kringlooplandbouw en nieuwe eiwitten hebben de aandacht gehad. Voorbeelden hiervan zijn het programma "het circulaire varken" en een themadag rond circulaire varkenshouderij voor een delegatie van ambtenaren van LNV. Met Insect Valley Europe is gewerkt aan de het onderzoek om te kijken hoe het netwerk (community) rond productie en verwerking van insecten als nieuwe eiwitten kan worden ondersteund en worden ingericht.</p> <p>De Interreg projecten "Agropole Inovates" en "Realise Bio", waarbij het gaat om kennisuitwisseling en het verbinden van D-NL initiatieven tussen bedrijven, en het ontwikkelen van concrete samenwerkingsprojecten, zijn opgestart. In januari is de Grune Woche in Berlijn bezocht, alwaar ondermeer is gesproken met de staatssecretaris van landbouw van Roemenië en diverse bedrijven. Het contact met Roemenië heeft geleid tot een uitwisseling in Brussel bij de Permanente Vertegenwoordiging van Roemenië in Europa (mrt '23) en tot een bezoek van de handelsattaché aan onze regio (sept '23). In oktober heeft een FoodNL delegatie deelgenomen aan de Europese Week van Regio's en Steden (EWRC) in Brussel. In november en december zijn de voorbereidingen gestart voor wederom een bezoek aan de Grüne Woche in 2024.</p>	
Zorgen voor een aantrekkelijk en gezond centrum met meer groen	Continu	Geen resultaten in 2023.	
Inzetten op transformatie van leegstaande panden	2024	Er waren in de periode 2018 t/m 2023 subsidies beschikbaar voor de verplaatsing van winkels/horeca naar het kernwinkelgebied en de transformatie van leegstaande/vrijkomende winkel-/horecapanden naar een andere functie (zoals wonen). Hiermee zijn 10 winkelpanden verbouwd, 5 winkels verplaatst en heeft zich 1 startende ondernemer gevestigd in het centrum. Een mogelijk vervolg van deze regeling maakt onderdeel uit van het op te stellen Omgevingsprogramma Economie.	
Voeren van regie op de centrumontwikkeling	2024	Dit wordt onderdeel van het Omgevingsprogramma Economie dat in 2024 wordt opgesteld.	
Verplaatsen van de bibliotheek	2024	In 2022 is het project technisch uitgewerkt:	

naar het kernwinkelgebied		verduurzamingsplan, definitief ontwerp, interieurplan, kostenraming, bouwbestek en onderleggers vergunningverlening. Op basis van de inschrijving op het bouwbestek heeft de raad in maart 2023 het projectbudget verhoogd. De verbouwing is in mei gestart. Provincie heeft de in overleg eerder ingediende eindverantwoording voor de integrale subsidie voor de diverse centrumontwikkelingen (waaronder bijdrage voor verwerving appartementsrecht van het voormalig AH-pand) positief beoordeeld en de openstaande subsidietermijn overgemaakt. Definitieve opleverdatum medio april 2024, direct gevolgd door inrichting en verhuizing door BiblioNu.	
Versterken van regionale en lokale promotiestructuur	Continu	In de vastgestelde herijking van het regionale actieprogramma toerisme en recreatie wordt opnieuw het belang van een goede regionale en lokale promotiestructuur benadrukt. Er worden in 2024 stappen gezet om te komen tot een éénduidige en gezamenlijke regionale promotiestructuur voor Noord-Limburg vanaf 2025, met als stip op de horizon één Limburg promotie. Voor Venray betekent dit dat de regiopromotie conform afspraken ook in 2024 door Limburg Marketing wordt uitgevoerd. De lokale promotie wordt op dit moment uitgevoerd door het Toeristisch recreatief Platform Venray (TrPV) in samenwerking met de VVV en Venray Bloeit. Een evaluatie van Venray Bloeit loopt op dit moment nog en daarmee wordt 2024 een overgangsjaar in zowel de regionale als lokale promotie.	
Realiseren van meer en betere (gethematiseerde) routes die passen bij het DNA van Venray	2025	Om het recreatief aanbod te versterken ontwikkelen we fiets-, wandel-, ruiters- en MTB-routes die aansluiten bij de Venrayse thema's psychiatrie, schaaphistorie, Venray Remembers (historie en Archeoroute) en de Liberation Route Europe (oorlogshistorie). De Archeoroute is een Limburg breed netwerk van archeologisch interessante locaties die door fietsroutes met elkaar zijn verbonden. Vanaf 2024 tot en met 2026 wordt gestart met de uitvoering van het nieuwe Masterplan wandelen en fietsen waarvoor de gemeenteraad een krediet van € 540.000 beschikbaar heeft gesteld. Binnen het nieuwe masterplan worden een fietspad door de Geijstersebossen, een fietspad door de Ballonzuilbossen, een parkeerplek bij het Ballonzuil monument en enkele themaroutes gerealiseerd.	
Versterken van de kwaliteit en	2025	Vanuit actielijn 1, vitale verblijfsrecreatie,	

diversiteit en vitaliteit van ons verblijfsaanbod		uit het regionale actieprogramma vrijetijdseconomie werken we structureel aan de kwaliteit en diversiteit van het regionale, maar ook lokale verblijfsrecreatieve aanbod. Kleinschalige lokale nieuwe initiatieven worden in de regio ter informatie en afstemming besproken. Grootschalige ontwikkelingen worden regionaal ter instemming aan het portefeuillehouders overleg voorgelegd. Het regionale project rode en groene spoor vakantieparken, waarvoor Venray als projectleider fungeert en dat doorloopt tot eind 2025, draagt ook bij aan de kwaliteit en diversiteit van het regionale en lokale verblijfsrecreatieve aanbod.	
Aansluiten bij regionale samenwerkingsverbanden op het gebied van toerisme	2025	Dat doen we met name in de regionale samenwerking op Vrijetijdseconomie. Daarnaast is Venray aangehaakt aan het Geopark Peelhorst en Maasvallei in oprichting (i.o.). Dit is een samenwerkingsverband van Brabantse en Limburgse gemeenten, de waterschappen Aa en Maas en Limburg en de provincies Noord Brabant en Limburg. Doel is om voor dit gebied, met de Peelrandbreuk als verbindend geologisch element, uiterlijk in 2025 de Unesco Geopark status te verkrijgen. Basis daarvoor is het vastgestelde plan van aanpak inclusief convenant en begroting.	
Uitvoeren actieprogramma Vrijetijdseconomie (VTE)	2025	In mei 2023 is het herijkte regionale actieprogramma door de colleges vastgesteld. In actielijn 1, Vitale Verblijfsrecreatie, werd tot begin 2023 de aandacht vooral gericht op het economische of groene spoor. Vanaf 2023 loopt het projectplan 'Rode en Groene spoor vakantieparken Noord-Limburg'. In dit project zijn naast het groene spoor ook handhaving op veiligheidsissues/ saneren van vakantieparken en campings aan de orde en dit noemen we het rode spoor. Het projectplan bestaat uit 2 fases binnen de Regiodeal en Investeringsagenda en loopt tot eind 2025. Het project is regionaal ingestoken vanuit Veiligheid, Vrijetijdseconomie voert uit en Venray fungeert als projectleider. De inventarisatiefase is afgesloten.	
Gereed			
Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek alternatieve functies De Brier	2023	Het is niet gelukt om met SVE Group tot ontwikkeling te komen. In afwachting van nieuwe ontwikkelingen ligt het project stil en focussen we ons eerst op andere locaties.	
Organiseren van een	2025	Er wordt op de 5 actielijnen van het	

werkstructuur en samenwerking van stakeholders bij het actieprogramma VTE		regionale actieprogramma VTE door overheden samengewerkt met ondernemers. In de herijking van het Actieprogramma is opnieuw gekeken naar een goede werkstructuur waarin overheid, onderwijs en ondernemers samenwerken om de doelen van het Actieprogramma te behalen. Er is gekozen voor één agenda van en voor overheid én ondernemers, vertegenwoordigd in een strategische ondernemerstafel en in verbinding met de Gezondste Regio. Tegelijkertijd worden de mogelijkheden verkend om (op termijn) de verbinding te leggen met Crossroads. In dit proces is in december ingestemd met de voorgestelde werkstructuur waarbij aansluiting bij Crossroads het doel blijft.	
Vervallen			
Stimuleren van bedrijvigheid die past bij de potentiële Venrayse beroepsbevolking		Wordt onderdeel van het Omgevingsprogramma Economie.	●
Bieden van groeimogelijkheden voor bestaande en nieuwe bedrijven met oog voor kwalitatieve bedrijvigheid		Zie opdracht m.b.t. Smakterheide-Noord. Verder wordt dit vanzelfsprekend een uitgangspunt van het Omgevingsprogramma Economie.	●
Herijken van de regionale visie bedrijventerreinen		Dit is geen opdracht (meer). In regionaal verband vindt wel afstemming plaats over ontwikkeling bedrijventerreinen.	●
Realiseren werklandschap		Zie opdracht t.a.v. Smakterheide-Noord	●
Stimuleren/faciliteren transformatie winkels in aanloopstraten		Deze opdracht is in het collegeprogramma 2022-2026 overgegaan in de opdracht, "Inzetten op transformatie van leegstaande panden".	●

DEELPROGRAMMA 3.2 MOBILITEIT EN INFRASTRUCTUUR

Wat hebben we bereikt?

Mobiliteit en infrastructuur

De gemeente Venray hebben we via weg, spoor en water goed en veilig bereikbaar gehouden. De verschillende kernen zijn goed met elkaar verbonden. De wegenstructuur en de kwaliteit van het wegennet van de gemeente Venray hebben we op een kwalitatief goed niveau gehouden en waar nodig zijn verbeteringen aangebracht. Ook hebben we, indien mogelijk tegelijkertijd, stappen gezet in het kader van de klimaatadaptatie en duurzaamheid. Dit op het terrein van groen, vastgoed, infrastructuur en openbare verlichting. We hebben stappen gezet in duurzame mobiliteit en het stimuleren van fietsgebruik en de daarbij behorende veilige infrastructuur.

Voor een nadere toelichting hierop verwijzen we naar paragraaf C. Onderhoud kapitaalgoederen en H. Investeringsen.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan de vastgestelde doelstellingen van dit deelprogramma.

- NV Waterleiding Maatschappij Limburg
- Enexis Holding

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Opstellen en uitvoeren van een programma met gedragscampagnes voor een veilige deelname aan het verkeer	Continu	Onderdeel van de risicogestuurde aanpak van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) is het aan de slag gaan met gedragscampagnes bij risicogroepen en risicogedragingen. Het opstellen van gedragscampagnes wordt daarom meegenomen bij het opstellen van uitvoeringsprogramma SPV. Met het project Veilig op Weg i.s.m. de vrijwilligersorganisatie Smile Venray wordt er al gewerkt aan campagnes om de verkeersveiligheid te vergroten. Dit is een continue proces. Ambtelijk wordt jaarlijks op hoofdlijnen een uitvoeringsprogramma opgesteld. Daarnaast is het grotendeels afhankelijk van de vraag vanuit burgers en actuele zaken die spelen.	
Actualiseren beleidslijn veilige	2024	De 'aanpak schoolomgevingen' wordt	

schoolomgeving		geactualiseerd. Dit gebeurt op basis van effectief bewezen maatregelen die in schoolomgevingen toegepast worden. Er wordt ook een inventarisatie per schoolomgeving uitgevoerd op mogelijke knel-/ en verbeterpunten. Naast de inframaatregelen is er aandacht voor educatie (door eigen projecten + verkeersactieve school). De nieuwe aanpak is in de afrondende fase. De geactualiseerde aanpak wordt ter informatie in kwartaal 2 2024 gedeeld met de Raad. De uitvoering van de aanpak en gesprekken met scholen zijn reeds gestart en is een continue proces.	
Aanpakken van onveilige verkeerssituaties door risico gestuurd te werken	Continu	We kiezen voor een 'risicogestuurd' verkeersveiligheidsbeleid: Een proactieve aanpak om ongevallen te voorkomen door de belangrijkste risico's in het verkeerssysteem aan te pakken. Bij risicogestuurd beleid kijken we naar specifieke risicofactoren – wegkenmerken, omstandigheden of gedragingen – die de kans op gevaarlijke verkeerssituaties kunnen vergroten. Op basis daarvan kunnen we de beleidscyclus ook op lokaal en regionaal niveau nog meer gestructureerd vormgeven. Er zijn investeringsimpulsen gekoppeld aan deze aanpak. Door middel van deze gelden zijn we concreet aan de slag met het verkeersveiliger maken van wegen binnen onze gemeente. Helaas is er nu nog alleen subsidie beschikbaar voor inframaatregelen. Binnen Trendsportal gaan we echter aan de slag met het thema drugs en alcoholgebruik in het verkeer. Een van de risicogedragingen die de kans op een ongeval vergroten.	
Investeren in duurzame mobiliteit	Continu	We investeren op verschillende manieren in duurzame mobiliteit. Onder andere: uitrol van laadpalen, aanleg fietsinfra, projecten schoolomgevingen (inrichting 'schoolstraat' en project lekker anders dag) en de werkgeversaanpak. Bij woningbouwprojecten onderzoeken we of er mogelijkheden zijn voor deelmobiliteit. In het nieuw op te stellen parkeerbeleid gaan we hier ook mee aan de slag. Dit is een continu proces.	
Actualiseren netwerkennota	2024	Momenteel wordt gewerkt aan de actualisatie van de netwerkennota. Planning is dat deze actualisatie gereed is in Q2 van 2024. Bij de netwerkennota wordt ook een uitvoeringsprogramma voor de komende 4 jaar gemaakt. Met een doorkijk naar de jaren daarna.	
Investeren in voldoende	Continu	Inwoners en werknemers uit Venray	

oplaadpunten voor vervoersmiddelen, zoals auto, scooter en fiets		hebben de mogelijkheid om een openbare laadpaal aan te vragen. Dit als niet op eigen terrein geladen kan worden en er nog geen openbare laadpaal in de nabije omgeving is. De provincies Noord-Brabant en Limburg hebben een collectieve aanpak opgezet waarbij proactief laadpalen worden geplaatst. Dit heeft al geresulteerd in vele openbare laadpalen in de gemeente. Hiermee wordt voorzien in een dekkend netwerk voor de toekomst voor zowel bewoners als bezoekers van Venray. De huidige regionale/collectieve aanpak 2020-2024 nadert het einde. In 2023 is besloten dat Venray aanhaakt bij de nieuwe collectieve concessie 2024-2028. Hierdoor is er ook voor deze jaren de garantie dat er openbare laadpalen naar behoefte worden geplaatst. Er wordt nader bekeken of het logisch/noodzakelijk is om voor overige modaliteiten openbare laadvoorzieningen te realiseren. Op dit moment is dit nog niet het geval. Deze ontwikkelingen worden in de gaten gehouden.	
Upgraden van de stationsomgeving met aandacht van duurzaam voor- en natransport	Continu	<p>Het voorbereidingstraject rondom de upgrade van de stationsomgeving loopt al geruime tijd. Nadat in het voorjaar van 2022 het ontwerptraject afgerond leek te kunnen worden is het project door onverwachte omstandigheden vertraagd. Bij de uiteindelijk beoordeling van het ontwerp door de spoorse partijen (NS, ProRail en Arriva) eind 2022 kwam onverwacht nog een aantal knelpunten naar voren waardoor de (financiële) haalbaarheid van het project onder druk kwam te staan. Om die reden is het ontwerpproces nog altijd niet definitief afgerond.</p> <p>Inmiddels hebben verschillende overleggen plaats gevonden met de spoorse partijen, is het ontwerp mede naar aanleiding daarvan aangepast en zijn de kostenramingen geactualiseerd. Er is een review gedaan op het aangepaste ontwerp en hoewel er nog een aantal aandachtspunten ligt voor de nadere technische uitwerking zal het DO naar verwachting begin 2024 vastgesteld worden. Na de vaststelling kan de rest van de voorbereidende fase (uitwerking in bestek en tekeningen en doorlopen van de aanbestedingsprocedure) worden afgerond en gestart worden met de realisatie.</p>	
Herzien van het huidige beleid en formuleren van nieuwe uitgangspunten voor fietsen en lopen in het centrum	2024	Het onderwerp "Fietsen in het centrum" is tijdens de coronacrisis on hold gezet. In 2023 is het proces voorgelegd aan de raad waarbij we stakeholders gaan consulteren en een advies voorbereiden. Dit advies wordt in het 1e kwartaal 2024 ter besluitvorming aangeboden aan de raad.	
Uitbreiden van de 30kmh zones	Continu	De wijk Vlakwater kent voor het grootste	

(erftoegangswegen), inclusief introductie Gebiedsontsluitingsweg-30 (GOW-30).		deel nog een maximum snelheid van 50km/u. In Q1 van 2024 wordt de snelheid in een deel van de wijk teruggebracht naar 30km/u. Bij het opstellen van de netwerkennota wordt gekeken naar welke wegen in de toekomst ingericht moeten worden als gebiedsontsluitingsweg-30. Afronding netwerkennota in Q2 2024. Hierbij wordt ook een uitvoeringsprogramma opgesteld.	
Realiseren van fysieke aanpassingen t.b.v. verkeersveiligheid bij schoolomgevingen	2025	Het realiseren van fysieke aanpassingen t.b.v. verkeersveiligheid bij schoolomgevingen is gekoppeld aan het actualiseren van de 'aanpak veilige schoolomgevingen'. Dit zit in de afrondende fase. De aanpak dient als leidraad voor maatregelen in schoolomgevingen. In 2024 is hiermee qua inventarisatie een start gemaakt. Afhankelijk van o.a. de rondgang bij scholen wordt bekeken of, en zo ja welke, fysieke maatregelen nog nodig zijn. Daarbij is bijvoorbeeld de Petrus Bandenschool alvast voorzien in deze aanpak. Hier is namelijk de 'schoolstraat' (fysieke afsluiting bij halen/brengen) reeds ingevoerd.	
Investeren in goede fietsverbindingen, fietsstraten en doorfietsroutes met bijbehorende voorzieningen, inclusief actief inzetten op grondverwerving waar nodig	Continu	We investeren continu in goede fietsverbindingen, fietsstraten en doorfietsroutes. Bijvoorbeeld de fietsstraat Overloonseweg. Ook zijn de voorbereidingen gestart voor het verbeteren van de fietspaden langs de Horsterweg. In de herziening van de netwerkennota (gereed Q2 2024) is nadrukkelijk aandacht voor het fietsnetwerk. Bij de netwerkennota komt een uitvoeringsprogramma met daarin ook de fietsprojecten voor de komende jaren.	
Vorm, inhoud en uitvoering	N.n.b.	In 2022 is verder vorm gegeven aan de	

<p>geven aan de Gebiedsagenda Via Venray en het Infraplan Via Venray</p>		<p>projecten 'N270 fase 1' en 'Oostverbinding'. Voor wat betreft het project N270 fase 1A loopt de aanbestedingsprocedure. Ook is de benodigde grondverwerving opgestart. Door de stijgende kosten zijn keuzes gemaakt om de aanleg van de diverse deelprojecten te faseren. Daarmee kan het voornaamste knooppunt nabij de A73 snel worden aanbesteed. Die aanbesteding is inmiddels afgerond en de firma BESIX Infra NL gaat het werk uitvoeren. dat zal in 2024 starten en mogelijke uitloop in 2025 hebben.</p> <p>Fase 1B bestaat uit een heranalyse van het knooppunt van de N270 met de Leunseweg en De Brier, gezien ontwikkelingen ter plaatse (ziekenhuis, woningen) en nieuwe verkeerscijfers). Hiervoor moet het provinciale verkeersmodel opnieuw worden gekalibreerd. Dat is eind 2023 afgerond, waarmee de basisgegevens gereed zijn om de noodzakelijke aanpassingen aan de verkeerssituatie inzichtelijk te maken in de eerste helft van 2024. Daarop volgt dan besluitvorming en voorbereiding om te komen tot uitvoering van maatregelen. In fase 1B is ook aandacht voor deelproject 5 Fietsstructuur Oostrum (fietsbrug over het spoor). Extra financiering is nodig als dit deelproject uitgevoerd moet worden. We zijn in onderhandeling met de provincie om te kijken waar deze gelden zouden moeten landen, als we besluiten dit deelproject niet uit te voeren.</p> <p>Voor wat betreft het project Oostverbinding zijn fase 1 en 2 van de uitvoering gereed. Fase 3 is in uitvoering. Fase 4 aanbesteed en zal eerste helft 2024 worden uitgevoerd. Voorbereiding fase 5 loopt, technisch gecompliceerd en bepaling ambitie hoe ver te gaan. Daarom voorlopige afronding van het werk is gepland eind 2024 (incl. groenaanplant e.d.). Tijdstip fase 5 is nog onzeker, i.v.m. afstemming met uitvoering N270. Ook wordt in 2025 nog meting gedaan naar verkeerseffecten (vrachtverkeer) in de wijk Landweert. Vloeien mogelijk nog werkzaamheden uit voort.</p>	
Gereed			
'Mobiliteitsarmoede'	2023	In 2022 is door een extern bureau een	

inventariseren en verbeteren toegang tot mobiliteit		onderzoek uitgevoerd naar mobiliteitsarmoede in Noord-Limburg in opdracht van Trendsportal. Het onderzoek bestond uit twee delen: bureauonderzoek en gesprekken in diverse wijken/dorpen in Noord-Limburg. Als "gidswijk" is de wijk Veltum gekozen in overleg met intermediairs. In mei 2023 is een rapportage opgeleverd. Deze is inmiddels ook gedeeld met de wijk. Op basis van de uitkomsten worden de vervolgacties (regionaal) bepaald. Het inventariseren is daarmee afgerond. Voor het verbeteren van de toegang tot mobiliteit wordt een nieuw project opgestart door Trendsportal. Wijk Veltum wordt hierin meegenomen. Hiermee is dit project afgerond.	
Opstellen beheerplan civiele kunstwerken	2023	Het "Beheerplan kunstwerken 2024-2027" is in de vergadering van 31 oktober door de gemeenteraad vastgesteld. Met het beheerplan worden de randvoorwaarden gecreëerd voor het planmatig beheer en onderhoud van aan de civiele kunstwerken (zoals bruggen). Tevens is op dat moment door de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor het vervangen van een brug in de St. Wilbertsweg tijdens de looptijd van het plan.	
Toekomstig			
Actualiseren parkeerbeleid en parkeernormennota	2024	Het overkoepelende gemeentelijk parkeerbeleidsplan 2011-2020 is verlopen. Omdat de urgentie minder aanwezig was vanwege corona (geen representatieve parkeersituatie openbare ruimte) en er geen nadelige effecten waren (het eerdere beleidsplan blijft vigerend), is dit niet eerder opgepakt. Dit geeft ons nu de mogelijkheid om ook de flexibele parkeernormen en de parkeervoorzieningen voor elektrisch vervoer mee te nemen in de actualisatie. De voorbereiding op de actualisatie van dit plan is gestart. De nieuwe parkeernormen moeten enerzijds duidelijkheid geven en anderzijds uitdagen om te komen met innovatieve oplossingen. We gaan er van uit dat het nieuwe parkeerbeleidsplan inclusief beleidsnota parkeernormen in het 4e kwartaal 2024 wordt vastgesteld.	
Vervallen			
Opstellen beleid laadinfrastructuur	2023	Het opstellen van het beleid laadinfrastructuur wordt meegenomen met het opstellen van nieuw parkeerbeleid (vierde kwartaal 2024). Daarmee komt deze opdracht te vervallen.	

Programma 3: Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000	Begroting primair 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo 2023
Programma 3 Werken				
DP31 Economische ontwikkeling	2.421	3.317	2.258	1.059
DP32 Mobiliteit en infrastructuur	13.076	13.769	13.207	562
Totaal Lasten excl. reserves	15.497	17.086	15.465	1.621
DP31 Economische ontwikkeling	20	440	402	38
DP32 Mobiliteit en infrastructuur	0	32	32	0
Totaal Lasten reserves	20	472	434	38
Totaal Lasten	15.516	17.557	15.899	1.659
DP31 Economische ontwikkeling	185	499	372	-127
DP32 Mobiliteit en infrastructuur	5.899	5.899	6.008	110
Totaal Baten excl. reserves	6.084	6.398	6.380	-18
DP31 Economische ontwikkeling	479	1.462	893	-569
DP32 Mobiliteit en infrastructuur	362	648	518	-130
Totaal Baten reserves	842	2.110	1.411	-699
Totaal Baten	6.925	8.508	7.791	-717
Totaal Programma 3 Werken	-8.591	-9.050	-8.108	942

Bedragen x € 1.000	Begroting primair 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo 2023
Werken				
DP31 Economische ontwikkeling	-2.236	-2.818	-1.886	932
DP32 Mobiliteit en infrastructuur	-7.177	-7.870	-7.199	671
Totaal Saldo excl. reserves	-9.413	-10.688	-9.085	1.603
DP31 Economische ontwikkeling	460	1.022	491	-531
DP32 Mobiliteit en infrastructuur	362	617	487	-130
Totaal Saldo reserves	822	1.639	977	-661
Totaal Programma 3 Werken	-8.591	-9.050	-8.108	942

De analyse betreffende de afwijking begroting na wijziging ten opzichte van de realisatie is opgenomen in de jaarrekening onder paragraaf 2.3 Recapitulatie baten en lasten.

PROGRAMMA 4 BESTUREN

DEELPROGRAMMA 4.1 BESTUUR

Wat hebben we bereikt?

Bestuursstijl

De bestuursstijl die wij nastreven gaat om houding en gedrag. Het is een continu proces van ontwikkeling waaraan we dagelijks invulling proberen te geven. Integriteit, transparantie, bereikbaarheid, aanspreekbaarheid en betrouwbaarheid zijn daarbij belangrijke waarden. Deze waarden maken we operationeel in het kader voor inwonersparticipatie en overheidsparticipatie. We onderzoeken daarbij de mogelijke meerwaarde van het 'Uitdaagrecht', waarbij inwoners taken van de gemeente over mogen nemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper te kunnen doen. Daarnaast is het 'Kader Omgevingsdialoog' herijkt. We betrekken bewoners bij de inrichting van hun directe leefomgeving.

Inwonersparticipatie/zelfsturing/vitale gemeenschappen

In het collegeprogramma 2022-2026 is opgenomen dat we verder willen bouwen aan het vertrouwen van inwoners, ondernemers en partners. Daarnaast streven we naar vitale gemeenschappen waar inwoners zelf initiatieven nemen en de samenwerking zoeken met de gemeente. Een van de manieren om daaraan te werken is waar nodig te investeren in het betrekken van deze groepen bij besluitvorming. Afhankelijk van het vraagstuk betekent dat iets voor ieders rol, mate van betrokkenheid en mate van participatie. Dat vraagt om een helder kader voor overheids- en inwonersparticipatie.

Het doel is:

- Gezamenlijke ambitie/visie op overheids- en inwonersparticipatie
- Een eenduidig begrippenkader (gezamenlijke taal)
- Praktisch beleidskader met spelregels en handelingsperspectief met duidelijke taken, rollen en verantwoordelijkheden voor alle partijen
- Voorstellen voor verankering in de organisatie

In 2023 is op basis van interne en externe input een concept visie opgesteld.

Regionale Samenwerking

We blijven als Venray actief investeren in regionale samenwerking. Met behoud van de eigen autonomie, maar in een omgeving die vraagt om opschaling worden samenwerkingsverbanden in verschillende vormen en niveaus (strategisch-tactisch-operationeel) steeds belangrijker. De door de raad op 17 september 2016 vastgestelde nota Vizier op samenwerking bevat de kaders die we daarbij hanteren. Samenwerking is geen doel op zich, maar een middel. Wij zien de noodzaak van, en de kansen voor, een bestuurskrachtige regio en willen als tweede stedelijke kern in Noord Limburg nadrukkelijk bijdragen aan de ontwikkeling daarvan. In 2024 vindt actualisatie plaats. De Regiodeal, door onze regio gesloten met het rijk en de provincie Limburg, en de Investeringsagenda, overeengekomen met de provincie Limburg, hebben gezorgd voor een stevige investeringsimpuls in onze regio. We hebben ook in 2023 actief bijgedragen aan de invulling van de Regiodeal en Investeringsagenda. De tranches voor de Regiodeal zijn inmiddels ingevuld en in uitvoering. In 2023 hebben de regio en de provincie Limburg een propositie ingediend voor een nieuwe regiodeal met het rijk. In 2024 wordt bekend of deze wordt toegekend en voor welk bedrag. Deze nieuwe Regiodeal zal gaan lopen in 2025 en volgende jaren.

Voor wat betreft de investeringsagenda is in 2023 een vierde en vijfde envelop gevuld met projecten en investeringen in de regio Noord Limburg. De regio heeft direct na de Provinciale Statenverkiezingen een voorstel met betrekking tot de samenwerking met de provincie gedaan. Mede naar aanleiding daarvan is in het najaar van 2023 met een afvaardiging van Gedeputeerde Staten gesproken over een mogelijke verlenging van de looptijd van de investeringsagenda met één jaar. Dat zou betekenen dat we in 2024 een zesde envelop op kunnen stellen. De afspraak met de provincie hierover is bij het opmaken van de jaarstukken nog niet formeel bekrachtigd door Gedeputeerde Staten. Tevens is in 2023 het uitvoeringsprogramma geactualiseerd. Dit uitvoeringsprogramma is de basis voor de nieuwe propositie Regiodeal en de samenwerking met tussen provincie en regio. Ook werken we in de regio aan de versterking van de bestaande ambtelijk en bestuurlijke overlegstructuur. Dat is belangrijk omdat de regio voor Rijk en Provincie steeds meer het aanspreekpunt wordt voor de ruimtelijke uitwerking van bovengemeentelijke opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energie, landbouw en natuur.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan de vastgestelde doelstellingen van dit deelprogramma.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Onderzoek naar de mogelijke meerwaarde van het 'Uitdaagrecht'	2024	In 2022 heeft een aantal studenten van de HAN een eerste onderzoek gedaan naar het uitdaagrecht en wat dit voor Venray zou kunnen betekenen. Het uitdaagrecht wordt beleidsmatig opgenomen in de opdracht 'opstellen visie op participatie'. Op basis van de resultaten van dit eerste onderzoek wordt nader bekeken welke vervolgoopdracht er nodig is voor een daadwerkelijke implementatie.	
Verder invoeren van het 'instrument' gebiedsagenda voor dorpen en wijken	2025	De opdrachtformulering werd in 2023 definitief gemaakt. Daarna is een procesvoorstel gemaakt om te komen tot een efficiënte aanpak zodat een breed gedragen en wenselijk product gerealiseerd kan worden. In samenwerking met beleidsmedewerkers en informatieadviseurs wordt bij de uitwerking gekeken naar vormgeving, type applicatie, functioneel beheer en thema's die van belang zijn en die in dit dashboard opgenomen kunnen worden. Deze opdracht heeft een directe relatie met de ontwikkeling van het participatieplatform.	
Opstellen van een kader voor inwonersparticipatie / zelfsturing	2024	De opdracht is het opstellen van een beleidskader overheids- en inwoners participatie, inclusief een concrete leidraad voor intern en extern gebruik. Participatie blijkt een breed onderwerp met raakvlakken op meerdere terreinen: beleid zelfsturing, evaluatie gebiedsgericht werken, communicatievisie, leidraad burgerparticipatie, omgevingsdialoog in het kader van de Omgevingswet, kadernota sociaal domein/vernieuwing inwoner- en cliëntenparticipatie, bestuurscultuur en het 'uitdaagrecht'. In 2023 is op basis van in- en externe expertise een concept opgesteld, waarin de actuele participatie inzichten zijn meegenomen. Na afstemming met intern betrokken collega's, wordt e.e.a. besproken met de externe klankbordgroep, wijk- en dorpsraden en de werkgroep Burgercontacten. Besluitvorming is gericht op Q3-2024.	
Opstellen visie op duurzame	2024	Deze activiteit heeft een sterke relatie met	

samenwerking met gemeenschapsaccommodaties		het programma Schoon door de Poort (gemeenschapsaccommodaties). Als input voor de op te stellen visie vindt in 2024 een evaluatie plaats van de trajecten Schoon door de Poort (motie volgnummer 0738). Op 19 december 2023 is de raad geïnformeerd via een raadsinformatiebrief over het proces, de termijnen en op welke manier wordt omgegaan met lopende initiatieven. In 2024 zal de visie op duurzame samenwerking vastgesteld worden.	
Binnen realistische financiële kaders dorpen en wijken zelf verantwoordelijk maken voor beheer en onderhoud van gemeenschapsaccommodaties (Schoon door de poort)	2025	Het projectplan MFC De Schól in Heide en het ondernemingsplan MFC Wanssum werden in 2023 beoordeeld. De raad heeft besloten bedragen te reserveren voor beide plannen en deze zijn meegenomen in de besluitvorming op de kadernota 2024. Daarmee komt het totaal op 9 gerealiseerde/nog te realiseren duurzame gemeenschapsaccommodaties. Op 5 juli is een motie (volgnummer 0738) aangenomen om de resultaten (zowel qua gebouwen als financieel) van het afgelopen programma Schoon door de Poort te evalueren en op basis hiervan een voorstel te doen over een eventueel vervolgprogramma op Schoon door de Poort. Op 19 december 2023 is de raad geïnformeerd via een raadsinformatiebrief over het proces, de termijnen en op welke manier wordt omgegaan met lopende initiatieven.	
Tijdens elke college-/raadsperiode worden, aan de hand van de nota Vizier op samenwerking, de samenwerkingsverbanden waaraan Venray deelneemt geëvalueerd	2024	Er wordt jaarlijks verantwoording afgelegd in de P&C-documenten door bij de Verbonden Partijen de ontwikkelingen aan te geven voor de betreffende samenwerking. In principe liggen de uitgangspunten van de nota Vizier op samenwerking, vastgesteld door de gemeenteraad in 2016) daaraan ten grondslag. In 2024 is een herijking van Vizier op samenwerking gepland. Dit pakken wij op in het derde kwartaal van 2024. Bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden zullen vervolgens aan het herijkte kader getoetst en geëvalueerd worden.	
Afronden van de	2025	Tussen de Regio Noord Limburg en de	

Investeringsagenda		Provincie Limburg is een investeringsagenda overeengekomen voor een totaalbedrag van € 40 mln (€20 regio en €20 mln provincie). Met project-enveloppen worden investeringen in de regio aangedragen en gerealiseerd. Eind januari 2023 werd de 4e envelop definitief vastgesteld. Daarin zijn voor Venray 10 projecten opgenomen: deze projecten hebben een wisselende looptijd, die ligt vanaf 2023 tot uiterlijk 2025. In november 2023 is ook de 5e envelop vastgesteld die gaat lopen in 2024/2025. Daarin zijn 7 projecten opgenomen. Met de provincie is tevens gesproken over het verlengen van de termijn voor het opstellen van projecten enveloppen met één jaar. Dit zou betekenen dat we in 2024 nog kunnen werken aan een 6e envelop. GS heeft over de gemaakte afspraken nog geen definitief uitsluitsel gegeven. Pas als dat is gebeurd kunnen we daadwerkelijk aan de slag met een 6e envelop.	
We werken met de regio aan een voorstel over hoe en op welke onderwerpen we de samenwerking met de Provincie kunnen versterken	2024	Het nieuwe college van Gedeputeerde Staten (GS) werd medio 2023 gevormd. De regio heeft in de 2e helft van 2023 met een afvaardiging van GS een positief gesprek gehad over de samenwerking. Dat heeft geresulteerd in een toezegging dat de looptijd van de Investeringsagenda met een jaar verlengd wordt. Dit zou betekenen dat we in 2024 kunnen gaan werken aan een zesde projectenvelop waarvan de formele besluitvorming voorzien is in het najaar van 2024. De financiële consequenties die hieruit voortvloeien kunnen worden gedekt uit de via de MUIP 2022 en 2023 gereserveerde middelen. Deze toezegging is bij het opstellen van deze jaarstukken nog niet formeel bekrachtigd door GS. GS van de provincie Limburg heeft eveneens aangegeven mee te doen met onze propositie in het kader van de 5e tranche van de regiodeal. In februari 2024 heeft het Rijk onze propositie gehonoreerd voor een bedrag van € 10 miljoen. De financiële consequenties van deze nieuwe Regiodeal gaan lopen ná 2024. Via de kadernota zullen we de raad vragen hiervoor middelen te reserveren.	
Gereed			
Formuleren van een integrale	2022	Deze opdracht is in samenhang met het	

wijkaanpak Centrum West	opstellen van de gebiedsagenda ingevuld. Er is inmiddels een integrale wijkaanpak geformuleerd. Deze wijkaanpak is onderdeel van het gebiedsgericht werken en daarom opgenomen als regulier werk. Inmiddels werken bewoners, wijkpartners en gemeente aan verschillende thema's waaruit activiteiten en initiatieven ontstaan die de sociale samenhang in de wijk bevorderen. Voor deze wijkaanpak zetten we subsidie van de provincie in. Daarmee is deze opdracht feitelijk afgerond.
-------------------------	---

DEELPROGRAMMA 4.2 DIENSTVERLENING EN BEDRIJFSVOERING

Wat hebben we bereikt?

Dienstverlening

Het streven was en is om het huidige niveau van onze dienstverlening minimaal in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren. In het afgelopen jaar is er veel gebeurd om de (online) dienstverlening verder te verbeteren. We zijn aangesloten bij een samenwerkingsverband met meerdere gemeenten. Dat draagt bij aan nieuwe ontwikkelingen en daardoor krijgen we wensen ook sneller voor elkaar. Het lukt steeds beter om inwoners online zaken te laten doen met de gemeente Venray. Ook werd afgelopen jaar gestart met het aanbieden van ondersteuning via live chat. Een medewerker KCC kan live via de website online vragen van inwoners ontvangen en beantwoorden. Het waarborgen van de privacy van onze inwoners blijft daarbij belangrijk. Er is extra aandacht voor de menselijke maat. Inwoners kiezen zelf hun communicatiekanaal. We weten wat er speelt in de gemeente en reageren daar alert op in onze eigen communicatie naar inwoners, samenwerkingspartners en organisaties. Bestuur en medewerkers zijn communicatief vaardig en schrijven in begrijpelijke taal. We verkleinen daarmee de kloof tussen onze inwoners en de gemeentelijke organisatie, het college van B&W en de gemeenteraad.

Als gemeente Venray moeten we mee in de wereld van de steeds verdergaande digitalisering: naast de invoering van de Wet Open Overheid (WOO) en de Wet Modernisering Electronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) heeft ook de digitale transformatie en het datagedreven werken het afgelopen jaar veel aandacht gekregen om onze dienstverlening te verbeteren. Onder andere in de implementatie van de Omgevingswet en in de datastrategie. Door onderzoek en het werken met data hebben we ons inzicht en onze kennis verhoogd. Het lukt dan beter om op basis van feiten onze waarde voor de samenleving te vergroten. Thema's daarbij zijn onder andere onze visie op dienstverlening, duurzaamheid, wonen, arbeidsmarkt en personeelsmanagement.

Organisatie

Om de kwaliteit van onze ambtelijke organisatie vast te houden, werken we continue aan een doorontwikkeling van onze organisatie. Dit doen we onder andere door de brede ontwikkeling van onze medewerkers te stimuleren. Dit biedt medewerkers veel kansen voor interne doorstroming. Ook verbeteren we onze arbeidsmarktcommunicatie om nieuwe mensen te vinden, binden en boeien voor onze organisatie. Op basis van strategisch personeelsmanagement (SPM) bekijken we wat toekomstgericht nodig is om de kwaliteit van de organisatie te behouden en te verbeteren.

Het feit dat de krapte op de arbeidsmarkt ook voelbaar en merkbaar is binnen onze organisatie, maakt het continu monitoren van de haalbaarheid en ambities van de gestelde doelen in het collegeprogramma tot een must. Door middel van de vastgestelde werkwijze "Programmeren en Prioriteren" maken we tijdig de balans op tussen de na te streven ambitie en de beschikbare capaciteit. Voor bijstellingen wordt, waar nodig, de raad via de P&C cyclus ook tijdig meegenomen.

Daarbij is het belangrijk dat we bewust omgaan met risico's. Door processen te optimaliseren en/of (andere) beheersmaatregelen te nemen, beperken we de risico o.a. ook op het gebied van privacy, databeheer etc. In 2023 werd het risicobeleid geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. De implementatie van het nieuwe beleid, dat aansluitend werd voorbereid, zal mogelijk tot een aanpassing van de controlomgeving leiden, waarmee we beter en continue 'in control' kunnen zijn en blijven.

Verbonden partijen

Voor dit deelprogramma zijn er geen verbonden partijen die een bijdrage leveren aan dit deelprogramma.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Duiden en inrichten van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer	2024	<p>Op 1 juli 2025 treedt de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) in werking. Voor burgers en bedrijven moet het mogelijk zijn alle berichten van officiële aard digitaal aan de gemeente te versturen. Per berichtsoort wordt gekeken welk digitaal kanaal het meest geschikt en voldoende veilig is. Implementatie van de Wmebv versterkt onze (online) dienstverlening richting inwoners en ondernemers.</p> <p>In 2023 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de gemeentelijke producten/ diensten en beschikbare kanalen. Hieruit is gebleken wat we als gemeenten nog moeten realiseren om 'Wmebv-proof' te worden.</p> <p>De realisatiefase vindt plaats vanaf 2024. Dit is een daadwerkelijke, volledig ingerichte digitale weg voor berichten van formele aard, gericht aan de gemeente. De realisatiefase bestaat uit de volgende onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aanwijzen, inrichten en/of aanpassen van digitale kanalen voor formele berichten, zodat aan wettelijke eisen/waarborgen wordt voldaan. 2. Beleid inzake zorgplicht. Dit betreft passende ondersteuning bieden en het wegnemen van belemmeringen bij het digitaal versturen van berichten. 	
Duiden en inrichten van de Wet	2024	De Wet open overheid (Woo) verplicht	

open overheid		<p>overheden om open te zijn: handelingen en besluiten moeten transparant en te reconstrueren zijn.</p> <p>Daarvoor moet informatie vindbaar zijn, zonder twijfels over juistheid of echtheid. Daarnaast moet deze worden verstrekt binnen wettelijke kaders en termijnen. We moeten burgers en organisaties na verzoeken EN proactief inzicht geven in het handelen en de besluiten van ons als gemeente.</p> <p>In 2023 is het speelveld bepaald omtrent de Wet open overheid. Dit speelveld reikt verder dan alleen de actieve openbaarmaking van 11 informatie categorieën, maar richt zich ook op de reactieve openbaarmaking (Woo verzoeken). Op basis van dit speelveld en eerder besproken ambitieniveau transparantie is een Project aanpak Woo opgesteld.</p> <p>Binnen dit "paraplu traject" zijn meerdere deelprojecten opgesteld welke samenhangen met elkaar. De resultaten in 2023 zijn samengevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Speelveld Wet open overheid bepaald •Richting gegeven aan activiteiten 2024 •Concrete casussen opgehaald in organisatie (continu proces) •Pilot publicatie omgeving gestart •Proces uitwerking Woo verzoeken huidige situatie gestart •Marktverkenning zaaksysteem (o.a. t.b.v. regie op Woo verzoeken) gestart. 	
Optimaliseren contractenbeheer	2024	<p>In 2023 is een 1e start gemaakt met het inventariseren van de huidige situatie rondom contractenbeheer. In 2024 wordt hieraan uitvoering gegeven. Bij de inventarisatie is onder meer in beeld gebracht welke adviezen in het (recente) verleden zijn uitgebracht en wat (nog) niet tot verbeteracties heeft geleid.</p> <p>Tevens zal in de afweging hoe en op welke contractenbeheer wordt ingericht de mogelijkheden van het nieuwe financiële systeem (operationeel per 1 januari 2025) en het nog in 2024 aan te besteden zaaksysteem worden meegenomen. Ook de ontwikkelingen m.b.t. samenwerking met de gemeente Horst aan de Maas spelen hierbij een rol.</p>	
Implementeren "Programmeren	Continu	In 2023 is door de organisatie, samen met	

en Prioriteren"		het college, ervaring opgedaan met het "programmeren en prioriteren". Er is een cyclus ingericht waarbij binnen de organisatie wordt beoordeeld in hoeverre de omvang van ons geplande werk samen met nieuwe opgaven die op ons af komen, nog passend zijn. Daarvoor worden de actuele werkzaamheden op hoofdlijnen in beeld gebracht, met daarin de belangrijkste vraagstukken van dat moment (het zgn. Concernkompas). Als sluitstuk van de cyclus gaat het CMT hierover periodiek (ca. zes-wekelijks) in gesprek met het college. Dit proces zal in 2024 worden voortgezet, waarbij we de ervaringen uit 2023 gebruiken om de werkwijze verder te optimaliseren.	
Een gezamenlijk informatie beleidsplan opstellen met Horst aan de Maas	2024	In 2023 is er vanuit de samenwerking tussen Venray en Horst aan de Maas gezamenlijk een eerste concept 'Digitale Transformatie' opgesteld. Deze vervangt het zogeheten informatiebeleidsplan (IBP). Met het 'Digitaal Transformatie Programma' wordt vanuit de maatschappelijke en gemeentelijke opgaven richting geven aan de strategieën van 'digitale transformatie' binnen de diverse beleids- en vakdomeinen. Hiermee duidelijk rekening houdend met de ontwikkelingen op wet- en regelgeving, de technologische ontwikkelingen en de verdere ontwikkeling van de digitale vaardigheden van de collega's. Zodra het concept 'Digitaal Transformatie Programma' met de directies is besproken en een definitieve versie is vastgesteld, geven we daar de komende jaren invulling aan op een iteratieve wijze, zodanig dat we wendbaar kunnen bijsturen op de ontwikkelingen die op dat moment actueel c.q. nieuw zijn.	
Uitwerken van een datastrategie om de realisatie van onze organisatiedoelstellingen met data te ondersteunen	2023	In 2022 is een Plan van Aanpak opgesteld om de datastrategie voor zowel de gemeentes Venray en Horst aan de Maas in gezamenlijkheid uit te werken. In 2023 is in nauwe afstemming met beleidsmedewerkers en teammanagers een stappenplan uitgewerkt om invulling te geven aan een set van onderdelen van de datastrategie. Deze invulling en realisatie van de maatregelen vindt plaats in de jaren 2024 en verder. De datastrategie is een van de bouwstenen/onderdelen van de Digitale Transformatie.	
Uitvoeren Visie hybride werken	2023	In 2023 is de definitieve inrichting en	

		catering in de Ontmoetingsruimte gerealiseerd. Ook is de inventarisatie, welke faciliteiten nodig zijn om het hybride werken te optimaliseren, afgerond. Inmiddels zijn meerdere hybride vergaderruimten en veel hybride werkplekken ingericht. In 2024 geven we vervolg aan het optimaliseren van hybride werken.	
Inzetten op ontwikkelingen als digitalisering en datagedreven werken	Continu	Dit programma wordt samengevoegd met het programma 'Digitale Transformatie' als opvolging van het nieuwe Informatiebeleidsplan. De kern van het programma Digitale Transformatie is namelijk invulling geven aan de verdere digitalisering van de gemeentelijke dienstverlening en onderliggende bedrijfsprocessen en benodigde kennis- en vaardigheden.	
Verder doorontwikkelen van sturing en beheersing (control) binnen de gemeentelijke organisatie	Continu	De doorontwikkeling van control heeft continue onze aandacht. De richting/sturing van de organisatie pakken we op vanuit de verschillende opdrachten en speerpunten uit het collegeprogramma. Daarbij is aandacht voor de bedrijfsvoerings-technische aspecten en mogelijke risico's. Het nieuwe risicobeleid werd op 31 oktober 2023 in de raad vastgesteld. Daarnaast hebben we extra aandacht voor de processen in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording. Ook vanuit de organisatieontwikkeling werken we aan diverse thema's en opdrachten waardoor de organisatie beter in control komt en blijft. Middels de methodiek van 'programmeren en prioriteren' vindt reguliere monitoring plaats in de voortgang van de speerpunten: deze methodiek zullen we in 2024 verder optimaliseren.	
Samenwerking bedrijfsvoering Horst aan de Maas en Venray	Continu	In 2023 is in overeenstemming met de bestuurlijke afspraken, de samenwerking tussen gemeente Venray en Horst aan de Maas geëvalueerd. Hieruit is o.a. naar voren gekomen dat er veel is bereikt in de harmonisatie van diverse processen en dat het gezamenlijke team Informatievoorziening beide gemeenten adequaat ondersteunt. Dit maakt beide gemeenten robuuster, hetgeen nodig is om diverse ontwikkelingen zoals de digitale transformatie en krapte op de arbeidsmarkt te adresseren. Ook is uit de evaluatie naar voren gekomen dat de governance vorm vereenvoudigd en verbeterd moest worden om slagkracht te behouden. Dit is meegenomen in de doorontwikkeling van de samenwerking waarbij komende periode met name wordt ingezet op de verdere harmonisatie op het gebied van informatievoorziening, personeelszaken en financiën.	

Proces digitale transformatie (eerste fase)	2024	In 2023 is uitvoering gegeven aan het opstellen van een afwegingskader en een advies voor de governance van de digitale transformatie (eerste fase). Inmiddels is ook een start gemaakt met een inventarisatie van de bouwstenen van de digitale transformatie. Op basis van het afwegingskader wordt hierin geprogrammeerd en geprioriteerd.	
Uitvoering project 'Organisatie ontwikkeling'	Continu	Om gericht op de toekomst, flexibel en wendbaar te zijn, werken we in 2024 onze vijf kernwaarden verder uit om de medewerkers de mogelijkheden te bieden die nodig zijn. In de huidige krappe arbeidsmarkt is het van belang veel aandacht te besteden aan het behoud van medewerkers én nieuwe manieren om nieuw personeel te interesseren voor een baan bij Venray. Door middel van verschillende deelprojecten werd hieraan gewerkt (bv talentmanagement, arbeidsmarktcommunicatie). Daarnaast houden we onze bedrijfsvoeringsprocessen op orde door verdere digitalisering (o.a. het besluitvormingsproces) en sturen we binnen de methodiek van programmeren en prioriteren op het realiseren van opdrachten en speerpunten in combinatie met de beschikbare capaciteit. Binnen het uitgangspunt van integraal management en coachend leiderschap, zal er specifiek aandacht zijn voor risicomanagement om als organisatie beter in control te blijven.	
Strategisch Personeelsmanagement (SPM)	Continu	SPM is een van de deelopdrachten in het kader van de verdere doorontwikkeling van de organisatie. De gekozen speerpunten zijn uitgewerkt in deelopdrachten, waaraan in 2023 verder is gewerkt.	
Gereed			
Werken aan een gezamenlijke visie op dienstverlening met Horst aan de Maas	2023	Op 5 april 2023 is de visie op dienstverlening "samen één verhaal" en de nadere uitwerking in 10 inrichtingsprincipes vastgesteld door de Stuurgroep van de samenwerking. De implementatie van de Visie ligt buiten de scope van deze opdracht. Dat vraagt nu om een vervolgtraject, in afstemming tussen beide gemeenten. Het advies is om dat traject te koppelen aan de organisatieontwikkeling.	
Trainen en coachen van	Continu	In 2022 is organisatiebreed aandacht	

bestuurders en medewerkers in het gebruiken van begrijpelijke taal		gegeven aan het gebruik van begrijpelijke taal in een training 'heldere en bestuurlijke sensitieve nota's schrijven' en een training 'heldere brieven en mails'. Deze trainingen maken vanaf 2023 onderdeel uit van het vaste opleidingsprogramma voor (nieuwe) medewerkers.	
De visie op communicatie uitvoeren en inbedden	Continu	In 2022 zijn stappen gezet voor de uitvoering van de visie op communicatie. Zo zijn functies binnen het team gewijzigd op basis van de veranderende vraag naar communicatie-inzet, -advies en -ondersteuning, zowel vanuit de interne organisatie als vanuit de externe omgeving. Het team is daarmee op orde. Er is een verbetering doorgevoerd in het managen van mediacontacten via de aanschaf van een persvragenmonitor. Die geeft inzicht en zorg voor een efficiënt proces bij vragen, antwoorden, voortgang en afhandeling van persvragen.	
Herijken van de nota risicobeleid	2023	Eind september 2023 werd het geactualiseerde risicobeleid voor advies aan de auditcommissie voorgelegd. Vaststelling door de raad vond plaats op 31 oktober 2023. Aansluitend zijn de voorbereidingen voor de implementatie van het nieuwe beleid opgestart. De daadwerkelijke implementatie zal vanaf 2024 plaats vinden.	
Implementatie Rechtmatigheidsverantwoording	2023	Om de rechtmatigheidsverantwoording goed te laten landen werden in de afgelopen jaren hebben de financieel relevante processen en de daarin opgenomen beheersmaatregelen tegen het licht gehouden en waar nodig verbeterd. Daarbij werd rekening gehouden met de adviezen vanuit de interim-controles van de externe accountant en de eigen verbijzonderde interne controles. In juni 2023 werd het normenkader door de raad vastgesteld. Vervolgens werd het interne controleplan vastgesteld en ter kennisname aan de auditcommissie voorgelegd. Op basis van dit interne controleplan werd uitvoering gegeven aan de eigen bijzondere interne controles. De bevindingen vormen de basis voor een nadere toelichting en onderbouwing bij de rechtmatigheidsverklaring die in deze jaarrekening door het college is opgenomen.	
Toekomstig			
Implementeren fase 1 visie	2025	De herziene visie op dienstverlening is in	

doorontwikkeling op dienstverlening	2023 opgeleverd. Voordat met de implementatie hiervan wordt gestart, zal eerst een advies worden opgesteld over de wijze waarop we dit willen vormgeven, vooral in relatie tot de digitale transformatie. Planning is om hier in het 2e kwartaal 2024 duidelijkheid over te hebben. De daadwerkelijke implementatie volgt daarna.	
-------------------------------------	---	--

DEELPROGRAMMA 4.3 FINANCIËN

Wat hebben we bereikt?

Financieel is de gemeente Venray gezond. Dit komt door het solide financiële beleid dat als uitgangspunt in het collegeprogramma is opgenomen. Feit is dat alle gemeenten, dus ook gemeente Venray, financieel sterk afhankelijk zijn van het Rijk.

De volgende algemene financiële uitgangspunten zijn gehanteerd:

- Wij streven naar een structureel sluitende meerjarenbegroting, waarbij de structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten.
- Wij handhaven het uitgangspunt dat de weerstandsratio minimaal 1 moet zijn.
- Dat de weerstandscapaciteit minimaal 10% van de exploitatie.
- Waar mogelijk vergroten wij onze reservepositie nog verder.
- Het maximaal dekken van incidentele kosten uit de reguliere begroting.
- Waar mogelijk de solvabiliteit verbeteren.

Voor de belastingen en retributies zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Maximaal de inflatiecorrectie jaarlijks toepassen;
- Het hanteren van kostendeekkende tarieven voor diensten;
- Dat wij een relatief 'goedkope' gemeente qua belastingdruk blijven;

Gedurende het jaar 2023 zijn diverse (financiële) beleidsnota's geactualiseerd. In 2023 is sprake van een positief jaarrekening resultaat en zijn we structureel in evenwicht. Daarnaast hebben we voldoende buffers om risico's te kunnen opvangen.

Indicator	Presentatie		
	2021	2022	2023
Toezicht Provincie	Repressief	Repressief	Repressief
Weerstandvermogen	6,53	10,55	9,65

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan de vastgestelde doelstellingen van dit deelprogramma.

- NV Bank Nederlandse Gemeenten
- CSV Amsterdam BV
- Publiek Belang Electriciteitsproductie BV

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de onderstaande tabel zijn alle actiepunten voor de komende jaren, zoals die voortvloeien uit de bovenstaande activiteiten, opgenomen. Elke activiteit is nader toegelicht en is aangegeven in welk jaar dit wordt opgepakt.

Activiteit	Gereed in	Toelichting	Voortgang
Actueel			
Actualiseren van de (financiële) beleidsnota's	2025	In december 2022 is door de raad het geactualiseerde beleid reserves en voorzieningen vastgesteld. De financiële verordeningen (212, 213 en 213a) zijn geactualiseerd en vastgesteld door de raad in december 2023. De budgethoudersregeling is in concept gereed en wordt momenteel verder afgestemd om daarna ter besluitvorming te worden gebracht. De actualisatie van het beleid oninbare vorderingen, de nota misbruik en oneigenlijk gebruik en het beleid verbonden partijen wordt in Q2-2024 opgepakt.	

Programma 4: Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000	Begroting primair 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo 2023
Programma 4 Besturen				
DP41 Bestuur	5.169	4.827	4.397	430
DP42 Dienstverlening en bedrijfsvoering	22.318	23.948	22.957	992
DP43 Financiën	4.788	2.474	2.111	363
Totaal Lasten excl. reserves	32.275	31.249	29.465	1.784
DP42 Dienstverlening en bedrijfsvoering	78	78	78	0
DP43 Financiën	422	690	690	0
Totaal Lasten reserves	500	768	768	0
Totaal Lasten	32.775	32.017	30.233	1.784
DP41 Bestuur	0	0	30	30
DP42 Dienstverlening en bedrijfsvoering	617	571	978	407
DP43 Financiën	100.290	104.324	107.410	3.086
Totaal Baten excl. reserves	100.907	104.895	108.417	3.522
DP41 Bestuur	1.489	657	657	0
DP42 Dienstverlening en bedrijfsvoering	1.387	2.137	1.541	-596
DP43 Financiën	974	1.442	1.126	-315
Totaal Baten reserves	3.850	4.236	3.324	-912
Totaal Baten	104.757	109.131	111.742	2.611
Totaal Programma 4 Besturen	71.983	77.114	81.509	4.395

Bedragen x € 1.000	Begroting primair 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo 2023
Besturen				
DP41 Bestuur	-5.169	-4.827	-4.368	460
DP42 Dienstverlening en bedrijfsvoering	-21.701	-23.377	-21.979	1.398
DP43 Financiën	95.503	101.850	105.299	3.448
Totaal Saldo excl. reserves	68.632	73.646	78.952	5.307
DP41 Bestuur	1.489	657	657	0
DP42 Dienstverlening en bedrijfsvoering	1.309	2.059	1.463	-596
DP43 Financiën	552	752	437	-315
Totaal Saldo reserves	3.351	3.468	2.556	-912
Totaal Programma 4 Besturen	71.983	77.114	81.509	4.395

De analyse betreffende de afwijking begroting na wijziging ten opzichte van de realisatie is opgenomen in de jaarrekening onder paragraaf 2.3 Recapitulatie baten en lasten.

1.2 PARAGRAFEN

Inleiding Paragrafen

In afzonderlijke paragrafen worden beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot een aantal overstijgende thema's. Een zevental paragraaf zijn verplicht gesteld, namelijk:

- A. Lokale heffingen.
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
- C. Onderhoud van kapitaalgoederen.
- D. Financiering.
- E. Bedrijfsvoering.
- F. Verbonden partijen.
- G. Grondbeleid.

Daarnaast zijn een aantal andere onderwerpen ook als paragraaf toegevoegd, namelijk:

- H. Investeringen.
- I. Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid.

De specifieke paragrafen betreffen een dwarsdoorsnede van de diverse programma's Leven, Wonen, Werken en Besturen en hun bijbehorende deelprogramma's zoals vermeld in onderdeel 1.1 van de programmaverantwoording 2023.

Paragraaf A. Lokale heffingen

De gemeentelijke belastingen bestaan uit algemene belastingen, bestemmingsheffingen en retributies (rechten en leges).

1. De algemene belastingen komen ten goede aan algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad kan bepalen waarvoor deze opbrengsten worden ingezet. Onder de algemene belastingen vallen bijvoorbeeld de OZB, verblijfsbelasting en de hondenbelasting.
2. De retributies vallen uiteen in rechten en leges.
 - Voor rechten geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de begrote kosten die gedekt worden met deze heffing. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing, die worden gebruikt voor doeleinden met een duidelijk algemeen belang.
 - De belangrijkste retributies zijn de leges, vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst. Deze dienst is veelal persoonsgebonden of bedrijfsgebonden. Zo betalen inwoners van de gemeente een bijdrage voor het aanvragen van een paspoort of vergunning. Ook voor de leges geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn.

In deze paragraaf zal worden ingegaan op de navolgende onderdelen:

1. De gerealiseerde inkomsten.
2. Het gerealiseerde beleid ten aanzien van de lokale heffingen.
3. Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen (belastingen, leges en rechten).
4. De lokale lastendruk.
5. Het gerealiseerde kwijtscheldingsbeleid.

1. De gerealiseerde inkomsten

Op basis van het belastingscenario zijn voor 2023 de volgende opbrengsten gerealiseerd.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Vershil
Onroerende zaakbelastingen	15.460	15.970	16.187	217
- opbrengst gebruikers niet-woning	3.563	3.673	3.794	121
- opbrengst eigenaren niet-woning	5.201	5.414	5.428	15
- opbrengst eigenaren woning	6.696	6.885	6.965	81
- kwijtscheldingen	0	-1	-1	1
Afvalstoffenheffing	4.379	5.124	4.883	-241
- afvalstoffenheffing opbrengst	4.512	5.289	5.078	-210
- kwijtscheldingen	-133	-165	-196	-31
Rioolheffing	4.551	4.628	4.737	109
- opbrengst	4.618	4.705	4.805	100
- kwijtscheldingen	-66	-78	-68	10
Rioolaansluitrecht	66	36	99	63
(Water)verblijfsbelasting	630	572	741	169
Leges	1.971	2.047	2.112	65
Parkeerbelasting	325	392	344	-48
Marktgelden	16	30	21	-10
Lijkbezorgingsrechten	55	41	73	32
Havengelden	178	190	194	4
BIZ smaktherheide	98	91	98	7
Reclamebelasting	116	126	114	-12
Totaal	27.845	29.246	29.602	355

2. Het gerealiseerde beleid ten aanzien van de lokale heffingen

2.a. Rijksbeleid

Wetsvoorstel Wet Herwaardering proceskostenvergoedingen WOZ

De Eerste Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel dat de proceskosten en immateriële schadevergoeding voor WOZ en BPM matigt. De wet is op 1 januari 2024 in werking getreden.

Het wetsvoorstel is een reactie op de signalen vanuit onder meer de Belastingdienst en de rechtspraak over de hoge instroom van WOZ-zaken die worden ingediend door no-cure-no-pay-gemachtigden. De effecten van deze maatregel zijn nog zeer onduidelijk en op voorhand is het de vraag of dit een maatregel is die erg effectief is in het beteugelen van de no-cure-no-pay bureaus.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- De proceskostenvergoedingen voor WOZ-zaken wordt verlaagd door vermenigvuldiging met de factor 0,25 als de bestreden beschikking wordt vernietigd of gewijzigd. Voor overige gevallen worden de proceskostenvergoedingen verlaagd door vermenigvuldiging met de factor 0,10.
- De hoogte van de immateriële schadevergoedingen bij WOZ-zaken worden verlaagd van € 500 naar € 50 per halfjaar waarmee de redelijke termijn wordt overschreden.
- Uitbetalingen die voortvloeien uit een beslissing op bezwaar of een uitspraak in een beroepsprocedure vinden uitsluitend plaats op een bankrekening die op naam staat van de belanghebbende.
- De wijzigingen die zien op het toekennen van proceskostenvergoedingen en de hoogte van de immateriële schadevergoeding bij overschrijding van de redelijke termijn vinden voor het eerst toepassing met betrekking tot een bezwaar tegen een na 1 januari 2024 bekendgemaakt besluit en voor een beroep, hoger beroep, verzet, beroep in cassatie tegen of een verzoek om herziening van een na 1 januari 2024 bekendgemaakte beslissing of uitspraak.

Onderzoek naar lager ozb-tarief voor o.a. sportaccommodaties

Gemeenten maken op dit moment geen gebruik van de regeling om een lager ozb-tarief te gebruiken voor instellingen die het sociaal belang behartigen (artikel 220f lid 2 Gemeentewet). In de wet is niet beschreven welke instellingen dat precies zijn. Het is oorspronkelijk bedoeld voor instellingen als sportaccommodaties, dorpshuizen en lokale muziekverenigingen, maar in theorie kunnen dat ook ziekenhuizen en cafés zijn. Het is niet de bedoeling dat zij beroep op deze regeling doen.

De conclusie was dat een wetswijziging noodzakelijk is om dit goed te regelen. Opnieuw vond in 2021 een gesprek plaats tussen BZK, gemeenten en de VNG. Daaruit volgde dat gemeenten geen behoefte hebben aan aanvullende maatregelen. Ze zijn tevreden over instrumenten als subsidieverstrekking of ozb-vrijstelling om instellingen van sociaal belang tegemoet te komen. In 2022 gaf de toenmalige minister van BZK opdracht tot een extern onderzoek. Uit het onderzoek blijkt dat geen van de onderzochte aanpassingen van/of alternatieven voor de regeling leidt tot een volledig bevredigende oplossing voor de uitvoerings- en toepassingsvraagstukken. De minister van BZK laat weten in een brief aan de tweede kamer (22 december 2023) dat het onderwerp controversieel is verklaard, waardoor hij niet ingaat op de conclusies van het onderzoek. De Tweede Kamer is nu aan zet.

2.b. Gemeentelijk beleid

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (WKB) in werking getreden. Deze wetten hebben gevolgen voor de leges. Zo mogen er na de inwerkingtreding van de Omgevingswet leges geheven worden op milieubelastende activiteiten en vervallen er door de invoering van de WKB leges (inkomsten). In dit kader is de legesverordening aangepast en in de raadsvergadering van december 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.

Uitbreiding digitaal belastingportaal E-loket

Om de dienstverlening voor de burgers en ondernemers te optimaliseren maakt de gemeente Venray sinds 2020 gebruik van een digitaal belastingportaal voor het regelen van gemeentelijke belasting zaken. De klant kan via het E-loket belangrijke informatie raadplegen zoals de aanslag, openstaand saldo, kopie aanslagbiljet en een taxatieverslag downloaden. De gemeente Venray wil deze dienstverlening verder uitbouwen in de toekomst. In dit kader is in 2023 er de mogelijkheid bijgekomen om digitaal een bezwaarschrift in te dienen. In 2024 zal het belastingportaal verder worden uitgebreid met onder andere de mogelijkheid om digitaal een kwijtscheldingsverzoek in te dienen.

Digitaal nachtregister

Vanaf 1 januari 2024 kan de ondernemer aangifte doen van de verblijfsbelasting via het Digitaal Nachtregister (DNR). Het DNR is overal en altijd gratis online te gebruiken via een pc, tablet of mobiele telefoon. Hier registreert de ondernemer veilig en online alle benodigde gegevens van zijn

gasten. Het DNR helpt om makkelijk, snel en volgens de wet- en regelgeving (art. 438, wetboek van strafrecht) te registeren wie er verblijft.

3. Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen (belastingen, leges en rechten)

3a. Kostendekkende leges en rechten

In de begroting en jaarrekening wordt een overzicht van baten en lasten opgenomen voor heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten.

Dit geldt voor de volgende leges, heffingen en rechten:

- afvalstoffenheffing
- rioolheffing
- rioolaansluitrecht
- leges
- marktgelden
- havengelden
- lijkbezorgingsrechten

De overige belastingen, OZB, (water)toeristenbelasting en parkeerbelasting zijn algemene belastingen en gaan naar de algemene middelen van de gemeente en kunnen door de gemeente vrij besteed worden. De reclamebelastingen BIZ Smakterheide zijn doelbelastingen. De voorwaarden m.b.t. kostendekkendheid gelden niet voor de overige- en doelbelastingen.

Afvalstoffenheffing

2023 is het eerste volledige jaar waarin we opereerden met ons nieuwe inzamelsysteem. De inwoners boden ook in 2023 minder restafval aan. Gemiddeld per huishouden slechts 4,5 ledigingen van de grijze restafvalcontainer over het hele jaar. Ook bewoners van flats en appartementen weten de GFT+E container goed te vinden en stortten minder vaak op de ondergrondse restafvalcontainer dan van tevoren ingeschat. Verder hebben we te maken met een stijgend aantal huishoudens waarvan de afvalstoffenheffing kwijtgescholden wordt. Deze ontwikkelingen leidden tot een financiële tegenvaller als het gaat om inning van de heffingen.

Verder zijn de kosten voor de papierinzameling flink gestegen. Dit komt door de lage papierenprijs die geheel 2023 heeft aangehouden, alsook een hoge indexering van de kosten voor de inzamelaar. Daarnaast hebben we onverwachte kosten gemaakt voor een juridisch geschil met de leverancier van de GFT+E zuilen. Deze tegenvallers werden ruimschoots gecompenseerd door meevallers in de verwerkingskosten op de milieustraat. Onder andere zijn de verbrandingskosten van grof restafval gedaald. Verder hoefden we gereserveerde gelden voor afgekeurd GFT+E en PMD niet te gebruiken, wat zowel voor de portemonnee als het milieu goed nieuws is. Uiteindelijk wijkt het financiële resultaat van 2023 iets in positieve zin af van de begroting 2023.

Tarieven afvalstoffenheffing

Basis voor de afvalstoffenheffing zijn de kostendekkende tarieven. Deze zijn vastgesteld op basis van begrote kosten voor het inzamelen en verwerken van afval en de begrote opbrengsten voor het verwerken van sommige grondstoffen.

Afvalstoffenheffing (bedragen x € 1,00)	2022	2023	%daling/stijging
Vast tarief zonder korting	174,12	209,28	17%
Restafval			
container van 40 ltr.	2,68	2,81	5%
container van 60 ltr.	4,02	4,22	5%
container van 80 ltr.	5,36	5,62	5%
container van 140 ltr.	9,37	9,84	5%
container van 240 ltr.	16,07	16,87	5%
volume van 60 ltr. ondergronds	4,02	4,22	5%
Gemiddelde afvalstoffenheffing 1	239,71	258,48	
1			
In 2022 basistarief = 7 x lediging 140 lt restafval			
In 2023 basistarief = 5 x lediging 140 lt restafval			

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Bedragen x € 1,-
Kosten incl. (omslag)rente excl. kwijtscheldingen	-4.265.948

Kosten kwijtscheldingen	-195.809
Kosten uitvoering kwijtscheldingen	-38.615
Inkomsten excl. heffingen	582.186
Mutatie voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	-131.468
Netto kosten	-4.049.654
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	-361.852
BTW	-666.937
Totale kosten	-5.078.442
Opbrengst heffingen: vastrecht	3.946.990
Opbrengst heffingen: variabel recht	1.131.452
Netto opbrengst heffingen	5.078.442
Onttrekking voorziening egalisatie afvalstoffenheffing (verrekenend als korting op vastrecht)	0
Totale opbrengst heffingen	5.078.442
Dekking	100%

Rioolheffing en riolering

De gemeente Venray heft rioolheffing om de kosten van de riolering, gedefinieerd in de drie zorgplichten (hemelwater, grondwater en afvalwater) te kunnen betalen. Er is gekozen voor een 100% kostendekkende rioolheffing. Dit betekent dat alle kosten gedekt worden door de rioolheffing. Er is geen bijdrage vanuit de algemene middelen aan het product riolering. In het navolgende overzicht zijn de tarieven voor de rioolheffing 2023 opgenomen. Deze zijn in de raadsvergadering van december 2022 vastgesteld.

Tarieven Rioolheffing en riolering

	eigenaar / gebruiker	Niet afgekoppeld	Niet afgekoppeld	Afgekoppeld	Afgekoppeld	%
		2022	2023	2022	2023	
basisheffing vastrecht rioolheffing	Eig.	€ 94,36	€ 97,88	€ 94,36	€ 97,88	3,6%
afvoerheffing afvalwater méérpersoonshuishouden (W)	Gebr.	€ 127,32	€ 132,12	€ 127,38	€ 132,12	3,6%
afvoerheffing afvalwater éénpersoonshuishouden (W)	Gebr.	€ 63,60	€ 66,12	€ 63,60	€ 66,12	3,8%
afvoerheffing afvalwater per eenheid van 500 m ³ (N-W)	Gebr.	€ 127,32	€ 132,12	€ 127,32	€ 132,12	3,6%
afkoppeling hemelwater woningen	Eig.	€ 14,15	€ 14,68	€ 0,00	€ 0,00	3,6%
afkoppeling hemelwater (N-W) per eenheid van 200 m ²	Eig.	€ 14,15	€ 14,68	€ 0,00	€ 0,00	3,6%

Als huishoudens besluiten af te koppelen betekent dit minder investeringen voor de gemeente en daarmee vervalt het onderdeel afkoppeling hemelwater (woningen / niet-woningen) voor de aanslagoplegging.

In de verordening rioolheffing wordt onderscheid gemaakt tussen rioolheffing voor eigenaren, de zogenaamde aansluitheffing, en een rioolheffing voor gebruikers. Deze laatste wordt onderverdeeld in eenpersoonshuishoudens, meerpersoonshuishoudens en bedrijven. Voor bedrijfsmatige lozingen, dus ook voor tijdelijke bemalingen, geldt een tarief per 250 m³ geloosd afvalwater. Dit tarief is gelijk aan het tarief voor een meerpersoonshuishouden.

In het GRP is de heffing als volgt onderverdeeld:

De totale heffing voor een meerpersoonshuishouden met hemelwaterafvoer was in 2023 (de basisheffing) € 244,70. Het vastrecht afvalwater, het vastrecht hemelwater en het afvoerrecht hemelwater zijn een bepaald % van de rioolheffing. Het afvoerrecht afvalwater is dan het restant.

Onderverdeling heffing GRP	
vastrecht afvalwater (20% van totale heffing)	€ 48,94
afvoerrecht afvalwater per eenheid van 500 m ³	€ 132,14
vastrecht hemelwater (20% van totale heffing)	€ 48,94
afvoerheffing hemelwater per eenheid van 200 m ²	€ 14,68

De rioolheffing is in vier delen gesplitst:

- aansluitheffing afvalwater (basisheffing vastrecht rioolheffing)

Deze geldt in principe voor ieder aangesloten pand in de gemeente. Deze heffing wordt bij de eigenaar van het pand in rekening gebracht, want de eigenaar is de enige die invloed heeft op het aanleggen van een rioolaansluiting. In het GRP is vastgesteld dat de hoogte 20% van de basisheffing bedraagt.

- afvoerheffing afvalwater

Deze is gekoppeld aan het aantal lozingseenheden (niet-woningen, gebaseerd op het drinkwatergebruik) of het aantal bewoners van de woning (één of meerpersoonshuishouden). Deze heffing wordt bij de gebruiker in rekening gebracht. Die kan namelijk, binnen zekere grenzen, de hoeveelheid afvalwater bepalen.

- vastrecht hemelwater

Dit is een vast, niet variabel recht. Hiermee worden de kosten gedekt die worden gemaakt voor de voorzieningen in openbaar gebied ten behoeve van de inzameling en afvoer van hemelwater. In het GRP is de hoogte vastgesteld op 20 van de basisheffing.

- afvoerheffing hemelwater

De hoogte van deze heffing wordt bepaald door het op de riolering aangesloten oppervlak. Door af te koppelen kunnen particulieren deze heffing tot nul terugbrengen.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	Bedragen x € 1,-	
Kosten incl. (omslag)rente exclusief kwijtscheldingen	-3.104.428	
Kosten kwijtscheldingen	-68.048	
Kosten uitvoering kwijtscheldingen	-32.692	
Inkomsten excl.heffingen	31.912	
Mutatie voorziening egalisatie riolering	-801.848	
Netto kosten	-3.975.104	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-396.489	
BTW	-433.395	
Totale kosten	-4.804.988	

		Eigenaar	Gebruiker
		70%	30%
Totale kosten gesplitst	-4.804.988	-3.365.432	-1.439.556
Opbrengst heffingen	4.804.988	3.365.432	1.439.556
Dekking		100%	100%

Rioolaansluitrecht

Voor het tot stand brengen van een individuele aansluiting op het gemeentelijke rioolstelsel wordt een bedrag in rekening gebracht. Dit bedrag is van een aantal factoren afhankelijk. Bijvoorbeeld de afstand van de perceelsgrens tot het riool, of er wordt aangesloten op een vrijverval of drukrioleringsstelsel. Deze kosten worden doorberekend aan de aanvrager van de aansluiting. Streven is om deze kosten zoveel mogelijk kostendekkend te laten zijn.

De kostendekkendheid staat o.a. als gevolg van de stijgende inflatie en een toename in het aantal drukriool aansluitingen onder druk.

Berekening kostendekkendheid rioolaansluitrecht	Bedragen x € 1,-
Kosten incl. (omslag)rente	-16.556
Inkomsten excl.heffingen	0
Netto kosten	-16.556
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	0
BTW	-3.477
Totale kosten	-20.033
Opbrengst heffingen	98.983
Dekking	494%

Leges

Leges zijn verschuldigd voor verstrekte diensten en worden geheven om de verschillende taken te bekostigen. Bijvoorbeeld het in behandeling nemen van een aanvraag voor een paspoort of rijbewijs. Ook zijn er leges verschuldigd voor het in behandeling nemen van een omgevingsvergunning, een evenementenvergunning of een drank- en horecaverunning.

De opbrengsten uit de heffing van leges worden gebruikt om de kwaliteit van de verstrekking te waarborgen en om personeels-, huisvesting- en materiaalkosten te dekken. De opbrengst uit de leges mag de totale kosten niet overtreffen.

Leges verordening (x € 1)	Lasten taakvelden	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Andere inkomsten	Leges	Totale baten	Kostendekkendheid
Titel 1 Algemene dienstverlening								
1.1 Burgerlijke Stand	127.863	82.092	0	209.955	0	37.781	37.781	18%
1.2 Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	294.814	151.276	0	446.089	0	217.615	217.615	49%
1.3 Rijbewijzen	143.382	68.771	0	212.153	0	159.115	159.115	75%
1.4 GBA	138.735	110.488	0	249.223	0	17.744	17.744	7%
1.5 Naturalisatie en optieverklaring					N.v.t.			
1.6 Wet bescherming persoonsgegevens					N.v.t.			
1.7 Bestuursstukken					N.v.t.			

1.8 Vastgoedinformatie	0	0	0	0	0	0	0	0%
1.9 Overige publiekszaken	84.879	48.635	0	133.515	0	16.862	16.862	13%
1.10 Reproductiekosten	482	516	0	998	0	86	86	9%
1.11 Huisvestingswet	Gratis							
1.12 Leegstandwet	Gratis							
1.13 Gemeentegarantie	0	0	0	0	0	0	0	0%
1.14 Winkeltijdenwet	2.186	2.633	0	4.819	0	0	0	0%
1.15 Kansspelen	0	0	0	0	0	0	0	0%
1.16 Telecommunicatie	0	0	0	0	0	0	0	0%
1.17 Verkeer en vervoer	1.338	1.336	0	2.674	0	1.143	1.143	43%
1.18 Diversen	0	0	0	0	0	0	0	0%
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning								
2.2 Vooroverleg / beoordelen concept omgevings- vergunningsaanvraag	130.537	100.160	0	230.697	0	213.739	213.739	93%
2.3-2.6 Omgevingsvergunning	488.857	350.748	0	839.606	0	1.230.249	1.230.249	147%
2.7 Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	712	645	0	1.357	0	0	0	0%
2.8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	35.034	28.913	0	63.946	0	0	0	0%
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijnen								
3.1 Horeca	70.172	79.949	0	150.121	0	34.077	34.077	23%
3.2 Evenementen	69.775	71.714	0	141.490	0	0	0	0%
3.3 (Markt)standplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0%
3.4 Huisvestingswet	Gratis							
3.5 Sexbedrijven	0	0	0	0	0	0	0	0%
3.6 Vervallen								
3.7 Vergunning voor het aanleggen, stoken of hebben van vuur in de openlucht	0	0	0	0	0	0	0	0%
3.8 Brandbeveiligingsverordening	9.424	8.697	0	18.121	0	1.524	1.524	8%
3.9 Muziekvergunning	0	0	0	0	0	0	0	0%
3.10 Kinderopvang	10.341	2.065	0	12.407	0	4.811	4.811	39%
3.11 Niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	0	0	0	0	0	0	0	0%
3.12 Exploitatie vergunning	0	0	0	0	0	0	0	0%

Kruissubsidiëring vindt plaats binnen en tussen de diverse titels. Een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit/Een overdekking binnen de ene groep diensten wordt gebruikt voor onderdekking van een andere groep diensten.

Marktgeden

Elke standplaatshouder op de markt dient jaarlijks marktgeld te betalen. Hiervoor worden onder meer de kramen, stroom, schoonmaak en verkeersmaatregelen gerealiseerd, alsmede de inzet van de marktmeester. De hoogte van het marktgeld wordt berekend aan de hand van strekkende meters van de kramen. Het marktgeld wordt verhoogd als er stroom wordt afgenomen, afhankelijk van de capaciteit van de aansluiting.

Havengelden

Voor elk schip dat de haven van Wanssum aandoet (liggeld of laden/lossen) is havengeld verschuldigd. Dit is vastgelegd in de havengeldverordening. De havengeldverordening is afgestemd op de actuele activiteiten in de haven van Wanssum. In deze op maat gesneden verordening is daarom een gedifferentieerde tariefstelling opgenomen voor containerschepen en bulkschepen.

Er is een tarief voor bulkschepen, gebaseerd op max. laadvermogen van het schip. Voor containerschepen geldt een tarief per geloste standaard container. Schepen met een Green Award certificering krijgen 15% korting op de tarieven. De tarieven gingen ten opzichte van 2022 met iets meer dan 2% omhoog.

Met de opbrengst worden de kosten betaald die de gemeente maakt om de havenvoorzieningen goed te beheren en te onderhouden. De tarieven mogen maximaal kostendekkend zijn. De havengelden zijn uit concurrentie overwegingen niet kostendekkend. Korthedshalve wordt verwezen naar het "Beheerplan haven Wanssum 2022".

Berekening kostendekkendheid havengelden	Bedragen x € 1,-
Kosten incl. (omslag)rente	-474.077
Inkomsten excl.heffingen	6.260
Mutatie voorziening egalisatie industriehaven	0
Netto kosten	-467.817
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	-26.984
BTW	0
Totale kosten	-494.801
Opbrengst heffingen	193.851
Dekking	39%

Lijkbezorgingsrechten

Venray heeft één gemeentelijke begraafplaats: Boschhuizen. Voor het gebruik van deze begraafplaats worden begraafrechten geheven. Er zijn verschillende tarieven. Zo betaalt men bijvoorbeeld voor het recht op een eigen graf voor een bepaalde periode, het bijzetten van urnen en asbussen of het verstrooien van as. In Venray zijn de legestarieven voor de kosten van begraven in 2020 onderzocht en kostendekkend gemaakt met ingang van 1-1-2021. Vanwege specifieke regelgeving en omstandigheden is de totale exploitatie van de begraafplaats niet kostendekkend.

Beleid/uitgangspunten algemene begraafplaats

Sinds 1972 heeft Venray een algemene begraafplaats. In 1973 en 1974 zijn hier de graven van de Petrus Banden Kerk (katholieke begraafplaats) naar over gebracht. Dit is het begin geweest van de algemene begraafplaats. De graven van de kerk zijn geplaatst in het zogenaamde vak O. Dit vak heeft een aparte status binnen de begraafplaats. Het college van burgemeester en wethouders heeft op 26 juni 2018 de notitie ontwikkeling vak O Begraafplaats Boschhuizen vastgesteld. In deze notitie is besloten om vanaf 26 juni 2018 geen leges meer te heffen over de bestaande graven in vak O. Ook is besloten dat er geen (bij)begravingen, dan wel (bij)plaatsingen van urnen worden toegestaan.

Leges verordening (x € 1)	Lasten taakvelden	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Andere inkomsten	Leges	Totale baten	Kostendekkendheid
Lijkbezorgingsrechten	180.070	11.410	0	191.480	0	44.939	44.939	23%

3b. Algemene belastingen

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Iedere eigenaar van een onroerende zaak, zoals een woning of niet-woning is belastingplichtig in het kader van de OZB. Een gebruiker van een onroerende-zaak zijnde niet-woning is ook belastingplichtig in het kader van de OZB. Dit met uitzondering van het woondeel van een niet-woning.

Voor de inkomstenraming OZB geldt als algemeen uitgangspunt een constante omvang van de opbrengst van de OZB en een jaarlijkse aanpassing van de OZB tarieven. In het coalitieakkoord 2022-2026 is vastgelegd dat als uitgangspunt voor de OZB de jaarlijkse inflatiecorrectie wordt gekozen. Conform de begroting is voor 2023 het inflatiepercentage van 2,3 % toegepast.

(Water)verblijfsbelasting

Belast is een overnachting in vakantieonderkomens, mobiele kampeeronderkomens, niet-beroepsmatig verhuurde ruimten, vaste standplaatsen en logiesverblijven. De aanslag toeristenbelasting

wordt opgelegd aan de hotelier, pensionhouder, campinghouder etc., maar ook op locaties waar buitenlandse werknemers verblijven. De toeristen zelf ontvangen geen aanslag, maar zien het bedrag meestal wel op de rekening. De stijging van het tarief wordt pas doorgevoerd, zodra het tarief afgerond kan worden op 5 cent. Uitgangspunt is een aanpassing van de tarieven met het geldende CPB inflatiepercentage. Voor 2023 is uitgegaan van een inflatiepercentage van 2,30%. Het tarief voor de (water)verblijfsbelasting 2023 is ten opzichte van 2022 hierdoor gelijk gebleven.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
inflatiepercentage		2,30%	3,90%	1,60%	1,60%	1,60%
berekend tarief	1,30	1,33	1,38	1,40	1,43	1,45
werkelijk tarief	1,30	1,30	1,35	1,40	1,40	1,45

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting geldt voor de afgesloten parkeerterreinen Blekersveld, Raadhuisplein en de parkeergarage De Gouden Leeuw. De tarieven voor 2023 zijn gelijk gebleven aan de tarieven 2022.

Reclamebelasting

De reclamebelasting kennen we in Venray sinds 2009 en is bedoeld om de lokale economie (in)direct te stimuleren en is daarbij alleen van toepassing op het centrumgebied. Deze belasting wordt elk jaar geheven ter zake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg. De opbrengst hiervan komt na aftrek van de inningskosten toe aan de ondernemersvereniging Venray Centraal. Deze kan daarmee haar promotionele acties, de organisatie van speciale events, alsmede sfeerbeleving (zoals middels de Kerstverlichting) bekostigen.

De tarieven worden ieder jaar afgestemd met de Ondernemersvereniging Venray Centraal. De gemeente int de jaarlijkse bijdragen en betaalt deze, onder inhouding van de inningskosten, uit als subsidie aan de Ondernemersvereniging Venray Centraal.

	2022	2023	%
voor een reclameobject met een oppervlakte tot 0,5 m ² :	475	475	0,00%
voor een reclameobject met een oppervlakte van 0,5 m ² tot 2,5 m ² :	600	600	0,00%
voor een reclameobject met een oppervlakte van 2,5 m ² tot 5 m ² :	675	675	0,00%
voor een reclameobject met een oppervlakte van 5 m ² tot 10 m ² :	750	750	0,00%
voor een reclameobject met een oppervlakte vanaf 10 m ² :	825	825	0,00%

BIZ-Smakterheide

Op grond van de wet op de Bedrijven-Investerings-Zones (BIZ) is het mogelijk om binnen een nader af te bakenen gebied (zoals een bedrijventerrein) alle ondernemers gezamenlijk mee te laten betalen aan de kwaliteitsverbetering van hun bedrijfsomgeving. Daarbij gaat het dan om activiteiten gericht op het bevorderen van de veiligheid of verbeteringen van de openbare ruimte in het betreffend gebied. Hiermee wordt het "freeriders" gedrag voorkomen. Sinds 2012 is een BIZ actief op bedrijventerrein Smakterheide. De gemeente int de jaarlijkse bijdragen en betaalt deze, onder inhouding van de inningskosten, uit als subsidie aan de Ondernemersvereniging Smakterheide. De tarieven worden ieder jaar afgestemd met de ondernemersvereniging en zijn ten opzichte van 2022 gelijk gebleven.

	2022	2023
WOZ-waarde lager dan € 250.000	250	250
WOZ-waarde vanaf € 250.000 en lager dan € 1.000.000	500	500
WOZ-waarde vanaf € 1.000.000 en lager dan € 5.000.000	1000	1000
WOZ-waarde vanaf € 5.000.000	1500	1500

4. De lokale belastingdruk

Belastingdruk woningen:

In de Programmabegroting is aangegeven dat het belastingniveau een reële bijdrage moet leveren aan de gestelde ambities. Het streven naar een belastingdruk (uitgedrukt via het belastingpakket OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffingen) die per meerpersoonshuishouden zoveel mogelijk gelijk

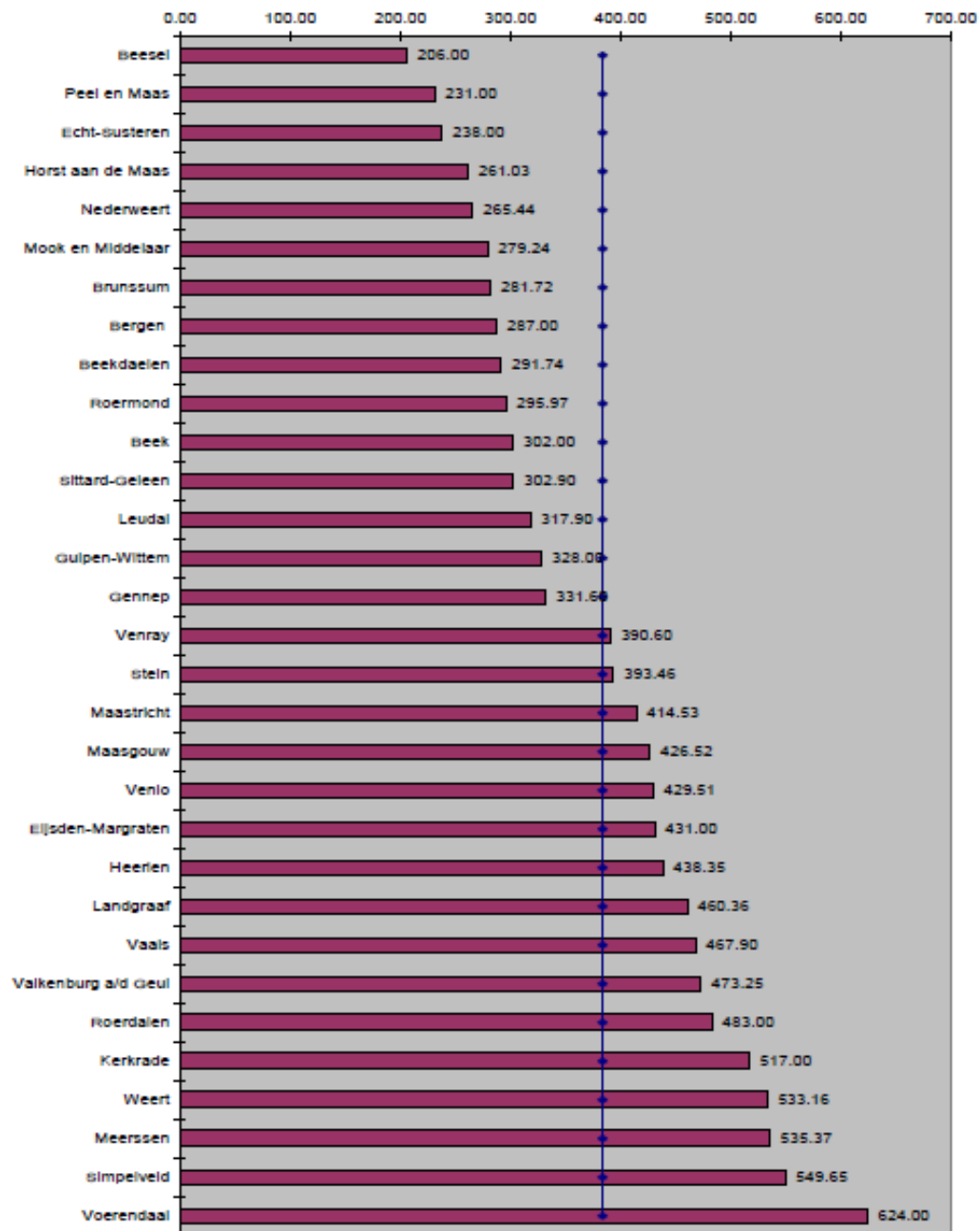
aan of onder het gemiddelde van de provincie Limburg ligt. Dat deze doelstelling is behaald blijkt uit de door de provincie Limburg verstrekte cijfers.

Uit onderstaande overzichten blijkt dat de gemeente Venray tot de "relatief" goedkope gemeenten in Limburg hoort (bron: Provincie Limburg) met een gemiddelde lastendruk voor een huishouden (eigenaar en gebruiker) van € 865,57 en een lastendruk voor een huurder (gebruiker) van € 390,60.

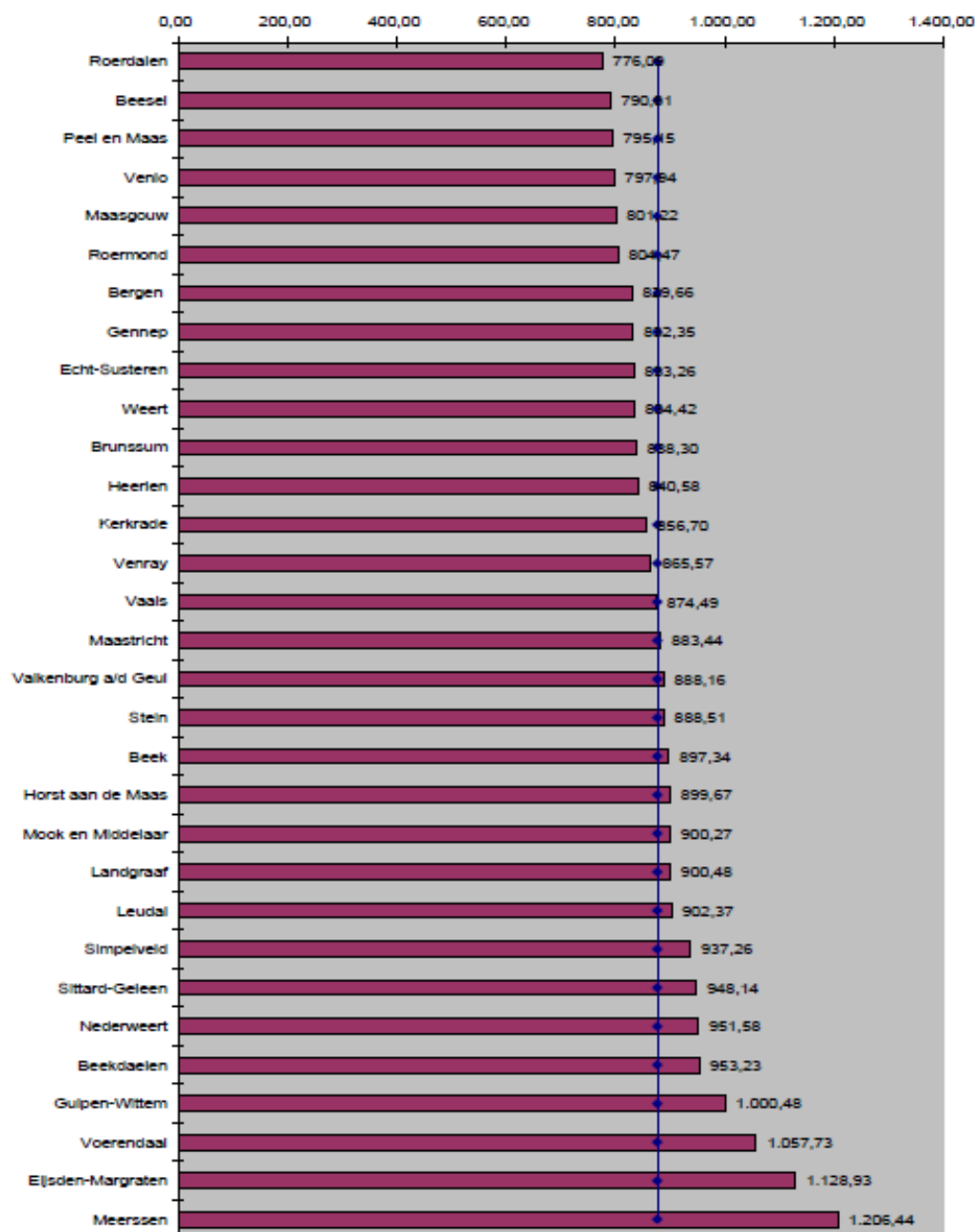
De gemiddelde lastendruk per huishouden (eigenaar en gebruiker) in de provincie Limburg is gestegen met 2,77% en bedraagt € 876,89 en de gemiddelde lastendruk voor de huurder (gebruiker) is gestegen met 3,32% en bedraagt € 383,44.

De belastingdruk voor het belastingpakket 2023 per huishouden van OZB eigenaar (woonruimten, dus zonder bedrijven), rioolheffing en afvalstoffenheffing in vergelijking met regionale cijfers (Provincie Limburg) geeft het volgende beeld te zien:

Lastendruk huurder 2023 (de blauwe lijn geeft het gewogen gemiddelde weer)

Lastendruk eigenaar/gebruiker 2023 (de blauwe lijn geeft het gewogen gemiddelde weer)

4] Bron: belastingoverzicht 2023 Limburgse gemeenten uitgegeven door provincie Limburg

Belastingdruk gemeente Venray per huishouden en bedrijf

Artikel 16 lid 5 van de financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet) geeft aan dat het college bij de jaarrekening verslag doet van de ontwikkeling van de lokale lastendruk voor éénpersoonshuishouden, meerpersoonshuishouden en bedrijven.

Eénpersoonshuishoudens						
	2021 raming	2021 realisatie	2022 raming	2022 realisatie	2023 raming	2023 realisatie
WOZ-waarde	240.800,00	243.100,00	265.300,00	264.400,00	301.700,00	304.687,00
Lastendruk						

OZB eigenaar	333,27	336,45	341,18	340,02	347,26	350,69
Rioolheffing eigenaar	104,61	104,61	108,51	108,51	112,56	112,56
Rioolheffing gebruiker	61,40	61,40	63,60	63,60	63,60	63,60
Afvalstoffenheffing	188,70	188,70	222,56	222,56	268,36	268,36
Totaal	687,98	691,16	735,85	734,69	791,78	795,21

Noot: voor 2021 is uitgegaan van een vast tarief vermeerderd met 13 ledigingen bij de ondergrondse voorziening.

Meerpersoonshuishoudens						
	2021 raming	2021 realisatie	2022 raming	2022 realisatie	2023 raming	2023 realisatie
WOZ-waarde	240.800,00	243.100,00	265.300,00	264.400,00	301.700,00	304.687,00
Lastendruk						
OZB eigenaar	333,27	336,45	341,18	340,02	347,26	350,69
Rioolheffing eigenaar	104,61	104,61	108,51	108,10	112,56	112,56
Rioolheffing gebruik	122,79	122,79	127,32	127,32	132,12	132,12
Afvalstoffenheffing	219,01	219,01	239,71	239,71	258,48	258,48
Totaal	779,68	782,86	816,72	815,15	850,42	853,85

Noot: voor 2021 is uitgegaan van een vast tarief vermeerderd met 7 ledigingen van 140 liter container Restafval en 3 ledigingen van containers van 140 liter GFT. voor 2022 is uitgegaan van een vast tarief vermeerderd met 7 ledigingen van 140 liter container Restafval. voor 2023 is uitgegaan van een vast tarief vermeerderd met 5 ledigingen van 140 liter container Restafval

Bedrijven						
	2021 raming	2021 realisatie	2022 raming	2022 realisatie	2023 raming	2023 realisatie
WOZ-waarde	566.000,00	583.200,00	583.500,00	591.000,00	594.100,00	616.573,00
Lastendruk						
OZB eigenaar	1.714,98	1.767,10	1.791,93	1.814,96	1.856,56	1.926,79
OZB gebruiker	1.364,06	1.405,51	1.423,74	1.442,04	1.474,56	1.530,33
Rioolheffing eigenaar	104,61	104,61	108,51	108,51	108,51	108,51
Rioolheffing gebruiker	122,79	122,79	127,32	127,32	127,32	127,32
Totaal	3.306,44	3.400,01	3.451,50	3.492,83	3.566,95	3.692,95

5. Het gerealiseerde kwijtscheldingsbeleid

Burgers die de aanslag niet kunnen betalen, kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Handmatige- en geautomatiseerde kwijtschelding

Kwijtschelding vindt enerzijds plaats door middel van een toetsing door de Stichting Inlichtingenbureau van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dit bureau voert geautomatiseerde bestandsvergelijkingen uit, waardoor de kwijtschelding eenvoudiger en geautomatiseerd toegekend kan worden. Anderzijds wordt ook nog een aanzienlijk aantal verzoeken tot kwijtscheldingen handmatig beoordeeld en afgehandeld.

100% Norm

De raad heeft in het verleden besloten de regeling voor kwijtschelding zo ruim mogelijk toe te passen. Het normbedrag voor levensonderhoud is toen vastgesteld op 100% van de bijstandsnorm. Het gehanteerde normbedrag is het maximale bedrag dat gemeenten mogen hanteren volgens de Invorderingswet 1990 en de daarbij behorende uitvoeringsregeling. Waarbij wordt uitgegaan van het vermogensbegrip van art. 34 van de Participatiewet. Daarnaast is conform het raadsbesluit van 31 januari 2023, met terugwerkende kracht, de maximale verruiming van de kwijtschelding vermogensnorm doorgevoerd..

Verhoging van de vermogensnorm kwijtschelding

Op 17 september 2022 trad de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden in werking. Deze regeling bevat regels over de wijze waarop provincies, gemeenten en waterschappen het vermogen en de kosten van bestaan kunnen vaststellen voor de beoordeling van het recht op kwijtschelding van belastingen. Nieuw was dat de raad kan bepalen dat het bedrag aan financiële middelen dat niet meetelt bij de berekening van het vermogen wordt verhoogd. Het kabinet besloot de algemene verhoging van de vermogensnorm niet te beperken tot enkel AOW-gerechtigden en duurzaam arbeidsongeschikten, zoals eerder het plan was. De algemene verhoging bedraagt maximaal € 2.000 bovenop de reguliere vermogensnorm. In navolging hiervan is conform het raadsbesluit van 31 januari 2023, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021, de maximale verruiming van de kwijtschelding vermogensnorm doorgevoerd.

Het aanvragen van kwijtschelding is mogelijk voor

OZB: kwijtschelding kan in bepaalde omstandigheden plaatsvinden indien de vermogenspositie hiertoe aanleiding geeft.

Afvalstoffenheffing: kwijtschelding kan plaatsvinden van het vastrecht, vermeerderd met maximaal het gemiddelde aantal ledigingen van grijze en groene containers of inworpen in een verzamelcontainer voor restafval. Jaarlijks wordt dit gemiddelde aantal ledigingen of inworpen opnieuw vastgesteld. Dit gebeurt in de verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing, waarmee ook de hoogte van het variabel en vastrecht wordt vastgesteld.

Rioolheffing: kwijtschelding kan m.n. plaatsvinden voor het gebruikersdeel voor woningen.

Kwijtscheldingen

Het aantal kwijtscheldingsverzoeken is licht gedaald. Belastingplichtigen met meerjarige betalingsproblemen worden vanaf 2016 actief benaderd. Daarnaast zijn alle belastingplichtigen, die verleden jaar geen kwijtscheldingen ontvingen, automatisch opgenomen in de procedure en wordt onderzocht of deze groep nu wel voor kwijtschelding in aanmerking kan komen.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal aantal klanten	1.018	1.005	1.137	979	904	898
Automatische kwijtschelding (inlichtingenbureau)	505	465	450	482	486	444
Beroepschriften (klanten)	47	52	25	26	17	5

Paragraaf B. Weerstandsvermogen en risicobeheer

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op het weerstandsvermogen en de mate waarin de organisatie de belangrijkste risico's onder controle heeft. Op 31 oktober 2023 werd het geactualiseerde risicobeleid vastgesteld. In dit risicobeleid zijn de doelstellingen en uitgangspunten vastgelegd en wordt ook aangegeven op welke wijze we risico's managen.

Deze paragraaf geeft inzicht in:

- Weerstandsvermogen: de mate waarin de gemeente in staat is om risico's van materiële betekenis te kunnen opvangen, zonder te hoeven ingrijpen in de normale bedrijfsvoering.
- Risico's: de afwijking van een doelstelling als gevolg van het optreden van een onzekere gebeurtenis. Van strategische risico's worden opgenomen: de omvang en de getroffen beheersmaatregelen en de ontwikkelingen hierin.
- Weerstandscapaciteit: toelichting op omvang en ontwikkeling van de vermogenscomponenten en andere bronnen die dienen om de risico's op te vangen.
- Financiële kengetallen: conform de BBV is een basisset financiële kengetallen opgenomen.

1. Risicomanagement

De raad, het college en het management zijn ervan bewust dat adequate risicobeheersing onderdeel is van "good governance" en bijdraagt aan het "in control" zijn van de organisatie. Kernthema hierin is transparantie: het (tijdig) rapporteren over risico's en gezamenlijk met alle betrokkenen afstemmen over beheersmaatregelen. Het risicobewustzijn blijft altijd een punt van aandacht in de organisatie. Op de verschillende terreinen wordt dit steeds beter opgepakt, maar het is nog geen automatisme. Risico's overkomen ons nog af en toe, ondanks signalen die achteraf onvoldoende onderkend werden. Bij de implementatie van het nieuwe risicobeleid, dat in 2024 opgepakt wordt, zal extra aandacht gegeven worden het (her-)kennen van risico's, het voeren van een risicodialoog en de beheersmaatregelen die nodig zijn om de risico's te reduceren of te vermijden. Voor deze jaarrekening werd de risico-inventarisatie nog op de 'oude' manier gedaan, maar werden wel al de nieuwe streefwaarden in de berekeningen toegepast.

2. Weerstandsvermogen

Het beleid gaat uit van een weerstandsratio van minimaal 1,0. Dat wil zeggen dat de berekende risico's in ieder geval zijn afgedekt door de aanwezige weerstandscapaciteit (vermogensbuffer). Hiermee sluiten we aan bij de adviezen van de provinciale toezichthouder.

Daarnaast is in het actuele risicobeleid een minimumgrens van 10% van de jaarexploitatie als streefwaarde voor de weerstandscapaciteit vastgesteld. Voor de jaarrekening 2023 gaan we uit van de primaire begroting 2024, inclusief de mutaties tot en met 31 december 2023. De jaarexploitatie bedraagt € 170.961.175 (excl. mutaties reserves). De streefwaarde voor de weerstandscapaciteit is derhalve minimaal € 17.096.000.

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	18.021	16.565	25.293	35.312
Risicoreserve grondbedrijf	5.022	6.404	7.829	7.835
Weerstandscapaciteit	23.043	22.969	33.122	43.147
Algemene risico's	6.571	2.915	2.576	4.162
Risico's grondbedrijf	1.108	603	562	311
Risico's	7.679	3.518	3.138	4.473
Vrije ruimte	15.364	19.451	29.984	38.675
- Algemeen	11.450	13.650	22.717	31.150
- Grondbedrijf	3.914	5.801	7.267	7.525
Weerstandsvermogen	3,00	6,53	10,55	9,65

Het weerstandsvermogen komt ultimo 2023 uit op 9,65. Dit is daling ten opzichte van eind 2022. Oorzaak is de stijging van de algemene risico's, die mede door de nieuwe berekeningsmethode hoger uitvallen. Het weerstandsvermogen blijft echter ruim boven de vastgestelde norm van 1,00.

De vrije ruimte bedraagt bijna 38,7 mln, een toename van ca. € 8,7 mln. ten opzichte van eind 2022. De vrije ruimte in de algemene reserve bedraagt € 31,2 mln en het grondbedrijf € 7,5 mln.

3. Risico's

De risico's uit de jaarrekening 2022 zijn het uitgangspunt van de rapportage. Nieuwe (strategische) risico's zijn toegevoegd, relevante wijzigingen in bestaande risico's worden toegelicht. De risicomatrix plaatst de risico's in het perspectief van kans en gevolg. In de risicotolichting wordt het risico nader beschreven en de (voortgang van) beheersmaatregelen aangegeven.

De compensatie voor het opvangen van vluchtelingen uit Oekraïne is voldoende om alle kosten te dekken, waardoor dit risico is vervallen. Ook het risico van de kostenstijgingen/extreme inflatie is vervallen nu we economisch gezien in een rustiger vaarwater zijn gekomen.

Risicomatrix

		financieel					
gevolg	5. zeer hoog	€ 850.000 < X			1 5 7	3	
	4. hoog	€ 425.000 < X < € 850.000		2 4 6			
	3. gemiddeld	€ 170.000 < X < € 425.000					
	2. Laag	€ 85.000 < X < € 170.000					
	1. zeer laag	X < € 85.000					
			10% 1. zeer laag	30% 2. laag	50% 3. gemiddeld	70% 4. hoog	90% 5. zeer hoog
			kans				

Risicotolichting

In navolgend overzicht:

- kolom nr. verwijst naar risicomatrix.
- Kolom potentiële risicogebeurtenis: de gebeurtenis voorafgegaan door het nummer van het deelprogramma waarop deze betrekking heeft. Enkel risico's hebben betrekking op meerdere deelprogramma's, die zijn algemeen genoemd.
- (Status) beheersmaatregelen: per risico zijn beheersmaatregelen benoemd. De voortgang/status is "cursief" beschreven.

Nr.	Potentiële risicogebeurtenis	Beheersmaatregelen (tekst in cursief geeft de actuele status aan)
1	Breed Sociaal Domein	<i>Er is een uitvoeringsprogramma sociaal domein vastgesteld met diverse deelopdrachten die gekoppeld zijn aan de bouwstenen uit de Kadernota SD (zie hieronder)</i> Er is een nieuw procesplan opgesteld. Dit procesplan gaat uit van een procesmatige integrale aanpak van het UP SD en komt dus in de plaats van de meer projectmatige aanpak bij de diverse deelopdrachten tot nog toe.

Nr.	Potentiële risicogebeurtenis	Beheersmaatregelen (tekst in cursief geeft de actuele status aan)
	<p><u>Bouwsteen Omgeving</u></p> <p>De omgeving wordt onvoldoende versterkt waardoor de beweging van "vangnet" naar "omgeving" niet of onvoldoende gemaakt wordt.</p>	<p>Inzet van gebiedsgericht werken (aansluiting zoeken bij de specifieke behoefte van een wijk of dorp).</p> <p>Inzet van ondersteunende maatregelen zoals subsidies, accommodaties, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Gebiedsgericht werken is ingezet.</i> - <i>Subsidiebeleid en Accommodatiebeleid jeugd en sport is geactualiseerd</i> - <i>Het versterken van de omgeving is een hoofdoopdracht van het uitvoeringsprogramma SD. In het nieuwe procesplan is opgenomen dat de huidige deelopdracht afgerond wordt en dat er voor de fase waarin we ons nu bevinden een nieuwe deelopdracht wordt opgesteld. In die nieuwe opdracht wordt de verbinding gelegd met Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO), waarbij we samen met partners het proces doorlopen waarin zij ook meedenken en meedoen aan het versterken van de omgeving.</i> - <i>Er lopen specifieke initiatieven om de omgeving te versterken: JSP, BSO+, SOJ, buurtgezinnen, jeugdhulp en opvoedondersteuning, Roger That Inspiratielab, Ik Begin en inzet ervaringsdeskundigen.</i> - <i>Is uitvoering gegeven aan de Inclusieagenda.</i> - <i>Is gestart met de herijking van de bibliotheekvisie</i> - <i>In 2023 is het plan van aanpak Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis' opgesteld en ingediend bij de VNG. In dit plan staat het versterken van de omgeving centraal.</i> - <i>Actieplan wonen en zorg is vastgesteld.</i> - <i>Visie zorgaanbod is vastgesteld.</i> - <i>Is het lokaal sportakkoord herijkt.</i>
	<p><u>Bouwsteen Vangnet</u></p> <p>De afschaling van voorzieningen komt onvoldoende tot stand.</p> <p>Openeinderegelingen: Toename van het</p>	<p><i>Versterken van de omgeving.</i></p> <p><i>Anders organiseren van de toegang.</i></p> <p><i>Herijken van onze inkoopmethodiek.</i></p>

Nr.	Potentiële risicogebeurtenis	Beheersmaatregelen (tekst in cursief geeft de actuele status aan)
	<p>aantal maatwerkvoorzieningen als gevolg van veranderende omstandigheden (economische, demografische, wetgeving, rijksbeleid)</p> <p>Zorgcontinuïteit</p>	<p><i>Duurzaam partnerschap met aanbieders en gesubsidieerde instellingen.</i></p> <p><i>Afspraken maken met andere verwijzers.</i></p> <p><i>Contractmanagement</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Voor wat betreft de toegang is in maart 2023 de impactanalyse nieuwe toegang opgeleverd.</i> - <i>In 2022 is het volledige werkplein overgekomen (inclusief backoffice). Naast de focus op de basis op orde zijn ook de eerste stappen gezet in de doorontwikkeling van het werkplein.</i> - <i>Inkoop sociaal domein: In 2023 is gestart met evaluatie van de inkoop sociaal domein. Uitkomst kan zijn verlengen van bestaande contracten of nieuwe aanbestedingen. Dit zal in de loop van 2024 duidelijk worden.</i> - <i>Is als gevolg van de toenemende inflatie een energietoeslag verstrekt aan de minima en aan de groep 120-130 %.</i> - <i>Is een nieuw armoede- en schuldenbeleid vastgesteld.</i> - <i>Is het traject gestart om te komen tot één integrale verordening sociaal domein (omgekeerde verordening).</i> - <i>In 2023 zijn signalen ontvangen van verschillende aanbieders van financiële zorgen dit in relatie tot de tarieven. In 2023 is gestart met een traject om te komen tot een advies over de huidige tarieven en de signalen van de aanbieders.</i> - <i>In 2023 zijn signalen ontvangen dat de Mutsaersstichting en haar deelnemingen, die jeugdzorg bieden in de regio, zich in een financieel zorgelijke situatie bevinden. De Jeugddautoriteit heeft op basis van de bekende (financiële) informatie een risicoanalyse opgesteld. Hierbij is het Draaiboek 'Continuïteit jeugdhulp' als grondslag genomen. Op basis daarvan heeft de Jeugddautoriteit vastgesteld dat de financiële situatie bij de Mutsaersstichting van dien aard is dat de situatie als zorgelijk bestempeld moet worden (trede 3 van urgentie). Vanuit het draaiboek 'Continuïteit Jeugdhulp' is de Mutsaersstichting, samen met ons als accounthoudende regio per direct gestart met een traject dat moet leiden tot een herstelplan.</i>

Nr.	Potentiële risicogebeurtenis	Beheersmaatregelen (tekst in cursief geeft de actuele status aan)
		<ul style="list-style-type: none"> - <i>In 2023 zijn regionaal extra middelen beschikbaar gesteld om 20 extra plaatsen Beschermd Wonen in te kopen.</i> - <i>In 2023 is een start gemaakt met de omgekeerde verordening.</i>
	<p><u>Bouwsteen Gedrag en Houding</u></p> <p>De gewenste gedragsverandering bij medewerkers komt onvoldoende tot stand.</p> <p>De gemeentelijke visie wordt niet onderschreven door de aanbieders</p>	<p>Opstellen ontwikkelplan voor medewerkers gericht op het gesprek met de inwoner, de integraliteit en het aansluiten bij de omgeving.</p> <p>Meerjarige afspraken maken met aanbieders waarbij zij het vertrouwen krijgen om te investeren in innovatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Houding en gedrag vormt een deelopdracht van het uitvoeringsprogramma SD. De deelopdracht gedrag en houding is herzien en is in nauwe samenwerking opgepakt met de opdrachten van de nieuwe toegang en versterken van de omgeving. In 2023 is een plan van aanpak gemaakt dat samen met partners in 2024 wordt opgepakt.</i> - <i>Meerjarige afspraken: zie inkoop sociaal domein.</i> - <i>Is met diverse organisaties een nieuw meerjarige subsidieperiode afgesloten.</i>
	<p><u>Bouwsteen Communicatie</u></p> <p>De boodschap komt onvoldoende over</p>	<p>Opstellen communicatiestrategie en instrumenten.</p> <p>Communicatie vormt een deelopdracht van het uitvoeringsprogramma SD. Centraal staat daar het meer in gesprek zijn met inwoners.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Besloten is om de opdracht deel uit te laten maken van de bouwstenen houding en gedrag, toegang en versterken omgeving.</i>
	<p><u>Bouwsteen Financiën</u></p> <p>De gerealiseerde uitgaven van het Sociaal Domein Breed overstijgen de begroting.</p>	<p>Monitoren uitgaven SD-breed versus begroting, waarbij de indeling "vangnet" en "omgeving" wordt gehanteerd.</p> <p>Oplevering van de halfjaarrapportage Sociaal Domein.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Monitoring uitgaven vindt maandelijks plaats.</i> - <i>Gedurende 2023 zijn twee rapportages opgeleverd. De jaarrapportage 2022 en de rapportage 1ste 2023.</i> - <i>Verschillende dashboards (door)ontwikkeld</i>

Nr.	Potentiële risicogebeurtenis	Beheersmaatregelen (tekst in cursief geeft de actuele status aan)
		<i>ten behoeve van de monitoring sociaal domein (Jeugd, Wmo, Participatie, Schulddienstverlening en Onderwijs)</i>
2	Grondbedrijf De afzet van gronden kan achterblijven ten opzichte van de planning	Stimuleringsmaatregelen verkoop kavels (<i>promotie via website en woontafel</i>) - geen betaling waarborgsom is mogelijk
3	Privacy en Informatiebeveiliging - Vertrouwelijke/gevoelige informatie is beschikbaar bij niet-geautoriseerden (binnen en buiten de organisatie) - Onverantwoordelijk gebruik en uitwisseling van persoonsgegevens en privacygevoelige informatie binnen de organisatie en naar partners. - De kans dat informatiebeveiligingsincidenten de bedrijfsvoering raken neemt toe. - Niet voldoen aan de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) - Niet voldoen aan de WPG (Wet Politiegegevens)	*Maximale samenwerking door de functies van FG (Functionaris gegevensbescherming), PO (Privacy Officer) en CISO (Chief Information Security Officer); *De onafhankelijke rol van privacy en informatiebeveiliging zorgt voor een objectieve advisering van maatregelen; *Jaarlijkse verantwoording over informatieveiligheid, implementatie BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en privacy via ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit); *Privacy en Informatiebeveiliging (P&IB) maken standaard onderdeel uit van projecttoetsing. Door maatregelen te nemen worden risico's geminimaliseerd; *Met het uitvoeren van PIA's (Privacy Impact Assessments) brengen we risico's in beeld en maken we bewuste keuzes welke risico's we accepteren/mitigeren; *De verantwoordelijkheid voor P&IB bij de proceseigenaren borgen; *Vergroten bewustzijn bij medewerkers <i>Alle medewerkers volgen verplicht een security-awareness training en zijn gewezen op de risico's bij het thuiswerken;</i> *Het opstellen van een businesscontinuïteitsplan zorgt dat we beter zijn voorbereid op informatiebeveiligingsincidenten; *Periodiek uitvoeren pentest/ethische hack; *Verbetermaatregelen t.a.v. WPG doorvoeren.

4	<p>Algemeen: Garantstellingen</p> <p>Gemeente wordt aangesproken op inlossen van een garantstelling.</p> <p>Meest risicovolle garantstelling:</p> <p>Glasweb:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt niet voldaan aan regels voor staatssteun en financieringsconstructies. - Door achterblijvende groei van het klantenbestand kan de businesscase in het gedrang komen. Hierdoor zouden dan de liquide middelen ontbreken om af te lossen. 	<p>In de nieuwe financiële verordening zijn enkele bepalingen met betrekking tot garantstellingen opgenomen. In 2024 wordt bezien of in een uitvoeringsregeling nog aanvullende regels opgesteld moeten worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - risico's explicieter opnemen en - in besluitvorming toelichten waarom risico's al dan niet worden meegewogen. <p>Bewustwording wordt meegenomen in overlegstructuren en krijgt daarmee meer aandacht.</p> <ul style="list-style-type: none"> - periodieke informatieverstrekking over ontwikkeling risicovolste garantstellingen per dossier. <p>Glasweb:</p> <p>Aanvullende informatie inwinnen</p> <p>Deze informatie geeft geen aanleiding om aanvullende maatregelen te nemen.</p> <p><i>In gezamenlijkheid en afstemming worden de financiële ontwikkelingen voor GlasWeb Venray (GWV) door gemeente en BNG gevolgd. Met de aanleg van een glasvezelnetwerk door KPN in de wijken van Venray blijft een verdere uitrol van het netwerk door GWV achterwege. De financiële consequenties hiervan, in relatie tot de afspraken die hierover door GWV met KPN zijn gemaakt, worden nauwlettend gevolgd.</i></p>
---	--	---

5	<p>Algemeen: Samenwerken/Verbonden Partijen (VP)</p> <p>Resultaten van samenwerkingspartners wijken af van lokale doelstellingen.</p>	<p>Beleid op samenwerking en verbonden partijen opstellen (incl. timing en niveau van informatievoorziening)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Nota vizier op samenwerking vastgesteld</i> <p>Per bestaande VP doelen en risico's inventariseren en maatregelen treffen.</p> <p>Bij het deelnemen in nieuwe VP-eisen stellen aan informatievoorziening.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Onder de noemer "grip op samenwerking"</i>
---	--	--

	<p>Meest risicovolle Verbonden Partijen:</p> <p>Veiligheidsregio:</p> <p>onverwachte gebeurtenissen leiden tot extra budgetaanvraag</p> <p>Noord Limburg West (NLW):</p> <p>(bedrijfsvoerings)kosten worden onvoldoende in lijn gebracht met de (korting op de) rijkssubsidie.</p> <p>Begrote opbrengsten worden onvoldoende gerealiseerd (dalende Wsw-inkomsten en afnemende tewerkstelling van medewerkers)</p>	<p><i>vindt uniforme sturing plaats op de vijf grote gemeenschappelijke regelingen.</i></p> <p><i>- We kijken kritisch naar aangegane samenwerkingsverbanden of ze nog altijd doen wat we beogen. Leidraad voor de toetsing en beoordeling van samenwerkingsverbanden is de nota Vizier op samenwerking, welke in 2024 zal worden herijkt.</i></p> <p>Veiligheidsregio:</p> <p>Regionale overleggen financieel adviseurs en adviseurs openbare orde en veiligheid per 2 maanden</p> <p><i>De hogere inflatie werkt door in stijgende personeels- en materiaalkosten. In de begroting 2025 van de VRLN zijn deze meerjarig meegenomen, maar mogelijk zijn er op onderdelen nog onvoorziene prijsstijgingen die een verhoging in de gemeentelijke bijdrage betekenen.</i></p> <p><u>NLW:</u></p> <p><i>Gebleken is dat de in december 2020 vastgestelde koers niet uitvoerbaar is. In 2023 zijn een tweetal opdrachten uitgewerkt. Enerzijds een opdracht gericht op de korte termijn (bedrijfsvoering). Hierin is afgesproken dat de bijdrage van gemeenten in het tekort van de NLW NV teruggebracht worden op het oude peil. Dit is ook zo verwerkt in de begroting 2024 e.v. Anderzijds is er een opdracht geformuleerd gericht op de lange termijn (toekomstig beleid Participatie). Deze opdracht zal in 2024 verder vormkrijgen.</i></p> <p><i>In 2023 was er sprake van een groter tekort dan begroot en dit is opgevangen door een extra bijdrage vanuit gemeenten en door inzet van een deel van het transitiebudget.</i></p>
--	---	---

6	<p>Algemeen: Bestuurders: pensioen/wachtgeld/ nabestaande pensioen en arbeids-ongeschiktheid</p> <p>Door fluctuerende markttrente en actualisatie sterftetabel moeten extra stortingen in de pensioenvoorziening worden gedaan om deze op niveau te houden.</p>	<p>Onderbrengen bij pensioenfonds</p> <p><i>Op 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen (Wtp) in werking getreden. Onzeker is nog of er voor de pensioenen van politici aangesloten kan worden bij het ABP en welke financiële gevolgen dit met zich meebrengt. De ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd.</i></p>
---	--	--

	<p>Bestuurders stappen voortijdig op en maken aanspraak op wachtgeld</p> <p>Bestuurders komen te overlijden of raken arbeidsongeschikt</p>	<p>Aanbieden outplacementtraject om wachtgeldperiode te bekorten.</p> <p>Risico's verzekeren</p> <p><i>Voor het financiële risico van overlijden van een (wachtgeld) wethouder vóór de pensioengerechtigde leeftijd is een verzekering afgesloten (zgn. kortleven-risico).</i></p> <p><i>Daarnaast is het risico van arbeidsongeschiktheid voor (wachtgeld-) bestuurders afgedekt middels een collectieve Arbeidsongeschiktheidsverzekering.</i></p>
7	<p>Algemeen: Rijksinkomsten</p> <p>Gemeentefondsuitkering:</p> <p>De afhankelijkheid van de rijksbijdrage is per definitie een risicofactor.</p> <p>In april 2024 is de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk gepubliceerd. In deze voorjaarsnota zijn door het demissionaire kabinet besluiten verwerkt die van invloed zijn op de gemeentefondsuitkering zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de nieuwe financierings-systematiek gebaseerd op het bruto binnenland product (bbp) wordt al vanaf 2024 ingevoerd in plaats van 2027. • Gemeenten worden in 2025 voor landelijk € 675 miljoen gekort in het gemeentefonds. • De verhoging van de opschalingskorting wordt geschrapt. Deze zou vanaf 2026 weer in werking treden. <p>De structurele financiële problemen voor gemeenten zijn hiermee niet opgelost.</p> <p>Vanaf 2026 zal een nieuwe financieringssysteem in werking treden, hoe deze eruit zal komen te zien is nog niet bekend. In de Hervormingsagenda Jeugd zijn maatregelen opgenomen om de jeugdzorg te verbeteren en de kosten te verlagen. In 2023 is overeenstemming bereikt tussen rijk en VNG en is de hervormingsagenda vastgesteld. De geplande besparingen voor 2024 en 2025 zijn bevroren. De besparingsopgave van 1 miljard landelijk blijft staan vanaf 2026. Binnen de hervormingsagenda is afgesproken dat een deskundigencommissie een oordeel zal vellen over de invulling van de hervormingsagenda en wie de risico's draagt mochten de lasten uit de pas lopen</p>	<p>We houden de risico's in beeld door:</p> <p><i>Het bijhouden van ontwikkelingen in het Gemeentefonds</i></p> <p><i>Onder meer via de VNG druk op het rijk uitoefenen om het rijksbeleid te beïnvloeden, zodat de taken en middelen van gemeenten structureel in balans gebracht worden.</i></p> <p>Bijhouden van informatie omtrent de Jeugdzorgmiddelen:</p> <p><i>De middelen die vrij zijn gekomen als gevolg van het bevriezen van de besparingsopgave zijn geoormerkt voor uitvoering van de agenda in 2024 en 2025.</i></p> <p><i>Als gemeente zijn we al aan de slag met enkele maatregelen, zoals het afbakenen en normaliseren. In 2024 worden verschillende pilots gestart met als doel het jeugdzorggebruik terug te dringen. In november 2023 is een implementatieplan en uitvoeringsagenda landelijk vastgesteld met onder andere als opdracht een uitvoerbaarheidstoets implementatieplan en startfoto per regio. Dit krijgt in 2024 verder vorm.</i></p>

	<p>met de besparingsopgave. De hervormingsagenda vraagt op onderdelen nog om verdere uitwerking door rijk en gemeenten.</p> <p>Implementatie Omgevingswet</p> <p>Tot 2025 zijn middelen toegezegd voor de implementatie-fase. Vanaf 2027 zijn er onvoldoende structurele compensatiemiddelen beschikbaar om aan de uitvoering van de Omgevingswet adequate invulling te kunnen geven.</p>	<p><i>-In de onderhandeling van de VNG met het nieuwe kabinet is dit ook een thema vanuit het standpunt: 'nieuwe taken, nieuwe knaken'.</i></p> <p><i>-Alternatieve inkomstenbronnen overwegen.</i></p>
--	---	---

Risico-ontwikkeling

De financieel gecalculeerde risico's hebben zich als volgt ontwikkeld:

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Algemeen	6.571	2.915	2.576	4.162
Grondbedrijf	1.108	603	562	311
Totaal	7.679	3.518	3.138	4.473

Het totaal aan risico's neemt met € 1,3 mln. toe. Dit komt met name door de systematiek die we toepassen voor de algemene risico's: voor de niet geïdentificeerde risico's hanteren we 1% van de jaarexploitatie en voor het opvangen van risico's binnen de exploitatie wordt overeenkomstig het nieuwe beleid de gewijzigde berekening toegepast. Daarnaast blijft de stijging beperkt door de lagere risico's binnen het grondbedrijf.

Algemene dienst

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Sociaal domein	4.714	2.015	2.688	3.862
Garanties	725	667	611	607
Verbonden partijen	544	544	1.481	1.481
Pensioen/arbeidsongeschiktheid bestuurders	475	530	1.100	711
Niet gecompenseerde prijsstijgingen/inflatie e.d.	0	2.600	1.300	0
Impact COVID-19	3.856	0	0	0
Diversen	338	259	259	259
Totaal algemene risico's	10.652	6.615	7.439	6.920
Correcties cf risicobeleid:				
Risico's doen zich niet in 1 jaar voor	-2.663	-1.654	-1.860	-1.730
Niet geïdentificeerde risico's	1.200	1.200	1.200	1.710
Opvangen risico's in exploitatie	-2.618	-3.246	-4.204	-2.739
Totaal algemene risico's na correctie	6.571	2.915	2.576	4.162

Risico 's grondbedrijf	1.108	603	562	311
Totaal risico's	7.679	3.518	3.138	4.473

Voor het sociaal domein is een reëlere inschatting gemaakt die meer toegespitst op de kosten van jeugdzorg, wmo en participatie dan voorheen. Het risicopercentage op deze onderdelen is in 2022 verhoogd naar 5% (was voorheen 3%). Voor 2023 is eveneens 5% aangehouden. Tevens is een bedrag opgenomen voor het financiële risico ten aanzien van de Mutsaersstichting (zie ook de beschrijving beheermaatregelen soc.domein).

Het risico ten aanzien van Verbonden Partijen is ongewijzigd gebleven t.o.v. 2022 als gevolg van de ontwikkelingen rondom de strategische koers en de tekorten van de NLW.

Zoals onder het kopje 'risicomanagement' is aangegeven is voor deze jaarrekening uitgegaan van de nieuwe streefwaarden op basis van de jaarexploitatie. Dit betekent dat voor niet geïdentificeerde risico's wordt uitgegaan van 1% van de jaarexploitatie en wordt voor het opvangen van risico's binnen de exploitatie, overeenkomstig het nieuwe risicobeleid, de gewijzigde berekening toegepast.

Grondbedrijf

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Projectspecifieke risico's/ramingsonzekerheden	730	487	481	252
Marktrisico	246	116	80	59
Risico ontwikkelbedrijf Greenport	132	0	0	0
Totaal risico's	1.108	603	562	311

In zijn algemeenheid nemen risico's af naarmate het project vordert, per project nemen de ramingen af, zowel de kosten als de opbrengsten. Daarnaast nemen ook de jaren waarover het marktrisico wordt berekend af.

De grootste mutaties van risico's binnen het Grondbedrijf zien we bij de projecten Aan den Heuvel deel B (- € 63.000) strategische verwervingen (- € 141.000) en algemene kosten grondbedrijf (- € 34.000). Het totale verschil tussen 2022 en 2023 is een lager risico van € 251.000.

Per 31 december 2023 worden de grondexploitaties Aan den Heuvel deel B en Veulen Brugpas afgesloten en komen de risico's te vervallen. De huidige verwachting is dat Castenray en Smakt eind 2024 sluiten.

Sinds 2018 zijn we o.b.v. het BBV als gemeente gehouden aan een vaste methode van winst nemen bij grondexploitaties: de POC-methode, Percentage Of Completion. Oftewel % gerealiseerde kosten * % gerealiseerde opbrengsten = % te nemen winst (-/- reeds gerealiseerde winst). De mogelijkheid bestaat om op dit bedrag van winstneming een bedrag voor 'risico reservering' in mindering te brengen. Voor de grondexploitaties waar we alleen zélf in deelnemen maken we hier geen gebruik van. Voor de grondexploitaties waar we met een partner in deelnemen (PPS-overeenkomsten) zijn we daar voorzigtiger in, omdat je wilt voorkomen dat je 'te veel' winst uitkeert aan de partner en hier later op terug moet komen. In 2023 is alleen Aan den Heuvel deel B een PPS project met winstneming, maar hierbij is geen 'risico reservering' in mindering gebracht.

Weerstandscapaciteit

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve (vrij)	18.021	16.565	25.293	35.312
Risicoreserve grondbedrijf	5.022	6.404	7.829	7.835
Weerstandscapaciteit	23.043	22.969	33.122	43.147
Streefwaarde weerstandscapaciteit	12.000	12.000	12.000	17.096
Tekort/overschot streefwaarde	11.043	10.969	21.122	26.051

Algemene reserve

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve administratief	19.621	17.749	18.866	30.855
Bruto resultaat	2.585	7.170	17.085	17.907
Budgetoverheveling	-570	-301	-329	-617
Vrijval overheveling restant exploitatiebudget		45	807	964
Reserve Ontheemden			-625	0
Dec.circ. Specifieke bestemming			-1.182	0
Raadsbesluiten w.o. MUIP	-3.615	-4.839	-6.902	-8.710
Storting in reserve overh. restant-budgetten		-3.259	-2.427	-5.087
Algemene reserve (vrij)	18.021	16.565	25.293	35.312

Bij de presentatie van de vrij-beschikbare reserve sluiten we aan op het detailniveau dat ook in de Kadernota en de Programmabegroting wordt weergegeven. Het saldo van de reserve per 31 december 2023 wordt verhoogd met het bruto jaarrekeningresultaat 2023. Vervolgens wordt rekening gehouden met de verschuiving van investeringen die uit de algemene reserve bekostigd worden (budgetoverheveling) en met reeds genomen raadsbesluiten (o.a. de MUIP) die nog niet (volledig) uitgevoerd zijn.

Tenslotte worden de restantbudgetten in mindering gebracht, waarvoor bij de vaststelling van deze jaarrekening voorgesteld wordt om deze budgetten over te hevelen naar de 'reserve overheveling restant-budgetten'.

Risicoreserve grondbedrijf

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Saldo per 1-1	4.664	5.022	6.404	7.829
Winstnemingen	392	1.340	2.028	373
Onttrekkingen	-33	42	-603	-366
Saldo per 31-12	5.022	6.404	7.829	7.835

De winstnemingen 2023 betreffen de grondexploitaties Aan den Heuvel deel B (€ 21.000), Smakt (€ 24.000), Veulen Brugpas (€ 169.000), Castenray (€ 76.000) en restkavels (€ 83.000).

De onttrekkingen 2023 betreffen afboeking van niet door te belasten algemene kosten grondbedrijf (-€ 265.000), projecten in voorbereiding (-€ 47.000), verwerving toekomstige plannen (-€ 17.000) en afboeking kosten restkavels (-€ 38.000).

Financiële kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven dat gemeenten een basisset van vijf financiële kengetallen opnemen in de programmabegroting en programmaverantwoording. De kengetallen zijn afgeleiden van bestaande informatie en genereren geen 'nieuwe' informatie. De kengetallen moeten het de gemeenteraad gemakkelijker maken om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente en het vergelijken met andere gemeenten gemakkelijker maken. De kengetallen drukken een verhouding uit die zichtbaar is op de balans en de jaarrekening.

Door het BBV is geen norm vastgesteld waarmee de uitkomsten van de vijf kengetallen vergeleken moeten worden. In de toelichting op de regeling is opgenomen dat deze beoordeling van de financiële positie is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces. Met andere woorden: gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de interpretatie van hun financiële positie. Een afzonderlijk kengetal zegt niet alles en moet altijd in relatie worden gezien en beoordeeld in samenhang met andere kengetallen. De hoogte van de schulden moet bijvoorbeeld

in samenhang gezien worden met de hoogte van het eigen vermogen (ratio solvabiliteit) en de hoogte van de structurele baten (ratio structurele exploitatieruimte).

De uitkomsten van de kengetallen zijn daarnaast ook van belang voor de provinciale toezichthouder om zijn oordeel over de financiële positie van de gemeente op te baseren.

In onderstaand overzicht zijn de kengetallen voor Venray opgenomen. Tevens zijn ter vergelijking opgenomen het landelijk gemiddelde voor gemeenten met 35.000 – 45.000 inwoners. Deze percentages zijn afkomstig van de site 'Data Financiën Decentrale Overheden' (Findo). De jaarrekeningcijfers over het jaar 2023 van de andere gemeenten zijn natuurlijk nog niet bekend. De percentages gemeenten 35.000 – 45.000 zijn daarom gebaseerd op de jaarrekeningen 2022. Daarnaast is een vergelijking gemaakt met de signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtskader van de provincie Limburg.

Financiële kengetallen jaarrekening 2023

Financiële kengetallen	Jaarrekening							Gemeenten 35.000 - 45.000 inwoners o.b.v. rekening 2022	Rek. '23 o.b.v. GTK prov. Limburg: categorie	GTK provincie Limburg
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
Netto schuldquote	56%	61%	61%	56%	51%	48%	43%	39%	A	Cat. A: < 90% Cat. B: 90 - 130% Cat. C: > 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	45%	47%	48%	44%	40%	38%	34%	32%	A	Cat. A: < 90% Cat. B: 90 - 130% Cat. C: > 130%
Solvabiliteitsratio	27%	30%	30%	30%	32%	38%	42%	40%	B	Cat. A: > 50% Cat. B: 20 - 50% Cat. C: < 20%
Structurele exploitatieruimte	5%	7%	1%	2%	6%	7%	8%	6%	A	Cat. A: > 0% Cat. B: = 0% Cat. C: < 0%
Grondexploitatie	7%	6%	0%	-1%	-2%	-1%	0%	6%	A	Cat. A: < 20% Cat. B: 20 - 35% Cat. C: > 35%
Belastingcapaciteit	94%	94%	93%	98%	101%	90%	90%	98%	A	Cat. A: < 95% Cat. B: 95 - 105% Cat. C: > 105%

- Netto schuldquote.

Geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van het totaal van de inkomsten (exclusief mutatie reserves). De hoogte van de inkomsten bepaalt namelijk in belangrijke mate hoeveel schulden een gemeente kan dragen. Een schuldquote tussen 0% en 100% wordt als gangbaar beschouwd. Voor een gemeente geldt als indicatie voor een zeer hoge schuld indien deze schuldquote boven de 130% uitkomt. Dus hoe lager het percentage hoe beter. De netto schuldquote van 43% is ten opzichte van de jaarrekening 2022 (48%) verbeterd. De schuldquote ligt iets hoger dan het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten in de grootteklasse 35.000 – 45.000 inwoners (gebaseerd op jaarrekeningen 2022) en ruim in categorie A volgens de signaleringswaarden van de provincie Limburg.

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of als dat wel het geval is, valt dit niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

- Netto schuldquote, gecorrigeerd met verstrekte leningen.

In dit onderdeel worden de doorgeleende leningen in mindering gebracht op de totale leningen. De netto schuldquote exclusief de doorgeleende leningen van 34% ligt vanzelfsprekend lager dan de

eerder gepresenteerde netto schuldquote. De netto schuldquote exclusief de doorgeleende leningen is ten opzichte van de jaarrekening 2022 (38%) ook iets verbeterd. Ook deze ligt iets hoger dan het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten in de grootteklasse 35.000 – 45.000 inwoners (gebaseerd op jaarrekeningen 2022). De quote ligt ook ruim onder de signaleringswaarde van 90% en dus in categorie A volgens de signaleringswaarden van de provincie Limburg.

- Solvabiliteit.

Geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen (weerbaarheid). De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves). Gangbaar is dat de ratio van een gemeente zich tussen 20% en 70% bevindt. Hoe hoger de ratio hoe beter de weerbaarheid van de gemeente is. De solvabiliteitsratio van 42% is ten opzichte van de jaarrekening 2022 (38%) verbeterd. De ratio is iets hoger dan het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten in de grootteklasse 35.000 – 45.000 inwoners (gebaseerd op jaarrekeningen 2022) en categorie B volgens de signaleringswaarden van de provincie Limburg. Door uw raad is bepaald dat onze weerstandsratio minimaal 1 moet zijn en de minimumgrens van de weerstandscapaciteit € 17 mln. is. Uit de voorliggende paragraaf (onderdeel weerstandsvermogen) blijkt dat onze weerstandsratio voor 2023 ruim boven de 1 ligt. Dit betekent dat de geïnventariseerde risico's meer dan voldoende zijn afgedekt en dat de weerstandscapaciteit ruim boven minimumgrens ligt.

- Structurele exploitatieruimte.

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is om de structurele lasten te kunnen dragen. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Hoe hoger het kengetal hoe beter.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. De structurele exploitatieruimte is 8% en is ten opzichte van de jaarrekening 2022 (7%) iets verbeterd en bevindt zich ruim boven het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten in de grootteklasse 35.000 – 45.000 inwoners (gebaseerd op de jaarrekeningen 2022). Het percentage van 8% ligt ook boven de signaleringswaarde en dus in categorie A volgens de signaleringswaarden van de provincie Limburg.

- Grondexploitatie.

Geeft weer hoe de waarde van de grond (grondpositie) zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten (exclusief mutatie reserves). Voor de berekening van dit kengetal worden de bouwgronden in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale (geraamde) baten. Hoe lager het percentage hoe minder risico er wordt gelopen.

Het kengetal grondexploitatie is 0%. Dit komt omdat er per 31 december 2023 sprake is van een beperkte boekwaarde bouwgrondexploitaties. Voor een nadere toelichting per grondexploitatie verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid. Zichtbaar is dat Venray zich ruim onder het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten bevindt in de grootteklasse 35.000 – 45.000 inwoners (gebaseerd op de jaarrekeningen 2022) en in categorie A volgens de signaleringswaarden van de provincie Limburg. De grondpositie vormt dan ook een verwaarloosbaar deel van de totale baten. Bij gemeenten waar dit verhoudingspercentage fors hoger is, kan dit duiden op een forse grondvoorraad waarover de gemeente mogelijk een risico loopt.

- Belastingcapaciteit.

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente Venray zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Uitgangspunt zijn de woonlasten meerpersoonshuishouden van het voorafgaande jaar. De uitkomst van het kengetal belastingcapaciteit is 90% en bevindt zich onder het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten in de grootteklasse 35.000 – 45.000 inwoners (gebaseerd op de jaarrekeningen 2022). Volgens de signaleringswaarden van de provincie Limburg is sprake van categorie A.

Conclusie financiële kengetallen:

Ten opzichte van de signaleringswaarden van de provincie Limburg is, met uitzondering van de solvabiliteitsratio, sprake van een indeling in de hoogste categorie A. Dit komt overeen met het beeld in de jaarrekeningen van voorgaande jaren. Bij bijna alle kengetallen zijn verbeteringen zichtbaar. De weerstandscapaciteit is goed te noemen en ligt ook ruim boven de door uw raad gestelde minimumwaarden. De uitkomsten van de financiële kengetallen zijn dan ook goed te noemen.

Paragraaf C. Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat in op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de "grotere" kapitaalgoederen in onze gemeente. Onder Kapitaalgoederen verstaan we "duurzame productiemiddelen": de spullen die we nodig hebben om de diensten en goederen die wij aan onze burgers leveren te produceren. Daarbij gaat het om grotere goederen die meerdere jaren meegaan en veel waarde hebben. Hierbij moet worden gedacht aan de kosten van instandhouding van wegen, verlichting, riolering, groen, sportfaciliteiten en gebouwen (inclusief de scholen). In de kosten voor het onderhoud van de kapitaalgoederen zijn meegenomen: reguliere kosten, dagelijks (klein) onderhoud en groot onderhoud.

Een groot deel van het "vermogen" van onze gemeente ligt in de grond of op het openbaar gebied. Het is dan ook van belang dat hierover een zorgvuldig beheer wordt gevoerd.

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Om die reden dienen de kosten van de instandhouding dan ook hun weerslag te vinden in onderhoud-c.q. beheerplannen. De vaststelling hiervan is voorbehouden aan de raad. Hiermee wordt invulling gegeven aan het dualisme namelijk kaders stellen voor het onderhoud van wegen, riolering, gebouwen enz.

Onderhoud van en investeringen in kapitaalgoederen worden integraal uitgevoerd door alle disciplines binnen de openbare ruimte, om te zorgen dat de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet en de overlast van de burgers tot een minimum wordt beperkt. Daarnaast worden de bewoners, dorps- en wijkraden en gebruikers betrokken bij het maken van het ontwerp en wordt zelfwerkzaamheid meegenomen in de uitvoering. Op deze manier van werken wordt uitvoering gegeven aan zelfsturing en wordt de betrokkenheid bij de openbare ruimte vergroot. Deze werkwijze zorgt er ook voor dat de planning uit de individuele beheersplannen wordt aangepast om meer synergie te behalen en/of integrale uitvoering mogelijk te maken. Hierdoor kunnen plannen naar voren of achteren schuiven of prioriteiten worden aangepast, zodat onderhoud niet of anders wordt uitgevoerd. Deze paragraaf geeft invulling aan het onderhoud van de kapitaalgoederen. De investeringen zijn opgenomen in paragraaf H.

De omvang van de kapitaalgoederen wordt geïllustreerd weergegeven in onderstaande tabel door de volgende cijfers:

Omschrijving	2023
Oppervlakte van de gemeente Venray (ha)	16.500
Verharde en onverharde wegen (m ²)	3.935.983
Aantal lichtmasten	10.163
Aantal kolken	19.931
Aantal pompen en gemalen	752
Vrijverval riool (km)	386
Persleiding (km)	194
Bos. incl. natuurterreinen (ha)	1.385
Bepanting/openbaar groen (m ²)	
Gras/openbaar groen, excl. bermen buitengebied (m ²)	
Openbaar groen en water, binnen de kom (m ²)	1.919.760
Openbaar groen en water, buiten de kom (m ²)	2.417.907

* Vanwege een overgang naar een nieuw beheersysteem met andere definities is de vergelijking met 2022 achterwege gelaten.

Artikel 12 van het BBV schrijft expliciet voor dat van de kapitaalgoederen moet worden aangegeven:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Wij zullen nader ingaan op de volgende onderdelen:

- Onderhoud wegen.
- Onderhoud riolering.
- Onderhoud haven.
- Onderhoud openbaar groen.
- Onderhoud bossen, natuurgebieden en landschappelijke elementen.

- Onderhoud openbare verlichting.
- Onderhoud gebouwen.

Voor deze onderdelen zijn de volgende beheerplannen actueel:

Beheerplan	Vastgesteld in	Looptijd t/m	Financiële vertaling in begroting	Achterstallig onderhoud
Wegen	2023	2027	Ja	Ja
GRP	2021	2025	Gesloten systeem	Nee
Havenbeheerplan	2022	2025	Ja	Nee
Groenbeheerplan	2019	2025	Ja	Nee
Beheerplan onkruid op verharding	2017	Geen einddatum	Ja	Nee
Bossen	2022	2031	Via reserve	Nee
Openbare Verlichting	2021	2026	Ja	Nee
Gebouwen	2021	2030	Deels	Nee
Speelruimteplan	2017	2026	Ja	Nee
Beheerplan civiele kunstwerken	2023	2027	Ja	Nee

Onderhoud wegen (programma 3)

Doel

Instandhouding van het verharde wegennet, zodanig dat de mobiliteit van de gebruikers gewaarborgd en van voldoende comfort blijft. De streefkwiteit voor wegen is B. Voor fietspaden en het centrumgebied wordt A nagestreefd. Het minimale onderhoudsniveau mag daarbij nooit lager worden dan niveau C.

Beleidskader

In Venray wordt de strategie toegepast dat het juiste onderhoud op het juiste tijdstip wordt uitgevoerd, om een zo rendabel mogelijk beheer van de verhardingen te realiseren. In het huidige beleidsplan, is aangegeven dat veel gebruikte verhardingen een hoger kwaliteitscijfer mogen hebben dan minder of niet gebruikte verhardingen. Er is gekozen voor gedifferentieerde kwaliteit, waarbij extra aandacht besteed zal worden aan de verhardingen in de centra van Venray en kerkdorpen en verhardingen ten behoeve van de voet- en fietspaden. In de monitoring van 2018 is nog een aanvulling op het wegenbeleidsplan gekomen, rijbanen en goten worden binnen de bebouwde kom in het vervolg uitgevoerd in gebakken klinkers. Enkele stroomwegen binnen de bebouwde kom zullen voortaan onderhouden worden met Steen Mastiek Asphalt (asfalt met een open structuur die zorgt voor geluidsreductie ten opzichte van dicht asfalt beton). Investerings- en onderhoudsbudgetten worden eens per twee jaar voor de eerst volgende 4 jaar vastgesteld. In 2023 is een nieuw wegenbeleidsplan vastgesteld waarmee de budgetten zijn bijgesteld om de noodzakelijke kwaliteit te behouden. Bij werkzaamheden wordt telkens gekozen voor een zo integraal mogelijke aanpak van alle werkzaamheden, waaronder riolering, verkeer, groen en openbare verlichting. Bij totale vervanging van de wegverharding worden aparte kredieten aangevraagd, vaak in combinatie met rioolvervanging en aanleg verkeersmaatregelen. Het dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd op basis van inspecties en periodieke schouwen door de weginspecteurs en eigen waarnemingen van beheerders en toezichthouders. De resterende noodzakelijke reparaties worden uitgevoerd n.a.v. klachten en meldingen van derden.

Bijzonderheden

In 2023 is conform het wegenbeleidsplan (groot) onderhoud gepleegd aan diverse wegen. In zijn algemeenheid vinden reconstructies plaats in combinatie met andere projecten. De belangrijkste reconstructies die vanuit het wegenbeleidsplan zijn uitgevoerd zijn de Steegsepeelweg, klimaat adaptatie Blitterswijk, Veulensewaterweg, centrum Brukske en Stationsweg fase 2 en 3. De investeringsbudgetten voor de komende 4 jaar zijn verwerkt in de begroting door middel van het vaststellen van het wegenbeleidsplan 2023-2027.

Financieel overzicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie
Lasten wegen en verkeer	5.371	4.944

Onderhoud riolering (programma 3)

Doel

Het doelmatig inzamelen en afvoeren van afvalwater, minimaliseren van wateroverlast en het beperken van verontreiniging van de bodem c.q. oppervlakte- en grondwater door ongezuiverde lozingen.

Beleidskader

In december 2021 heeft de gemeenteraad het GRP 2022-2025 vastgesteld. In dit GRP is het beleid met betrekking tot de riolering opgenomen. En wordt aangegeven hoe dit beleid kan worden bekostigd.

Het bestaande en nieuw aan te leggen rioolstelsel wordt zo efficiënt onderhouden. Dit betekent o.a. dat jaarlijks een deel van de riolering wordt geïnspecteerd volgens de uitgangspunten van het GRP. Schades worden gerepareerd en riolen die niet meer voldoen worden vervangen of gerelined.

Maar ook het schoonmaken van kolken en sloten vallen onder het onderhoud van de riolering. Net als het verhelpen van storingen aan het drukriool.

Ter bestrijding van water op straat en wateroverlast wordt een subsidie verstrekt voor het afkoppelen van het verhard oppervlak van derden. In 2023 is er subsidie verleend voor het afkoppelen van 7.068 m². De verordening voor de afkoppelsubsidies is in 2023 onder gebracht in de Algemene Subsidieordening Venray. Hierbij is de regeling op een aantal punten aangepast.

Middels het convenant "samenwerking in de afvalwaterketen Noord-Limburg" werken we samen met het waterschap, het waterleidingbedrijf en de gemeenten in Noord en Midden Limburg. Binnen het convenant worden gezamenlijk projecten uitgevoerd met als doel het reduceren van kosten, verbeteren van de kwaliteit en het verhogen van kennis van de riolering.

Bijzonderheden

Jaarlijks wordt er afgekoppeld in de riolering. Zo is ook in 2023 weer een fase van de klimaatadaptatie Blitterswijck gestart. In dat kader wordt bijvoorbeeld de Oude Heerweg van een infiltratieriool voorzien. De tweede fase van de reconstructie van de Stationsweg is uitgevoerd. Hierbij is een infiltratieriool aangelegd. Net als in de Overloonseweg. Ook is in 2023 weer een deel van de drukriolering gerenoveerd. Daarnaast is het reguliere onderhoud (schoonmaken en inspecteren) aan de riolering uitgevoerd. Tot slot is er in het afgelopen jaar nog een gat in de Ysselsteynseweg gevallen. Dit is een gevolg van aantasting van het riool door H₂S-gas dat vrijkomt als gevolg van het lozen van afvalwater via drukriolering. Hierdoor zijn een put en twee rioolstrengen gerelined.

Financieel overzicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie
Lasten riolering	2.074	2.001

Onderhoud haven (programma 3)

Doel

Het in stand houden van de industrie- en jachthaven.

Beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud van de haven wordt gevormd door het "Beheerplan haven Wanssum 2022". In dit plan worden de onderhoudsmaatregelen beschreven, begroot en in een planning opgenomen.

In 2023 zijn geen grote onderhoudsmaatregelen voor de haven uitgevoerd.

Bijzonderheden

De overdracht van de uitbreiding van de haven is op wat administratieve punten na gereed. In 2023 is er vergunning verleend voor een nieuw bedrijf op het bedrijventerrein. De bouw van de bedrijfshal is in volle gang. Naar verwachting wordt het pand in 2024 in bedrijf genomen.

In 2022 is het "Beheerplan haven Wanssum 2022" vastgesteld. Hierdoor is voor de komende vier jaar de basis gelegd voor het planmatig en op een goed niveau onderhouden van de haven gelegd.

Financieel overzicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie
Lasten industriehaven en jachthaven	221	67

Onderhoud openbaar groen (programma 2)

Doel

Het in standhouden en verbeteren van de openbare groenvoorzieningen, om een comfortabel leefklimaat te handhaven. Hierbij worden, met gericht beheer en onderhoud, de verschillende functies van het openbaar groen zoals aankleding, afscherming en verkeersgeleiding gewaarborgd.

Beleidskader

Het openbaar groen maakt integraal deel uit van het algeheel stedelijk woon- en leefklimaat. Om zowel de visueel/ruimtelijke, gebruiks- als ecologische functie te kunnen waarborgen moet het groen zo goed en efficiënt mogelijk onderhouden worden. Binnen de beschikbare middelen wordt gezocht naar efficiënter en effectiever onderhoud.

Het groenstructuurplan is vertaald naar de nieuwe omgevingsvisie van de gemeente Venray en opgenomen als belangrijke waarde van Venray onder de noemer 'Natuur en Groen'. De waarde 'Natuur en Groen' geldt als uitgangspunt bij ontwikkelingen en de inrichting van de openbare ruimte. Ter verheldering is een groenkaart opgesteld waarop belangrijke groenstructuren zijn vastgelegd. Deze structuren worden beschermd en waar mogelijk versterkt.

In het beheerplan groen & reiniging wordt het onderhoud op beeldkwaliteitsniveau ingedeeld. Uitgangspunt hierbij is dat het groen op minimaal basisniveau wordt onderhouden, om verwaarlozing en daardoor vroegtijdige groenrenovaties te voorkomen. Deze beeldkwaliteitsniveaus zijn verwerkt in de onderhoudsbestekken.

Om de technische staat van de plantsoenen te kunnen waarborgen worden jaarlijks groenstroken gerenoveerd en bomen vervangen. Door jaarlijks delen te vervangen ontstaat een gelijkmatigere leeftijdsopbouw van groenvoorzieningen en wordt een noodzakelijke forse investering in de toekomst voorkomen (inhaalslag). Daarnaast kan het groenareaal en bomenbestand in stand worden gehouden zodat de aanwezigheid van 'voldoende' groen gewaarborgd blijft en het groenareaal/bomenbestand niet afneemt.

Onderdeel van het beheerplan groen & reiniging is het vergroten van de biodiversiteit binnen de bebouwde kom van Venray en haar kerkdorpen. Bij herinrichtingen/vervangen van groenstroken/bomen wordt hier door bijvoorbeeld soortkeuze rekening mee gehouden.

De beoogde omvorming van 10 ha intensief beheerd recreatief gras naar extensief beheerd bloemrijk gras is in 2023 afgerond.

De beheersing en bestrijding van invasieve soorten waarvan het grootste deel Japanse Duizendknoop, op bestaande locaties is onder controle. Nieuwe locaties worden in het bestrijdingsprogramma meegenomen.

Het beheerplan groen & reiniging is van toepassing op stedelijk groen en beperkt zich daarom tot het groen binnen de bebouwde kom van Venray en haar kerkdorpen.

In de uitvoeringsnota bomen staan richtlijnen hoe om te gaan met het gemeentelijke bomenbestand, monumentale/waardevolle bomen en bomen in aandachtsgebieden. De gemeente wil de kwaliteit van de leefomgeving waarborgen en inspelen op het veranderende klimaat. De omgang met gemeentelijke, maar ook particuliere bomen is daarbij van groot belang. De gemeente vervult hierin een sturende rol. Deze uitvoeringsnota geeft duidelijke richtlijnen met betrekking tot de bescherming van bomen, compensatieregeling bij het kappen van bomen en een bijdrageregeling voor monumentale en waardevolle bomen op particulier grondgebied.

Bijzonderheden

Het veranderende klimaat heeft invloed op het openbare groen en bomen. Met name de hoge temperaturen en drogere perioden hebben een negatieve invloed op de vitaliteit van het groen. Het jaar 2023 was een extreem nat jaar wat negatieve gevolgen heeft gehad op de vitaliteit van de bomen. Het budget voor bomen was onvoldoende toereikend om dit op te vangen.

Financieel overzicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie
Lasten openbaar groen	2.240	2.246

Onderhoud speelvoorzieningen (programma 2)

Doel

Het voorzien in een aantrekkelijke en toegankelijke speelbare openbare ruimte, waarbij wordt aangesloten op de wensen van gebruikers. De voorzieningen dragen bij aan het stimuleren van beweging, sport en spel waarmee positieve effecten op de fysieke en mentale gezondheid worden behaald.

Beleidskader

Met het speelruimteplan wordt gestreefd naar een betere spreiding van speelvoorzieningen en wordt ontmoeting gestimuleerd. Bij de vervanging van voorzieningen wordt gekeken naar de behoefte van gebruikers om zodoende beter aansluiting te vinden bij de doelgroep. Waar mogelijk zal de groene omgeving beter benut gaan worden om jongeren meer uit te dagen en de creatieve geest te stimuleren. Om de speelvoorzieningen aan te laten sluiten bij de ontwikkeling van de bevolkingsopbouw (minder jongeren) wordt gestreefd naar een afname van 10% van het totaal aan voorzieningen en/of de vervangingswaarde daarvan ten opzichte van 2016.

Jaarlijks worden, op basis van inspecties, onderhoudswerkzaamheden verricht om de veiligheid van speelvoorzieningen te kunnen garanderen. Ook wordt ieder jaar een vervangingsplan opgesteld voor voorzieningen die aan vervanging toe zijn. Hierbij wordt rekening gehouden met de afname van het totaal aan voorzieningen. Op deze manier blijft een kwalitatief goed speelvoorzieningenbestand met voldoende aanbod behouden voor nu en de toekomst. In 2024 wordt het speelruimteplan geëvalueerd.

Bijzonderheden

Geen bijzonderheden.

Financieel overzicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie
Lasten speelvoorzieningen	179	163

Onderhoud bossen, natuurgebieden en landschappelijke elementen (programma 2)

Doel

Het in standhouden van bossen, natuurerreinen en landschappelijke elementen. Daarnaast het versterken van natuurontwikkeling en landschapskwaliteit en het verhogen van recreatiemogelijkheden in het buitengebied.

Beleidskader

Gemeentelijke bos- en natuurerreinen worden beheerd door de gemeente Venray. Samen met andere betrokkenen worden wensen en behoeftes op het gebied van recreatie en natuurbeleving afgestemd op de ontwikkeling van de landschappelijke-ecologische kwaliteit. Oftewel de natuur is leidend wat er op het gebied van recreatie mogelijk is. De kleinere natuurerreinen en landschapselementen worden ook door de gemeente beheerd. De kosten van bosbeheer worden gefinancierd uit de opbrengsten van houtverkoop en subsidies. Vanaf 2022 is het nieuwe bosbeheerplan leidend.

Bijzonderheden

Ondanks het 'nattere' groeiseizoen van afgelopen jaar zijn er, door de aanhoudende droogte van voorgaande jaren, nog steeds bomen in bossen, natuurgebieden en/of landschappelijke elementen die het zichtbaar moeilijk hebben. De uitval onder bomen is hoger dan normaal. De verzuring (depositie) heeft ook zijn weerslag op de bosbodem, waardoor de vitaliteit van de bomen sterk afneemt. Vooral nog wordt herstel middels het reguliere beheer en financiële middelen opgevangen. Mogelijke lange termijn effecten zijn nog onvoldoende inzichtelijk waardoor het onduidelijk is of de huidige beheerbudgetten toereikend zijn.

In samenwerking met de stichting IKL (Instandhouding Kleine Landschapselementen) werd uitvoering gegeven aan projecten die bijdragen aan natuureducatie en burgerparticipatie en die van meerwaarde zijn voor de natuurerreinen. Medio 2021 is het IKL failliet gegaan. Inmiddels is

Steunpunt Landschapsbeheer Limburg opgericht, de mogelijkheden worden bekeken voor een samenwerking.

Financieel overzicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie
Lasten natuurbeheer	571	547

Onderhoud openbare verlichting (programma 2)

Doel

Het verlichten van de openbare ruimte en het in standhouden van de openbare verlichting.

Beleidskader

Een goede openbare verlichting is noodzakelijk voor een veilige openbare ruimte, zowel op sociaal als verkeersveilig gebied. Hiervoor dient de openbare verlichting te voldoen aan verlichtingsnormen en zou het areaal met 3,5% per jaar uitgebreid moeten worden. De vervangingskosten voor het huidige areaal bedragen de komende jaren ca. € 344.000 per jaar. De komende jaren zal dit bedrag door middel van investeringsaanvragen beschikbaar gesteld moeten worden. In het nieuwe beleidsplan is vastgesteld dat bij vervanging uitsluitend LED verlichting toegepast zal worden. Hiermee gaan we de gestelde doelen uit het Energieakkoord 2013 halen.

Dit houdt in: 20% energiebesparing in 2020 en 50% energiebesparing in 2030 t.o.v. 2013.
40% toepassing van energie-efficiënte verlichting.
40% toepassing van slim schakelen / energiemanagement.

Op dit moment hebben we 70% omgebouwd naar LED. Hiermee lopen we voorop in vergelijking met andere overheden.

Bijzonderheden

In 2023 zijn lokale knelpunten, zo mogelijk in combinatie met andere projecten opgelost. Een aantal projecten is dit jaar gerealiseerd of opdracht voor gegeven. Er is een groot aantal projecten uitgevoerd waarbij de conventionele verlichting is vervangen door LED. Inmiddels hebben we ongeveer 70% omgebouwd tot LED.

Financieel overzicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie
Lasten openbare verlichting	1.079	723

Onderhoud gebouwen (programma 1)

Doel

Het planmatig in stand houden en beheren van het gemeentelijke vastgoed. Het vastgoedbeheer (bouw- en installatietechnisch) heeft betrekking op gemeentelijke gebouwen, accommodaties en culturele kunstwerken. Hiertoe behoren ook de gemeentelijke objecten die (in opdracht van de gemeente) door derden worden beheerd en geëxploiteerd.

Beleidskader

In 2021 is het nieuwe accommodatiebeleid voor Buitensport en Jeugd door de raad vastgesteld. Het nieuwe accommodatiebeleid geeft mede richting aan vastgoedbeleid en vastgoedbeheer waarin uitgangspunten worden benoemd voor het gebouwen- en contractenbeheer in zowel materiële als financiële zin. In 2023 is verder gewerkt aan de implementatie van dit beleid voor de sportparken. De raad heeft hiertoe in september besloten met als gevolg dat er nieuwe overeenkomsten met Stichtingsbesturen worden gesloten per 1 januari 2024.

De onderhoudssituatie van de gemeentelijke gebouwen is in 2020 opnieuw in kaart gebracht en vastgelegd in meerjarige onderhoudsrapportages voor periode 2020 tot en met 2030. De raad heeft deze rapportages inclusief geactualiseerde budgetten reeds vastgesteld in 2021. De financiële voorzieningen, benodigd voor onderhoud, zijn daarmee gebaseerd en afgestemd op deze meerjarige onderhoudsplannen. In 2024 zullen deze worden geactualiseerd waardoor er in 2024 een actueel beeld ontstaat van de onderhoudsstaat van het gemeentelijk vastgoed als ook herijking van de financiële voorzieningen mogelijk is.

Op basis van deze onderhoudsplannen wordt enerzijds een grondslag bepaald voor een vergoeding aan gebruikers van Gemeentelijk vastgoed om uitvoering te geven aan de instandhouding van een object. Anderzijds worden deze onderhoudsplannen gebruikt als instrument om de uitvoering van planmatig onderhoud zelf ter hand te nemen.

Op basis van deze meerjarige onderhoudsplannen is er goed inzicht in alle onderhoudsactiviteiten van het gemeentelijk vastgoed binnen de planperiode 2020-2030.

Ontwikkelingen rondom afstoten / overdragen van vastgoed

In het kader van zelfsturing is de gemeente met het bestuur/stichtingen van de dorpshuizen en wijkcentra een project gestart wat er toe moet leiden dat deze accommodaties in de toekomst verzelfstandigd worden.

Exploitatie en beheer van gebouwen door de gemeente

De meeste vastgoedobjecten zijn verhuurd aan verenigingen of stichtingen, waarbij deze organisaties via een overeenkomst met de gemeente ook onderhoud en/of exploitatie verzorgen. De gemeente heeft ook gebouwen in eigen beheer, zoals het gemeentehuis en het gebouw Jerusalem.

Bijzonderheden

Inflatie

In 2023 blijven gebruikers van gemeentelijk vastgoed aangegeven dat de kosten van onderhoud exponentieel zijn gestegen, mede als gevolg van inflatie en prijsindexatie vanaf begin 2022. De gebruikerslasten, als bijvoorbeeld energiekosten, zijn als gevolg van energiecrisis, dusdanig gestegen dat veel gebruikers hiervan last hebben. De verzelfstandigingsvergoedingen welke vanuit de diverse overeenkomsten worden verstrekt zijn in veel gevallen niet meer toereikend. Over deze uitdagingen blijven we met gebruikers en college in gesprek.

Mutaties in de vastgoedportefeuille 2023

In 2023 is de functie van basisschool De Lier komen te vervallen als gevolg van nieuwe huisvesting in de MFA Merselo. Momenteel wordt deze locatie voorbereid voor gunning aan ontwikkelaars ten behoeve van woningbouw.

In 2023 heeft de Gemeente actief het dagelijkse beheer van Jongeren centrum The B teruggenomen na terugtrekking van de Beheerstichting. Alle heiraan verbonden overeenkomsten zijn inmiddels ontbonden.

De voormalige basisschool De Toverbal is in juni 2023 tijdelijk, voor de verwachte duur van 1 jaar, in gebruik genomen door Raayland omwille van de verbouwing als het faciliteren van nieuwe onderwijsvormen.

Vastgoedcontractenbeheer

De uitvoering op onderhoud en beheer van gebouwen wordt vastgelegd in overeenkomsten. Vastgoed beheert deze huur- en exploitatiecontracten en anticipeert daarbij op ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de beheercontracten en daarmee (mogelijk) op de uitvoering van het onderhoud. In 2023 hebben er meerdere overleggen plaatsgevonden, op initiatief van gebruikers van gemeentelijk vastgoed, om tot hernieuwde afspraken te komen.

Verduurzaming gebouwen

De gemeente onderneemt acties in verduurzaming van de gebouwen die zij zelf beheert, en daarnaast ontplooiën beheerders van de gemeentelijke gebouwen (die zijn geprivatiseerd) ook acties in verduurzaming (bijv. middels aanschaf zonnepanelen, ledverlichting of door toepassing van duurzame materialen die daardoor minder onderhoud behoeven). In 2022 is onderzoek gedaan naar de verduurzaming van (onderdelen van) de MJOP's. Dit heeft geresulteerd duurzaamheidsadviezen voor een 10-tal gebouwen. In overleg met een aantal gebruikers van deze accommodaties wordt, op maatwerkbasis, inmiddels gekeken naar een mogelijke implementatie van duurzaamheidsmaatregelen uit deze opgestelde adviezen. Voor 2024 worden de verduurzamingsmogelijkheden verder bekeken en waar mogelijk doorgevoerd.

Verduurzaming schoolgebouwen

Het beheer van schoolgebouwen ligt bij de schoolbesturen zelf. In 2019 zijn al flinke stappen gezet bij 11 scholen (van SPOV en Dynamiek) in het kader van het 'fris maken' van de scholen, onder gebruikmaking van de subsidie die de gemeente hiervoor ter beschikking had gesteld. Door deze investering kwamen de schoolbesturen in aanmerking voor de 'subsidie duurzame

maatschappelijke organisaties' van de provincie Limburg op basis waarvan vervolgens voor 4 scholen al een slag is gemaakt in de verduurzaming door het leggen van zonnepanelen waarbij deze scholen op het niveau komen van 'stroom neutraal' (ze wekken evenveel stroom op als ze gebruiken).

Financieel overzicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie
Lasten gebouwen in eigen beheer		
Gemeentehuis	637	915
Sport- welzijn en overige gebouwen	1.811	1.153
	2.448	2.067
Lasten gebouwen in beheer van derden		
Primair onderwijs	1.140	863
Binnensport	1.012	1.012
Zwemmen	314	734
Buitensport	859	808
Musea / monumenten	20	33
Parkeren	330	436
Wijk- en dorpscentra	121	134
Sociaal-cultureel werk	184	207
	3.981	4.228

Paragraaf D. Financiering

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de uitvoering van de financieringsfunctie. De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende liquide middelen aanwezig zijn, zodat aan alle financiële verplichtingen kan worden voldaan. Indien nodig worden kort- en langlopende leningen aangetrokken. In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Dit zijn onder meer de financierings- en schuldpositie en de risicobeheersing (met name rente- en kredietrisico). Bij de gemeente Venray dient de financieringsfunctie uitsluitend de publieke taak. Het prudente beleid valt binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal.

1. Algemeen

Artikel 212 Gemeentewet bevat de bepaling dat de financiële verordening in elk geval regels voor de algemene doelstelling en de te hanteren richtlijnen van de financieringsfunctie bevat. Deze zijn opgenomen in de financiële verordening 212 GW.

2. Financieringsbehoefte

De activa van de gemeente Venray zijn per begin 2023 als volgt gefinancierd:

Omschrijving (Bedragen x €1.000)		1-1-2023
Totaal boekwaarde investeringen		163.661
Vaste financieringsmiddelen		
- Reserves	71.616	
- Voorzieningen	17.626	
- Langlopende leningen	66.103	
		155.345
Financieringstekort		8.316

Interne rente

Op grond van de voorschriften in het BBV past de gemeente Venray verplicht de rente-omslagmethode toe. Door middel van deze renteomslag worden aan de investeringen de rentekosten toegerekend van de opgenomen geldleningen.

In de begroting 2023 is uitgegaan van een rente-omslagpercentage van 1,5%. In deze jaarrekening heeft op basis van de regels van het BBV verplicht een herrekening van het rente-omslagpercentage plaatsvonden. Het rente-omslagpercentage is herrekend naar 1,2%.

Geldleningen

De gemeente Venray trekt geldleningen aan voor het financieren van voornamelijk investeringen. In het verleden zijn ook geldleningen aangetrokken voor de financiering van woningbouw. Deze leningen zijn doorgeleend aan Wonen Limburg.

In 2023 zijn geen nieuwe leningen aangetrokken.

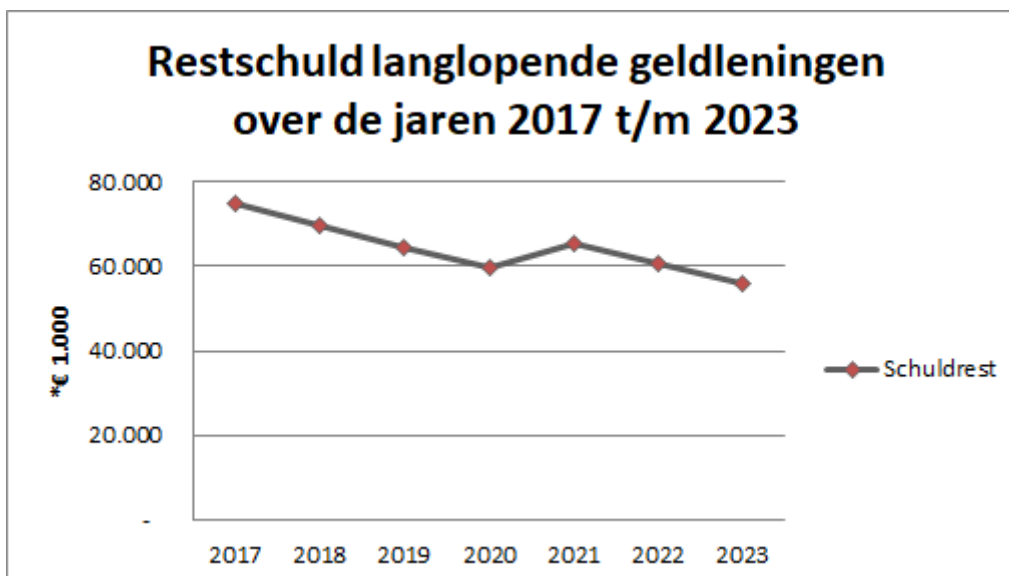
Onderstaand is een totaaloverzicht over 2023 van de geldleningen weergegeven.

Omschrijving	Leningen (x € 1.000)		
	tbv investeringen	woningbouw	totaal
Stand per 1 januari	60.539	5.565	66.103
Nieuwe leningen	0	0	0
Reguliere aflossingen	4.713	517	5.229
Stand per 31 december	55.826	5.048	60.874

Schuldpositie

Een goed zicht op de schuldpositie draagt bij aan het besef dat aan financiering rentebetalingen en aflossingen verbonden zijn.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van het verloop van de langlopende geldleningen vanaf 2017 (exclusief woningbouwleningen):

3. Risicobeheersing

De relevante treasuryrisico's worden in het algemeen onderscheiden in renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Binnen de Venrayse financieringssituatie zijn vooral renterisico's en kredietrisico's van belang.

In de Wet fido zijn een kasgeldlimiet (korte schuld) en een renterisiconorm (lange schuld) opgenomen ten einde de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten te beperken. Deze aspecten zijn hierna nader toegelicht.

Renterisico

Het renterisico van de korte schuld: de kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is de norm voor het maximum bedrag waarbinnen de gemeente haar bedrijfsvoering met kortlopende gelden (met een rentetypische looptijd tot 1 jaar) mag financieren en bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. Indien de kasgeldlimiet gedurende langer dan drie kwartalen wordt overschreden dient de gemeente tot consolidatie over te gaan. Dit betekent dat een kortlopende schuld moet worden omgezet in een langlopende geldlening. In 2023 is Venray in alle kwartalen binnen de kasgeldlimiet gebleven.

x € 1.000

Kasgeldlimiet 2023				
1) Berekening kasgeldlimiet 2023:				
Begrotingstotaal				151.699
Relevant percentage				8,50%
Kasgeldlimiet				12.894
Kasgeldlimiet 1e kwartaal 2023 t/m 4e kwartaal 2023				
	1e kwartaal 2023	2e kwartaal 2023	3e kwartaal 2023	4e kwartaal 2023
Flottende schuld (2)	10.335	9.127	8.711	10.072
Flottende middelen (3)	8.099	11.420	12.945	5.481
Saldo (4) (=2)-(3)	2.236	-2.293	-4.234	4.591
Kasgeldlimiet	12.894	12.894	12.894	12.894
Ruimte (+) / Tekort (-)	10.658	15.187	17.128	8.303

Het renterisico van de lange schuld: de renterisiconorm

De Wet fido definieert vaste schuld als opgenomen geldleningen met een rentetypische looptijd groter of gelijk aan 1 jaar. Met de renterisiconorm biedt de Wet fido een richtsnoer om renteaanpassingen van financieringen en beleggingen goed in de tijd te spreiden. Het doel van deze norm is beheersen van renterisico's bij herfinancieringen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer zijn dan 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm is in het jaar 2023 niet overschreden.

x € 1.000

1) Berekening renterisiconorm 2023:	
Begrotingstotaal (lasten)	151.699
Wettelijk percentage	20%
Renterisiconorm	30.340
2) Toetsing werkelijk renterisico aan norm:	
Renteherzieningen	0
Aflossingen	4.713
Renterisico	4.713
Renterisiconorm	30.340
Ruimte binnen de norm	25.627

Kredietrisico

Kredietrisicobeheersing spitst zich voornamelijk toe op de kredietwaardigheid (en dus het risicoprofiel) van de tegenpartijen bij financiële transacties. Deze risico's kunnen zich vooral enerzijds voordoen wanneer de gemeente geld gaat uitzetten (verstrekke geldleningen en beleggingen) en anderzijds wanneer de gemeente zich garant stelt voor de terugbetaling van geldleningen. Dit laatste wordt ook wel omschreven als een indirect kredietrisico.

Kredietrisico op geldleningen en beleggingen

Als gevolg van de Regeling schatkistbankieren mogen enkel leningen worden uitgezet aan decentrale overheden (uitgezonderd toezichtrelaties) en mogen geen beleggingen meer worden aangegaan. Dit beperkt het risico.

De gemeente Venray heeft deelnemingen en uitzettingen en deze zijn verantwoord onder de financiële vaste activa in de balans en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

* € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde per 31-12-2023
Deelnemingen (met een niet speculatief karakter)	1.548
Uitzettingen	524
Totaal	2.073

Deelnemingen

Per het einde van 2023 neemt de gemeente deel in het kapitaal van een aantal ondernemingen zoals hierna vermeld. Voor een uitgebreide informatie over deze deelnemingen wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

x € 1.000

Deelnemingen	Boekwaarde per 31-12-2023
NV Waterleiding Maatschappij Limburg	66
Enexis Holding NV	200
Publiek Belang Electriciteitsproductie BV	4
NV Bank Nederlandse Gemeenten	136
NV Greenport Venlo Innovation Center	2
Stichting Administratiekantoor DataLand	
Omnibuzz	44
BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo	1.096
Overige	0
Totaal	1.548

De leningen en beleggingen kunnen analoog aan de Wet fido naar de onderscheiden risicocategorieën worden uitgesplitst:

x € 1.000

Specificatie uitzettingen naar risicogroep	Stand per 31 december 2023	
	Nominale waarde	
	Bedrag	in % totaal
<u>Leningen</u>		
Woningcorporaties met garantie WSW	5.048	32%
Semi-overheidsinstellingen	1.611	10%
Overige toegestane instellingen	6.945	44%
Overige niet overheid: aandeelhouderslening Enexis	1.239	8%
Totaal leningen	14.843	94%
<u>Beleggingen</u>		
Staatsleningen (eurozone)	524	100%
Financiële instellingen met rating A en hoger		0,0%
Totaal beleggingen	524	100%

In 2023 zijn door de gemeente Venray geen leningen verstrekt.

De leningen onder de semi-overheidsinstellingen betreffen de startersleningen. Onder de Overige toegestane instellingen is een lening u/g ad € 5,25 miljoen aan BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo opgenomen.

De beleggingen (staatsleningen) zijn ondergebracht bij de vermogensbeheerder Forza Asset Management. Als gevolg van het verplichte schatkistbankieren worden deze beleggingen op termijn volledig afgebouwd. In 2025 valt € 0.5 mln. vrij.

Kredietrisico ten aanzien van borgstellingen(gemeentegaranties)

Borgstellingen komen in drie vormen voor:

1. Directe borgstellingen € 11,4 miljoen (2022 € 12,5 miljoen)
2. Achtervang woningcorporaties € 101 miljoen (2022 € 83 miljoen)
3. Achtervang Nationale Hypotheek Garantie € 76 miljoen (2022 €86 miljoen)

Bij directe borgstellingen staat de gemeente tegenover geldgevers direct garant voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen. Deze geldleningen zijn door lokale organisaties of verenigingen aangetrokken die veelal activiteiten verzorgen die in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. In 2023 zijn geen directe garantstellingen afgegeven.

Onder de directe borgstelling zijn onder meer begrepen de aan GlaswebVenray afgegeven garantstelling van in totaal € 7.9 miljoen per 31 december 2023 (2022 € 8.1 miljoen) voor de aanleg van een glasvezelnetwerk en aan Wonen Limburg € 2.2 miljoen (2022 € 2.6 miljoen).

Achtervang houdt in dat de gemeente, al dan niet samen met het Rijk, een rol speelt in de zekerheidsstructuur van een waarborgfonds, bijvoorbeeld de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Door deze structuur kunnen instellingen die bij een waarborgfonds zijn aangesloten tegen de laagste rente lenen. Mede vanwege de strenge toetsingscriteria en periodieke toetsing door het fonds loopt de gemeente hierbij een veel lager risico dan bij directe borgstellingen. Het gemeentelijk aandeel per 31 december 2023 ten behoeve van leningen aan Wonen Limburg bedraagt € 97 miljoen (2022 € 79 miljoen). In het jaar 2022 is de achtervangsystematiek gewijzigd door de WSW (B&W 19 juli 2021). De achtervang van nieuwe leningen wordt door de WSW sindsdien verdeeld over alle gemeenten waar een corporatie actief is o.b.v. het aandeel van het bezit van Wonen Limburg dat in de gemeente is gelegen.

De gemeente neemt samen met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen een achtervangpositie in voor uitstaande hypotheekleningen ad € 152 miljoen (2022 € 171 miljoen) in het kader van de Nationale Hypotheek Garantie. Het gemeentelijke aandeel is € 76 miljoen (2022 € 86 miljoen). Vanaf 2011 is de achtervang door de gemeenten voor nieuwe hypotheekleningen beëindigd en wordt rechtstreeks door het rijk gegarandeerd.

Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar het overzicht gewaarborgde geldleningen dat is opgenomen in de toelichting op de balans in het onderdeel jaarrekening 2023.

4. Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is het verplichte schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent dat behoudens een vrijgesteld bedrag, het zogenaamde drempelbedrag, alle overtollige liquide middelen bij het Rijk moeten worden aangehouden. Ook mag de gemeente aan andere decentrale overheden, toezichthouders uitgezonderd, leningen uitzetten.

In onderstaand jaaroverzicht is aangegeven op welke wijze gemeente Venray is omgegaan met de regels van het schatkistbankieren. In alle kwartalen wordt daaraan voldaan.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar 2023			
(1)	Drempelbedrag	3.034			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	33	21	19	19
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	3.001	3.013	3.015	3.015
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	151.699			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	151.699			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				

(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.

Drempelbedrag

3.034

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	2.952	1.950	1.771	1.705
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	33	21	19	19

5. Resultaat taakveld treasury

Het resultaat op treasury is voor 2023:

Overzicht rente treasury		(x € 1.000)	Jaarrekening 2023
Rentelasten over de korte en lange financiering			2.583
Rentebaten			-635
Saldo rentelasten en baten		A	1.948
Eliminatie rente grondexploitatie, projectfinanciering etc.:			
- Aan grondexploitatie doorberekende rente			38
- Toerekening rente projectfinanciering			-781
- Rentebaten doorverstrekte leningen			396
Niet via de renteomslag door te berekenen rente		B	-348
Aan taakvelden toe te rekenen rente		C=A+B	1.600
Rente over inzet eigen middelen		D	0
		E=C+D	1.600
Toegerekende rente (renteomslag)			1.652
Intern renteresultaat op taakveld treasury			52
Renteomslagpercentage			1,2%

In de begroting 2023 is uitgegaan van een rente-omslagpercentage van 1,5%. In deze jaarrekening heeft op basis van de regels van het BBV verplicht een herrekening van het rente-omslagpercentage plaatsvonden. Het rente-omslagpercentage is herrekend naar 1,2%.

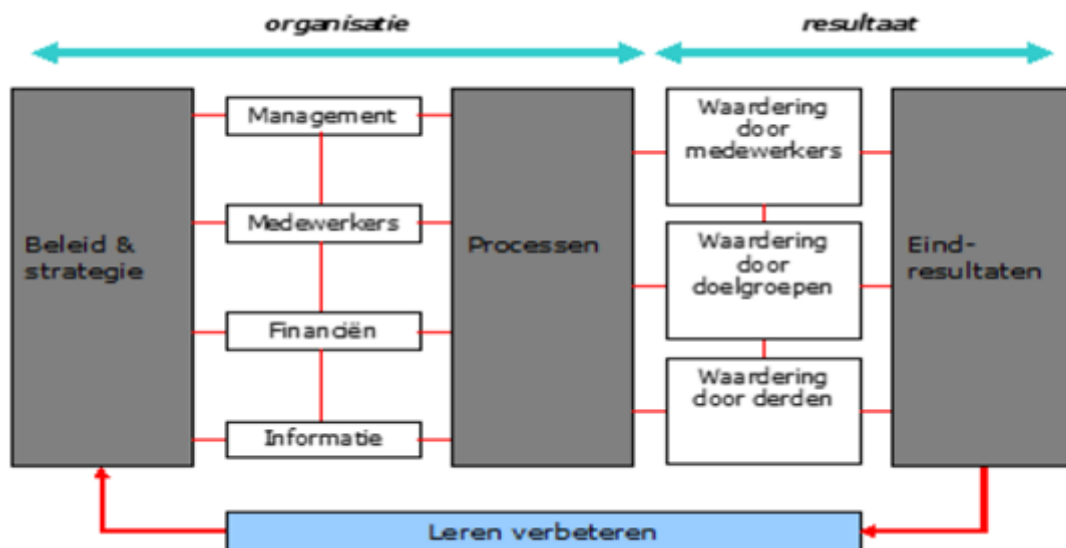
Paragraaf E. Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering, de sturing en beheersing van de interne organisatie, is noodzakelijk voor het op een gestructureerde wijze realiseren van beleidsdoelstellingen. Dit doen we door onze doelen en de daaruit voortvloeiende opgaven zo eenduidig mogelijk te formuleren en onze beschikbare bedrijfsvoeringsmiddelen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten. We verstrekken aan onze (interne) klantgroepen informatie naar behoefte die relevant is om te kunnen sturen en verbeteren. Zo hebben we grip op onze werkzaamheden en kunnen we laten zien in hoeverre we onze doelen realiseren. We werken procesgericht en op onderdelen zelfs systeem-/keten georiënteerd.

Naar aanleiding van de veranderende rol van de gemeente is stevig ingezet op organisatieontwikkeling, regionale samenwerking en de inbedding van control. Hiertoe zijn enkele beleidskaders herijkt en in samenhang met elkaar gebracht. Bij de betreffende onderdelen wordt nader ingegaan op de voorbeelden.

We gebruiken het OverheidsOntwikkel-model (OO-model) als referentiekader voor organisatieontwikkeling. Dit cyclisch kwaliteitsmodel biedt op systematische wijze inzicht in de fase van ontwikkeling van de organisatie, brengt de bedrijfsvoerings-/organisatiegebieden in samenhang, helpt bij resultaatgericht sturen en geeft aan wat er nodig is om naar een meer procesgerichte organisatie te groeien.

Uit: overheidsontwikkelmodel, Bestuursacademie Nederland

Doelstelling, status en speerpunten 2023

Wat wilden we bereiken?

Doelstelling is het realiseren van een procesgerichte organisatie. Dit doen we door middel van organisatieontwikkeling die moet leiden tot de beweging van een activiteit gerichte en beheersmatige organisatie, naar een procesgerichte organisatie die gericht is op ontwikkeling en die samen met interne en externe partners waarde toevoegt aan de gemeenschap. Verder richten we ons op het verhogen van de kwaliteit van ons werk en beheersen van kosten en kwetsbaarheid. Daarbij zijn de digitalisering van werkprocessen en het data-gedreven werken belangrijke ontwikkelingen.

Waar staan we?

De opdracht voor de organisatieontwikkeling is gericht op een betere balans tussen flexibiliteit en zakelijkheid. Daarvoor zijn zes pijlers benoemd:

- *Koers van de organisatie;
- *Besturing en inrichting;
- *Aandacht voor de basis op orde;
- *Control;
- *Management development en
- *Talentontwikkeling.

Binnen deze pijlers zijn diverse deelopdrachten uitgevoerd. In 2023 lag een zwaar accent op strategisch personeelsmanagement. Tal van trends en ontwikkelingen waaronder nieuwe wetgeving doen een beroep op onze medewerkers. Ook de huidige arbeidsmarkt is uitdagend te noemen. Naast een blijvende investering in Medewerkers en Management is de doorontwikkeling van met name een eigentijdse informatievoorziening cruciaal voor een goed functionerende organisatie. Hiervoor zijn stappen gezet naar meer datagedreven werken en soft skills voor de digitale transformatie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Dit lichten we hierna toe in de onderdelen van het OO-model.

Beleid/strategie

De rol van de gemeente is veranderd: we zijn niet meer op alle beleidsterreinen bepalend. We stimuleren zelfsturingsinitiatieven en nemen daarbij hooguit een faciliterende rol op ons. Bij belangrijke onderwerpen maken we de dialoog mogelijk en nemen we een positieve grondhouding aan t.a.v. initiatieven. We blijven investeren in het betrekken van inwoners bij beleid en politiek. Ook ons beleid maakt een verandering door: het wordt integraler. Bijvoorbeeld het sociaal domein en ruimtelijk domein dragen samen bij aan het versterken van de omgeving en hiermee aan het welzijn van onze inwoners.

Prioriteiten in 2023 waren:

- Toekomstvisie 'Venray 2030, Venray loopt voorop'

Inhoudelijk is doorgewerkt aan de vijf ambities uit de toekomstvisie. De 'zesde' ambitie over hoe wij als overheid willen werken krijgt verder vorm door onder andere een visie op zelfsturing en participatie. Gezien alle ontwikkelingen verschuiven wel accenten in de visie, bijvoorbeeld meer aandacht op het gebied van duurzaamheid. Deze vertaling van actuele ontwikkelingen vindt in 2024 plaats.

- Besturingsfilosofie

In de besturingsfilosofie geven we aan wat onze missie en visie is en wat dit betekent voor de interne bedrijfsvoering. In 2023 zijn weer diverse zaken ontwikkeld die in onze besturingsfilosofie zijn opgenomen. Onder andere: kernwaarden Venray, nadere invulling management concept en integraal management en aanscherping van beleid t.a.v. informatie.

- Regionale samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering

Begin 2021 is besloten tot een programmatische samenwerking met de gemeente Horst aan de Maas die is vastgelegd in een overeenkomst op basis van een "Regeling zonder Meer". In juni 2023 is de evaluatie gepresenteerd aan de gemeenteraad. In 2023 is gestart met de doorontwikkeling op de domeinen Informatievoorziening, HRM en financiën. Verdere informatie is opgenomen onder deelprogramma 4.2 Dienstverlening en bedrijfsvoering.

- Transformatie naar vraaggericht werken (waaronder zelfsturing)

In 2023 is verder gewerkt aan een nieuw beleidskader voor overheids- en burgerparticipatie en zelfsturing. Samen met intern- en extern betrokkenen zijn ervaringen gedeeld. In 2023 heeft dit geleid tot een conceptkader met een concrete leidraad die intern én extern helpt om participatie en samenwerking (beter) vorm te geven.

- Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden en vervangt daarmee de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De implementatie van de Woo is in gezamenlijkheid met Horst aan de Maas opgepakt. Er is een onderzoek uitgevoerd naar de implicaties voor processen, systeeminrichting en werkwijze. Een regieteam is samengesteld voor de implementatie van de Woo. Voor een nadere toelichting zie deelprogramma 4.2. onder 'wat hebben we daarvoor gedaan'.

- Sturing en beheersing

In het koersdocument 'Anders in control' wordt ook aandacht besteed aan de softcontrols: de intrinsieke elementen, de informele afspraken en gedrag beïnvloedende maatregelen die van belang zijn om in control te komen en te blijven. Samen met met de diverse klantgroepen wordt bepaald welke informatie echt relevant is om grip te hebben en te houden op het dagelijks werk. Het afdelings- en teammanagement krijgt daarbij ondersteuning van businesscontrollers, waarbij regelmatig wordt stilgestaan bij controlaspecten en risico's om mogelijke knelpunten vroegtijdig te signaleren, afspraken te maken en de beheersing goed te monitoren.

Daarnaast is het efficiënt en effectief stroomlijnen van de diverse informatiebronnen een belangrijk aandachtspunt. We richten de informatievoorziening zodanig in dat deze passend is per individueel beleidsveld. De voorbeelden komen aan de orde bij informatie en processen.

Management

Management development is onderdeel van het traject organisatie ontwikkeling. In 2023 zijn verdere stappen gezet op het gebied van integraal management, samenwerking en teamvorming. Een ander belangrijk thema was de opzet van Strategisch Personeels Management (SPM) en de manier waarop managers kunnen sturen op het toekomstbestendig maken/houden van hun teams en de medewerkers daarbinnen.

Medewerkers

Venray ziet haar medewerkers als dé succesfactor bij het behalen van organisatiedoelen. Binnen de krappe arbeidsmarkt en bv de mogelijkheid om hybride te werken is het meer dan ooit van belang aandacht te besteden aan de betrokkenheid van medewerkers bij de organisatie. Door middel van een intern onderzoek onder medewerkers is dit in beeld gebracht. Op basis hiervan zijn aanbevelingen gedaan om hierin stappen te zetten.

In 2023 is verder gewerkt aan Strategisch Personeels Management. In het kader van het speerpunt 'vinden, binden, boeien' is een eigentijdse arbeidsmarkt campagne ontwikkeld die eind februari 2024 werd gepresenteerd. Om medewerkers te 'binden en boeien' is gewerkt aan methodes om talenten beter te benutten. Daarnaast is de zogenaamde 'Venrayse school' met interne trainingen voor het personeel verder geprofessionaliseerd en uitgebreid.

Afdeling	2023			2022		
	fte vast	fte tijd.	fte totaal	fte vast	fte tijd.	fte totaal
Griffie	3,5		3,5	3,5		3,5
Secretaris	1,0		1,0	1,0		1,0
Wonen Werken en Leven	134,5	0,8	135,3	120,2	6,0	126,2
Stad Dorpen en Wijken	121,4	4,6	126,0	113,2	8,2	121,4
Bedrijfsvoering	107,5	1,0	108,5	102,9	5,4	108,3
Concern	15,4	6,1	21,5	14,5	0,8	15,3
Totaal	383,3	12,5	395,8	355,3	20,4	375,7
Daadwerkelijke personele bezetting			384,3			370,2
Vershil (vacatures)			11,5			5,5

Bovenstaande tabel geeft de formatie (BCP) van de afgelopen 2 jaar aan.

Het personeelsbudget is afgestemd op deze formatie.

Peildatum is 31 december van het betreffende kalenderjaar.

Ten opzichte van 2022 is de vaste formatie in 2023 met 28,0 fte toegenomen.

Het betreft met name de volgende mutaties:

Werkplein, diverse functies	+ 7,3 fte
Diverse teams MUIP 2022 - van tijdelijk naar structureel	+ 10,4 fte
VTH uitbreiding beleidsmedewerker + jurist	+ 1,1 fte
SP + MON maatschappelijke opvang	+ 1,0 fte
MO data analist	+ 1,0 fte
RO omgevingsprogramma wonen	+ 2,9 fte
MO beschermd wonen	+ 1,0 fte
RO transitie landelijk gebied	+ 0,7 fte
COM implementatie visie op communicatie	+ 1,1 fte
CC beleidsadviseur regionale samenwerking	+ 0,9 fte
Overige kleine mutaties	+ 0,6 fte
Totaal:	+ 28,0 fte

In het onderste deel van deze tabel is de daadwerkelijke personele bezetting aangegeven. Dit is een momentopname per 31 december van het betreffende jaar. Door vacatures die in de loop van het jaar zijn ontstaan, werd het geraamde personeelsbudget onderschreden. Deels vond externe inhuur plaats op deze vacatures. Voor het overige deel komt de onderschrijding op het personeelsbudget ten gunste van het jaarrekeningresultaat.

Financiën

Financiën is geen doel op zich maar een middel om de doelen van de organisatie te behalen. De financiële middelen zijn volgend op het beleid maar kunnen daarnaast ook kaderstellend zijn. De financiële ruimte zorgt er wel voor dat er keuzes gemaakt moeten worden. Daarnaast hebben de monitoring en beheersing van overheadkosten steeds onze aandacht. Door te sturen op een verdere optimalisering van de bedrijfsvoering en de verbetering van (digitale) processen kunnen we de overheadkosten beheersen. Daarnaast biedt de samenwerking met andere gemeenten mogelijkheden voor een efficiëntere inzet van middelen.

Informatie en processen

Digitalisering is een belangrijke ontwikkeling die de komende jaren die veel impact zal hebben op organisatie en medewerkers. Op diverse fronten werkten we de afgelopen tijd en nu nog steeds actief aan 21e eeuwse vaardigheden, het gebruik van data etc. Er is echter meer nodig. Niet in de laatste plaats vanwege nieuwe wet- en regelgeving voor overheden (Wet Digitale Overheid, Wet Open Overheid etc.). We spreken over een digitale transformatie en die gaat verder dan alleen digitaliseren van bestaande processen en informatie. Deze transformatie richt zich op 'het veranderen van de manier waarop een organisatie werkt d.m.v. de inzet van digitale technologieën. Het gaat om het herontwerpen van processen, de manier waarop toegevoegde waarde wordt gecreëerd voor de samenleving en het werk van collega's en de interactie met de samenleving en het toepassen van nieuwe technologieën om dit te realiseren'. De digitale transformatie heeft impact op de totale organisatie, denk hierbij bijv. aan onze dienstverlening of de manier waarop (beleids)medewerkers hun werk gaan doen. Het is geen opgave voor alleen Informatievoorziening, maar voor de hele organisatie en bepaalt daarmee voor een groot deel ook de organisatieontwikkeling. Hiertoe is een project gestart om deze digitale transformatie op een effectieve en efficiënte manier vorm te geven. Hier zal in 2024 verder vorm aan worden gegeven.

Resultaatgebieden

In het Collegeprogramma 2022-2026 is aangegeven dat we verdere stappen willen zetten in het monitoren van onze prestaties en dat we de realisatie van onze voorgenomen doelstellingen beter zichtbaar willen maken. In navolging van de monitoring sociaal domein zijn hiertoe in 2022 ook in het ruimtelijk domein de eerste stappen gezet. Voor de diverse omgevingsprogramma's is gestart met onderzoek naar de juiste indicatoren en de ontwikkeling van dashboards om resultaten beter te kunnen volgen en beoordelen. Het toenemend gebruik van data wordt vanuit ICT gestimuleerd en ondersteund.

In het kader van resultaatgericht sturen is in januari 2022 het rapport "Programmeren & prioriteren - Op koers voor de toekomst" opgeleverd. Vervolgens zijn de aanbevelingen en actiepunten uit dit rapport uitgevoerd. In oktober 2022 heeft een eerste balansmoment plaatsgevonden tussen college en het management over werkaanbod en beschikbare capaciteit. In 2023 heeft dit een vervolg gekregen middels periodieke afstemming tussen college en management. Om dit te ondersteunen worden de actuele werkzaamheden op hoofdlijnen in beeld gebracht, met daarin de belangrijkste vraagstukken van dat moment (het zgn. Concernkompas).

Opdrachtsturing is een belangrijk aandachtspunt bij het management en in de organisatieontwikkeling. Hiertoe wordt het rollenmodel toegepast. Het proces van opdrachtsturing wordt verder ondersteund via een Opdracht VolgSysteem (OVS) dat inmiddels ook gekoppeld is aan de reguliere P&C-cyclus.

Leren en verbeteren

Door middel van analyses worden verbeterpunten in de bedrijfsvoering vastgesteld en vervolgens systematisch doorgevoerd. Op basis van een integrale afweging vindt er een prioritering plaats welke verbeterpunten volgtijdelijk worden opgepakt. Naast de aanbevelingen uit de managementletter en de adviezen die volgen uit de rekenkameronderzoeken, worden ook de procesverbeteringen naar aanleiding van de bevindingen uit de interne controles systematisch vastgelegd en gemonitord.

In het kader van de voorbereidingen voor de rechtmatigheidsverantwoording werden in de afgelopen jaren diverse financieel relevante processen geanalyseerd op risicomomenten en werden procesverbeteringen doorgevoerd.

In 2023 werd de actualisering van het risicobeleid opgepakt. Hierbij werden management en medewerkers actief betrokken. Het risicobeleid werd op 31 oktober 2023 door de raad vastgesteld. De implementatie van het beleid zal in 2024 verder opgepakt worden, waarbij aandacht voor verbetering van het risicomangementproces en het risicobewustzijn in de organisatie belangrijke aspecten zijn.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Tot 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de gemeente. Met ingang van 2023 geeft het college van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverantwoording af. De gemeenteraad heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening 2023.

Gemeente Venray heeft de boekjaren 2021 en 2022 als een pilot voor de rechtmatigheidsverantwoording gebruikt.

Op 6 juli 2021 werd door de Raad de Notitie Rechtmatigheidsverantwoording vastgesteld: in deze Notitie wordt beschreven wat de rechtmatigheidsverantwoording voor de gemeente betekent en welke rapportage-toleranties voor Venray gehanteerd worden. Concreet betekent dit dat we in Venray voor de rechtmatigheidsverantwoording starten met de financieel relevante processen en dat de huidige rapportage- en tolerantiegrenzen gehandhaafd blijven. Korthedshalve wordt voor de inhoudelijk details verwezen naar de vastgestelde Notitie Rechtmatigheidsverantwoording.

In 2021 hebben we onze procesbeschrijvingen, voor de financieel relevante processen, tegen het licht gehouden en de interne beheersmaatregelen getoetst om de geïdentificeerde risico's te mitigeren naar een aanvaardbaar niveau. Daar waar nodig zijn de beheersmaatregelen verder aangescherpt en/of zijn de interne beheersmaatregelen versterkt. Tevens werd de werking van de processen gecontroleerd. De aanbevelingen die in 2021 werden gedaan, zijn in 2022 gemonitord en daar waar nodig aangevuld met verdere verbeteracties. Voor de rechtmatigheidsverantwoording kan daardoor gesteund worden op de ingebouwde beheersmaatregelen in de processen en de uitgevoerde controles.

Op basis van de interne controle-rapportages over 2023 zijn de volgende constatering en aanbevelingen voor verbetering gedaan:

Financieel proces	Bevindingen	Constateringen en aanbevelingen
Belastingen	Geen onrechtmatigheden geconstateerd	Op basis van de VIC concluderen wij dat de belastingen gecombineerde aanslagen rechtmatig tot stand zijn gekomen en de weergaven in het grootboek met betrekking tot de opbrengst belastingen gecombineerde aanslagen een getrouw beeld geven.
Grondbedrijf	Geen onrechtmatigheden geconstateerd	Na afronding van VIC concluderen wij dat zowel de grondaankopen als de grondverkoop rechtmatig en getrouw zijn.
Inkoop en aanbestedingen	Geen onrechtmatigheden geconstateerd	Bij de VIC zijn geen fouten ontdekt die de financiële rechtmatigheid beïnvloeden. Wel is bij 3 inkoopfacturen de prestatielevering niet vastgesteld. Wel adviseren wij uitvoeringsregels op te stellen voor het vaststellen van prestatieleveringen.
Participatiewet	Geen onrechtmatigheden geconstateerd	Bij de VIC zijn geen fouten ontdekt die de financiële rechtmatigheid beïnvloeden.

Salarissen	Geen onrechtmatigheden geconstateerd	Bij de VIC zijn geen fouten ontdekt die de financiële rechtmatigheid beïnvloeden.
Subsidies	Geen onrechtmatigheden geconstateerd	Op basis van de VIC wordt concluderen wij dat de subsidies over het boekjaar 2023 conform de BNRS (besluit nadere regels subsidie) en ASV zijn verleend en derhalve rechtmatig zijn. Zie verder de bevindingen n.a.v. de SiSa controle. Wel adviseren wij aandacht te besteden aan de organisatie van een centrale subsidiecoördinatie (incl. de realisatie van een centraal subsidieregister).
Treasury	Geen onrechtmatigheden geconstateerd	Op basis van de VIC wordt geconcludeerd dat de alle treasury-transacties rechtmatig en getrouw zijn verantwoord. Onze uitgevoerde controles en de verkregen informatie geven geen indicatie van enige onregelmatigheden of afwijkingen. Vastgesteld is dat het treasury-beheer volgens de gestelde normen en procedures heeft plaatsgevonden. Wel dienen de uitvoeringsregels treasury nog te worden opgesteld; hiervan maakt de werkwijze van de rentevisie deel uit.
WMO/Jeugd	Geen onrechtmatigheden geconstateerd	Op basis van de VIC concluderen wij dat de uitkeringen Jeugd en WMO over het boekjaar 2023 rechtmatig zijn verleend.
Debiteuren	Geen onrechtmatigheden geconstateerd	Op basis van de VIC concluderen wij dat de debiteurenadministratie effectief functioneert en een nauwkeurig overzicht biedt van de actuele debiteurenpositie. De controle heeft geen onregelmatigheden aangetoond, derhalve is de verantwoording rechtmatig en getrouw.

De SiSa -controle 2023 heeft geresulteerd in de volgende conclusie:

Op basis van de uitgevoerde controle concluderen wij dat er geen materiële afwijkingen naar voren zijn gekomen n.a.v. de controle SiSa-bijlage. Hiermee hebben wij de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2023 vastgesteld.

Begrotingscriterium.

Bij onze controles voor het begrotingscriterium hebben wij geen onrechtmatigheden geconstateerd die uitkomen boven de verantwoording- en rapportagegrens. Zie de tabel bij het onderdeel jaarrekening, rechtmatigheidsverantwoording.

Frauderisico's, misbruik en oneigenlijk gebruik.

De financieel relevante processen zijn per individueel proces uitgeschreven en de beheermaatregelen om fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen zijn in deze beschrijvingen vastgelegd. Vanuit de individuele processen zijn de risicomomenten in beeld: derhalve is er (nog) geen overkoepelende fraude-risico-analyse uitgevoerd. In het kader van de actualisering van het risicobeleid, zal aandacht besteed worden aan de noodzaak om een organisatiebrede frauderisicoanalyse op te stellen. Het huidige M&O-beleid is niet meer actueel: door de uitwerking van beheermaatregelen in de individuele processen en het uitgangspunt dat in diverse beleidsnota's de kaders rondom M&O zijn opgenomen, is er geen nieuwe overkoepelende M&O-nota opgesteld. Bij de interne controle van de financiële processen wordt de werking van de processen en de beheermaatregelen gecontroleerd. Daarbij zijn geen signaleringen van fraude, misbruik en/of oneigenlijk gebruik geconstateerd.

Conclusie

De aanbevelingen die in de verschillende controle-rapporten zijn voorgedragen, zullen in 2024 verder opgepakt en uitgewerkt worden om, daar waar nodig de processen verder te optimaliseren en de interne beheersmaatregelen te versterken. Ook wordt gewerkt aan de verbetering/optimalisering van de control-organisatie en de rollen van de diverse betrokkenen in het gehele pallet van risicomangement binnen de organisatie.

Overzicht overhead

	Primaire Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Wat heeft het gekost in 2023
Lasten	20.012	21.727	20.334
Baten	165	119	413
Saldo lasten en baten	-19.847	-21.608	-19.921
Storting in de reserves	78	78	78
Aanwending van de reserves	1.387	2.020	1.510
Resultaat	-18.537	-19.657	-18.481

Met overhead wordt bedoeld "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces". Overhead wordt alleen direct toegerekend aan de grondexploitaties. Daarnaast wordt overhead extracomptabel meegenomen in de berekeningen voor de kostendekkendheid van leges en tarieven. Voor de toerekening aan de grondexploitaties en de toerekening aan leges en tarieven is het bij de begroting 2023 bepaalde overhead uurtarief gehanteerd van € 51,63.

De totale overhead is in werkelijkheid lager dan de begroting.

Paragraaf F. Verbonden partijen

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording zijn verbonden partijen organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. De uitvoering van taken is voor de gemeente steeds complexer geworden. In toenemende mate moet een beroep worden gedaan op andere organisaties, waaraan zij taken uitbesteden, via inkoop of subsidie of via uitvoering door verbonden partijen.

Gemeenten blijven verantwoordelijk voor de taken die zij door verbonden partijen laten uitvoeren. Het is daarom van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording de benodigde informatie krijgt om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's en daarmee gepaard gaande risico's te kunnen beoordelen en te laten meewegen in het proces van horizontale sturing en verantwoording.

In de handreiking voor raadsleden (en griffiers) "grip op regionale samenwerking" zijn handvatten opgenomen om de kaderstellende en controlerende rol te kunnen blijven uitvoeren, daar waar de raad in samenwerkingsverbanden meer op afstand is komen te staan. In 2018 hebben de gezamenlijke raden van Noord-Limburg opdracht gegeven om voor vijf gemeenschappelijke regelingen te komen tot een gezamenlijke reactie op de Kaderbrieven, een eerdere verzending van stukken uit de P&C-cyclus, centrale afspraken prijsindexering en loonstijgingen en het realiseren van een verbeterde informatievoorziening. Dit betreffen Veiligheidsregio Limburg-Noord, Modulaire Gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Limburg-Noord, Omnibuzz, Regionale UitvoeringsDienst Limburg-Noord en Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen. Venray coördineert de opdracht voor de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

In deze paragraaf nemen we de lijst verbonden partijen op. Er wordt een onderscheid gemaakt in de volgende categorieën verbonden partijen:

- Publiekrechtelijke (gemeenschappelijke regelingen tussen overheden)
- Privaatrechtelijke (rechtspersonen)
- Publiek-Private (samenwerkingsverband tussen overheid en private partij).

In het verleden hebben we een ruime interpretatie van de BBV-definitie rondom verbonden partijen gehanteerd. De categorie overig is te komen vervallen voor de toelichting in de P&C documenten met ingang van de begroting 2024 en de jaarrekening 2023. Bij de griffie is een totaalijst van de verbonden partijen in brede zin aanwezig dus ook de partijen waarmee wordt samengewerkt die niet onder de BBV-definitie van een verbonden partij vallen.

Nr.	Naam	Plaats	Vorm	Deelprogramma
1. Publiek				
1.01	Veiligheidsregio Limburg-Noord	Venlo	GR	DP11 DP23
1.02	Werkvoorzieningsschap Noord-Limburg West	Venray	GR	DP12
1.03	Euregio Rijn-Maas-Noord	Mönchengladbach	GR (Duits recht)	DP41
1.04	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord	Venray	GR	DP12
1.05	Omnibuzz	Sittard	GR	DP12
1.06	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord	Venray	GR	DP23
1.07	Zorg en Veiligheidshuis Noord-Limburg	Horst	Netwerkorganisatie	DP11
1.08	Toezicht- / handhavingsorganisatie Horst a/d Maas en Venray	Venray	GR	DP23

Nr.	Naam	Plaats	Vorm	Deelprogramma
2. Privaat				
2.01	Bodemzorg Limburg BV	Maastricht	BV	DP22
2.02	Toeristisch en Recreatief Platform Venray	Venray	Stichting	DP31
2.04	NV Waterleiding Maatschappij Limburg	Maastricht	NV	DP32
2.05	NV Bank Nederlandse Gemeenten	Den Haag	NV	DP43
2.07	Enexis Holding	Den Bosch	NV	DP32
2.11	CSV Amsterdam BV	Den Bosch	BV	DP43
2.12	Publiek Belang Electriciteitsproductie BV	Den Bosch	BV	DP43
2.13	BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo	Venlo	Stichting	DP31
2.15	Veilig Thuis	Venlo	Stichting	DP11
2.16	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)	Maastricht	Vereniging	DP22
2.17	Natuurnetwerk Gemeenten	Driebergen	Vereniging	DP22
2.18	Venray Bloeit	Venray	Stichting	DP31
2.19	Limburg Marketing	Roermond	Stichting	DP31

Nr.	Naam	Plaats	Vorm	Deelprogramma
3. Publiek-Privaat				
3.01	Brabander - Aan den Heuvel	Venray	Publiek-Private Samenwerking	DP21

1.01 Veiligheidsregio Limburg-Noord

Vestigingsplaats	Venlo	Vorm	GR	DP	DP23DP11
Doel	Meerwaarde behalen in veiligheid en gezondheid van de burgers.				
Participanten	De 15 gemeenten in de regio Noord- en Midden-Limburg.				
Openbaar belang	<p>Het behartigen van de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de brandweezorg; b. de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; c. de rampenbestrijding en crisisbeheersing; d. het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; e. het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; f. de publieke gezondheid en de maatschappelijke zorg. 				
Bestuurlijk belang	<p>De gemeente wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door de burgemeester en portefeuillehouder volksgezondheid.</p> <p>De gemeente wordt in de bestuurscommissie GGD vertegenwoordigd door de portefeuillehouder volksgezondheid.</p> <p>De gemeente wordt in de bestuurscommissie Veiligheid vertegenwoordigd door de burgemeester.</p>				
Financieel belang	De gemeente Venray heeft in 2023 aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord een bijdrage van € 5.432.509 betaald (dit is € 123,57 per inwoner).				
Risico's	De hogere inflatie werkt door in stijgende personeels- en materiaalkosten. Dit gaat de komende jaren voor een verhoging in de gemeentelijke bijdrage zorgen. De hoogte daarvan is nog onbekend.				
Ontwikkelingen	<p>Paraatheid brandweer: het toekomstbestendig maken van de repressieve organisatie tot en met 2023. Vrijwillige brandweerorganisatie: uitwerken van gevolgen van uitspraken van het Europese Hof.</p>				
Beleidsvoornemens	<p>Uitvoering geven aan eerder vastgesteld beleid, ambitie en wettelijke taak bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. De vastgestelde besturingsfilosofie bestuurlijk vastgesteld door het algemeen bestuur in 2009; b. De Wet veiligheidsregio's; c. De Wet publieke gezondheid; d. Uitvoering geven aan de wettelijke taak en ambitie op basis van het risicoprofiel van de regio en het gezondheidsprofiel van de regio. 				
Rapportages	<p>Begroting en jaarrekening.</p> <p>Tussentijdse voortgangsrapportages.</p>				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	7.683	6.551	8.014	6.783	
Vreemd vermogen	38.020	32.792	32.363	55.904	
Resultaat	409	965	1.948	0	

1.02 Werkvoorzieningsschap Noord-Limburg West					
Vestigingsplaats	Venray	Vorm	GR	DP	DP12
Doel	Uitvoering geven aan de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) voor de gemeenten Peel en Maas, Horst aan de Maas en Venray. Sinds 1 januari 2015 is de NLW een van de professionele partners bij het uitvoeren van de participatiewet.				
Participanten	Gemeenten Peel en Maas, Horst aan de Maas en Venray				
Openbaar belang	<p>Het initiëren, creëren, organiseren en uitvoeren van werk en het bevorderen van mogelijkheden op de arbeidsmarkt voor met name diegenen die in de toetreding tot de arbeidsmarkt worden belemmerd.</p> <p>Het op bedrijfsmatig verantwoorde wijze uitvoeren dan wel doen uitvoeren van taken van en voor gemeenten op het terrein van de gesubsidieerde arbeid. Primair betreft dit de taken in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Daarnaast geldt dit ook voor andere onderdelen van de Participatiewet zoals nieuw beschut werken en de banenafpraak.</p>				
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door (en is tevens voorzitter) portefeuillehouder Leven. De gemeente heeft als bestuurder van het werkvoorzieningsschap zeggenschap over de inhoudelijke dienstverlening van de NLW-Groep NV en als aandeelhouder zeggenschap over de bedrijfseconomische aspecten van de NLW-Groep NV.				
Financieel belang	<p>In de meest actuele prognoses van de NLW (o.b.v. de participatiewet) wordt uitgegaan van een scenario waarbij er een structureel exploitatietekort zal ontstaan bij de NLW organisatie wat door de deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling wordt bekostigd.</p> <p>Gemeentelijke bijdrage 2023 in de exploitatie en de bestuurskosten was € 241.000.</p> <p>Verstreckte geldlening € 1.695.000.</p>				
Risico's	Terugbetalen geldlening, afname van de Rijkssubsidie ten behoeve van de SW en tekorten in de exploitatie van de NLW.				
Ontwikkelingen	De in december 2020 vastgestelde koers is niet uitvoerbaar gebleken. De financiële resultaten zijn niet gehaald en er is sprake van oplopende financiële tekorten. In 2023 hebben wij een tweetal nieuwe opdrachten opgesteld. Een opdracht gericht op continuïteit en de bedrijfsvoering van de NLW waarbij de oude financiële afspraken zijn hersteld. De andere opdracht gericht op het passend en waardevol meedoen van onze inwoners waarbij meedoen wordt gezien in de meest brede zin van het woord. De uitkomst van deze opdracht is ook bepalend voor de toekomstige koers van de NLW. Beide opdrachten kennen een doorlooptijd tot eind 2024.				
Beleidsvoornemens	Binnen de (financiële) kaders uitvoering geven aan de Wsw en gedeeltelijke invulling geven aan de Participatiewet.				
Rapportages	Begroting en jaarrekening.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	59	38	63 (voorlopig)	39	
Vreemd vermogen	5580	5571	6085 (voorlopig)	5446	
Resultaat	-10	-21	25 (voorlopig)	0	

1.03 Euregio Rijn-Maas-Noord

Vestigingsplaats	Mönchengladbach	Vorm	GR (Duits recht)	DP	DP41
Doel	Stimuleren, ondersteunen en coördineren van de regionale grensoverschrijdende samenwerking tussen de leden, in het bijzonder op de volgende gebieden: economische ontwikkeling, opleiding en onderwijs, arbeidsmarkt, verkeer en vervoer, technologie en innovatie, ruimtelijke ordening, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud, rampenbestrijding, communicatie, openbare orde en veiligheid.				
Participanten	<p>Van de euregio rijn-maas-noord maken tegenwoordig 34 leden deel uit. In het Nederlandse deel van de euregio zijn dat de gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Peel en Maas, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Sittard-Geleen, Beekdalen en MKB Limburg.</p> <p>Aan Duitse kant gaat het naast de Landeshauptstadt Düsseldorf om de steden Mönchengladbach en Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, de gemeenten Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Nettetal, Wassenberg, Wegberg en Selfkant, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Kreis Heinsberg, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg.</p>				
Openbaar belang	Het stimuleren van grensoverschrijdende samenwerking en belangenbehartiging van de euregio binnen het cohesiebeleid van Europa. Grensoverschrijdende samenwerking is van belang ter ondersteuning van ons bedrijfsleven. Dit past ook bij de ambitie van de tweede centrumstad van Noord Limburg. Via de euregio heeft Venray invloed op de benutting van het INTERREG A programma. De euregio's langs de grens voeren hierover het programmamanagement.				
Bestuurlijk belang	<p>Ledenvergadering: Burgemeester (lid), pfh Economie, Gebiedsontwikkelingen en Evenementen (lid), pfh Duurzaamheid, Openbare Ruimte en Mobiliteit (lid)</p> <p>Dagelijks bestuur: Burgemeester (lid)</p> <p>Commissie Interreg (Ausschuss): Burgemeester (lid), pfh Duurzaamheid, Openbare Ruimte en Mobiliteit (lid)</p> <p>Commissie Economie en Toerisme: pfh Economie, Gebiedsontwikkelingen en Evenementen (lid)</p> <p>Commissie Sociale Aangelegenheden, Cultuur en Sport: pfh Sociale Zaken, Jeugd en Leefbaarheid (lid)</p> <p>Commissie Openbare Orde en Veiligheid: Burgemeester (lid)</p> <p>Commissie Arbeidsmarkt en Onderwijs: Burgemeester (vz), pfh Onderwijs, Ruimtelijke Planning en Middelen (lid)</p> <p>Commissie ruimtelijke Ordening, Infrastructuur, Mobiliteit en Energie: pfh Duurzaamheid, Openbare Ruimte en Mobiliteit (lid)</p>				
Financieel belang	€10.320 (3 zetels à € 3.440).				
Risico's	geen				

Ontwikkelingen	<p>Inmiddels is het nieuwe Interreg Programma, Interreg VI gestart. Venray participeert namens de regio in projecten die ondersteuning krijgen uit Interreg VI. Thema Agrofood: • Agropole Innovates: samenwerkingsproject Venray (Greenport Regio Venlo), Agribusiness Region Niederrhein en Brighlandscampus Greenport Venlo met als doel het samenbrengen van ondernemers in de agrofood keten, business development. Er zijn (en worden) digitale en fysieke ondernemersbijeenkomsten georganiseerd. Ook zijn er concrete samenwerkingprojecten tussen combinaties van Duits-Nederlandse bedrijven op het gebied van terugdringen gewasbescherming, digitalisering en sensing, trace-ability in de varkensketen en insecten. Thema Duurzaamheid en circulaire economie: • Realise Bio: stimuleren grensoverschrijdende samenwerking rond vraag en aanbod van biomassa stromen om zo bij te dragen aan de circulaire economie en mogelijk het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen. Gericht op clustering van bedrijven en ideeën op het gebied van biomassa uit agro, industrie/levensmiddelen, diervoeders en afvalverwerking. Vanuit het programma "Euregiole Toolkit" hebben we met steun van de Euregio regelmatig contact met Gemeinde Geldern; waarmee we tot bezoeken en uitwisseling komen en diverse thema's bespreken zoals o.m. ontwikkeling van de binnenstad, arbeidsmarkt e.d.</p>			
Beleidsvoornemens				
Rapportages	<p>Begroting en jaarrekening 2 keer per jaar aan het college ter voorbereiding op de (leden-) vergadering en standpuntbepaling van onze vertegenwoordiging. De raad wordt daarvan in kennis gesteld.</p>			
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)
Eigen vermogen	377	377	niet bekend	369
Vreemd vermogen	593	474	niet bekend	196
Resultaat	-1	0	niet bekend	-8

1.04 Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord

Vestigingsplaats	Venray	Vorm	GR	DP	DP12
Doel	Activiteiten in het sociaal domein dusdanig uit te voeren, dat efficiency-, kwaliteits- en continuïteitsvoordelen maximaal benut worden. Dit geldt op het gebied van kennis, kunde en financiën/bedrijfsvoering.				
Participanten	Module 1: De gemeenten: Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray. Module 2: De gemeenten: Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert.				
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeentes m.b.t. uitvoerende taken met betrekking tot de inkoop op de terreinen Jeugd, Participatie en Wmo. Vooralsnog gericht op het aanbieden, aanbesteden en inkopen van producten en diensten (Regionaal Bureau Opdrachtgeven = RBO).				
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Leven.				
Financieel belang	Bijdrage o.b.v. het aantal inwoners. Voor 2024 betreft het gemeentelijke aandeel in de MGRSDLN/ RBO bedrijfsvoeringskosten voor Venray € 390.025 (excl. BTW). De BTW kan verrekend worden via het BTW compensatiefonds.				
Risico's	Grip op contracten: In het kader van het ontwikkelplan MGR worden stappen genomen om het leveranciersmanagement verder te professionaliseren. Daarnaast wordt ook meer sturingsinformatie ontsloten.				
Ontwikkelingen	In 2022 is een nieuw uitvoeringsplan voor de periode 2023-2026 vastgesteld. Daarnaast is de MGR uitgebreid met een tweede module (beschermde wonen en maatschappelijke opvang) en is de gemeenschappelijke regeling hierop ook aangepast. In 2023 is gestart met aanpassing van de gemeenschappelijke regeling aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen.				
Beleidsvoornemens	De MGR en meer specifiek het Inkoopbureau zijn een uitvoeringsorgaan. Beleid vindt plaats bij de gemeenten.				
Rapportages	Begroting, jaarverslag, kaderbrief en bestuursrapportage.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	0	60	275 (voorlopig)	N.v.t.	
Vreemd vermogen	260	10.463	14.218 (voorlopig)	N.v.t.	
Resultaat	14	354	443 (voorlopig)	0	

1.05 Omnibuzz

1.05 Omnibuzz					
Vestigingsplaats	Sittard	Vorm	GR	DP	DP12
Doel	Realiseren van voordelen om gezamenlijk het doelgroepenvervoer in te kopen en uit te voeren.				
Participanten	30 gemeenten in Limburg (met uitzondering van Mook en Middelaar).				
Openbaar belang	Houdt toezicht op gemeenschappelijke regeling vervoer.				
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door wethouder Leven.				
Financieel belang					
Risico's	Door toename van het vervoersvolume kan het zijn dat de kosten hoger uitvallen dan begroot.				
Ontwikkelingen	De GR is op 11 mei 2016 van start gegaan. In eerste instantie is alleen het Wmo-vervoer opgenomen in de GR. In latere jaren sluiten het vervoer naar dagbesteding, in het kader van de jeugdwet en het leerlingenvervoer aan.				
Beleidsvoornemens	De GR is een uitvoeringsorgaan. Het beleid ligt bij de gemeente.				
Rapportages	Begroting, jaarverslag en bestuursrapportage.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	4.242	4.422	3.005	1.017	
Vreemd vermogen	817	1.567	2.232	1.151	
Resultaat	2.886	3.383	2.070	0	

1.06 Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord					
Vestigingsplaats	Venray	Vorm	GR	DP	DP23
Doel	De uitvoering van de taken van vergunningverlening, toezicht of handhaving van de gemeentelijke organisatie voldoet aan landelijk, door de RUD en door de gemeente bepaald kwaliteitsniveau.				
Participanten	15 Noord- en Midden Limburgse gemeenten en de provincie behorend tot de (Veiligheids-)regio Limburg Noord (Noord- en Midden-Limburg).				
Openbaar belang	Verbeteren en borgen van kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving				
Bestuurlijk belang	Verbetering dienstverlening bij de uitvoering van gemeentelijke vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken. Afstemming van de uitvoering van de VTH-taken in de RUD-regio. De gemeente wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door portefeuillehouder Duurzaamheid, Openbare Ruimte en Mobiliteit.				
Financieel belang	Kosten van de organisatie van de RUD Limburg Noord worden verdeeld over de deelnemende gemeenten en provincie Limburg o.b.v. het aantal inwoners en de omvang van afgenomen diensten. De bijdrage aan de RUD is op basis van het aantal inwoners. Voor 2023 zijn we nog in afwachting van de definitieve cijfers. De verwachting is dat de RUD deze eind maart, begin april aanlevert.				
Risico's	De RUD-samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling in de vorm van een openbaar lichaam. Er is geen reserve opgenomen in de RUD-begroting. Tekorten worden door de partners aangevuld. Overschotten worden terugbetaald aan de partners.				
Ontwikkelingen	De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet private kwaliteitsborging zijn uitgesteld naar 2024. Deze wetten hebben grote invloed op het takenpakket en de werkwijze. De ingezette verbeteracties naar aanleiding van een evaluatie van de RUD Limburg Noord zijn verder uitgewerkt. Naar aanleiding van het rapport Van Aartsen is er bekeken of er nog extra verbeteracties uitgewerkt moeten worden. Ook wordt bezien of de ambitie voor het takenpakket van de RUD Limburg Noord bijgesteld wordt naar een uitgebreider takenpakket.				
Beleidsvoornemens	De RUD Limburg Noord heeft de ambitie om door te groeien tot gesprekspartner en regisseur van het uitvoeringsproces van de VTH-taken. De RUD zorgt voor het borgen van de kwaliteit bij de uitvoering van de VTH-taken.				
Rapportages	De RUD Limburg Noord stelt een (meerjaren)begroting en een jaarrekening op. De deelnemende gemeenten en provincie Limburg kunnen zienswijzen indienen op de ontwerpbegroting. De RUD legt na afloop van het jaar een rapportage en evaluatie van de uitvoering van de VTH-taken door de RUD LN voor aan de partners.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	211	181	Niet bekend	144	
Vreemd vermogen	807	1.150	Niet bekend	1.150	
Resultaat	0	0	Niet bekend	0	

1.07 Zorg en Veiligheidshuis Noord-Limburg

Vestigingsplaats	Horst	Vorm	Netwerkorganisatie	DP	DP11
Doel	Ondersteuning bieden op het gebied van zorg, welzijn en veiligheid				
Participanten	Gemeenten, zorg- en veiligheidspartners in Noord-Limburg				
Openbaar belang	Biedt ondersteuning op het gebied van straf en zorg.				
Bestuurlijk belang	Een sluitende keten straf en zorg in het belang van de kwetsbare inwoner alsook van de omgeving.				
Financieel belang	Gemeente Venray betaalt jaarlijks een bijdrage. De betaalde bijdrage in 2023 bedraagt € 80.438,- na verrekening positief resultaat 2021.				
Risico's	Vanaf 2026 stijgt de bijdrage als gevolg van de nieuwe verdeelsleutel. De gemeente Venray kent - in vergelijking tot een aantal andere gemeenten - relatief meer multicomplexe casuïstiek op het snijvlak zorg en veiligheid. De nieuwe verdeelsleutel zal op basis van het huidige beeld dan ook tot gevolg hebben dat de bijdrage meerjarig, vanaf 2026, relatief harder zal stijgen. Bij de voorbereiding van de begroting 2025 wordt hier meerjarig (vanaf 2026) op geanticipeerd.				
Ontwikkelingen	In juni 2021 hebben de Noord-Limburgse colleges ingestemd met de samenwerkingsovereenkomst, waarmee de basis is gelegd voor het Zorg en Veiligheidshuis Noord-Limburg. Horst aan de Maas heeft de rol van beheergemeente overgenomen van de gemeente Venlo. Hiertoe is in 2022 een beheerovereenkomst gesloten. In 2024 vindt een evaluatie plaats van de samenwerking incl. samenwerkingsafspraken.				
Beleidsvoornemens	Samenwerken op de schaal van Noord-Limburg binnen een Zorg- en Veiligheidshuis, waarbij we streven naar een afname van overlast en criminaliteit, een afname van individuele problematiek en het verhogen van persoonlijk welzijn, efficiëntere zorgconsumptie alsook een meer sluitende keten straf en zorg. Ook wordt gestreefd naar intensivering van de samenwerking met het Veiligheidshuis in Midden-Limburg.				
Rapportages	Jaarverslag en jaarrekening.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	0	0	0	0	
Vreemd vermogen	0	0	0	0	
Resultaat	positief resultaat is verrekend met gemeenten in 2023	Overschrijding budget met € 9.937, tlv onvoorzien	nog niet bekend	€ 80.438,- (na verrekening overschot 2021)	

1.08 Toezicht- / handhavingsorganisatie Horst a/d Maas en Venray

Vestigingsplaats	Venray	Vorm	GR	DP	DP23
Doel	Op effectieve wijze inrichten en uitvoeren van het toezicht en de handhaving ter bevordering van het naleven van wet- en regelgeving.				
Participanten	Gemeenten Horst aan de Maas en Venray.				
Openbaar belang	Op effectieve wijze inrichten en uitvoeren van het toezicht en de handhaving ter bevordering van het naleven van wet- en regelgeving in de gemeenten Horst aan de Maas en Venray.				
Bestuurlijk belang	Gemeente Venray wordt in de regeling vertegenwoordigd door de portefeuillehouder toezicht en handhaving.				
Financieel belang	Gemeente Venray brengt het personeel in. Dit wordt ingezet voor Horst aan de Maas op basis van afname uren. Horst aan de Maas vergoedt de inzet op basis van een afgesproken uurtarief.				
Risico's	Voor de afbouw van de gemeenschappelijke regeling zijn in de beëindigingsovereenkomst afspraken over de inzet van personeel en de frictiekosten.				
Ontwikkelingen	De gemeenschappelijke regeling Horst aan de Maas-Venray zal worden afgebouwd, deze zal eind 2024 beëindigd worden.				
Beleidsvoornemens	In samenwerking met de gemeenten Gennep, Horst aan de Maas, Mook en Middelaar en Venray wordt de uitvoering van de VTH-taken van de Wabo-/Omgevingswetdoorontwikkeling gezamenlijk opgepakt. Veel meer dan in voorgaande jaren wordt de samenwerking gebaseerd op het onderling uitwisselen van diensten en producten. Venray zal hierdoor veel minder als hoofdleverancier optreden.				
Rapportages	Jaarlijkse rapportage en evaluatie van de doelen van het uitvoeringsprogramma en het beleid Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

2.01 Bodemzorg Limburg BV

Vestigingsplaats	Maastricht	Vorm	BV	DP	DP22
Doel	Beheren en beheersen van afgewerkte stortplaatsen in Limburg, d.m.v. duurzaam onderhouden, inrichten en zo nodig herstellen van (milieubeschermdende) voorzieningen. Bodemzorg Limburg BV is een beheerorganisatie zonder winstoogmerk, die handelt onder de naam Bodemzorg Limburg. Bodemzorg Limburg is verantwoordelijk voor de nazorg van locaties die zijn gesloten vóór 1 september 1996 en die formeel door gemeenten zijn overgedragen aan Bodemzorg Limburg.				
Participanten	Alle Limburgse gemeenten zijn aandeelhouder.				
Openbaar belang	Bevorderen van een gezond milieu.				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders door portefeuillehouder Openbare Ruimte.				
Financieel belang	De gemeente bezit 950 (1,727%) van in totaal 55.280 volgestorte aandelen.				
Risico's	Boekwaarde aandelenkapitaal ad € 390.				
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Daarbij dient als uitgangspunt dat de nieuwe activiteiten het beleid van de overheid ondersteunen. Met ingang van 2016 is de vennootschapsbelasting voor overheidsbedrijven ingevoerd. Bodemzorg Limburg heeft een vrijstellingsberoep gedaan voor deze belasting. In 2021 heeft de Belastingdienst deze vrijstelling afgewezen voor o.a. de exploitatie van zonneparken. Met Bodemzorg Limburg is een koopovereenkomst en een intentieovereenkomst gesloten. De koopovereenkomst heeft betrekking op de verkoop van de voormalige stortplaats Venrays Broek. De intentieovereenkomst heeft betrekking op een gezamenlijk onderzoek, maar Bodemzorg is in de lead, naar de realisatie van zonnepanelen op de voormalige stortplaats. Het onderzoek naar de realisatie van zonnepanelen en de financiële gevolgen daarvan is afgerond. De akte van levering is in augustus 2020 gepasseerd; de voormalige stortplaats is nu eigendom van Bodemzorg Limburg inclusief de daarbij behorende rechten en plichten.				
Beleidsvoornemens	De Provincie Limburg voert al geruime tijd onderzoek uit de naar de effecten van circa 400 voormalige stortlocaties (NAVOS-locaties) op de omgeving. Hierbij wordt gekeken naar de verspreidingsrisico's van eventueel aanwezige grondwaterverontreinigingen. Uit dit onderzoek komen locaties naar voren waar mogelijk specifieke nazorg noodzakelijk is. Op basis hiervan kan door de betreffende gemeente gekozen worden om de locatie (en de risico's) over te dragen aan Bodemzorg Limburg. In de aandeelhoudersvergadering is nogmaals afgesproken dat alle gemeenten z.s.m. dienen aan te geven of er nog gesloten stortplaatsen zijn die voor nazorg overgedragen zouden moeten worden. Een en ander is ook afhankelijk van de afronding van de beoordeling van NAVOS-locaties door de provincie. Verder wordt met de gemeenten waar een dergelijke locatie ligt, bekeken of er behoefte is een locatie na de overdracht voor specifieke doeleinden in te richten (bijv. de aanleg van een mountainbike route of de plaatsing van zonnepanelen).				
Rapportages	Jaarrekening: De raad en het college worden via de reguliere P&C-cyclus geïnformeerd.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	8.744	6.381	Niet bekend	Niet bekend	
Vreemd vermogen	32.736	32.579	Niet bekend	Niet bekend	
Resultaat	3.135	1.876	Niet bekend	1.471	

2.02 Toeristisch en Recreatief Platform Venray

Vestigingsplaats	Venray	Vorm	Stichting	DP	DP31
Doel	Toeristische Promotie van Venray				
Participanten	Toeristisch-Recreatief Platform Venray, VVV, recreatieve ondernemers, gemeente Venray.				
Openbaar belang	Verzorgt de lokale promotie van Venray				
Bestuurlijk belang	De gemeente is niet vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van de stichting				
Financieel belang	De gemeente subsidieert het Toeristisch en Recreatief Platform Venray				
Risico's	Zijn nihil. Samen met recreatieve ondernemers stuurt de gemeente het dagelijks bestuur aan.				
Ontwikkelingen	Het TRPV is het afgelopen jaar verder geprofessionaliseerd. Het bestuur van het TRPV wordt door een deelnemersraad aangestuurd. In de deelnemersraad zijn diverse werkgroepen actief. Het TRPV is coördinatiepunt van het Masterplan Recreatieve Routes. Het TRPV is betrokken bij de stuurgroep Liberationroute waarbinnen een aantal werkgroepen actief zijn en bij het opzetten van de opleiding landschapsambassadeurs Maasgaard. De VVV maakt nu onderdeel uit van het TRPV.				
Beleidsvoornemens	Nieuw plan van aanpak promotie en marketing activiteiten. Uitgeven wandelkaart, platformfolder, uitvoering Masterplan Recreatieve Routes, starten opleiding Landschapsambassadeurs.				
Rapportages	Begroting en jaarrekening. De raad en het college worden via de reguliere P&C-cyclus geïnformeerd.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

2.04 NV Waterleiding Maatschappij Limburg

Vestigingsplaats	Maastricht	Vorm	NV	DP	DP32
Doel	Het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids-)instellingen in Venray.				
Participanten	Limburgse gemeenten en provincie Limburg.				
Openbaar belang	Het als gemeentelijk intermediair: <ul style="list-style-type: none"> • bevorderen dat zoveel mogelijk panden op de openbare nutsvoorzieningen zijn of kunnen worden aangesloten; • het verzorgen van de watervoorziening aan de ingezetenen van de gemeente. 				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders door portefeuillehouder Besturen.				
Financieel belang	De gemeente bezit 15 (3%) van in totaal 500 volgestorte aandelen.				
Risico's	Boekwaarde aandelenkapitaal ad € 68.070 WML keert geen dividend uit.				
Ontwikkelingen	WML staat voor de uitdaging om te zorgen voor duurzaam drinkwatersysteem binnen het grotere watersysteem. Dit vraagt enerzijds om ruimtelijke aanpassingen, zodat we meer en langer water kunnen vasthouden. En anderzijds om het stimuleren en helpen van onze klanten, samen met onze partners, om drinkwater verantwoord te gebruiken.				
Beleidsvoornemens	Dit willen we bereiken op het gebied van klant en omgeving: <ul style="list-style-type: none"> • Drinkwaterbewustzijn (zowel waterkwantiteit als -kwaliteit) is 'top of mind' bij klanten en stakeholders. • We zijn aantoonbaar een strategische gesprekspartner in maatschappelijk relevante dossiers. • Samen met watersysteembeheerders vestigen we de aandacht op het belang van aanpassingen van het watersysteem vanuit vraag én aanbod. We richten ons op het langer vasthouden van water. • WML zet CSRD in als kompas om verder te groeien op het vlak van duurzaamheid. WML rapporteert conform vereisten in CSRD met ingang van het rapporteringsjaar 2025. 				
Rapportages	Jaarrekening. De raad en het college worden via de reguliere P&C-cyclus geïnformeerd.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	191.184	200.306	Niet bekend	Niet bekend	
Vreemd vermogen	384.151	382.490	Niet bekend	Niet bekend	
Resultaat	6.063	6.303	Niet bekend	Niet bekend	

2.05 NV Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats	Den Haag	Vorm	NV	DP	DP43
Doel	Duurzaam bijdragen aan het laag houden van (financierings)kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.				
Participanten	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Nederland.				
Openbaar belang	Bank voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang, die bijdraagt aan het duurzaam laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders door portefeuillehouder Besturen.				
Financieel belang	De gemeente bezit 54.202 (0,0973%) van in totaal 55.690.720 volgestorte aandelen.				
Risico's	Boekwaarde aandelenkapitaal ad € 135.505. Jaarlijks geraamd dividend: begroting 24 € 135.505.				
Ontwikkelingen	-				
Beleidsvoornemens	-				
Rapportages	De raad en het college worden via de reguliere P&C-cyclus geïnformeerd.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	5.062.000	4.615.000	4.721.000	Niet bekend	
Vreemd vermogen	143.995.000	107.459.000	110.834.000	Niet bekend	
Resultaat	236.000	300.000	254.000	Niet bekend	

2.07 Enexis Holding

Vestigingsplaats	Den Bosch	Vorm	NV	DP	DP32
Doel	Behartigen van de publieke belangen m.b.t. het beheer van het energienetwerk door Enexis.				
Participanten	Gemeenten en provincies.				
Openbaar belang	Verzorgen van energievoorziening (elektriciteit en gas).				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders door portefeuillehouder Besturen.				
Financieel belang	De gemeente bezit 370.845 (0,25%) van in totaal 149.682.196 volgestorte aandelen. Daarnaast heeft de gemeente op 30 november 2020 aan Enexis een aandeelhouderslening (converteerbare hybride lening) verstrekt voor een bedrag van € 1.238.775. Het advies van de provincie is om meerjarig uit te gaan van een dividend van € 0,50 per aandeel. Dat hebben wij al begroot in onze huidige begroting en blijven dit hanteren voor de nieuwe begroting 2022 – 2025.				
Risico's	Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (creditwatch negative) en bij Moody's Aa3 (stable outlook). De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde ad € 370.845 (Venray) te moeten afwaarderen. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment 50% eigen vermogen.				

Ontwikkelingen	<p>Voor de uitvoering van het Klimaatakkoord zijn extra investeringen noodzakelijk. Verschuiving van de energievoorziening van centrale productie naar lokale duurzame opwek: Flinke toename (vanaf 2021 circa 3.300 mw) duurzame energie uit zon en wind aan te sluiten op netwerk. Impact zonne energie in enkele regio's: in 2 jaar groei netcapaciteit net zo groot als in afgelopen 30 jaar. De beperkingen van de energie-infrastructuur zijn inmiddels ook merkbaar in de gemeente Venray. Sinds eind 2020 sluit Enexis geen nieuwe professionele zonnepaneelinstallaties meer aan op het openbare stroomnet. Dit zijn grote installaties van bedrijven en instellingen met een zogenoemde grootzakelijke elektriciteitsaansluiting van meer dan 3 X 80 ampère. Naar verwachting zal een significante capaciteitsverhoging voor het station Venray ca 2026 in bedrijf worden genomen. Daarnaast is in de loop van 2022 ook transportschaarste ontstaan voor de afname van elektriciteit. Dit betekent dat nieuwe straten, bedrijven ed. voorlopig niet kunnen worden aangesloten.</p>			
Beleidsvoornemens	<p>1. De belangrijkste oplossing is netuitbreiding. Daar zetten we vol op in: in 2023 breidden we uit met 2.000 MW. We investeren gericht door daar uit te breiden waar de maatschappelijke relevantie het grootst is PMIEK's</p> <p>2. We zetten in op efficiënt netgebruik en roepen bestaande klanten op ons hierbij te helpen. Ons doel voor 2023: bij klanten ACHTER de meter tenminste 1.000 MW gecontracteerde capaciteit vrijmaken door o.a. het afvlakken van pieken, balanceren van opwek en afname, samen te werken in een Energie Hub, enz.</p> <p>3. Alternatieve duurzame bronnen. We zetten in op alternatieve duurzame bronnen (waterstof, groen gas en Transparantie. Klanten verdienen een realistisch perspectief. o.a.: geografische overzichten, 1 op 1 benadering, mailing/brief, website etc.</p> <p>https://www.enexis.nl/over-ons/ons-investeringsplan</p>			
Rapportages	Jaarrekening en halfjaarlijkse rapportage.			
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)
Eigen vermogen	4.241.000	4.491.000	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	5.154.000	4.622.000	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	199.000	152.000	Niet bekend	Niet bekend

2.11 CSV Amsterdam BV

Vestigingsplaats	Den Bosch	Vorm	BV	DP	DP43
Doel	<p>1. Het namens de verkopende aandeelhouders van Essent voeren van een eventuele schadeclaimprocedure tegen de Staat als gevolg van de WON.</p> <p>2. Namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaimprocedures voeren tegen Recycleco BV (hierna Waterland).</p> <p>3. Het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.</p>				
Participanten	Gemeenten en provincies.				
Openbaar belang	In 2014 is de naam van de vennootschap gewijzigd waarna het openbaar belang louter nog de onder 'doel' geformuleerde zaken dient.				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders door portefeuillehouder Onderwijs, Ruimtelijke planning en Middelen.				
Financieel belang	De gemeente bezit 4.955 (0,25%) van in totaal 2.000.000 volgestorte aandelen.				
Risico's	Boekwaarde aandelenkapitaal ad € 50.				
Ontwikkelingen	<p>In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de uitspraak van de Rechtbank (verwachting eind 2024/begin 2025) zal, in overleg met de aandeelhouderscommissie van CSV, de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p>				
Beleidsvoornemens	De vennootschap zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderssommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting.				
Rapportages	Jaarrekening.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	312	210	98	Niet bekend	
Vreemd vermogen	23	13	51	Niet bekend	
Resultaat	-43	-102	-111	-100	

2.12 Publiek Belang Electriciteitsproductie BV

Vestigingsplaats	Den Bosch	Vorm	BV	DP	DP43
Doel	Afwikkelen resterende rechten en plichten uit de verkoop van o.a. de aandelen Electriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland; m.n. die voortvloeien uit het (aanvullend) convenant met de Staat.				
Participanten	Gemeenten en provincies.				
Openbaar belang	Afwikking van rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders Essent).				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders door portefeuillehouder Onderwijs, Ruimtelijke planning en Middelen.				
Financieel belang	De gemeente bezit 370.845 (0,25%) van in totaal 149.682.196 volgestorte aandelen.				
Risico's	Boekwaarde aandelenkapitaal ad € 3.708. Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 1.496.822) (art 2.:81 BW).				
Ontwikkelingen	Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.				
Beleidsvoornemens	Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd. Het doel was dat de vennootschap in 2023 zou worden opgeheven. Dat is niet gelukt. Het bestuur van de vennootschap treft nu voorbereidingen voor het opheffen van de vennootschap en om de resterende liquide middelen zo spoedig mogelijk na de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 25 april 2024 uit te keren aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.				
Rapportages	Jaarrekening en begroting.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	1.535	1.480	1.445	Niet bekend	
Vreemd vermogen	7	10	31	Niet bekend	
Resultaat	-34	-52	-36	Niet bekend	

2.13 BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo

Vestigingsplaats	Venlo	Vorm	Stichting	DP	DP31
Doel	Aanleggen en exploiteren businesspark Greenport Venlo plus 30 ha. nieuw bedrijventerrein in Venray (Klaver 15).				
Participanten	De gemeenten Venray, Horst aan de Maas en Venlo en de Provincie Limburg.				
Openbaar belang	Het creëren van een regionale economische impuls door middel van het gezamenlijk aanleggen en exploiteren van een hoogwaardig businesspark inclusief de ontwikkeling van 30 ha. uitgeefbaar bedrijventerrein op grondgebied van Venray.				
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de aandeelhoudersvergadering (AVvA) vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Economie.				
Financieel belang	Het belang van de gemeente Venray in de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is 5,4%.				
Risico's	Periodiek vindt door het ontwikkelbedrijf monitoring van de risico's plaats. Om eventuele risico's voor Venray (5,4% van het uiteindelijke resultaat) in de toekomst te kunnen opvangen is ervoor gekozen om binnen het grondbedrijf van Venray een reserve te vormen die gevoed gaat worden uit het jaarlijks te verkrijgen rendement (2%) op het ingebrachte eigen vermogen evenals het surplus op het ingebrachte vreemd vermogen. De 6e uitkering van dividend aan de aandeelhouders (over het jaar 2022) heeft plaatsgevonden in 2023.				
Ontwikkelingen	In december 2016 hebben de raden van de vijf deelnemende gemeenten ingestemd met de vervlechting van de (grond) exploitaties van DCGV, TPN, VGP, Villa Flora en de Innovatoren. Als gevolg van deze vervlechting is de gemeenschappelijke regeling beëindigd en is één nieuw ontwikkelbedrijf ontstaan met aan de ene kant de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo (aandeelhouders zijn de gemeenten Horst aan de Maas, Venlo, Venray en de Provincie Limburg) en aan de andere kant een BV/CV Campus Vastgoed Greenport Venlo (aandeelhouders zijn de gemeente Venlo en de Provincie Limburg). De gemeenten Gennep en Peel en Maas hebben besloten om geen deel uit te maken van het nieuwe samenwerkingsverband en treden daarmee uit. Dit heeft ertoe geleid dat een deel van het gebied is omgevormd naar de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo (aandeel Venray 5,4%) en een deel is omgevormd naar de CV/BV Campus Vastgoed (Venray is hier geen aandeelhouder in). Per 1-1-2017 is het nieuwe ontwikkelbedrijf operationeel.				
Beleidsvoornemens	N.v.t.				
Rapportages	Begroting en jaarrekening. De raad en het college worden via de reguliere P&C-cyclus geïnformeerd. Tevens worden de kwartaalrapportages van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo toegezonden aan college en raad.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

2.15 Veilig Thuis

Vestigingsplaats	Venlo				Vorm	Stichting		DP	DP11	
Doel	Uitvoering van de wettelijke taken, te weten fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling; onderzoeken of er daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling; het beoordelen of en zo ja tot welke stappen de melding aanleiding geeft; het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling; het in kennis stellen van de politie of de raad voor de kinderbescherming, het in kennis stellen van het college en het op de hoogte stellen van de melder.									
Participanten	Bureau Jeugdzorg en alle gemeentes in Noord- en Midden Limburg.									
Openbaar belang	Biedt cliënten ondersteuning op het gebied van zorg, veiligheid en welzijn.									
Bestuurlijk belang	De wethouder Leven is lid van het portefeuillehoudersoverleg Veilig Thuis en de bestuurscommissie WMO.									
Financieel belang	<p>Gemeente is financieel verantwoordelijk vanuit de Jeugdwet en vanuit de Wmo. De middelen zijn afkomstig vanuit de lokale jeugdwet-middelen en de Wmo middelen die "centrumgemeente Venlo" ontvangt.</p> <p>Veilig Thuis wordt vanuit twee wetten bekostigd. 46,84% komt uit het jeugdhulp-deel en 53,16% uit het Wmo-deel. Het Wmo-deel wordt betaald door de Centrumgemeente Venlo. Met ingang van 2020 ontvangt de centrumgemeente Venlo extra middelen in de tegemoetkoming van de almaar stijgende kosten voor Veilig thuis en acute crisissituaties.</p> <p>Voor Wmo wordt enkel het tekort DUVO (doeluitkering vrouwenopvang) betaald door alle gemeentes in Noord- en Midden Limburg volgens een regionaal vastgestelde verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel wordt eveneens ingezet voor het jeugdhulpdeel.</p> <p>Per 2022 is de DUVO taakstellend. Met het overgaan van de middelen BW en MO naar de Regionale samenwerking inwoners met complexe problematiek is er geen enkele mogelijkheid meer om te schuiven binnen de begroting regionale taken.</p> <p>Eveneens is per 2022 een nieuwe verdeelsleutel van kracht met betrekking tot de jeugdhulpmiddelen. Op basis van de cijfermatige begroting zijn de bijdragen per gemeente vastgesteld.</p>									
Risico's	Open einde financiering (bij stijging van aantal meldingen kunnen de kosten stijgen).									
Ontwikkelingen	- Verbeterpunten in eigen werkproces.- Verbeterpunten in samenwerking met ketenpartners (waaronder de gemeenten).									
Beleidsvoornemens	<p>Betere samenwerking tussen de strafketen en de zorgketen.</p> <p>Verbetering samenwerking ketenpartners, o.a. door het geven van trainingen over de aangescherpte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.</p> <p>Implementatie nieuwe samenwerkingsafspraken tussen lokale teams en Veilig thuis en de regiovisie Geweld Hoort Nergens Thuis.</p>									
Rapportages	Er zijn maandelijkse gesprekken over de resultaten van Veilig Thuis. Daarnaast verantwoordt Veilig Thuis zich door managementrapportages.									
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)						
Eigen vermogen	91	-16	Niet bekend	Niet bekend						
Vreemd vermogen	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend						
Resultaat	-84	-108	Niet bekend	Niet bekend						

2.16 Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)

Vestigingsplaats	Maastricht	Vorm	Vereniging	DP	DP22
Doel	<p>Primair doel is het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de Limburgse gemeenten voor zover die voortvloeien uit hun contractuele relatie uit hoofde van de contracten voor het verwerken van het huishoudelijk afval en gft.</p> <p>Verder heeft de vereniging tot doel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het voor en met de leden opbouwen van kennis en kunde op afvalgebied; 2. het adviseren van leden op afvalgebied; 3. het behartigen van de belangen van de leden op afvalgebied op (boven)Provinciaal niveau; 4. het binnen de door de wet gestelde grenzen komen tot een gecoördineerde oriëntatie en advisering over het contracteren van marktpartijen ook voor afvalcontracten buiten de werkingssfeer van de onder a) genoemde contracten; 5. het ter goedkeuring aan de leden voorleggen van onder coördinatie van het bestuur tot stand gebrachte contractuele voorstellen. 				
Participanten	Alle gemeenten in de provincie Limburg (m.u.v. Mook en Middelaar).				
Openbaar belang	<p>ASL heeft in het verleden, via deze gezamenlijke aanbesteding, gezorgd voor meerjarige verwerkingscontracten van de drie grote huishoudelijke afvalstromen: restafval, GFT (groente-, fruit- en tuinafval) en PMD (plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankpakken). Inmiddels zijn dit alleen nog GFT en restafval, want PMD loopt via Nedvang. Dat heeft de Limburgse gemeenten veel financieel voordeel opgeleverd. ASL zorgt ook voor kennisdeling tussen de leden. En voor belangenbehartiging van de leden bij het Rijk en gerelateerde branches.</p>				
Bestuurlijk belang	<p>De portefeuillehouder Openbare Ruimte (afval) is namens de gemeente Venray lid van AfvalSamenwerking Limburg. Jaarlijks vindt de Algemene Leden Vergadering plaats. Ieder lid van de vereniging heeft in deze vergadering zoveel stemmen als overeenkomt het met aantal inwoners van het lid per 1 januari van het voorafgaande boekjaar, gedeeld door duizend. Het bestuur van AfvalSamenwerking Limburg is belast met het besturen van de vereniging. Geen van de wethouders, raadsleden of ambtenaren van de gemeente Venray neemt plaats in het bestuur.</p>				
Financieel belang	<p>De gemeente Venray heeft als individuele contractpartner twee contracten afgesloten die in ASL-verband Europees gezamenlijk Europees zijn aanbesteed:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verwerken van restafval bij Attero (circa € 200.000 per jaar). 2. Verwerken van GFT-afval bij Attero (circa € 340.000 per jaar). <p>De jaarlijkse ledenbijdrage voor Afval Samenwerking Limburg wordt in de algemene ledenvergadering vastgesteld. De huidige contributie is € 0,30 per inwoner. Voor Venray komt dat overeen met een jaarlijkse bijdrage van circa € 13.300.</p>				
Risico's	<p>Het belangrijkste risico van de vereniging is het opnieuw contracteren van de lopende contracten en de daaraan verbonden kosten. Dit gebeurt in 2024, rekening houdend met alle mogelijke verlengingen. Er zijn geen risico's verbonden aan deelname. Leden kunnen hun lidmaatschap opzeggen met een opzeggingstermijn van één jaar. Bovendien gaat elke gemeente een individueel contract aan met contractpartijen.</p>				

Ontwikkelingen	<p>In 2023 zijn de verwerkingscontracten voor GFTE en restafval opnieuw ASL-breed aanbesteed. Dankzij dit schaalvoordeel zijn er goede resultaten behaald. Het tarief voor het verwerken van restafval is per 1-1-2024 met €15 per ton gedaald. Dit heeft te maken met hoge energietarieven en de beschikbare verbrandingscapaciteit. Het tarief voor GFTE is gestegen. Dit heeft te maken met het gebrek aan concurrentie en investeringen die verwerkers doen om een hogere kwaliteit compost te behalen. Zonder de samenwerking met de betrokken gemeenten zouden we deze resultaten niet hebben bereikt. De contracten hebben een looptijd van vier jaar, met een optie tot eenzijdige verlenging door de opdrachtgever van tweemaal maximaal 2 jaar. De langslpende rechtszaak van ASL met Veolia t.a.v. de vermarktungskosten van het PMD in het verleden en misgelopen vergoeding van de brand in de sorteerinstallatie lijkt uit te komen op een schikking in 2024. Hiermee kan de gemeente dit dossier sluiten. Verder is een taskforce opgericht om te evalueren en advies uit te brengen t.a.v. de samenwerking binnen ASL. Hierin is onder meer beschreven dat de rol van het programmamanagement helder moet worden, met betere communicatie, begeleiding en controle. Facilitaire ondersteuning van het programmamanagement van ASL is overgeheveld van Maastricht naar RD Maasland in Haalen.</p>			
Beleidsvoornemens	<p>In de strategienota Een wereld te winnen 2.0 uit 2015, tevens het werkprogramma voor 2016 – 2021 zijn de vier programmalijnen Kennis, Advisering & Ondersteuning, Belangenbehartiging en Marktbenadering geactualiseerd. Eind 2019 heeft ASL een nieuwe visie vastgesteld over hoe in de toekomst om te gaan met afval in onze provincie. Ze gaan voor een aanpak met de kernwoorden circulair, samen en grensverleggend.</p> <p>Voor het realiseren van deze ambities zijn drie (nieuwe) programmalijnen geformuleerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Circulaire aanbesteding; 2. Grondstoffenmanagement; 3. Samenwerking in Multi-Helix. <p>Adviezen van de taskforce in 2023 leiden ertoe dat programmalijn 2 en 3 komen te vervallen. Dit wordt veranderd in gestructureerde projecten die van onderop (beleidsplatform) worden ingebracht. Hierbij geldt een cafetariamodel, wie mee wil doen doet mee.</p>			
Rapportages	Jaarlijks wordt het Jaarverslag en de Jaarrekening vastgesteld door het bestuur en de leden.			
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

2.17 Natuurnetwerk Gemeenten

2.17 Natuurnetwerk Gemeenten					
Vestigingsplaats	Driebergen	Vorm	Vereniging	DP	DP22
Doel	Vertegenwoordiging van gemeentelijke bos en natuureigenaren in de (koepel)Vereniging Bos en Natuureigenaren (VBNE)				
Participanten	In 2022 zijn 36 gemeenten lid, die gezamenlijk iets meer dan 25.000 hectare aan bos- en natuurterreinen in eigendom hebben.				
Openbaar belang	Het verbinden van gemeenten in het bezit van bos en natuur en samenwerken op het gebied van het bedrijfsmatig en professioneel beheer.				
Bestuurlijk belang	De vereniging van Natuurnetwerk gemeenten is in 2015 opgericht door de gemeente Nunspeet en Venray. Namens Venray zit de wethouder Natuur-, klimaat- en milieubeleid in het bestuur. Door verenigd te zijn, zit men aan tafel bij de VBNE. Hier wordt beleidsrichting bepaald, subsidiebesprekingen gehouden en kan worden bevorderd dat natuur en bos op de politieke agenda komen.				
Financieel belang	Uitwisseling van kennis en expertise in het Natuurnetwerk Gemeenten voorkomt kosten voor inhuur of aankoop kennis. Tevens kan invloed worden uitgeoefend op het subsidiestelsel via inspraak. Lidmaatschap per jaar € 1.645.				
Risico's	Er zijn geen risico's verbonden aan deelname. Leden kunnen hun lidmaatschap ook weer opzeggen.				
Ontwikkelingen	Er wordt naar gestreefd om de deelname van gemeenten met bos- en natuurbeheer te vergroten om zo een belangrijke rol te kunnen spelen in het overleg met het rijk.				
Beleidsvoornemens	Natuurnetwerk Gemeenten wil de gemeenten die in het bezit zijn van bos en natuur verbinden en laten samenwerken op het gebied van het bedrijfsmatig en professioneel beheer. Dat zal het Natuurnetwerk Gemeenten doen door jaarlijkse activiteiten specifiek voor gemeentelijke beheerders te organiseren. Activiteiten richten zich op kennisdeling op het gebied van innovaties in het bosbeheer, inzet vrijwilligers in beheer, handhaving, opleidingen, specifiek gemeentelijk beleid inzake boseigendom en -beheer en tal van andere zaken.				
Rapportages	Jaarlijks wordt het Jaarverslag en de Jaarrekening vastgesteld door het bestuur en de leden.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

2.18 Venray Bloeit

Vestigingsplaats	Venray	Vorm	Stichting	DP	DP31
Doel	Het actief uitdragen en promoten van Venray als een bloeiende gemeente om te wonen, te werken, te shoppen en te verblijven				
Participanten	Gemeente Venray, Venray Centraal, Toeristisch Platform Venray, Venrays Ondernemers Platform (VOP), Rabobank Horst-Venray, Woontafel Venray, Suyderland, verenigde ondernemers van de weekmarkt.				
Openbaar belang	Bevorderen van de samenwerking tussen organisaties, bedrijven, instellingen, inwoners en bezoekers om de levendigheid een aantrekkingskracht van Venray te vergroten.				
Bestuurlijk belang	De wethouder Economie vertegenwoordigt de gemeente in de Stuurgroep.				
Financieel belang	De gemeente droeg t/m 2023 jaarlijks hetzelfde bedrag bij als de overige partijen gezamenlijk tot een maximum van € 70.000. Het stichtingsbestuur stelt vooraf een begroting op en legt via een jaarrekening achteraf verantwoording af over de besteding van de beschikbare middelen.				
Risico's	Geen.				
Ontwikkelingen	In 2019 is Venray Bloeit geëvalueerd. In de raadsvergadering van 12 mei 2020 is besloten om in te stemmen met de jaarlijkse bijdrage van maximaal €70.000 t/m 2023. Eind 2021 heeft een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden. In het najaar van 2023 heeft een eindevaluatie plaatsgevonden. Deze evaluatie vormt de basis voor een nieuwe opzet die in 2024 wordt uitgewerkt. 2024 is daarmee een opstart-/overgangsjaar.				
Beleidsvoornemens	De gemeenteraad heeft op 12 mei 2020 besloten de gemeentelijke bijdrage aan Venray Bloeit met 3 jaar te verlengen (t/m 2023). De focus ligt meer dan voorheen op promotie en marketing en minder op concrete projectbijdragen. In 2023 is Venray Bloeit geevalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt in 2024 een nieuwe opzet uitgewerkt. Deze opzet, inclusief een voorstel voor structurele financiering, wordt in 2024 aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.				
Rapportages	Het stichtingsbestuur rapporteert geregeld over de voortgang.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

2.19 Limburg Marketing

2.19 Limburg Marketing					
Vestigingsplaats	Roermond	Vorm	Stichting	DP	DP31
Doel	De aangesloten partners, zowel gemeentes als toeristische ondernemers, nationaal en internationaal op de kaart zetten als culturele, gastvrije, groene, waterrijke regio in Noord- en Midden-Limburg.				
Participanten	De deelnemende gemeentes aan Limburg Marketing zijn Roerdalen, Maasgouw, Leudal, Peel en Maas, Venray, Weert, Nederweert, Roermond en Beesel en de Duitse gemeentes Brügggen, Wegberg en Wassenberg.				
Openbaar belang	Vanaf 2021 verzorgt Limburg Marketing de regionale marketing voor de gemeente Venray. Via gerichte acties en campagnes i.s.m. het Toeristisch Recreatief Platform Venray en Venray Bloeit zorgt Limburg Marketing er voor dat meer mensen kiezen voor Venray als een dagrecreatieve of verblijfsrecreatieve bestemming. Meer gasten levert meer inkomsten en dat is goed voor de economische ontwikkeling van Venray				
Bestuurlijk belang	Op dit moment is er geen Venrayse bestuurder die zitting heeft in het bestuur van de stichting				
Financieel belang	We betalen jaarlijks € 1,28 per inwoner, exclusief indexering.				
Risico's	- Dat Limburg Marketing de gemaakte afspraken niet nakomt; - Versnippering in de promotie voor Noord Limburg;				
Ontwikkelingen	Al jaren is er veel onduidelijkheid over de regionale promotie voor Noord Limburg. Vanaf 1-1-2021 hebben de gemeentes Beesel, Peel en Maas en Venray gekozen voor Limburg Marketing als regionale promotieorganisatie (DMO). Streven blijft om samen met de andere gemeentes in Noord Limburg op termijn te komen tot één DMO voor Noord en Midden Limburg, maar liever nog tot één DMO voor geheel Limburg.				
Beleidsvoornemens	Vooralsnog zijn we vanaf 2021 voor 4 jaar deelnemer geworden van Limburg Marketing				
Rapportages	Formele jaarstukken komen medio mei beschikbaar.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

3.01 Brabander - Aan den Heuvel

Vestigingsplaats	Venray	Vorm	Publiek-Private Samenwerking	DP	DP21
Doel	Het realiseren van een woningbouwprogramma van ca. 600 woningen in het gebied van de Brabander, deelgebied Aan den Heuvel.				
Participanten	De gemeente Venray en de ontwikkelingsmaatschappij "Loobeek".				
Openbaar belang	Bevorderen woonmogelijkheden in de gemeente Venray.				
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de stuurgroep vertegenwoordigd door: <ul style="list-style-type: none"> • Portefeuillehouder Economie (Bestuurlijk verantwoordelijk) • Teammanager Ruimtelijke ontwikkeling (Ambtelijk verantwoordelijk) Portefeuillehouder kan in de stuurgroep samen met de partner besluiten nemen binnen de kaders zoals door de raad gesteld.				
Financieel belang	De gemeente Venray heeft een aandeel van 50% in de exploitatie en het risico van het project. De totale winst bedraagt € 4,3 mln. (inclusief resultaatbestemming fondsafdrachten) te verdelen tussen beide partners.				
Risico's	Er zijn geen risico's meer nu alle kavels (op 1 na) zijn verkocht en alle werkzaamheden zijn uitgevoerd.				
Ontwikkelingen	Tegenvallende verkoop tot en met 2014. Vanaf 2015 is er weer een stijgende lijn zichtbaar. De exploitatie is reeds door de jaren heen verlengd en bijgesteld.				
Beleidsvoornemens	We proberen de renteverliezen te minimaliseren en de exploitatie in de plus te houden. We streven ernaar het project zo snel mogelijk af te ronden met de partijen die er nu bij zijn. Daarnaast willen we ook de kwaliteit van de woonwijk garanderen.				
Rapportages	Voortgangsrapportage per kwartaal. Vaststelling exploitatie: jaarlijks. Nu de grondexploitatie bij de jaarrekening 2023 is afgesloten zal er na deze rapportage geen meer plaatsvinden.				
Financiële ontwikkeling (x €1.000)	2021	2022	2023	2023 (begr.)	
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

Paragraaf G. Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op het grondbeleid van de gemeente Venray. Het geldende grondbeleid van de gemeente Venray is opgenomen in de nota 'Grondbeleid 2023 gemeente Venray'.

Algemeen doel van het grondbeleid:

Voor het op zodanige wijze handhaven van bestaand grondgebruik, dan wel het realiseren van de gewenste veranderingen in dit grondgebruik, dat dit in overeenstemming is met de door de gemeente gewenste bestuurlijke doelen.

Grondbeleid is een middel om als gemeente de ruimtelijke opgaven te realiseren. Het is zeker geen doel op zich en ook geen wondermiddel. Het grondbeleid staat in dienst van de verschillende gemeentelijke beleidsdoelen en moet vooral helpen om deze beleidsdoelen te realiseren. Het grondbeleid geeft gereedschappen om de beleidsdoelen te behalen.

In de nota Grondbeleid 2023 is gekozen voor situationeel grondbeleid: soms kiezen voor faciliterend grondbeleid en soms kiezen voor actief grondbeleid, afhankelijk van het realiseren van de gemeentelijke ambities.

De omvang en complexiteit van de huidige opgaven vragen een actievere gemeentelijke rol, of in ieder geval de mogelijkheid deze rol aan te nemen. Op de meest urgente locaties en daar waar prioritaire opgaven of beleidsdoelstellingen moeten worden gerealiseerd, moet de gemeente de mogelijkheid hebben om actiever te sturen dan voorheen.

Er is dus gekozen voor een situationeel grondbeleid. Dit houdt in dat per ontwikkeling wordt onderzocht welke vorm van grondbeleid het beste past bij de ontwikkeling. In sommige gevallen kunnen de gemeentelijke beleidsdoelstellingen worden behaald door facilitair mee te werken aan een plan van derden. In andere gevallen zijn de gemeentelijke beleidsdoelstellingen zo belangrijk dat de gemeente zelf meer de regie in handen wenst te hebben bij de ontwikkeling. In dat geval kan de gemeente tot een actief grondbeleid komen.

Kiest de gemeente de actieve rol dan betekent dit dat er een gemeentelijke grondexploitatie binnen het grondbedrijf gestart wordt. Het grondbedrijf is geen apart bedrijf, maar is de financiële huishouding van de lopende en toekomstige grondexploitaties.

Grondprijzen

Voor alle woningbouwexploitaties gelden dezelfde grondprijzen. Voor de volgende woningbouwcategorieën gelden separate grondprijzen: sociale en middenhuur, sociale koop laag en hoog en appartementen.

Grondexploitaties

De grondexploitaties zijn bijgesteld. Onderstaand worden de belangrijkste ontwikkelingen van de lopende gemeentelijke grondexploitaties in het kort weergegeven. Ook de deelneming in BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo wordt toegelicht in deze paragraaf.

Verwachte winstnemingen / verliezen grondexploitaties

bedragen x € 1.000	exploitatie afsluiten	verwacht resultaat op eindwaarde		verschil
		jaarrekening 2023	jaarrekening 2022	
Woningbouw				
Aan den Heuvel (1)	2023	2.144	2.124	21
Veulen Brugpas	2023	246	236	10
Smakt	2024	231	239	-8
Castenray	2024	235	198	37
Totaal woningbouw		2.857	2.797	60
Resultaatbestemming fondsafdrachten				
Aan den Heuvel (1)		-52	-52	0
Veulen Brugpas		-29	-29	0
Smakt		-11	-28	18
Castenray		-60	-120	60

Totaal fondsafdrachten		-152	-230	78
Totaal ná resultaatbestemming		2.704	2.567	137

(1) In het kader van de overeengekomen PPS-overeenkomst bedraagt het aandeel van de gemeente Venray 50% van het totale exploitatieresultaat.

In het bovenstaande overzicht is het aandeel van de gemeente Venray van 50% gepresenteerd.

Dit geldt ook voor de resultaatbestemming aan de fondsen Ruimtelijke Ontwikkeling en Bovenwijkse Voorzieningen vanuit dit project.

Bij de jaarrekening 2022 zijn er 2 grondexploitaties gesloten, deze komen niet meer in dit overzicht voor.

Doordat er 2 grondexploitaties uit de tabel zijn gehaald komen de totalen in de kolom jaarrekening 2022 niet overeen met die van vorig jaar.

Woningbouw

Aan den Heuvel

De grondexploitatie van Aan den Heuvel bestaat uit de delen A en B. Deel A is bij de jaarrekening van 2021 reeds afgesloten, deel B is per 31-12-2023 afgesloten.

Ter plaatse van de voormalige bouwweg is nog 1 bouwkaavel te koop en hierover worden met belangstellenden gesprekken gevoerd. Voor afronding van het woonrijpmaken zijn nog een aantal werkzaamheden nodig, maar het grote geheel is opgeleverd. Voor de kosten die nog volgen zijn bedragen gereserveerd.

Er zijn in 2023 een aantal voordelen behaald op de uitgaven voor het woonrijpmaken en de aanleg van groen. Daar in tegen is de opbrengst van de laatste kavel nog niet gerealiseerd. Per saldo is de winstneming van deel B met € 41.000 gestegen naar € 45.000. Samen met deel A komt de totale winstneming van Aan den Heuvel dan op € 4.286.000, hiervan bedraagt het aandeel van de gemeente Venray 50%.

Zodra de laatste kavel is verkocht, we verwachten in 2024, én de laatste werkzaamheden zijn uitgevoerd zal een laatste definitieve afrekening met onze partner plaatsvinden.

Veulen, Brugpas

De exploitatie Veulen Brugpas is per 31 december 2023 met een positief resultaat afgesloten. In 2023 is de laatste kavel verkocht. Er moet nog woonrijp gemaakt worden; daartoe is een voorziening van € 112.000 aangemaakt. Na afdrachten aan de fondsen bovenwijkse voorzieningen en bijdrage ruimtelijke ontwikkeling resteert een netto winst van € 217.000, waarvan in 2023 nog € 170.000 ten gunste van de risicoreserve van het grondbedrijf is gekomen. De overige winstneming was al voor 2023 gerealiseerd.

Smakt

In 2023 is er één zelfbouwkaavel verkocht in Smakt. De andere zelfbouwkaavel is gereserveerd. Daarnaast is er een perceel verkocht aan een ontwikkelaar voor een driekapper en een tweekapper. De akten hiervan zullen naar verwachting in 2024 passeren, daarna zal de bouw van start gaan. De bestemmingsplanprocedure is doorlopen en de grond is bouwrijp gemaakt.

Castenray

In 2023 heeft geen grondverkoop plaatsgevonden. Wel hebben er volop bouwactiviteiten plaatsgevonden op de eerder verkochte kavels. Ook is op een perceel van een derde, die tegen het plan is gelegen, gestart met bouwen. Er zijn nog 2 kavels beschikbaar in het plan, beiden zijn gereserveerd. Het woonrijp maken zal na de zomer van 2024 worden opgestart qua voorbereiding. In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het niet meer mogelijk om als resultaatbestemming aan het fonds bovenwijkse voorzieningen af te dragen. Dit betekent dat de netto winstneming van Castenray is toegenomen met € 60.000. Daarnaast zijn er nog voordelen behaald op onder andere de kosten voor voorbereiding & toezicht. In zijn totaliteit is de netto winstneming met € 98.000 toegenomen.

Toekomstige grondexploitaties

Alvorens er nieuwe grondexploitaties worden opgestart moeten er voorbereidende werkzaamheden worden verricht. Indien blijkt dat deze werkzaamheden niet leiden tot een vastgestelde grondexploitatie, dan komen de voorbereidingskosten ten laste van de risicoreserve grondbedrijf.

Indien er wel een grondexploitatie wordt vastgesteld worden de tot dan toe gemaakte kosten naar deze grondexploitatie overgeheveld. Onder de toekomstige grondexploitaties vallen:

Wanssum

Voor de uitbreiding van bedrijventerrein Wanssum-Oost is een opdracht uitgezet om het bestemmingsplan nog onder het oude regime aan te passen. Het is het bureau niet gelukt om de stukken op tijd op te leveren, waardoor nu wordt onderzocht hoe onder de nieuwe omgevingswet het nieuwe bedrijventerrein kan worden ontwikkeld.

Vredepeel

In 2009 heeft de gemeente gronden verworven in Vredepeel ten behoeve van woningbouwuitbreiding. In 2023 hebben we verkend wat de meest wenselijke invulling is vanuit de milieueisen voor geur en geluid. We onderzoeken nu een variant die de plannen voor woningbouw optimaliseert, waarna de voorbereiding voor een omgevingsplan opgestart kan worden.

Grondvoorraad

Verloop uitgeefbare grond 2023 in m²

	voorraad per 31-12-2022	aankopen	verkopen	interne overbrenging	wijziging**	voorraad per 31-12-2023
Aan den Heuvel	2.401		1.294	-1.110	3	0
Veulen Brugpas	328		328			0
Smakt	2.199		569		11	1.641
Castenray	850		27		-5	818
restkavels afgesl. expl.*	14.457			1.110		15.567
verwerving toek. plannen	30.903				-775	30.128
Totaal	51.138	0	2.218	0	-766	48.154

*de voorraad 31-12-2023 betreft restkavels bedrijventerrein van De Hulst II en De Blakt en restkavels woningbouw Ysselsteyn fase 2 en Aan den Heuvel

** in deze kolom staat de wijziging in de grondvoorraad ten gunste of ten laste van het openbaar gebied.

Regionale projecten

Algemeen

BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo

In december 2016 hebben de raden van de vijf deelnemende gemeenten ingestemd met de vervlechting van de (grond) exploitaties van DCGV, TPN, VGP, Villa Flora en de Innovatoren. Als gevolg van deze vervlechting is de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo ontstaan. Aandeelhouders zijn de gemeenten Horst aan de Maas, Venlo, Venray en de Provincie Limburg. Hiernaast is de BV/CV Campus Vastgoed Greenport Venlo opgericht. Aandeelhouders zijn de gemeente Venlo en de Provincie Limburg. Venray is na de hierboven beschreven "vervlechtingsoperatie" sinds de oprichting per 1 januari 2017 aandeelhouder in de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo voor 5,4%. In de tweede helft van het jaar wordt telkens de grondexploitatie geactualiseerd. In de tweede helft van 2023 heeft opnieuw de jaarlijkse actualisatie plaatsgevonden ten behoeve van de begroting 2024. Deze is vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVvA) van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo van 20 februari 2024. De grondexploitatie (grex) is geactualiseerd met de realisaties van 2023 en aangepast aan de huidige inzichten en keuzes m.b.t. de toekomst. De eindwaarde van de grex is gedaald naar € 82,7 mln., dat is € 11,3 mln. lager ten opzichte van vorig jaar. Dit verschil komt voort uit € 21,3 mln. aan ingerekende kostenstijgingen waar € 10,0 mln. aan ingerekende opbrengststijgingen tegenover staan. Beide een gevolg van de langere looptijd (2037).

Risicoprofiel

Voor het bepalen van het risicoprofiel is gebruik gemaakt van een zogenaamde Monte-Carlo simulatie. Het resultaat van een Monte-Carlo simulatie als risico-inventarisatie is een verdeling waarmee de waarschijnlijkheid van het resultaat wordt bepaald en dus de haalbaarheid van het project. Daarnaast geeft een Monte-Carlo analyse ook inzicht in welke activiteiten het meest bijdragen aan de totale onzekerheid (risicobandbreedte). Als basis voor de simulatie geldt de exploitatie voor het Werklandschap met een overschot op eindwaarde van € 82,7 mln. per 31 december 2037.

Voor de Monte Carlo risicosimulatie geldt dat 80% van de resultaten (bij 10.000 trekkingen) tussen € 71,5 mln. positief en € 98,4 mln. positief liggen (bandbreedte van in totaal € 26,9 mln. op eindwaarde). Anders geformuleerd: op basis van de uitgevoerde simulatie geldt dat de kans minder dan 10% is dat het resultaat slechter zal zijn dan € 71,5 mln. positief op eindwaarde per 31 december 2037. En aldus is de kans 90% dat het exploitatieresultaat beter zal zijn dan € 71,5 mln. positief op eindwaarde per 31 december 2037.

De opbrengstenstijging en de uitgifteprijs van de gronden in klaver 7 zijn de belangrijkste onzekerheden in de grex. De opbrengstenstijging is op basis van de genoemde input vooral een risico, de uitgifteprijs vooral een kans.

Periodiek zal door het ontwikkelbedrijf monitoring en een update van de analyse plaatsvinden. Om eventuele risico's voor Venray (5,4% van het uiteindelijke resultaat) in de toekomst te kunnen opvangen is ervoor gekozen om binnen het grondbedrijf van Venray een reserve te vormen die gevoed wordt uit het jaarlijks te verkrijgen dividend, tot een maximum van het berekende risico. Deze reserve kan voor Venray als buffer dienen voor het opvangen van mogelijke toekomstige risico's.

Er loopt nog een aantal beroepsprocedures n.a.v. het weigeringsbesluit bestemmings- en exploitatieplan De Spurkt van 30 maart 2021. Uitkomst hiervan is onzeker. Een en ander heeft mogelijk ook financiële consequenties (verrekening gemaakte kosten van onderzoeken, gedane verwervingen, etc.).

Financieel

verwachte eindwaarde grex Greenport Venlo	begroting 2023	begroting 2024	verschil 2023/2022
resultaat op eindwaarde	94,0 mln.	82,7 mln.	-11,3 mln.

Overige gronden

bedragen x € 1.000	mutatie boekwaarde	mutatie risicoreserve	totaal
Restkavels afgesloten grondexploitatie	0	45	45
Projecten in voorbereiding	0	-47	-47
Verwerving toekomstige plannen	0	-17	-17
Algemene kosten Grondbedrijf	0	-265	-265
Overig	0	0	0
Totaal	0	-284	-284

bedrag > 0; verlaging van de boekwaarde / storting in de risicoreserve

bedrag < 0; verhoging van de boekwaarde / onttrekking uit de risicoreserve

Restkavels

Woningbouw

Dit betreft één restkavel van 912 m² uit de in 2022 afgesloten grondexploitatie Ysselsteyn fase II die nog overgedragen moet worden en één restkavel van 1.110 m² uit de in 2023 afgesloten grondexploitatie Aan den Heuvel.

Uit de voorziening woonrijp maken is € 86.000 vrijgevallen door lagere werkelijke kosten bij de afronding van Heide en Laagheide. Dit bedrag komt ten gunste van de risicoreserve.

Bedrijventerrein

Dit betreft één restkavel van 9.985 m² op bedrijventerrein de Hulst II en één restkavel van 3.560 m² op bedrijventerrein de Blakt.

De storting in de risicoreserve is verlaagd door de gemaakte kosten zoals rentekosten, onroerendezaakbelasting en salarislasten.

Projecten in voorbereiding

De kosten die ten laste van de risicoreserve komen betreffen salarislasten en advies- en onderzoekskosten voor de ontwikkeling van woningbouw in Vredepeel en de uitbreiding van een bedrijventerrein in Wanssum.

Verwerving toekomstige plannen

Dit betreft gronden gelegen in Wanssum ten behoeve van de uitbreiding van het bedrijventerrein; er heeft geen wijziging in 2023 plaatsgevonden. De geraamde aankopen zijn opgeschoven naar 2024.

De mutatie op de risicoreserve heeft betrekking op gemaakte kosten zoals rentekosten en salarislasten.

Algemene kosten grondbedrijf

Kosten die niet aan een specifieke grondexploitatie zijn toe te rekenen worden rechtstreeks ten laste van de risicoreserve gebracht. Dit betreft salarislasten voor onder andere werkzaamheden ten behoeve van het grondbeleid, het opstellen van de jaarlijkse grondprijzen en de P&C-cyclus en de kosten voor servicecontracten.

Risicoreserve Grondbedrijf

bedragen x € 1.000	Ultimo 2023	Ultimo 2022
stand risicoreserve Grondbedrijf	7.835	7.829
benodigde reserve -/-	311	562
Overschot / tekort	7.524	7.267

Voor een nadere toelichting op de risicoreserve Grondbedrijf verwijzen wij u naar de toelichting op de risicoreserve Grondbedrijf in bijlage 5 Toelichting reserves en voorzieningen en de paragraaf B weerstandsvermogen.

Paragraaf H. Investerings

Investerings

In deze paragraaf geven wij een totaaloverzicht van de investeringen die voor 2023 waren gepland. Investerings waarbij zich politiek relevante ontwikkelings hebben voorgedaan, worden afzonderlijk toegelicht. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de majeure projecten. Een uitgebreid financieel overzicht van alle investeringen (zowel de openstaande als de investeringen die in 2023 zijn afgesloten) is opgenomen in bijlage 4 van dit boekwerk.

Gedurende 2023 zijn kredieten toegevoegd, bijgesteld of afgerond. Tevens is de fasering van de geplande uitgaven aangepast aan de actuele ontwikkelings. De verwachting was dat in 2023 € 86,5 mln. uitgegeven zou worden. Uit het onderstaande overzicht blijkt dat € 40 mln. is uitgegeven. In tegenstelling tot vorig jaar is in het overzicht ook de inkomstenplanning meegenomen. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bevat onderstaand overzicht het saldo van de uitgaven- en inkomstenplanning.

Restantinvesteringen

Verloop overzicht investeringen	Bijgestelde planning 2023 2e berap	Realisatie tm 31-12-2023	Restant planning 2023
Afval	598.339	196.747	401.592
GRP	7.290.245	2.948.545	4.341.699
Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum	5.591.991	5.591.991	-
Informatiebeleidsplan/ICT	44.582	44.582	-
Inrichting Looboekdal	-	624.763	-624.763
Maasgaard	-	127.752	-127.752
Onderwijs	13.846.513	5.132.833	8.713.679
Openbare Verlichting	765.000	637.914	127.086
Overige restant kredieten	4.332.593	1.716.737	2.615.856
Pand Henseniusplein/Gouden Leeuw	4.311.956	3.728.101	583.855
Schoon door de poort	4.228.069	2.456.816	1.771.253
Speeltoestellen	888.121	591.121	297.000
Wegen/verkeer	44.047.733	15.824.203	28.223.530
Wmo	604.882	505.487	99.395
Wüsterveld	-	-	-
Totaal rapport	86.550.024	40.127.594	46.422.429

Geplande uitgaven minus inkomsten versus de gerealiseerde uitgaven minus inkomsten in 2023

Toelichting investeringen

Afval

De investering die i.v.m. het nieuwe afvalbeleid is gedaan voor extra aanschaf en omruiling van minicontainers voor restafval en GFT+E in 2022 wordt afgesloten. Het restant van de investeringen blijft staan. Deze zijn geormerkt voor de vervanging van ondergrondse afvalcontainers, de aanschaf van nieuwe GFT+E zuilen en de aanschaf van paslezers.

GRP

Een kleine selectie van de investeringen in 2023:

De parkeerplaats De Wetteling is vernieuwd en voorzien van een infiltratievoorziening. Verder zijn er infiltratieroleringen aangebracht in o.a. de tweede fase van de Stationsweg en delen van Blitterswijck. Daarnaast is de Geijsterseweg in Oostrum gestart. Ook hier is/wordt een infiltratierool aangebracht. Ook is er in 2023 weer een 100-tal drukrioolgemaaltjes gerenoveerd.

Henseniusplein/Gouden Leeuw

Het project Herontwikkeling voormalig AH-pand en herinrichting Gouden Leeuwpad is onderdeel van de Centrumvisie. Een andere onderdeel van de centrumvisie is de vergroening van het Gouden Leeuwplein; dat deelproject is voorjaar 2021 afgerond.

In 2021 is in samenwerking met BiblioNu gewerkt aan een projectplan. De raad heeft dit plan op 14 december 2021 besproken en de uitgangspunten van het project herbevestigd, waarbij tevens is besloten dat de Speel-O-theek buiten het project valt; die is in 2022 verhuisd naar de Dr. Poelsstraat (EVA). Voor te verwachten meerkosten voor de realisatie van een bibliotheek van 1.300

m2 en een overdekte fietsenstalling heeft de raad stelposten beschikbaar gesteld. Die zijn definitief vastgesteld in de Programmabegroting 2023. De raad heeft op basis van de inschrijvingen in maart 2023 het definitieve bouwbudget door middel van een ophoging vastgesteld. In mei 2023 is de verbouwing gestart. Eerst helft 2024 wordt het gehele project - incl. herinrichting openbare ruimte - opgeleverd.

Informatiebeleidsplan/ICT

In 2022 hebben externe ontwikkelingen (inflatie, beschikbaarheid van grondstoffen en capaciteit op de verschillende onderdelen) er toe geleid dat beoogde kredieten/projecten anders zijn geprioriteerd en daarom nog steeds lopen.

Vervanging telecommunicatieplatform

De huidige telefoniecentrale is geüpgrade zodat we hier nog een aantal jaar gebruik van kunnen maken zodat er extra tijd is om de doorontwikkeling telefonie in de breedste zin (bijvoorbeeld verschillende dienstverleningskanalen) van het woord, uit te werken en goed voor te bereiden.

Vervanging en aanvulling zakenmagazijn ZGW

Investeringsbudget moet open blijven staan omdat het project nog in uitvoering is. De historie uit verseen wordt gearhiveerd en uitgefaseerd.

Inrichting Loobeekdal

De herinrichting van het beekdal in de deelgebieden Venrays Broek en Smakterbroek is vrijwel afgerond. Het Waterschap Limburg is als trekker bezig met het afronden van het project (verantwoording van de uitvoering op basis van de Samenwerkingsovereenkomst, overdracht gronden en de financiële afwikkeling). De afwikkeling van het totale project is eind 2022 gestart en zal in 2024 worden afgerond. Parallel loopt er een traject rondom illegale grondwerkzaamheden.

Maasgaard

De meeste projecten uit het uitvoeringsprogramma Maasgaard zijn afgerond. Recent zijn de projecten kano-opstapplaats Wanssum en Oostrumsche heide afgerond. Het project Verbindingszone Postbaan wordt als gevolg van de natte periode begin 2024 afgerond. Het fietspad naast het Peel-raamstelling wordt vanwege te hoge inrichtings- en beheerkosten niet gerealiseerd, een alternatieve recreatieve ontsluiting wordt onderzocht.

Onderwijshuisvesting

Medio 2023 is de nieuwbouw voor basisschool De Lier in het nieuwe MFA gereed gekomen en in gebruik genomen. Daarnaast zijn in 2023 aanvullende kredietbesluiten genomen in het kader van de uitvoering van de recentralisatie van het Raayland College. De sloop van gebouw C is afgerond en de renovatie van bouwdeel C5 plus aanliggende vleugel is gestart. Het terrein voor de nieuwbouw van Focus-Spectrum ligt bouwrijp klaar en momenteel wordt de aanbesteding doorlopen om een aannemer te selecteren voor de bouw.

Verlichting

In het afgelopen jaar zijn er weer diverse projecten uitgevoerd om de openbare verlichting in Venray zo duurzaam mogelijk te maken. Op dit moment is ruim 70% van alle verlichting voorzien van LED en het grootste deel is ook voorzien van een dimmer zodat we iets meer dan 30% per armatuur besparen op het energieverbruik. Ook passen we steeds vaker dynamische verlichting toe, zodat op plaatsen waar 's nachts niemand is ook geen licht hoeft te branden.

Op dit moment zijn een aantal dorpen en wijken al volledig voorzien van LED, zoals Vredepeel, Smakt, Veulen, de Brabander, Vlakwater, Molenklef en Antoniusveld, in de wijken Veltum en Landweert is op dit moment ongeveer de helft vervangen.

Bij het vervangen van de verlichting is ook gekeken naar duurzamere methodes, zo zijn bij een zeer groot aantal armaturen alleen de conventionele lampen vervangen voor nieuwe LED platen met een dimmers en zogenaamde LED vervangers.

Wat betreft het energieverbruik zitten we voor het eerst sinds jaren net onder 1 miljoen kWh. Door leveringsproblemen en een krapte op de markt op het gebied van elektronische materialen en staal zijn niet alle projecten op tijd uitgevoerd. Ook aannemers hebben problemen met het vinden van gekwalificeerd personeel.

Binnenverlichting gemeentehuis

In 2024 wordt een plan opgesteld voor de vervanging van de binnenverlichting in het gemeentehuis opnieuw.

Opwaarderen Goudenleeuwplein ip2020

Opwaardering Goudenleeuwplein is opgeleverd in 2021. Opwaardering Goudenleeuwpad volgt na de realisering bibliotheek in voormalig AH pand begin 2024.

Schoon door de Poort

Via het raadsbesluit voor het projectplan MFC De Linde (Oirlo) is aanvullende krediet beschikbaar voor realisatie van dit plan. Ook zijn via raadsbesluiten voor het projectplan MFC De Schól (Heide) en ondernemingsplan MFC Wanssum aanvullende krediet gereserveerd. Er is een motie (volgnummer 0738) aangenomen om de resultaten van het aflopende programma Schoon door de Poort te evalueren en op basis hiervan een voorstel te doen over een eventueel vervolgprogramma op Schoon door de Poort.

Speeltoestellen

Voor het beschikbare investeringsbudget van 2023 zijn alle opdrachten weggezet, maar de uitvoering van een deel vindt het eerste en tweede kwartaal van 2024 plaats.

Stimuleringsfonds

Op 1 november 2022 heeft de Raad een financiële bijdrage beschikbaar gesteld ten behoeve van de herbestemming van de scholen in Veulen, Vredepeel en Geijsteren. De woningen in de scholen zijn in 2022/2023 gerealiseerd en de financiële bijdragen zijn aan de stichtingen uitbetaald.

Wegen/verkeer

Er zijn de afgelopen jaar verschillende projecten uitgevoerd, projecten als Stationsweg en klimaatadaptatie Blitterswijck. In het nieuwe wegenbeleidsplan zijn de budgetten bijgesteld voor het noodzakelijk onderhoud aan onze wegen.

WMO

Vanwege de vergrijzing en een uitbreiding van het aantal verpleeghuizen op basis van een Volledig Pakket Thuis financiering waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor de hulpmiddelen is een hogere uitgave begroot. De stijging die werd verwacht voor het aantal hulpmiddelen is minder hoog dan vooraf aangenomen en vergelijkbaar met 2022. Reden hiervoor is dat we meer proberen in te zetten op het verstrekken van collectieve hulpmiddelen.

Wüsterveld

In 2023 zijn op Wüsterveld geen initiatieven meer gerealiseerd.

De termijn van de provinciale subsidie liep tot eind 2022. Stukken met betrekking tot verantwoording zijn in 2023 opgesteld en liggen momenteel ter goedkeuring bij de provincie. Na instemming kan het project financieel worden afgesloten.

Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum (Eindafrekening)

In 2023 is nog een aantal percelen in en rondom te haven gekocht en verkocht om zo aan te sluiten bij de feitelijke en gewenste situatie. De verwachting is dat dit in 2024 ook nog zal plaatsvinden. De investeringsnummers zijn afgesloten.

Paragraaf I. Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

De openbaarheidsparagraaf is een nieuwe verplichte paragraaf die voortkomt uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo). De wet is bedoeld om bestuursorganen transparanter te maken en zo het belang van openbaarheid van publieke informatie beter te dienen. Om tot deze transparantie te komen moet informatie beter vindbaar en uitwisselbaar worden.

De Wet open overheid (Woo) is een onderdeel van onze digitale transformatie.

Een aspect van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van 11 informatiecategorieën. Deze openbaarmaking gaat gefaseerd ingevoerd worden in de komende jaren onder verantwoording van de regiegroep Woo.

De implementatie van de Woo is in gezamenlijkheid met Horst aan de Maas opgepakt. Er is een regieteam samengesteld voor de implementatie. Tevens is een onderzoek uitgevoerd naar de implicaties voor processen, systeeminrichting en werkwijze. Hierbij wordt de actieve openbaarmaking ook in samenhang gezien met andere wijzigingen zoals Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de nieuwe Archiefwet. Tevens zijn er uitgangspunten geformuleerd voor de wijze waarop transparantie wordt ingevuld in beide gemeenten. De Woo is van toepassing op alle dienstverlening van de gemeente en dit toetsen we.

Aanvankelijk werd er in 2022 uitgegaan van een Platform Open Overheidsinformatie genaamd PLOOI, waarbij de informatie van deze categorieën landelijk zou worden gepubliceerd. Echter, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft eind 2022 besloten deze ontwikkeling te stoppen. In de loop van 2023 is gekozen voor een andere oplossing: de 'Woo-index', een verwijzindex.

Vanwege de wijziging van PLOOI door de Woo-index zijn geplande maatregelen van 2023 verschoven naar 2024.

Voordat de gemeente zich aansluit op de Woo-index, is het belangrijk om in 2024 de openbaarmaking van de volgende informatie te organiseren:

- Alle informatie die is verstrekt naar aanleiding van een Woo-verzoek;
- Convenanten die de gemeente heeft afgesloten;
- Raadsstukken (indien nog niet openbaar), en;
- Alle relevante informatie over de organisatie, afdelingen en rollen/functies.

De Wet open overheid heeft als doel het handelen van de overheid transparanter te maken, waarbij de openbaarmaking van overheidsinformatie cruciaal is. De invulling van de rol van de Woo-contactfunctionaris is verplicht in dit proces en zal worden geborgd binnen het Klant Contact Centrum (KCC).

Voor de implementatie van de Woo zijn er financiële middelen uit het gemeentefonds beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn gebruikt voor een combinatie van beleidsmatige, technologische en organisatorische veranderingen, evenals het betrekken en trainen van onze medewerkers. Voor specifieke opdrachten van de Woo en de Wmebv wordt verwezen naar deelprogramma 4.2.

Jaarrekening

Balans per 31-12-2023

Bedragen x € 1.000,-	Ultimo 2022	Ultimo 2023
ACTIVA		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	0	0
Kosten onderzoek - ontwikkeling	509	196
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	4.162	4.612
	4.671	4.808
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut:		
Gronden uitgegeven in erfpacht	164	164
Overige investeringen met een economisch nut	59.991	63.138
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:		
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	34.702	36.120
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut		
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	48.242	54.293
	143.099	153.715
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan:		
Deelnemingen	1.548	1.548
Leningen aan:		
Woningbouwcorporaties	5.565	5.048
Deelnemingen	1.239	1.239
Overige verbonden partijen	6.945	6.945
Overige langlopende leningen u/g		
Overige langlopende leningen	1.585	1.611
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	525	525
	17.407	16.916
Totaal vaste activa	165.177	175.439
Vlottende activa		
Vorraden		
Onderhanden werk: gronden in exploitatie	-1.515	-338
Gereed product en handelsgoederen	11	8
	-1.504	-330
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	8.184	9.486
Rekening-courantverhouding met het Rijk	5.734	2.277
Verstekte kasgeldleningen	0	0
Overige vorderingen	5.079	2.926
	18.997	14.689
Liquide middelen		
Bank- en girosaldi	93	31
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen EU	0	0
Nog te ontvangen bedragen Rijk	563	366
Nog te ontvangen bedragen overige overheid	156	117
Nog te ontvangen bedragen overig	4.839	8.277
Vooruitbetaalde bedragen	1.586	1.723
	7.144	10.483
Totaal vlottende activa	24.730	24.873
Totaal generaal	189.907	200.312

Bedragen x € 1.000,- PASSIVA	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	18.866	30.855
Algemene risicoreserve grondbedrijf	7.829	7.835
Bestemmingsreserves:		
Egalisatiereserves	250	175
Overige bestemmingsreserves	8.511	7.193
Bestemmingsreserves dekking kapitaallasten	14.893	13.969
Reserves grondbedrijf	4.183	5.780
Resultaat nog te bestemmen	17.085	17.907
	71.617	83.714
Voorzieningen		
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwending	8.077	8.992
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.178	2.700
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	5.401	5.429
Voorzieningen grondbedrijf	970	348
	17.626	17.468
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	66.103	60.874
Waarborgsommen	10	10
	66.113	60.884
Totaal vaste passiva	155.356	162.066
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden inclusief crediteuren	11.416	7.996
Nog te betalen premies/belastingen	2.795	2.408
Kasgeldleningen	0	10.000
	14.211	20.404
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen EU	0	0
Nog te betalen bedragen	7.095	6.384
Vooruitontvangen bijdragen Rijk	5.636	8.716
Vooruitontvangen bijdragen overige Nederlandse overheden	5.784	1.628
Overige vooruitontvangen bijdragen	1.824	1.114
	20.339	17.842
Totaal vlottende passiva	34.550	38.246
Totaal generaal	189.907	200.312
Gewaarborgde geldleningen en garanties	180.529	188.536

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet daarvoor geeft.

Algemene grondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten.

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Ten aanzien van personeelslasten geldt een formeel verbod voor het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Dividendopbrengsten worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

De gemeentefondsuitkering wordt met betrekking tot het accres opgenomen conform de bij de septembercircularis laatst gepubliceerde accresmededeling. Dit is toegepast op grond van de stellige uitspraak van de commissie BBV. Ten aanzien van de verwerking van de corona compensatiepakketten is uitgegaan van de tot en met de decembercircularis toegekende en beschikte bedragen. Ten aanzien van de overige onderdelen van het gemeentefonds is aansluiting gezocht bij de laatst gepubliceerde decembercircularis en de ontvangen uitkeringsspecificaties van het rijk.

Activa

Algemeen

De waardering van de activa vindt in beginsel plaats op basis van de vervaardigingsprijs (grondexploitaties) of op basis van de verkrijgingsprijs (overige activa). Met vervaardigingsprijs en verkrijgingsprijs worden ook de bijkomende kosten bedoeld. Voor verwachte verliezen bij grondexploitaties en /of het risico van oninbare vorderingen worden voorzieningen getroffen.

De passiva worden in beginsel gewaardeerd op de nominale waarde.

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.

In de regelgeving van het BBV tot en met het begrotingsjaar 2016 had het de voorkeur om investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut niet te activeren. In de gewijzigde regelgeving vanaf het begrotingsjaar 2017 worden investeringen met een maatschappelijk nut, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven.

Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs. Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen registratiewaarde opgenomen. Aankoopsommen worden in het jaar van ontstaan verantwoord.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt over het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het eerstvolgende begrotingsjaar, na het moment van ingebruikneming, lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur.

Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

In de verordening ex artikel 212 Gemeentewet zijn de navolgende afschrijvingstermijnen opgenomen:

	Afschrijvings- Termijn
Immateriële vaste activa	
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling (max. termijn BBV)	5
- Agio en disagio	Looptijd
Materiële vaste activa	
a Gronden en terreinen	0
b-c Woonruimten en bedrijfsgebouwen	
* Nieuwbouw gebouwen (permanent)	40
* Renovatie, restauratie en verbouw	25
* Tijdelijke gebouwen (bijv. noodlokalen)	10
* Voorzieningen aan gebouwen	10
d Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
* Riolering aanleg en vervanging vrijverval riolen en hemelwaterafvoer	80

* Riolering aanleg en vervanging persleidingen	60
* Riolering aanleg en vervanging gemalen civiel	60
* Wegen, straten, pleinen, rotondes, trottoirs (binnen bebouwde kom)	25
* Wegen, straten, pleinen, rotondes, trottoirs (buiten bebouwde kom)	40
* Openbare verlichting aanleg en vervanging	20
* Brug	60
* Parkeervoorzieningen:	
- Parkeergarage	40
- Parkeerplaatsen	20
* Haven aanleg en reconstructie	50
* Damwand	50
* Plantsoenen / parken	25
* Sportterreinen	20
* Kunstgrasvelden (toplaag)	Max 15
* Kunstgrasvelden (onderlaag)	Max 30
* Speelvoorzieningen:	
- Speelterreinen	15
- Speeltoestellen etc.	10
* Ondergrondse afvalcontainer:	
- Ondergrondse afvalcontainer glas en kunststof	8
- Ondergrondse afval container overig	15
e Vervoermiddelen	
* Overige vervoermiddelen	5
* Bruikleenvoorzieningen WMO	7
* Voertuig	10
* Zoutstrooiers	10
f Machines, apparaten en installaties	
* Verkeersregelinstallaties, borden en bewegwijzering	15
* Mechanische riolering en gemalen elektronisch/mechanisch	15
	5
* Parkeermeters en parkeerautomaten	
* Zonnepanelen	20
g Overige materiële vaste activa	
* Informatie Communicatie Technologie (hardware/software)	4

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering of het inzamelen van huishoudelijke afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Dit betreft infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen en viaducten.

Investerings met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de 'nieuwe' systematiek is verantwoord en welk deel volgens een 'oude' systematiek.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen tegen de nominale waarde. Indien noodzakelijk is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorraden

Grond en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen het saldo van de gerealiseerde kosten en opbrengsten. De kosten bestaan uit de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten. Een eventuele voorziening voor verwachte verliezen wordt hierop in mindering gebracht.

Voor winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden geschat.

Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden geschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde, indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen de nominale waarde opgenomen.

Waardering (Dubieuze) debiteuren.

Het opstaande saldo van de uitstaande vorderingen is getoetst aan de criteria van ouderdom en inbaarheid. Op grond van deze regels is de hoogte van de voorziening dubieuze debiteuren bepaald. Aangezien er in verband met corona in 2020 geen invorderingsmogelijkheden m.b.t. de gemeentelijke belastingen 2019 zijn geweest heeft de gemeente Venray het percentage wat ten laste van de voorziening dubieuze debiteuren wordt gebracht verhoogd van 15 naar 25%.

Passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen staan de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van het overzicht van baten en lasten.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn de voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's opgenomen. Dit voor zover de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van de (gewezen) wethouders is op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen grotendeels op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen.

Voorzieningen voor vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing kan worden geheven is opgenomen onder onderdeel 'Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwending'.

Voorzieningen die de waarde van een actief corrigeren worden aan de activazijde gepresenteerd en daar in mindering gebracht op het actief.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn is, buiten de balanstelling, het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023.

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen	Boekwaarde 31-12-2023
					van derden	
Kosten onderzoek - ontwikkeling	509	24	0	102	235	196
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	4.162	706	0	98	158	4.612
Totaal	4.671	730	0	200	393	4.808

Materiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa gedurende het jaar 2023.

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen	Boekwaarde 31-12-2023
					van derden	
Gronden uitgegeven in erfpacht	164	0	0	0	0	164
Gronden uitgegeven in erfpacht	164	0	0	0	0	164
Gronden en terreinen	7.606	0	0	0	0	7.606
Bedrijfsgebouwen	36.462	6.583	137	1.713	708	40.487
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.701	0	0	276	0	6.425
Vervoermiddelen	17	0	0	3	0	14
Machines, apparaten en installaties	507	33	0	108	0	433
Overige materiële vaste activa	8.698	600	0	1.124	0	8.173
Overige investeringen met een economisch nut	59.991	7.216	137	3.224	708	63.138
Gronden en terreinen, heffing	280	0	0	0	0	280
Bedrijfsgebouwen, heffing	168	0	0	39	0	129
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken, heffing	32.540	2.534	0	762	575	33.738
Machines, apparaten en installaties, heffing	1.245	357	0	119	0	1.483
Overige materiële vaste activa, heffing	469	63	0	42	0	490
Overige investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding v.d. kosten een heffing kan worden geheven	34.702	2.954	0	962	575	36.120
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (voor 2017)	28.985	2.423	0	1.366	3.479	26.563

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (v.a. 2017)	19.231	11.137	115	575	1.965	27.712
Machines, appar.en installaties (voor 2017)	27	0	0	9	0	18
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	48.242	13.560	115	1.950	5.443	54.293
Totaal	143.099	23.729	252	6.136	6.726	153.715

Voor investeringen wordt verwezen naar paragraaf H. investeringen en majeure projecten waar in hoofdlijnen een toelichting is gegeven op de openstaande investeringen. Een uitgebreid financieel overzicht van alle investeringen (zowel de openstaande als de investeringen die in 2023 zijn afgesloten) is opgenomen in bijlage 4 van dit boekwerk.

Financiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023.

Bedragen x € 1.000,-	Aflossingen				Boekwaarde 31-12-2023
	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinves- teringen	afschrij- vingen	
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.548	0	0	0	1.548
Leningen aan woningbouwcorporaties	5.565	0	0	517	5.048
Leningen aan deelnemingen	1.239	0	0	0	1.239
Overige verbonden partijen	6.945	0	0	0	6.945
Overige langlopende leningen	1.585	27	0	0	1.611
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	525	0	0	0	525
Totaal	17.407	27	0	517	16.916

Flottende Activa Vorraden

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorraden gedurende het jaar 2023.

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 1-1-2023	Inves- teringen	Desinves- teringen	Af- boeking	Mutatie	Winst- neming	Voorziening		Balans- waarde 31-12-2023
							Boekwaarde 31-12-2023	verlieslatend complex	
Onderhanden werk: gronden in exploitatie	-1.515	1.358	470	0	0	290	-338	0	-338
Gereed product en handelsgoederen	11	-3	0	0	0	0	8	0	8
Totaal	-1.504	1.355	470	0	0	290	-330	0	-330

Verloop bouwgronden

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de verloop bouwgronden gedurende het jaar 2023.

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde	Inves-	Desinves-	Afboe-	Mu-	Winst-	Boek-	Voorziening	Balans-	Nog te	Nog te	Gerealiseerd	Netto res-	Bruto res-	
	1-1-2023	teringen	teringen	king	tatie	neming	waarde	verlieslatend	waarde	realiseren	realiseren	resultaat	ultaat op	Fonds-	Bruto res-
							31-12	complex	31-12	kosten	opbrengsten	ultimo	eindwaarde	afdracht	eindwaarde
Aan de Heuvel deel A + B	-913	1.156	264	0	0	21	0	0	0	0	0	-4.184	-4.184	104	-4.288
Veulen-Brugpas	-243	150	75	0	0	169	0	0	0	160	-363	-24	-220	11	-231
Smakt	59	55	131	0	0	24	8	0	8	514	-210	-133	-176	60	-235
Castenray	-418	-3	0	0	0	76	-346	0	-346	0	0	0	0	0	0
Totaal	-1.515	1.358	470	0	0	290	-338	0	-338	674	-573	-4.341	-4.580	175	-4.754
Af: voorziening verlieslatende complexen	0														
Totaal	-1.515														

Uitzettingen lening <-1 jaar

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de Uitzettingen lening <-1 jaar gedurende het jaar 2023.

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2022	31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	8.184	9.486
Rekening-courantverhouding met het Rijk	5.734	2.277
Verstekte kasgeldleningen	0	0
Overige vorderingen	7.076	4.532
Totaal	20.994	16.296
Af: voorziening oninbaarheid debiteuren	1.997	1.606
Totaal	18.997	14.689

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2022	31-12-2023
Rabobank	4	5
Binckbank	5	9
Kas, bank, giro	6	7
Kruisposten	78	9
BNG	0	0
Bank- en girosaldi	93	31

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2022	31-12-2023
Nog te ontvangen bedragen EU	0	0
Nog te ontvangen bedragen Rijk	563	366
Nog te ontvangen bedragen overige overheid	156	117
Nog te ontvangen bedragen overig	4.839	8.277
Vooruitbetaalde bedragen	1.586	1.723
Totaal	7.144	10.483

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

Bedragen x € 1.000,-	Bestemming		Saldo na		Toevoeging	Onttrekking	Saldo
	Saldo	resultaat	bestemming	bestemming			
	1-1-2023	2022	2023	2023	2023	2023	31-12-2023
Algemene reserves	18.866	17.085	35.951	1.215	6.312	30.855	
Algemene risicoreserve grondbedrijf	7.829	0	7.829	373	366	7.835	
Algemene reserves	26.695	17.085	43.780	1.588	6.678	38.690	
Bossen	250	0	250	0	75	175	
Egalisatiereserves	250	0	250	0	75	175	
huisvesting primair onderwijs	328	0	328	0	89	239	
frictiegelden personeel	2.006	0	2.006	621	1.078	1.549	
overheveling restant exploitatiebudg.	4.030	0	4.030	4.427	5.477	2.980	
accommodatiefonds	192	0	192	507	65	635	
dekking huurlasten MFC Brukske	1.287	0	1.287	0	29	1.258	
garantstel GWV grijs-zwart BV	442	0	442	91	0	533	
reg transformatiefonds SD Jeugd	225	0	225	0	225	-0	
Overige bestemmingsreserves	8.511	0	8.511	5.646	6.964	7.193	
Gemeenschapshuis Veulen	75	0	75	0	3	71	
Renovatie gemeentehuis	3.263	0	3.263	0	547	2.716	
br kap last GOW uitbreiding haven	1.960	0	1.960	0	40	1.920	
Accommodatie museum	223	0	223	0	6	217	
GOW haven revitalisering	1.105	0	1.105	0	26	1.080	
Parkeergarage	5.611	0	5.611	0	208	5.404	
kap last herinr OR Hulst I	84	0	84	0	13	71	
Openbare ruimten Goumansplein	29	0	29	0	1	28	
Renovatie onderwijshuisvesting	271	0	271	0	13	258	
Henseniuspl 7/Gouden Leeuw 10	317	0	317	0	8	309	

Dekking Wegen	1.039	0	1.039	0	26	1.013
kap.ln. voorr.pr.binnenring	186	0	186	0	9	176
kap.ln. rtnd. n-sng-st josef-overl.wg	491	0	491	0	22	469
kap.last Gouden Leeuwplein	237	0	237	0	0	237
Bestemmingsreserves dekking kapitaallasten	14.893	0	14.893	0	924	13.969
Bovenwijkse werken	1.339	0	1.339	479	0	1.818
Kwaliteitsfonds ruimtelijke ontwikkeling	2.148	0	2.148	1.123	4	3.267
Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo	696	0	696	0	0	696
Reserves Grondbedrijf	4.183	0	4.183	1.601	4	5.780
Totaal	54.530	17.085	71.617	8.835	14.644	65.807

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven.

Bedragen x € 1.000,-	Saldo			Stand per	
	1-1-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2023
Algemene pensioenwet politieke ambtsdracht	5.197	57	0	253	5.001
Verlofsparen	204	224	0	0	428
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	5.401	281	0	253	5.429
Bouwrijp maken complexen	970	142	0	764	348
Voorzieningen grondbedrijf	970	142	0	764	348
Onderhoud primair onderwijs	99	0	0	0	99
Onderhoud gemeentehuis	110	224	0	301	34
Accommodatiebeheersysteem	1.259	292	0	473	1.078
Onderhoud wegen	1.275	481	0	771	986
Onderhoud haven	409	94	0	0	503
Bomen	25	-24	0	2	0
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.178	1.068	0	1.546	2.700
Huurrechten begraafplaats	320	84	0	28	376
Egalisatie riolering	7.220	802	0	0	8.022
Egalisatie afvalstoffenheffing	536	65	0	7	594
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwending	8.077	950	0	35	8.992
Totaal	17.626	2.441	0	2.599	17.468

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

In onderstaand overzicht wordt de onderverdeling en het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2023.

Bedragen x € 1.000,-	Schuldrest	Schuldrest
	31-12-2022	31-12-2023
Onderhandse leningen:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	66.103	60.874
Waarborgsommen	10	10
Totaal	66.113	60.884

Geldleningen

In onderstaand overzicht is een nadere specificatie opgenomen met een overzicht van de geldleningen.

LENING NR.	BEDRAG LENING	EIND DATUM	RENTE-PERC.	ANNUI-TEIT	AFLOSS-SINGS-VORM	RESTANT 31-12-2022	VERSTREKT 2023	RENTE 2023	AFLOSS. 2023	RESTANT 31-12-2023
1063	4.537.802	2024	4,77%		lin	363.024	-	10.125	181.512	181.512
1064	4.537.802	2024	4,96%		lin	363.024	-	12.929	181.512	181.512
1069	4.537.802	2026	5,03%		lin	726.048	-	35.531	181.512	544.536
1071	5.000.000	2027	4,85%		lin	1.000.000	-	45.725	200.000	800.000
1072	5.000.000	2028	4,48%		lin	1.200.000	-	45.918	200.000	1.000.000
1073	5.000.000	2028	4,72%		lin	1.200.000	-	54.831	200.000	1.000.000
1075	5.000.000	2029	4,02%		lin	1.400.000	-	55.878	200.000	1.200.000
1076	27.459.341	2041	5,45%		lin	14.514.218	-	767.865	784.553	13.729.665
1077	11.000.000	2027	4,53%		lin	2.750.000	-	108.814	550.000	2.200.000
1078	15.000.000	2033	4,93%		lin	6.600.000	-	320.121	600.000	6.000.000
1080	6.000.000	2035	3,88%		lin	3.120.000	-	119.401	240.000	2.880.000
1082	4.912.500	2027	3,64%		lin	1.637.500	-	53.678	327.500	1.310.000
1083	5.275.000	2037	2,55%		lin	3.165.000	-	78.032	211.000	2.954.000
1084	10.200.000	2052	4,10%		lin	7.650.000	-	308.335	255.000	7.395.000
1085	5.250.000	2035	1,41%		lin	5.250.000	-	74.025	0	5.250.000
1086	10.000.000	2046	0,45%		lin	9.600.000	-	41.850	400.000	9.200.000
Totaal langlopende leningen						60.538.814	-	2.133.058	4.712.589	55.826.225
0350	3.072.151	2030	4,44%	184.558	ann	1.220.316	-	54.182	130.376	1.089.940
0351	2.596.392	2030	4,44%	155.977	ann	1.031.336	-	45.791	110.186	921.149
0361	1.283.788	2036	1,75%	59.706	ann	735.701	-	12.875	46.832	688.870

0364	3.830.608	2028	4,57%	226.174	ann	1.164.137	-	53.143	173.032	991.105
0367	2.254.380	2039	4,65%	122.085	ann	1.413.097	-	65.709	56.376	1.356.720
Totaal woningbouwleningen						5.564.586	-	231.700	516.802	5.047.784
Totaal - generaal						66.103.400	-	2.364.758	5.229.391	60.874.009

Flottende passiva

Netto flottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar.

	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2023
Bedragen x € 1.000,-		
Overige schulden:		
Overige schulden inclusief crediteuren	11.416	7.996
Nog te betalen premies/belastingen	2.795	2.408
Kasgeldleningen	0	10.000
Totaal	14.211	20.404

Schulden korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2023
Bedragen x € 1.000,-		
Schulden korter dan één jaar	14.211	20.404
Overlopende passiva	20.339	17.841
Totaal	34.550	38.245

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2023
Bedragen x € 1.000,-		
Nog te betalen bedragen EU	0	0
Nog te betalen bedragen	7.095	6.384
Vooruitontvangen bijdragen Rijk	5.636	8.716
Vooruitontvangen bijdragen overige Nederlandse overheden	5.784	1.628
Overige vooruitontvangen bijdragen	1.824	1.114
Totaal	20.339	17.842

Vooruit ontvangen bedragen

De specificatie van de vooruit ontvangen bedragen heeft grotendeels betrekking op de ontvangen voorschot subsidiebedragen (artikel 52a).

Bedragen x € 1.000,-	Saldo 31-12-2022	Toevoeging	Vermindering	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2023
Vooruitontvangen bijdragen:					
Min. SZW, rijksbijdrage BBZ	431	0	238	0	192
Min. VROM, stimulering woningbouwprojecten	58	0	0	0	58
Min. OC&W, overschotten rijksvergoeding GOA	686	129	0	0	814
Min. SZW, meeneemregeling Volwasseneneducatie	117	11	35	0	93
AU spec 8 2022	-1.366	1.366	0	0	0
AU spec 18 2022	-74	74	0	0	0
Vooruitontv RMC+ROC gilde	80	0	0	0	80
Afl vooruitontv BUIG inz vluchtel.inst.	85	0	28	0	57
Subsidie Sisa huisvesting aandachtsgr.	0	1.444	0	0	1.444
Rijksb. RREW C43 '20	1	0	1	0	0
rijksb. Energiearmoede	903	806	903	0	806
overb. rijksb. CDOKE	0	473	0	0	473
Vooruitontv WI SPUK G10	134	117	94	0	156
Vooruitontv onderwijsroute SPUK G13	38	40	38	0	40
Vooruitontv SPUK H30	0	71	0	0	71
Vooruitontv preventieakk H12	0	23	0	0	23
Vooruitontv SPUK bijdr clientonderst H21	50	0	19	0	31
Spuk sport 2021 (Sisa H4)	34	0	34	0	0
Spuk Sanering Varkenshouderij	475	27	81	0	421
RVO.NL 05-12-2023 Lokale Aanpak Isolatie	0	1.362	0	0	1.362
Restant Sisa preventie radicalisering	0	4	0	0	4
Restant Sisa STRDR	0	1	0	0	1
Middelen Tozo	673	118	676	0	115
SPV 2023 Verkeersveiligheidsprojecten RvO	305	0	0	0	305
Min. Infra en Milieu, subsidie geluidssanering A, B en E	132	0	0	0	132
BZK SPUK huisvesting	0	0	0	0	0
SPUK vooruitontv verkeersveiligheid 2020	2.874	0	838	0	2.036
Totaal subsidies rijk	5.636	6.066	2.986	0	8.715
Koppelsubsidie woningbouw	10	0	0	0	10
ISV-3 Geluid	165	0	100	0	65
Subsidie Regiofonds	1.170	0	662	0	483
Subsidie Wüsterveld	419	0	7	0	412
Subsidie Grenzeloos meten	46	0	46	0	0
Subsidie KLC provincie	161	0	144	0	17
subs.prov. Energiearmoede	54	32	54	0	32
subs.prov. energ. gebiedsontw De Peel	50	0	0	0	50

Bijdrage Geijsterseweg inzake Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum	2.032	0	2.032	0	0
Verkoop appartementsrecht Gouden Leeuwpad 10	137	0	137	0	0
Provincie Limburg subs vervlechtingmiddelen 2018/24859	329	0	228	0	101
subsidie provincie mbt Eindstr/Bontekoe	80	0	80	0	0
Renovatie Gemeenschapshuis de Linde SAS	60	0	60	0	0
Prov versnelling woningbouw subs	16	0	16	0	0
Totaal subsidies provincie (Limburg)	4.729	32	3.565	0	1.170
Regionale Meld- en Coördinatiefunctie	284	37	0	0	321
Gemeente Maastricht vooruitontv. ondermijning gem Maastricht	37	0	37	0	0
Provincie Noord-Brabant project Grenzelo	208	0	94	0	113
Subsidie Geluidsanering Ysselsteyn 2021/2018/24859 subsidie vervlechtingmiddelen	13	0	13	0	0
Gemeente Venlo BDU subsidie	490	0	490	0	0
	23	0	0	0	23
Totaal subsidies overige overheden	1.055	37	634	0	458
Natuurcompensatie de Blakt	179	0	20	0	159
Anterieure ovk vo bedragen	191	199	0	0	389
Diverse ontvangen bijdragen Loobeek (1)	338	0	338	0	0
SPUK-gelden OV ambassadeurs	0	25	0	0	25
Eigen bijdrage volwasseneducatie	0	1	0	0	1
Donatie Nederlandse Cystic Fibrosis 260723	0	0	0	0	0
Afscheid Burgemeester en wethouder	0	0	0	0	0
SAP Brukske	37	0	37	0	0
Maasgaard	19	0	0	0	19
platform vitale veehouderij	35	0	35	0	0
Vervlechtingmiddelen	230	0	230	0	0
Vooruitontv. subsidie regiofonds	0	0	0	0	0
budget jeugdondermijning	38	0	38	0	0
afwikkeling SISA A14B	1	0	0	0	1
Regio Noord-Limburg Gezondste Regio 1813	120	0	0	0	120
Regio en Bing 2020 diverse projecten	15	0	15	0	0
Regio en Bing 2021 diverse projecten	63	60	10	0	113
Afwerken niet toewijsbare bedragen	16	37	0	0	53
Overschotten parkeergelden	305	402	719	0	-12
Regiogelden Cultuur	163	0	79	0	83
Vooruitontvangen inkomsten (sys)	169	23	0	0	162
Totaal overige vooruitontvangen bedragen	1.919	746	1.521	0	1.114
Totaal subsidies	13.339	6.881	8.707	0	11.457

Waarborgen en garanties

Het buiten de balansstelling opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Gewaarborgde geldleningen en garanties:	Aard / Omschrijving	Hoofdsom	Percentage borgstelling	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2023
Totaal Stichting Wonen Limburg	Woningbouw	357.891	50%/100%	81.447	99.144
Overige woningcorporaties	Woningbouw	314.428	50%	4.203	4.323
Overige particuliere woningbouw	Woningbouw	855	50%	335	326
Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs	Bouwk. Voorzieningen	0	100%	0	0
Bibliotheken	Nieuwbouw/renovatie	720	50%/100%	51	0
Sportverenigingen	Nieuwbouw/renovatie	760	50%/100%	295	252
Sociaal-culturele instellingen	Nieuwbouw/renovatie	0	50%/100%	598	579
Volume overige	Uitbreiding/renovatie	0	100%	0	0
Glasweb Venray	Glasvezelnetwerk	8.469	100%	8.101	7.912
Achtervang Nationale Hypotheek Garantie	Hypotheken	215.000	50%	85.500	76.000
Totaal		898.123		180.529	188.536

In 2023 zijn gedurende het jaar geen betalingen gedaan omtrent de borg- en garantstellingen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Per 31 december 2023 is onder meer sprake van de volgende verplichtingen. Verplichtingen boven de € 25.000 worden hieronder toegelicht.

Bedragen x € 1.000,-	Saldo 31-12-2023
<i>Schoonmaken</i>	
Gemiddelde looptijd	12 mnd
Restant verplichting per 31-12-2023	187
<i>Onderhoud gemeentehuis</i>	
Gemiddelde looptijd	12 mnd
Restant verplichting per 31-12-2023	9
<i>Verzekeringen</i>	
Gemiddelde looptijd	12 mnd
Restant verplichting per 31-12-2023	316
<i>Lease</i>	
Gemiddelde looptijd	13 mnd
Restant verplichting per 31-12-2023	168
<i>Diverse automatiserings- en telefoniecontracten</i>	
Gemiddelde looptijd	12 mnd
Restant verplichting per 31-12-2023	1.370
Totaal	2.050

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de getrouwheid en het beeld van het jaarverslag en de jaarrekening 2023.

Publieke en Semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op Gemeente Venray. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000, het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	EGJ Voorn	SA Boere	TMT van der Giessen-van den Heuvel*
Functiegegevens	Gemeentesecretaris / algemeen directeur	Griffier	Afdelingsmanager
Aanvang en einde functievervulling	01-01-23 t/m 31-12-23	01-01-23 t/m 31-12-23	01-01-23 t/m 31-12-23
Deeltijdfactor in fte	1,00	1,00	0,00
(Fictieve) Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	€ 135.502	€ 113.375	€ 125.369
Beloning betaalbaar op termijn	€ 22.167	€ 18.180	€ 19.424
<i>Subtotaal</i>	€ 157.669	€ 131.555	€ 144.793
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 231.258	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging	€ 157.669	€ 131.555	€ 144.793
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	EGJ Voorn	SA Boere	TMT van der Giessen-van den Heuvel*
Functiegegevens	Gemeentesecretaris / algemeen directeur	Griffier	Afdelings-manager
Aanvang en einde functievervulling	01-01-22 t/m 31-12-22	01-01-22 t/m 31-	01-01-22 t/m 31-12-22

		12-22	
Deeltijdfactor in fte	1,00	1,00	0,00
(Fictieve) Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	€ 127.460	€ 107.992	€ 114.150
Beloning betaalbaar op termijn	€ 22.101	€ 18.260	€ 19.441
<i>Subtotaal</i>	€ 149.561	€ 126.252	€ 133.591
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000	€ 216.000
Totale bezoldiging	€ 149.561	€ 126.252	€ 133.591

* functionaris heeft de functie van Gemeentesecretaris/Algemeen directeur waargenomen t/m 31-08-2020.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12
Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
Niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder
Niet van toepassing

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900
Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is
Niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
Niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.
Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Baten en lasten 2023

Recapitulatie baten en lasten 2023

In onderstaande tabellen is een totaaloverzicht opgenomen van de baten en lasten in 2023. De bedragen in onderstaande tabel per programma wijken af van de bedragen die in paragraaf 1.1 per programma zijn opgenomen omdat de algemene dekkingsmiddelen, de overhead, onvoorzien en de vennootschapsbelasting conform de eisen van de BBV apart zijn opgenomen. In paragraaf 1.1 zijn die bij het desbetreffende programma in het totaal opgenomen. Het resultaat van de jaarrekening 2023 voor bestemming bedraagt € 17.907.189.

OVERZICHT LASTEN EN BATEN INCLUSIEF RESERVES (CF. PROGRAMMA RAAD)

<i>Programma's</i>	Begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Werkelijk 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
CP01 Leven	81.050	30.211	-50.840	97.037	43.144	-53.893	90.744	42.968	-47.777
CP02 Wonen	22.136	9.644	-12.492	26.484	12.518	-13.966	23.087	13.094	-9.993
CP03 Werken	15.497	6.084	-9.413	17.086	6.398	-10.688	15.465	6.380	-9.085
CP04 Besturen	32.275	100.907	68.632	31.249	104.895	73.646	29.465	108.417	78.952
Totaal saldo van baten en lasten	150.958	146.846	-4.113	171.855	166.954	-4.901	158.761	170.859	12.098
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	741	5.333	4.593	2.524	13.741	11.218	3.808	9.618	5.809
Gerealiseerd resultaat	151.699	152.179	480	174.379	180.696	6.316	162.569	180.476	17.907

OVERZICHT LASTEN EN BATEN INCLUSIEF RESERVES (CF. BBV INDELING, PROGRAMMA'S ZIJN EXCL. OVERHEAD/ONVOORZIEN/VPB/ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN)

<i>Programma's</i>	Begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Werkelijk 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
CP01 Leven	81.050	20.410	-60.640	97.037	32.776	-64.261	90.744	32.600	-58.145
CP02 Wonen	22.136	9.644	-12.492	26.484	12.518	-13.966	23.087	13.094	-9.993
CP03 Werken	15.497	6.084	-9.413	17.086	6.398	-10.688	15.465	6.380	-9.085
CP04 Besturen	11.514	1.511	-10.002	8.582	1.040	-7.542	8.086	1.264	-6.823
OVERHEAD	20.012	165	-19.847	21.727	119	-21.608	20.334	413	-19.921
onvoorzien uitgaven	131	0	-131	0	0	0	0	0	0
VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)	10	0	-10	10	0	-10	15	0	-15
Algemene dekkingsmiddelen	759	109.851	109.093	949	114.453	113.504	1.045	117.534	116.489
Totaal saldo van baten en lasten	150.958	146.846	-4.113	171.855	166.954	-4.901	158.761	170.859	12.098
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	741	5.333	4.593	2.524	13.741	11.218	3.808	9.618	5.809
Gerealiseerd resultaat	151.699	152.179	480	174.379	180.696	6.316	162.569	180.476	17.907

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Op grond van artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen gemeenten een overzicht algemene dekkingsmiddelen op te stellen.

bedragen x € 1.000	Begroting Primair	Begroting na wijziging	Rekening	Saldo
Lasten algemene dekkingsmiddelen				
Lokale heffingen				
- OZB	464	805	925	-120
- Toeristenbelasting	0	21	23	-2
Gemeentefonds	173	22	1	21
Dividend	0	0	0	0
Financieringsfunctie	0	101	96	4
Totaal lasten algemene dekkingsmid.	0	949	1.045	-96
Baten algemene dekkingsmiddelen				
Lokale heffingen				
- OZB	0	15.971	16.187	216
- Toeristenbelasting	0	572	741	169
Gemeentefonds	0	96.879	99.504	2.625
Dividend	359	652	664	12
Financieringsfunctie	0	378	437	59
Totaal baten algemene dekkingsmid.	0	114.453	117.534	3.081
Totaal algemene dekkingsmiddelen	0	113.504	116.489	2.986

Lokale heffingen

Onder de lokale heffingen zijn heffingen opgenomen die niet gebonden zijn. Dit betreft de OZB en de toeristenbelasting. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar paragraaf A. Lokale heffingen.

Gemeentefonds

De gemeentefondsuitkering bestaat uit de algemene uitkering en de integratie- / decentralisatie-uitkeringen.

Dividend

Hieronder vallen hoofdzakelijk de dividenden van Enexis en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene Vergadering van de vennootschap is genomen.

Saldo financieringsfunctie

Bij de financieringsfunctie wordt het resultaat op het financieren van onze activiteiten tot uitdrukking gebracht. In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op het financieringsresultaat.

Geraamd bedrag van post onvoorzien

De stand van post onvoorzien is na de 1e bestuursrapportage 2023 terug gebracht naar het begrotingsresultaat. De wijzigingen uit de 2e bestuursrapportage bedragen € 4.724.803. De stand van de post onvoorzien is bij de 2e bestuursrapportage 2023 € 4.855.803 positief.

De post onvoorzien uitgaven 2023 is bij de 2e bestuursrapportage bepaald op € 0. Dit is inmiddels aangepast in de financiële verordening (artikel 212). Het saldo van deze post is ten gunste van het begrotingsresultaat 2023 gebracht.

In onderstaand overzicht is het verloop van de post onvoorzien weergegeven.

Post onvoorzien	Bedragen x € 1	2023
Stand post onvoorzien primaire begroting 2023		131.000
Raadsbesluiten vóór 1e bijstelling 2023		72.600
Gevolgen 1e bestuursrapportage 2023		119.530
Terugbrengen post onvoorzien naar begrotingsresultaat		-192.130
Stand post onvoorzien na 1e bestuursrapportage 2023		131.000
Raadsbesluiten vóór begroting 2024		0
Raadsbesluiten vóór 2e bestuursrapportage 2023		0
Wijzigingen 2e bestuursrapportage 2023		4.724.803
Wijzigingen vóór jaarrekening 2023		0
Terugbrengen post onvoorzien naar begrotingsresultaat		-4.855.803
Stand post onvoorzien na 2e bestuursrapportage 2023		0

- = Nadeel

Analyse afwijkingen begroting en realisatie

Onder 1.1 programma's is aan het einde van de programma's Leven, Wonen, Werken en Besturen een overzicht opgenomen van "Wat heeft het gekost?".

De programma's Leven, Wonen, Werken en Besturen zijn onderverdeeld in deelprogramma's. Per deelprogramma is een analyse gemaakt van de afwijkingen tussen begroting na wijziging ten opzichte van de rekening. De verschillen groter dan € 50.000 worden op deelprogrammaniveau nader toegelicht.

In de financiële verordening (artikel 212) is vastgelegd dat jaarlijks bij het opstellen van de kadernota de minimale rapportagegrens van afwijkingen wordt bepaald. Omdat de wijzigingen in de financiële verordening eind 2023 zijn aangebracht, heeft vooruitlopend hierop een vermelding plaatsgevonden in de 2e bestuursrapportage 2023. Hierdoor is de minimale rapportagegrens voor de jaarrekening 2023 op € 50.000 bepaald. Dit geldt voor zowel de baten, lasten en de reserves.

Programma 1 Leven

Verschillen 2023 begroting na wijziging versus 2023 realisatie (incl. reservemutaties)

		Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023			Vershil
Deelprogramma's		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
DP11	Omgeving	7.197	23.877	16.680	8.159	21.806	13.646	3.033
DP12	Vangnet	35.947	73.160	37.213	34.808	68.939	34.131	3.083
Resultaat exclusief reserves		43.144	97.037	53.893	42.968	90.744	47.777	6.116
Mutaties reserves		5.934	534	-5.399	4.321	611	-3.710	-1.690
Resultaat inclusief reserves		49.077	97.571	48.494	47.289	91.356	44.067	4.427

Verschillen groter dan €50.000 op deelprogrammaniveau worden toegelicht.

Toelichting deelprogramma 1.1 Omgeving

Uitvoeringskosten maatschappelijke dienstverlening € 325.000 voordeel

Mut reserve uitvoeringskosten maatschappelijke dienstverlening € 269.000 nadeel

Het verschil, zowel in de uitvoeringskosten als de mutatie reserve, is ontstaan doordat de ontwikkelingen van een nieuwe toegang door de gemeente Venray samen met partners die algemene voorzieningen bieden een te grote stap was in 2023. Het voorstel is om € 100.000 over

te hevelen naar 2024. In 2024 wordt voor de inwoners van Venray een fysieke toegang ontwikkeld. In deze toegang komt het grote aanbod wat Venray aan algemene voorzieningen heeft samen. Vanuit deze toegang kan ook de samenwerking met de toegang van de gemeente opnieuw vorm worden gegeven. Daarnaast betreft dit ook een afwijking op personeelskosten, de toelichting op de totale personeelskosten is terug te vinden in een afzonderlijke toelichting in deelprogramma 4.2.

Pand Henseniusplein 7/Gouden Leeuw 10 € 585.000 voordeel

Mut reserve Henseniusplein 7/Gouden Leeuw 10 € 568.000 nadeel

Het definitief beschikbare interieurbudget is via het raadsbesluit van 21 maart 2023 vastgesteld en is opgenomen in het boekjaar 2023. De eerste termijn van € 400.000 komt ten laste van het boekjaar 2023. Het budget voor de overige termijnen, in totaal € 568.000, dient via de jaarrekening te worden overgeheveld om beschikbaar te zijn in 2024.

Beschermd wonen-MO-B&P € 678.000 voordeel

Dit betreft voornamelijk een voordeel op de inkomsten (€ 646.000). In de meicirculaire 2023 zijn er extra middelen ontvangen door de gemeente Venlo die niet in de regionale begroting 2023 zijn geland. Dit heeft geleid tot een nabetaling begin 2024 die als nog te ontvangen over 2023 in de jaarrekening is meegenomen.

Regionale samenwerking € 137.000 voordeel

Mut reserve regionale samenwerking € 58.000 nadeel

Betreffen middelen die jaarlijks beschikbaar zijn gesteld voor uitvoering van het in 2021 vastgestelde regionale beleidsplan jeugd. De middelen zijn niet aangesproken en vallen dus vrij.

Onderwijs

Huisvesting primair onderwijs € 236.000 voordeel

Mut reserve huisvesting primair onderwijs € 207.000 nadeel

Beide verschillen zijn als volgt te verklaren, het betreft de middelen die beschikbaar zijn voor de ontwikkelingen rondom de voorbereidingen JKC Talententuin/Coninxhof en De Wijnberg. Deze middelen zijn niet uitgegeven in 2023 en vloeien terug naar de reserve Onderwijs en worden in 2024 aangewend. Daarnaast betreft dit de middelen die beschikbaar zijn voor het verbeteren van het binnenklimaat op de basisscholen. Daarvoor is het voorstel om € 50.000 over te hevelen naar 2024.

Huisvesting bijzonder voortgezet onderwijs € 64.000 nadeel

Dit nadeel is ontstaan doordat bij de recentralisatie van het Raayland College vooraf werd uitgegaan dat de kosten met betrekking tot het bewegingsonderwijs budget neutraal zouden zijn. Maar de kosten die wij als gemeente van het Raayland College moeten overnemen, blijken hoger dan vooraf rekening mee is gehouden. In 2023 bedroeg dit circa € 92.000. In 2024 wordt dit voorgelegd aan de raad middels een raadsvoorstel.

Sport en Gezondheid

Overige gezondheidszorg € 106.000 voordeel

Dit voordeel betreft grotendeels de brede SPUK regeling (€ 74.000) die bestaat uit diverse thema's. Er mag geschoven worden binnen de thema's, waardoor hier in dit thema een voordeel ontstaat. Hier tegenover staat elders binnen dit thema een nadeel.

Venray beweegt € 206.000 voordeel

Mut reserve Venray beweegt € 210.000 nadeel

De middelen van de corona gelden en de regiodeal zijn niet benodigd geweest. Hierdoor heeft de mutatie in de reserve ook niet plaats gevonden.

Kunst en Cultuur

Jeugd- en jongerenwerk € 112.000 voordeel

Betreft budget toekomstplan jongerencentra. Voorstel tot overheveling naar 2024 van € 79.000. Project loopt in 2024 door.

Overig

Accommodatie buitensport € 65.000 voordeel

Mut. reserve accommodatie buitensport € 77.000 voordeel

Binnen de kostenplaats is rekening gehouden met een budget ten behoeve van renovatie tennisbanen (nader te concretiseren beleid € 76.990). Deze zijn echter in 2023 niet aangesproken in verband met lopende gesprekken en nader te vormen inzichten.

WMO

Algemeen WMO € 183.000 voordeel

Als gevolg van de Brede Spuk hebben we diverse subsidies op de inkomsten Brede Spuk verantwoord. Deze inkomsten moeten aan het Rijk worden terugbetaald indien ze in 2023 niet worden uitgegeven. Dit heeft geleid tot een voordeel op de reguliere subsidies.

Mutatie reserve algemeen WMO € 100.000 nadeel

In 2024 wordt aan het college de nota mantelzorg voorgelegd. Voor de uitvoering van deze nota is in 2022 bij het Rijk € 50.000 extra middelen aangevraagd, het voorstel is gedaan deze middelen over te hevelen voor de uitvoering van de nota in 2024. Daarnaast zijn er extra inkomsten ontvangen voor cliëntondersteuning en dementie (€ 50.000). Deze uitgaven zijn binnen de Brede Spuk verantwoord. Hierdoor is minder onttrokken uit de reserve wat hier een nadeel geeft.

Innovatiebudget WMO € 114.000 voordeel

Betreft subsidies, idem als hierboven bij Algemeen WMO, als gevolg van de Brede Spuk hebben we diverse subsidies op de inkomsten Brede Spuk verantwoord. Deze inkomsten moeten aan het Rijk worden terugbetaald indien ze in 2023 niet worden uitgegeven. Dit heeft geleid tot een voordeel op de reguliere subsidies.

Toelichting deelprogramma 1.2 Vangnet

Opvang Oekraïne € 2.787.000 voordeel

Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne ontvangen gemeenten een normbedrag voor ieder gerealiseerd bed en een normbedrag voor onder andere het verstrekken van leefgeld en inschrijving in de BRP. De gemeente Venray beheert de opvang binnen de toegekende vergoedingen. Hierdoor is er een voordeel op dit budget. Er is geen verplichting om het voordeel terug te betalen. Deze middelen zijn nodig om de structurele opvang van de brede doelgroep van ontheemden mogelijk te maken, hiervoor is budgetoverheveling aangevraagd.

Uitvoeringskosten inkomensvoorziening € 101.000 voordeel

De afwijking betreft een afwijking op personeelskosten, de toelichting op de totale personeelskosten is terug te vinden in een afzonderlijke toelichting in deelprogramma 4.2.

Maatwerkvoorziening Natura materieel WMO € 276.000 voordeel

In 2023 zijn drie grote woningaanpassingen aangevraagd waardoor de verwachting was dat het volledige budget zou worden ingezet. Twee woningaanpassingen zijn nog niet afgehandeld en de derde loopt over het jaar heen. Hierdoor een voordeel.

Nieuwe taken WMO (ov. maatwerkarrang.) € 74.000 nadeel

Er is een stijgende lijn van cliënten met langdurige ondersteuning zichtbaar. Met name veel ouderen met dementie en complexe problematiek. Hierdoor overschrijding budget.

Eigen bijdragen WMO € 51.000 voordeel

Door een lichte stijging van het aantal cliënten Wmo (ongeveer 100 meer) heeft dit ook gevolgen voor de inkomsten eigen bijdrage.

PGB WMO € 120.000 voordeel

Binnen de begroting was rekening gehouden met de kosten van beschermd wonen. Deze kosten worden echter via de regionale begroting vergoed waardoor er een positief saldo is ontstaan.

1. Verbl. amb.altern. (jeugdh.met verblijf) € 923.000 nadeel

Zie opmerking hieronder: betreft segment 1.

1. Verbl. amb.altern. (jeugdh.zon.verblijf) € 873.000 voordeel

Voor segment 1 is een verdeelsleutel afgesproken gebaseerd op aantallen van enkele jaren geleden. Dit komt niet overeen met de huidige aantallen waardoor voor 2024 e.v. ook een nieuwe verdeelsleutel is afgesproken. Voor 2023 geeft dit een nadeel van € 50.000.

2. Wonen (gezinsgericht) € 235.000 nadeel

Nadeel is veroorzaakt door een sterke stijging van de gemiddelde kosten per cliënt en voorzieningen, als ook een verschuiving binnen het product wonen (minder jeugdhulp met verblijf ov. t.o.v. meer gezinsgericht). Als laatste zijn er in het boekjaar 2023 ook nog kosten geboekt die betrekking hadden op 2022, maar in dat boekjaar nog niet waren meegenomen.

2. Wonen (jeugdhulp met verblijf ov.) € 154.000 voordeel

Er is sprake van een verschuiving binnen wonen (meer gezinsgericht), waarbij dit tot een voordeel leidt binnen jeugdhulp met verblijf ov.

3. Dagbesteding en dagbehandeling (JH Dagbest.) € 54.000 nadeel

Er is in boekjaar 2023 nog voor € 22.403 aan kosten geboekt uit 2022 wat mede oorzaak is van het nadeel. Daarbij komt een toename van de gemiddelde kosten per cliënt.

4. Ambulant (toegang/erstelijnsvoorz) € 66.000 voordeel

Er is minder externe expertise ingekocht dan eerder werd verwacht.

4. Ambulant (jeugdhulp begeleiding) € 158.000 nadeel

Toename van de complexiteit, wat zich uit in zwaardere trajecten met gemiddeld hogere kosten per cliënt. Als laatste zijn er ook nog kosten geboekt die betrekking hadden op 2022 maar nog niet waren meegenomen.

4. Ambulant (jeugdhulp begeleiding) € 54.000 nadeel

Het nadeel is te verklaren door een toename van de complexiteit welke zich uit in zwaardere trajecten met gemiddeld hogere kosten. Deze stijging zien we het in de loop van het jaar oplopen.

4. Ambulant (jeugdbeh. GGZ zon.verblijf) € 340.000 nadeel

Er is binnen de ambulante hulp dyslexie een toename van het aantal cliënten en voorzieningen, alsmede een stijging van de gemiddelde kosten per cliënt zichtbaar. Deze kostenstijging zien we tevens binnen de ambulante GGZ. Daarnaast zijn er nog kosten van 2022 geboekt op deze kostenplaats in boekjaar 2023, wat ook bijdraagt aan dit nadeel.

Gedwongen kader (jeugdbescherming) € 60.000 voordeel

Jeugdbescherming, jeugdreclassering, crisishulp wordt bovenregionaal ingekocht en behoort tot het gedwongen kader. In 2023 is de productie van jeugdbescherming en jeugdreclassering aanbieders lager dan in de begroting is opgenomen. Om die reden ontvangt de gemeente Venray een bedrag terug vanuit hun bijdrage aan de regio. Hierdoor ontstaat een financieel voordeel op dit budget.

Ontvangen integratieuitkering Sociaal Domein Jeugd voogdij 18+ € 53.000 voordeel

Voordeel naar aanleiding van indexatie uit de circulaire.

Participatie- IOAW-IOAZ-BBZ 2004 € 593.000 voordeel

In 2023 is het aantal uitkeringen licht gedaald, waardoor we minder hebben besteed. Daarnaast is de voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken geactualiseerd, wat hier zorgt voor een voordeel van € 197.000.

BBZ gevestigden declarabel € 55.000 voordeel

Er is minder rente op bedrijfskapitalen ontvangen dan verwacht (nadeel € 19.600). Daarnaast is de voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken geactualiseerd, wat zorgt voor een voordeel van € 78.000. De overige afwijking bestaat uit kleine posten.

Sociale werkvoorziening € 202.000 voordeel

Bij de jaarrekening 2022 is rekening gehouden met een aanvulling van het eigen vermogen van de NLW. De afrekening heeft in 2023 plaatsgevonden. Het extra budget is niet volledig nodig gebleken.

Mut reserve sociale werkvoorziening € 110.000 nadeel

Bij de jaarrekening 2022 is rekening gehouden met een aanvulling van het eigen vermogen van de NLW. Hiervoor was budget overgeheveld. De afrekening heeft in 2023 plaatsgevonden. Het extra budget is niet volledig nodig gebleken. Daarom is de reserve niet volledig ingezet.

Re-integratiebudget btw comp. € 94.000 voordeel

Als gevolg van een daling van het aantal uitkeringen is de inzet van re-integratiemiddelen lager uitgevallen.

Bijzondere bijstand € 846.000 nadeel

Het nadeel van € 846.000 is ontstaan als gevolg van de volgende onderdelen:

- Het budget voor de energietoeslag 2023 is toegekend via de decembercirculaire 2023. Via de 2e berap 2023 is hiermee al rekening gehouden, zodat de energietoeslag 2023 al uitgekeerd kon worden. Het levert hier een nadeel op van € 1.7 mln. Tegenover het hier

genoemde nadeel staat een voordeel in het gemeentefonds. Dit is per saldo budgettair neutraal.

- De energietoeslag 2023 loopt nog tot juni 2024. Van het budget energietoeslag 2023 resteert nog € 750.000 (voordeel). Hiervoor is budgetoverheveling aangevraagd.
- In 2023 is meer bijzondere bijstand verstrekt aan jongeren en statushouders. Dit levert een nadeel op van € 60.000.
- De extra kosten als gevolg van de uitbreiding van de doelgroep voor het meedoenbudget vallen lager uit dan verwacht, doordat het bereik van deze doelgroep nog achterblijft (voordeel van € 140.000)
- Er resteert een voordeel van € 24.000, bestaande uit verschillende overige posten.

Schuldhelpverlening € 67.000 voordeel

Als gevolg van lagere toestroom hebben we minder besteed. Er wordt meer ingezet op preventie en informatie en advies. De uitvoeringskosten zitten niet in dit budget.

Uitvoeringskosten jeugdhulp € 93.000 voordeel

Verschil betreft € 41.000 voordeel op de inkomsten en € 51.000 voordeel op de uitgaven.

Voor beide afwijkingen betreft dit een afwijking op personeelskosten, de toelichting op de totale personeelskosten is terug te vinden in een afzonderlijke toelichting in deelprogramma 4.2.

Uitvoeringskosten wmo voorzieningen € 144.000 voordeel

Verschil betreft € 93.000 voordeel op de inkomsten en € 51.000 voordeel op de uitgaven. Voor beide afwijkingen betreft dit een afwijking op personeelskosten, de toelichting op de totale personeelskosten is terug te vinden in een afzonderlijke toelichting in deelprogramma 4.2.

Uitvoeringskosten BW- MO-B&P € 79.000 voordeel

Verschil betreft € 17.000 voordeel op de inkomsten en € 62.000 voordeel op de uitgaven. Voor beide afwijkingen betreft dit een afwijking op personeelskosten, de toelichting op de totale personeelskosten is terug te vinden in een afzonderlijke toelichting in deelprogramma 4.2.

Uitvoeringskosten Werkplein € 54.000 voordeel

De afwijking betreft een afwijking op personeelskosten, de toelichting op de totale personeelskosten is terug te vinden in een afzonderlijke toelichting in deelprogramma 4.2.

Programma 2 Wonen

Verschillen 2023 begroting na wijziging versus 2023 realisatie (incl. reservemutaties)

		Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023			Verschil
Deelprogramma's		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
DP21	Woningbouw	2.452	5.111	2.659	4.486	4.395	-92	2.751
DP22	Woonomgeving	7.151	11.866	4.715	6.837	11.122	4.285	430
DP23	Veiligheid en handhaving	644	5.612	4.967	639	5.613	4.975	-7
DP24	Natuur landschap plattelandontwikkeling	430	965	535	431	875	444	90
DP25	Duurzaamheid	1.841	2.930	1.090	701	1.082	381	709
Resultaat exclusief reserves		12.518	26.484	13.966	13.094	23.087	9.993	3.973
Mutaties reserves		1.462	750	-712	561	1.995	1.434	-2.146
Resultaat inclusief reserves		13.980	27.234	13.254	13.655	25.082	11.427	1.827

Verschillen groter dan €50.000 op deelprogrammaniveau worden toegelicht.

Toelichting deelprogramma 2.1 Woningbouw

Overige kosten volkshuisvesting € 117.000 voordeel

Per 1 juli 2023 is de Wet Goed Verhuurderschap van kracht. Er is door het ministerie budget beschikbaar gesteld voor de invoering (incidenteel) en voor de uitvoering (structureel). Voor de invoering van o.a. het meldpunt hebben wij een deel van het budget uitgegeven. Vanuit het Omgevingsprogramma Wonen is budget beschikbaar gesteld voor het uitvoeringsprogramma. Te denken valt aan ondersteuning bij de ontwikkeling van instrumenten en beleid, zoals respectievelijk de Huisvestingsverordening en Woonwagenebeleid. Voor wat betreft de Huisvestingsverordening was in eerste instantie de bedoeling dat de gemeente Venray deze alleen zou opstellen. In 2023 is besloten dat de Huisvestingsverordening door de regio Noord wordt opgepakt, vandaar dat minder is uitgegeven dan verwacht. Ook is een aantal taken doorgeschoven

naar 2024, zoals activiteiten ter bevordering van de doorstroming. Voorstel is om € 70.000 over te hevelen naar 2024.

*Uitvoeringsprogramma Maasgaard € 686.000 voordeel
mut. reserve uitvoeringsprogramma Maasgaard € 686.000 nadeel*

Tijdens de uitvoering van het programma worden de projecten waarvan gemeente Venray projecttrekker is gefinancierd vanuit het krediet. Bij afronding van het programma in 2024 komt er een verrekening van alle projecten tussen de partners van Maasgaard. Lopende het programma is het krediet Maasgaard gevoed vanuit de afspraken natuurcompensatie, bovenwijken, reserve recreatie en toerisme en het fonds buitengebied Structuurvisie Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling. Voor de resterende voeding van het krediet wordt gebruikt gemaakt van het fonds buitengebied.

*Projecten ruimtelijke ordening grexwet € 1.583.000 voordeel
mut reserve Projecten ruimtelijke ordening grexwet € 1.250.000 nadeel*

In 2023 zijn er meer anterieure overeenkomsten gesloten dan verwacht waardoor de inkomsten ook hoger zijn dan verwacht. De hoeveelheid overeenkomsten fluctueert en de opbrengsten variëren afhankelijk van de overeenkomst en de gemaakte afspraken. De ontvangen inkomsten voor bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkeling worden doorgestort naar de betreffende reserves. Doordat er meer inkomsten doorgestort worden naar de reserves dan begroot ontstaat er voor € 1.250.000 nadeel bij de mutaties op de reserves.

Bestemmingsplannen € 221.000 voordeel

Per jaar wordt in het budget één bestemmingsplan opgenomen, waarvoor leges worden ontvangen. Het is elk jaar weer lastig inschatten hoeveel bestemmings- of wijzigingsplannen er per jaar worden aangevraagd waarvoor leges in rekening moeten worden gebracht. Dit zijn plannen welke niet onder de Grondexploitatiewet vallen. In 2023 zijn dit er meer geweest dan ingeschat. Mogelijk is dit veroorzaakt door de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, hierdoor wilden veel initiatiefnemers nog voor deze datum in procedure gaan onder de oude wetgeving en een bestemmingsplan in procedure brengen. Vanwege de komst van de Omgevingswet zijn er in 2023 ook geen grote herzieningen in het kader van het actualiseren van de bestemmingsplannen meer gedaan, waardoor hiervoor geen uitgaven zijn gedaan. Er wordt al gewerkt aan de voorbereidingen voor de wijzigingen van het Omgevingsplan voor de deelgebieden woongebieden en landelijk gebied. Daarvoor zullen in 2024 kosten gemaakt worden.

Uitvoeringskosten bouwen overig € 98.000 voordeel

Betreft een overschot op budget jaarweden van € 33.000. Dit wordt nader toegelicht in deelprogramma 4.2. Overschot op bijdrage regio gemeenten van € 67.000 komt doordat er meer uren voor anderen zijn uitgevoerd op bouwtoezicht dan vooraf geraamd is.

Uitvoeringskosten Ruimtelijke Ontwikkeling € 43.000 voordeel

Betreft een overschot op budget jaarweden van € 631.000. Salarislasten € 358.000 negatief en inhuur lumpsum negatief € 266.000. Dit wordt nader toegelicht in deelprogramma 4.2.

Toelichting deelprogramma 2.2 Woonomgeving

Kosten instandhouding accommodaties € 75.000 nadeel

Nadelig resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door éénmalige uitgaven om locatie De Toverbal opnieuw in te kunnen zetten voor tijdelijk gebruik door het Raayland College. Tevens ontbreken er nog huurinkomsten omdat de huurovereenkomst nog niet is geformaliseerd.

Vliegbasis de Peel € 237.000 voordeel

Mut reserve Vliegbasis de Peel € 124.000 nadeel

Defensie heeft vanaf medio 2023 de activiteiten stilgelegd omdat zij een stikstofonderzoek lieten uitvoeren. Hiermee wilden zij in beeld krijgen wat de stikstofeffecten zijn als de vliegbasis zou worden gereactiveerd. Aansluitend is in september 2023 door Defensie besloten het onderzoek naar de mogelijkheid om de vliegbasis te reactiveren stopgezet en ondergebracht in het Nationale Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) de NPRD wordt in 2024 uitgevoerd. Als gevolg hiervan heeft de gemeente in 2023 geen aanvullende inzet geleverd of aanvullende onderzoeken uitgevoerd.

Uitvoeringskosten Overige Milieu € 65.000 nadeel

Dit betreft een tekort op personele lasten van € 65.000. Dit wordt nader toegelicht in deelprogramma 4.2

Uitvoeringskosten Gemeentelijk Onroerende Zaken € 146.000 nadeel

Dit betreft een tekort op personele lasten van € 146.000. Dit wordt nader toegelicht in deelprogramma 4.2

Klussen OMOP € 66.000 voordeel

Het budget voor klussen OMOP, ruimen illegaal afval en uitoefening wachtdienst is in begin van 2023 flink opgehoogd vanwege de forse prijsverhoging (indexering van ruim 10% en naar boven bijgestelde prijzen voor enkele posten van het nieuwe bestek 2023-2026). De prijsverhoging is reëel gebleken, echter, het gebudgetteerde bedrag 2023 is niet geheel gerealiseerd omdat er de laatste maanden van 2023 door wisselingen van de wacht bij de weginspecteurs van de gemeente minder opdrachten zijn uitgezet.

Diftar laagbouw € 61.000 voordeel

De stortkosten zijn lager uitgevallen doordat we geen afgekeurd GFT hebben gehad in 2023. Tevens is het tarief van belastingen iets te hoog geïndexeerd.

Diftar hoogbouw € 74.000 nadeel

We hebben extra kosten gemaakt in verband met Juridische bijstand afkeur GFT cocons en de afkoopregeling met Engels. Als we dit afzetten tegen de normale afschrijving die nu niet geboekt zijn omdat de investering niet gereed gemeld is, dan zou het nadeel veel lager uitvallen.

Algemene kosten diftar € 130.000 nadeel

De lasten van de kwijschelding afvalstofheffing zijn verhoogd omdat de inflatiecorrectie veel hoger was dan toegepast. Daarnaast werd er vanaf 2022 ook de verruimde vermogensnorm toegepast bij de toetsing van de kwijscheldingsverzoeken. Deze verhoging is onttrokken uit de egalatievoorziening afvalstofheffing (-€ 49.000). Echter door onder andere de verminderde kosten bij het milieustation, kregen we, bij het budgettair neutraal maken van product afval, een storting in de realisatie van € 65.000. Dit veroorzaakt een verschil van € 113.000.

Milieustation € 292.000 voordeel

Dit voordeel wordt veroorzaakt doordat de verwerkingskosten van het milieustation flink zijn verminderd.

Huishoudelijk afval ondernemerstaken € 53.000 nadeel

De stortkosten zijn lager uitgevallen waardoor er een voordeel is van € 326.000 echter de opbrengsten zijn een stuk minder in verband met lage marktprijs (€ 348.000).

Huisvuilophaaldienst € 210.000 nadeel

Minder ledigingen dan ingeschat bij het restafval. Inworpen restafval ondergrondse containers te hoog ingeschat, men is beter GFT gaan scheiden dan verwacht. Op een aantal plaatsen waren problemen met paslezers waardoor we inkomsten zijn misgelopen.

Uitvoeringskosten VTH milieu niet basistaken € 95.000 voordeel

Dit betreft een voordeel op personele lasten van €95.000. Dit wordt nader toegelicht in deelprogramma 4.2.

Uitvoeringskosten milieu VTH € 106.000 voordeel

Dit betreft een tekort op personele lasten van € 95.500. Dit wordt nader toegelicht in deelprogramma 4.2.

Overige gronden stadsontwikkeling € 81.000 voordeel

Er zijn in 2023 meer groen- en reststroken verkocht dan begroot. Dit komt doordat door een woningbouwontwikkeling in Oostrum een hele straat groenstroken kon kopen ter vergroting van de tuin. Daar is gebruik van gemaakt waardoor de genoemde grotere verkoopopbrengst is gerealiseerd.

Toelichting deelprogramma 2.3 Veiligheid en handhaving € 24.000 nadeel

Onderdelen behorend bij deelprogramma 2.3 wijken minder dan € 50.000 af, derhalve geen toelichting.

Toelichting deelprogramma 2.4 Natuur, landschap en plattelandontwikkeling

Bossen € 79.000 nadeel

Mut reserve bossen € 79.000 voordeel

Inkomsten houtverkoop zijn niet gehaald omdat een deel nog niet is uitgevoerd: broedseizoen en planning houthandelaar maken dat het doorgeschoven is naar 2024. Opvallend is de toename van

dood hout in het bos. Vanuit veiligheid is er extra ingezet moeten worden op het verwijderen van dode takken boven de paden als dode bomen langs de paden.

Landschapselementen €58.000 voordeel

Planning was dat in 2023 de aangelegde bosjes en andere gronden Loobeek door het Waterschap overgedragen waren aan de gemeente Venray. Door omstandigheden is dit vertraagd. Hierdoor is het budget voor beheer bosjes Loobeek niet gebruikt.

Toelichting deelprogramma 2.5 Duurzaamheid

Uitvoeringskosten Duurzaamheid € 132.000 voordeel

Betreft een overschot van personeel budget van € 132.000. Dit wordt nader toegelicht in deelprogramma 4.2

Energietransitie € 269.000 voordeel

Mut reserve energietransitie € 165.000 nadeel

Een deel van de kosten voor Energietransitie zijn gedekt uit de Rijkssubsidie 'Tijdelijke regeling CDOKE'. Daardoor valt er geld vrij uit de kostenplaats Energietransitie.

Aanpak energiearmoede € 102.000 nadeel

Dit betreft een correctie op een foute boeking. De € 102.400 zijn opgenomen in de kosten van 2023, terwijl de dekking in 2022 staat.

Tijdelijke regeling CDOKE € 118.000 voordeel

De tijdelijke regeling CDOKE is een subsidie van Rijksoverheid welke tot doel heeft om gedurende de uitkeringsperiode de capaciteit (bemensing) te vergroten bij decentrale overheden voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid in de sectoren: gebouwde omgeving, elektriciteit, mobiliteit, industrie en overig klimaat- en energiebeleid. Een deel van de gemaakte kosten betreft ambtelijke uren, welke op een ander budget staan verantwoord.

Klimaatadaptatie € 278.000 voordeel

In 2023 is er minder uitgegeven dan gepland voor de aanleg van bos. Dit komt door een tragere grondverwerving dan verwacht. Hierdoor is er dus een voordeel op uitbesteed werk van € 138.000, overige uitgaven € 62.000 en € 68.000 op personeel derden. Bosaanleg is nu voorzien in 2024 doordat we in 2024 wel grond in eigendom hebben waar bos op aangelegd kan worden.

Programma 3 Werken								
Verschillen 2023 begroting na wijziging versus 2023 realisatie (incl. reservemutaties)								
		Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023			Vershil
Deelprogramma's		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
DP31	Economische ontwikkeling	499	3.317	2.818	372	2.258	1.886	932
DP32	Mobiliteit en infrastructuur	5.899	13.769	7.870	6.008	13.207	7.199	671
Resultaat exclusief reserves		6.398	17.086	10.688	6.380	15.465	9.085	1.603
Mutaties reserves		2.110	472	-1.639	1.411	434	-977	-661
Resultaat inclusief reserves		8.508	17.557	9.050	7.791	15.899	8.108	942

Verschillen groter dan €50.000 op deelprogrammaniveau worden toegelicht.

Toelichting deelprogramma 3.1 Economische ontwikkeling

Uitvoeringskosten Economische ontwikkeling € 76.000 voordeel

Betreft een overschot op personele lasten van € 76.000. Dit wordt nader toegelicht in deelprogramma 4.2.

Economische ontwikkeling € 169.000 voordeel

Mut reserve economische ontwikkeling €50.000 nadeel

De raad heeft ervoor gekozen Smakterheide-Noord aan te wijzen als locatie voor uitbreiding van bedrijventerrein (max. 22 ha.) in combinatie met ca. 20 ha. natuur. In samenwerking met de B.V. Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is gestart met de uitwerking van de Businesscase. 2023 was het laatste jaar van de 4-jaarscyclus van de gemeentelijke bijdrage aan Venray Bloeit. Daarom is medio 2023 gestart met een uitvoerige evaluatie, in nauwe samenwerking met alle stakeholders. In 2024 wordt bezien op welke wijze Venray Bloeit een vervolg krijgt.

Dienstverlening kleinbedrijf € 385.000 voordeel

Mut reserve dienstverlening kleinbedrijf € 384.000 nadeel

Het betreft hier het restant van het Venray-fonds Energie, dat een tegemoetkoming bood voor de sterk gestegen energiekosten van het MKB en maatschappelijke organisaties. Hiervoor was € 750.000 beschikbaar. Deze regeling liep af op 31 december 2023. Nadere toelichting hierop zit in het Raadsinformatiesysteem onder Moties, amendementen en toezeggingen per 1 mrt 2023.

Centrumvisie € 53.000 voordeel

De uitgangspunten van de Centrumvisie staan nog steeds overeind: compact, comfortabel en compleet. Er werd, mede met hulp van de Stichting Streetwise, een beperkt aantal nieuwe formules aan het centrum toegevoegd en uitgaven in het kader van belevingsaspecten bleven wat achter op de verwachting.

Stimuleringsregeling centrum € 57.500 voordeel

Betreft meerjarig project dat eindigde op 31 december 2023. Het saldo betreft hier nog uit te keren subsidie van eerdere gedane toezeggingen. De termijn tussen subsidietoekenning en de uitkering kan soms aanzienlijk zijn omdat je bij transformatie te maken hebt met een traject van bouwvergunningen, bouwuitvoering en financiële afwikkeling of verantwoording achteraf.

Wanssumse haven € 54.000 voordeel

Dit voordeel komt door een daling van het rentepercentage. Een toelichting wordt gegeven in het onderdeel kapitaallasten in deelprogramma 4.2.

Grondbedrijf € 87.000 voordeel

Mut.reserve Grondbedrijf € 87.000 nadeel

Het voordeel van € 87.000 is het saldo van een voordeel op de kosten en een nadeel op de winstnemingen en resultaatbestemming fondsafdrachten. Door lagere niet door te belasten algemene kosten grondbedrijf en lagere kosten voor projecten in voorbereiding dan begroot ontstaat een voordeel van € 125.000. Door lagere winstnemingen en resultaatbestemming fondsafdrachten ontstaat een nadeel van € 38.000 dat voornamelijk wordt veroorzaakt door een hogere winstneming bij Castenray en een lagere winstneming bij Smakt en restkavels dan begroot. Doordat de voor- en nadelen van het grondbedrijf worden afgerekend naar de reserves van het grondbedrijf ontstaat er voor € 87.000 nadeel bij de mutaties op de reserves. Per saldo is er voor het grondbedrijf geen verschil ten opzichte van de begroting.

Toelichting deelprogramma 3.2 Mobiliteit en infrastructuur

Openbare verlichting €362.000 voordeel

Het grootste deel €282.000, betreft teruggave energiekosten. Een belangrijk deel van dit bedrag is een terugbetaling van onze energieleverancier door het toepassen van zeer energiezuinige verlichting met LED en energiemanagement op de lichtmasten. Een ander deel door een foutieve berekening van het standaardjaarverbruik door de vorige leverancier, hierdoor is er teveel voorschot betaald. Dit is eind januari alsnog rechtgetrokken door de nieuwe leverancier. Het resterende bedrag is een voordeel, door meer toepassen van LED verlichting. Hierdoor zijn er minder storingen en is er minder onderhoud nodig.

Onderhoud riolering € 115.000 nadeel

Onderhoud riolering is een onderdeel van het budgettaire neutrale systeem riolering. Door andere voordelen is er meer in de voorziening gestort dan was meegenomen in de begroting. Hierdoor ontstaat er een nadeel op deze kostenplaats.

Reinigen riolering € 75.000 voordeel

Sommige werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2024 wegens de hevige regenval eind 2023. Deze zijn begin 2024 uitgevoerd en gefactureerd. Verplichting is meegenomen naar 2024.

Riologemalen € 161.000 nadeel

De hoge kosten komen door storingen doordat in het verleden de meeste drukriolering in een korte tijd is aangelegd. Hierdoor komen nu meerdere posten tegelijkertijd. Door nu geleidelijk aan te vervangen wordt in de toekomst dit gespreid over meerdere jaren en kan ook gemakkelijker een piek in het aantal storingen worden voorkomen. Een andere oorzaak voor dit nadeel zijn de hoge energiekosten.

Inkomsten rioolaansluitingen € 61.000 voordeel

Dit voordeel is ontstaan doordat er dit jaar veel particuliere legesfacturen zijn verstuurd. De inkomsten zijn daardoor hoger dan verwacht.

Inkomsten riolering € 100.000 voordeel

Dit voordeel komt door de uitbreidingen van het aantal aansluitingen. Het aantal woningen is meer geworden waardoor de inkomsten ook zijn gestegen. Hier is in het GRP geen rekening mee gehouden

Industriehaven € 78.000 nadeel

Het project gebiedsontwikkeling Ooijen- Wanssum wordt afgesloten. Door een financiële herberekening van de afschrijvingslasten in relatie tot de ingekomen restant subsidie ontstaat er een nadeel van € 78.000.

Algemene kosten wegen € 82.000 voordeel

Dit voordeel komt door een daling van het rentepercentage. Een toelichting wordt gegeven in het onderdeel kapitaallasten in deelprogramma 4.2.

Verkeersmaatregelen € 110.000 voordeel

Mut reserve verkeersmaatregelen € 70.000 nadeel

De planning was om in 2023 diverse verkeersonderzoeken uit te laten voeren. Deze onderzoeken hebben niet allemaal plaatsgevonden. Er moet nog een onderzoek plaatsvinden naar de kruispunten op de Maasheseweg in verband met de geplande reconstructie van deze weg in 2025/2026. Dit onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden in verband met personele wisselingen. Ook is aan de dorpsraden van Ysselsteyn, Heide en Veulen toegezegd een onderzoek te doen naar de verkeerssituatie in het buitengebied tussen deze dorpen. Dit onderzoek heeft langer op zich laten wachten dan gepland in verband met de input van de diverse dorpsraden.

Programma 4 Besturen

Verschillen 2023 begroting na wijziging versus 2023 realisatie (incl. reservemutaties)

		Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023			Verschil
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
DP41	Bestuur		4.827	4.827	30	4.397	4.368	460
DP42	Dienstverlening en bedrijfsvoering	571	23.948	23.377	978	22.957	21.979	1.398
DP43	Financiën	104.324	2.474	-	107.410	2.111	-	3.448
			101.850				105.299	
Resultaat exclusief reserves		104.895	31.249	-73.646	108.417	29.465	-78.952	5.307
Mutaties reserves		4.236	768	-3.468	3.324	768	-2.556	-912
Resultaat inclusief reserves		109.131	32.017	-77.114	111.742	30.233	-81.509	4.395

Verschillen groter dan €50.000 op deelprogramma-niveau worden toegelicht.

Toelichting deelprogramma 4.1 Bestuur

Wet Open Overheid (WOO) en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) € 195.000 voordeel

Aanvankelijk werd er in 2022 uitgegaan van een Platform Open Overheidsinformatie genaamd PLOOI, waarbij de informatie van deze categorieën landelijk zou worden gepubliceerd. Echter, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft eind 2022 besloten deze ontwikkeling te stoppen. In de loop van 2023 is gekozen voor een andere oplossing: de 'Woo-index', een verwijzindex. Vanwege de wijziging van PLOOI door de Woo-index zijn geplande maatregelen van 2023 verschoven naar 2024. Daarnaast is de ingangsdatum van de WMEBV verschoven van 1 januari 2024 naar 1 januari 2025.

Voormalig personeel B&W € 322.000 voordeel

Jaarlijks wordt de APPA voorziening herberekend, hieruit is een voordeel gekomen van het benoemde bedrag, dit hangt samen met de rekenrente die is gestegen.

Stimulering zelfsturing dorpen en wijken € 121.000 nadeel

Gaat om een bedrag van € 350.000 in verband met voorbereiding financiering Wanssum. Ingeschat werd dat in 2023 een bedrag van € 230.000 betaald zou worden en in 2024 een bedrag van € 120.000 (is in de tweede bestuursrapportage opgenomen). Uiteindelijk is het totale bedrag in 2023 betaald.

Uitvoeringskosten gebiedsgericht werken € 76.000 nadeel

Betreft een overschot op het personeelsbudget van € 76.000. Dit wordt nader toegelicht in deelprogramma 4.2.

Implementatie visie dienstverlening € 50.000 voordeel

Volgens het collegeprogramma zou in 2022 samen met Horst aan de Maas een gezamenlijke visie op dienstverlening worden opgesteld. Uit eindelijk is deze pas in 2023 vastgesteld. De middelen die in het collegeprogramma beschikbaar zijn gesteld zijn bedoeld voor de daaropvolgende implementatie. Deze volgt nu pas in 2024, dus het beschikbare budget voor 2023 is onbenut gebleven.

Toelichting deelprogramma 4.2 Dienstverlening en bedrijfsvoering

Kapitaallasten: rente € 454.000 nadeel

Het nadeel € 454.000 ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door:

(1) De rente die wordt doorberekend aan de producten is meer dan € 390.000 lager dan verwacht. Dit komt doordat het renteomslagpercentage, waarmee de rente wordt berekend aan de producten, is verlaagd van 1,5% naar 1,2%. In de begroting werd uitgegaan van een percentage van 1,5%. Volgens de regels van het BBV moeten we het percentage waarmee de rente wordt berekend aanpassen in de jaarrekening als de afwijking meer dan 25% is. Voor DP 4.2 betekent dit dat er een nadeel is van € 390.000. Dit betekent echter ook dat de producten voor hetzelfde bedrag minder rentelasten krijgen doorberekend. Dit leidt weer voor € 390.000 tot voordelen op de kapitaallasten bij de producten.

(2) Door de sterke stijging van de rente in 2023 zijn de rentelasten van de afgesloten kasgeldleningen € 63.000 hoger dan begroot. Dit nadeel komt tot uitdrukking in dit deelprogramma DP 4.2. Door deze afgesloten kasgeldleningen is het gemiddelde banksaldo in 2023 echter ook hoger geweest dan verwacht. Hierdoor hebben we € 75.000 meer aan rente ontvangen dan begroot. Dit voordeel is toegelicht in DP 4.3 Financiën bij rente inkomsten. Al met al hebben we ten opzichte van de begroting per saldo een voordeel van € 12.000 op de betaalde en ontvangen rente.

Salarissen en inhuur lumpsum deelprogramma 4.2 € 931.000 voordeel / Mut reserve uitvoeringskosten personeel deelprogramma 4.2 282.000 nadeel

Dit betreft een onderbesteding op de personeelsbudgetten in deelprogramma 4.2, dit wordt nader toegelicht onder het kopje Salarissen en inhuur lumpsum.

Salarissen en inhuur lumpsum € 1.189.000 voordeel/ Reserve mutaties dekking personele lasten € 355.000 nadeel.

De salarislasten zijn verweven door gehele begroting. Op de salarissen, inclusief inhuur voor vervanging van medewerkers (dit betreft niet de volledige inhuurkosten), is een totaal overschot van € 1.189.000 over alle programma's (uitgezonderd de onderdelen college van B&W, raad, riolering, grondbedrijf en afval). Dit betreft een afwijking van 3,3% van de begroting voor dit onderdeel over alle programma's.

Inrichtingskosten ten behoeve van Hybride Werken € 50.000 voordeel/Reserve mutaties dekking Inrichtingskosten ten behoeve van Hybride Werken € 50.000 nadeel.

Het budget is over doordat de aanschaf van diverse goederen ten behoeve van hybride werken plaats vindt in Q1 en Q2 van 2024. Daarom is deze post ook opgenomen in de budgetoverheveling.

Overheveling ontwikkelbudget ICT voor |(door) ontwikkeling applicatie sociaal domein € 55.000 voordeel

Voor het inwerken van de functioneel beheerders Suite voor sociaal domein was inhuur budget overgeheveld vanuit 2022. Echter is de inzet minder geweest waardoor dit voordeel is ontstaan.

Nieuw financieel pakket € 226.000 voordeel

De gemeente Venray is samen met de gemeente Horst aan de Maas bezig met de vervanging van het financiële pakket. Dit betreft een intensief traject wat de nodige inzet en onzekerheden met zich meebrengt. Omdat de implementatie, inrichting en hiermee samenhangend de livegang per 1 januari 2025 zijn gespreid over 2 jaar. Zijn ook een groot deel van de kosten nog niet gemaakt, dit zorgt voor een voordeel in 2023.

Accommodatie gemeentehuis € 155.000 nadeel

Nadelig resultaat wordt vooral veroorzaakt door toegenomen onderhoudskosten in 2023. Er is relatief veel uitgegeven aan het vervangen van de conventionele verlichting, diverse herstellingen

binnen de klimaatinstallatie als overlast door lekkages en storingen. De energiekosten zijn, in 2023, als gevolg van nieuwe contracten gestegen met ca. 300%.

Digitale kaart en gegevensbeheer € 131.000 voordeel

Het voordeel is te wijten aan 3 verschillende onderwerpen. In dit budget, bedoeld voor de inrichting en onderhoud van het gemeentelijk dataportaal, zijn de kosten voor de vervanging van de gemeentelijke GISviewer (Nedbrowser) opgenomen. De kosten van de implementatie van de nieuwe viewer (Kaartviewer) zijn lager uitgevallen dan verwacht. Dat de kosten lager uitvielen is te danken aan de samenwerking Horst-Venray, waardoor minder ondersteuning vanuit de leverancier nodig was. Hierdoor bleef een budget van € 63.000 over. Tevens zijn de kosten voor uitbesteed werk van landmeetkundige diensten circa € 20.000 lager uitgevallen vanwege minder bouwactiviteiten. Met het landmeetkundig werk wordt de nieuwe situatie in het veld ingemeten. Deze gegevens zijn nodig om onze (verplichte) basisregistraties (BAG/BGT/WOZ) op orde te houden. Het budget voor inhuur (€ 24.000) is niet gebruikt. Dit budget is voor inhuur van specialistische kennis (FME). Deze kennis wordt nu via de samenwerking met Horst in huis gehaald.

Beeldmateriaal gegevenshuis € 94.000 voordeel

In 2023 heeft binnen dit budget een budgetoverheveling plaatsgevonden. Abusievelijk is daarbij dit budget ter grootte van € 50.000 twee keer toegekend. Voor 2024 is dit gecorrigeerd en op de juiste manier in de begroting opgenomen. Daarnaast zijn er minder mutaties in de basisregistratie BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) geweest. Deze mutaties worden deels door ingehuurd personeel verwerkt. Vanwege het kleinere aantal mutaties is minder personeel ingehuurd.

Overige personeelslasten € 105.000 nadeel

Door langdurige zieken zijn de kosten voor bedrijfsgeneeskundige dienst gestegen. We zijn eigen risicodragers voor de WGA, hier hebben we de eerste instromers.

Vervanging ICT-infrastructuur € 287.000 voordeel

In 2023 heeft team I&A de vervanging van de computersystemen en het extra beveiligen daarvan voorbereid. De specificaties van de systemen zijn uitgewerkt en offertes geaccordeerd. De aanpak is duidelijk. Voor dit bedrag is een budgetoverheveling aangevraagd. In 2024 voeren we de vervanging daadwerkelijk uit en zullen de kosten worden gemaakt.

Vervanging dataintegratie SOR € 239.000 voordeel

In 2023 hebben we verschillende acties uitgevoerd rond de data-integratielaag. Met de data-integratielaag wisselen we gemeentelijke gegevens uit tussen applicaties en landelijke voorzieningen. We hebben noodzakelijke updates uitgevoerd. Met een marktverkenning hebben we onderzocht hoe we de laag in de toekomst gaan inrichten en doorontwikkelen.

Nu dat dit duidelijk is gaan we in 2024 hiermee aan de slag. Ondertussen is er een projectplan vastgesteld voor de inrichting van de data integratielaag in de makelaarsuite van PinkRoccade. We huren een data- en integratie specialist in. We faseren de oude applicatie enable-U uit. Voor dit bedrag is een budgetoverheveling aangevraagd.

Project automatische herkenning en registratie poststroom € 70.000 voordeel

Mut reserve Project automatische herkenning en reg poststroom € 70.000 nadeel

Dit bedrag gereserveerd voor het project automatische herkenning en verwerking poststromen. Door veel personele wisselingen binnen informatiebeheer, is het project in 2023 niet van de grond gekomen. Dit project wordt in 2024 uitgevoerd. Er is een projectleider aangewezen.

Proces-/capaciteitsvraagstukken € 151.000 voordeel

mut reserve Proces-/capaciteitsvraagstukken € 151.000 nadeel

Het budget voor het bekostigen van de automatiseringsprojecten en procesverbeteringen is in 2023 niet uitgegeven.

Organisatie ontwikkel budget € 65.000 voordeel

In het kader van Strategisch personeelsmanagement, arbeidscommunicatie en talentontwikkeling konden enkele activiteiten voor 2023 niet meer gerealiseerd worden, waardoor dit budget onderschreden is. Voorgesteld wordt het restantbudget over te hevelen naar 2024 om deze activiteiten alsnog af te ronden en daarnaast een organisatiebrede impuls te geven aan een procesoptimalisatie en integrale afstemming tussen de diverse adviseurs van de afdeling bedrijfsvoering voor verbetering van de ondersteuning aan het management.

Verkiezingen € 69.000 nadeel

Door de extra verkiezingen vanwege de val van het kabinet en daarnaast door de verscherpte wet- en regelgeving zijn extra kosten gemaakt.

Restaurant € 51.000 voordeel

De overeenkomst met cateraar Vitam is pas gestart in mei 2023. Het budget was voorzien voor een periode van 12 maanden.

Toelichting deelprogramma 4.3 Financiën

Rente inkomsten € 80.000 voordeel

Het voordeel wordt voor € 75.000 verklaard door de sterke stijging van de rentevergoedingen in 2023. Bovendien was het gemiddelde banksaldo hoger dan verwacht omdat er in 2023 kasgeldleningen zijn aangetrokken. Hierdoor zijn echter ook de rentelasten op aangetrokken kasgeldleningen € 63.000 hoger dan geraamd. Dit nadeel is toegelicht onder de kapitaallasten in DP 4.2. Al met al hebben we ten opzichte van de begroting per saldo een voordeel van € 12.000 op de ontvangen en betaalde rente.

Gemeentefondsuitkeringen € 2.646.000 voordeel

De raming van de gemeentefondsuitkering is gebaseerd op de gevolgen tot en met de septembercirculaire 2023. De realisatie daarentegen is gebaseerd op de nadien van het Rijk ontvangen decembercirculaire 2023.

De gemeente Venray heeft via de decembercirculaire 2023 gemeentefonds € 3.1 mln. aan bijdragen ontvangen van het rijk met betrekking tot het jaar 2023. Door de late publicatie van deze bijdragen was het niet mogelijk om hiervoor in 2023 nog uitgaven te doen. Op grond van een stellige uitspraken van de commissie BBV mogen deze gelden niet zonder expliciet besluit van de Raad, beschikbaar gesteld worden voor uitgaven in het jaar 2024. Vandaar dat ten opzichte van de begroting per saldo een voordeel zichtbaar is.

Een deel van de in de decembercirculaire ontvangen middelen betreft de energietoelage (€ 1,7mln). Dit bedrag is reeds begroot in de 2e bestuursrapportage. Tegenover het hier genoemde voordeel staat een nadeel in programma 1.2. Dit is per saldo budgettair neutraal.

Daarnaast zijn er bedragen opgenomen voor de invoeringskosten omgevingswet (€ 327.000) en de uitvoeringskosten gebiedsgericht werken (€ 50.000). In het besluit bestemming jaarrekeningresultaat 2023 is een voorstel opgenomen om deze twee bedragen via resultaatbestemming beschikbaar te stellen voor een geormerkte besteding in 2024.

In de kadernota 2024 is vooruitlopend op de meicirculaire 2023 € 475.000 opgenomen voor de verwachte Loon en Prijsontwikkeling (LPO) in 2023. Dit bedrag had bij de 2e bestuursrapportage geëlimineerd moeten worden maar is abusievelijk in de begroting blijven staan. Dit heeft tot gevolg dat de verwachte inkomsten gemeentefonds 2023 € 475.000 te hoog geraamd zijn.

Baten OZB gebruikers niet-woningen € 121.000 voordeel

Baten OZB woningen € 81.000 voordeel

Er is een meeropbrengst voor de onroerende zaakbelasting gerealiseerd op een totaalbedrag van € 15.971.120. Bij de vaststelling van de tarieven wordt uitgegaan van de op dat moment geldende prognosewaarden en leegstandsniveau omdat op dat moment de herwaardering nog niet is afgerond. Gebleken is dat de stijging van de WOZ waarden voor zowel woningen als niet woningen hoger was dan geprognosticeerd, respectievelijk (2.36%) en (0,66%). Dit wordt mede veroorzaakt door een hogere areaal uitbreiding bij de niet woningen. Voor de OZB gebruik niet woning geldt daarnaast dat het leegstandsniveau lager was dan geraamd.

Toeristenbelasting € 169.000 voordeel

De aangiftebiljetten zijn in januari 2024 aan de belanghebbenden toegestuurd. Deze worden op dit moment ontvangen en verwerkt. Er is een meeropbrengst van de verblijfsbelasting 2022 gerealiseerd van € 104.000 welke in het boekjaar 2023 is verantwoord. Voor 2023 is op basis van de gemiddelde geheven verblijfsbelasting ontvangen over de jaren 2021 en 2022 de gerealiseerde controles en rekening houdend met het verhoogde tarief van € 1,30 ten opzichte van het tarief € 1,25 voor de jaren 2021 en 2022 een voordeel van € 65.000.

Salarissen en inhuur lumpsum deelprogramma 4.3 € 345.000 voordeel / Mut reserve uitvoeringskosten personeel deelprogramma 4.3 73.000 nadeel

Dit betreft een onderbesteding op de personeelsbudgetten in deelprogramma 4.3, dit wordt nader toegelicht onder het kopje Salarissen en inhuur lumpsum in deelprogramma 4.2

Overzicht Incidentele baten en Lasten

Het uitgangspunt is dat de structurele lasten zijn gedekt door de structurele baten. Incidentele lasten mogen gedekt worden door zowel structurele als door incidentele baten. Hierbij gaat het niet om afwijkingen ten opzichte van de raming (dat is paragraaf 2.3) maar of de aard van een last of baat eenmalig was of jaarlijks terugkerend is.

Met de raad is afgesproken dat in zowel de begroting, de eerste bestuursrapportage, de tweede bestuursrapportage en in de jaarrekening afwijkingen boven de € 50.000 worden gerapporteerd.

De notitie incidentele baten en lasten vanuit de BBV is met ingang van 2019 aangescherpt en vraagt om een specifiekere uitwerking dan in het verleden. Tevens is bij onderstaande uitwerking rekening gehouden met de handreiking verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten van de Provincie uit 2021. Hierbij is het uitgangspunt gehanteerd dat de inschattingen in de begroting en de realisatie structureel van aard zijn. Alleen in uitzonderingen zoals vermeld in de notitie BBV en de handreiking van de provincie zijn verantwoord als incidenteel.

Onderstaand zijn in overeenstemming met alle planning en control documenten de afwijkingen boven de € 50.000 nader toegelicht.

Toelichting op de Incidentele Baten en Lasten

Hieronder volgt een korte omschrijving van de incidentele baten en lasten hoger dan € 50.000.

Incidentele baten en lasten bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging		Realisatie		Begroting na wijziging mutaties reserves		Realisatie mutaties reserves	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
DP1.1								
1.2 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	175	174	104	104	0	0	0	0
Bijdrage voor (ver)nieuwbouw Jera	50	0	50	0	0	0	0	0
Budget Regiodeal en Coronamiddelen	283	0	103	0	0	283	0	73
interieurbudget bibliotheek	968	0	400	0	0	968	0	400
Robuust rechtsbeschermingssysteem	59	0	59	0	0	59	0	59
Vorbereidingskrediet (ver)nieuwbouw Jera college 24-1-2023	0	0	0	0	0	50	0	50
vrijval renovatie velden	0	430	0	430	430	0	507	0
WMO algemeen	0	0	0	0	85	100	85	100
Brede SPUK	790	790	433	719	0	0	0	0
Z. Mutaties <50.000 euro	979	153	443	19	0	1.009	0	306
DP1.2								
Budget Sociale Werkvoorziening	254	0	144	0	0	254	0	144
Energietoeslag	2.008	0	2.008	0	0	2.008	0	2.008
Kosten Oekraïne	7.459	0	4.547	0	0	0	0	0
Overheveling restant loonsom	0	0	0	0	0	200	0	200
Reg. transformatiefonds SD Jeugd	225	0	225	0	0	225	0	225
Rijksbijdrage Oekraïne	0	7.655	0	7.658	0	0	0	0
Wet inburgering	463	463	346	346	0	0	0	0
Z. Mutaties <50.000 euro	695	65	54	90	19	676	19	644
DP2.1								
Anterieure overeenkomsten: bijdragen bovenwijks en RO	0	322	0	1.597	0	0	1.572	0
dekking uitgaven Maasgaard	686	0	0	0	0	686	0	0
inhuur planjurist RO / VTH	133	0	145	0	0	0	0	0

St. Anna	332	0	331	0	0	331	0	331
Z. Mutaties <50.000 euro	61	0	72	0	322	61	0	61
DP2.2								
subsidie herbestemming leegstaande schoolgebouwen	293	293	293	224	0	0	0	0
Vliegbasis de Peel	104	0	0	0	0	124	0	0
wijz. inkomsten frictiegelden naar incidenteel	0	217	0	217	217	0	217	0
Z. Mutaties <50.000 euro	186	108	135	278	0	25	0	25
DP2.3								
Versterking integraal veiligheidsbeleid	158	136	228	121	0	0	0	0
Z. Mutaties <50.000 euro	0	22	0	22	0	0	0	0
DP2.4								
Grenzeloos meten	127	127	153	160	0	0	0	0
Omgevingsprogramma landelijk gebied	-38	105	62	62	148	0	148	0
Transitie landelijk gebied 2021	71	0	101	0	0	0	0	0
Z. Mutaties <50.000 euro	47	0	23	0	5	14	0	89
DP2.5								
CDOKE	732	774	140	301	0	0	0	0
Energiearmoedebestrijding.	1.067	1.066	502	400	0	0	0	0
Energietransitie	230	0	65	0	0	230	0	65
Z. Mutaties <50.000 euro	-25	0	3	0	0	-25	0	-25
DP3.1								
Agropole en eiwitrijk	0	85	0	86	0	0	0	0
Grondbedrijf	281	229	52	88	440	492	402	366
Stimuleringsregeling centrum	250	0	193	0	0	125	0	125
Venray Fonds - subsidiebudget	750	0	366	0	0	750	0	366
Z. Mutaties <50.000 euro	87	0	58	0	0	76	0	36
DP3.2								
Aanleg glasvezel wijken en centrum Venray	150	0	45	0	0	150	0	105
Overheveling/aanpassing civiel voorbereidingsbudget	106	0	36	0	0	106	0	36
Z. Mutaties <50.000 euro	30	0	15	0	32	62	32	72
DP4.1								
financiering voorbereiding MFC Wanssum	230	0	350	0	0	230	0	230
Grootboek aanpassen 1e tranche regiodeal en investeringsagenda	106	0	106	0	0	0	0	0
Ophoging budget Henseniuskwartier	66	0	81	0	0	0	0	0
Z. Mutaties <50.000 euro	159	0	39	0	0	427	0	427
DP4.2								
Financieel pakket	77	0	153	0	0	77	0	77
omzetten MUIP iAsset naar exploitatiebudget	90	0	66	0	0	0	0	0
Organisatie-ontwikkelbudget t.b.v. Venrayse School	89	0	89	0	0	0	0	89
Overgebleven budget ondersteuning	-104	0	65	0	0	0	0	0
Overgebleven budget service contracten	-65	0	10	0	0	0	0	0
Overheveling ontwikkelbudget ICT voor ((door) ontwikkeling applicatie sociaal domein.	90	0	70	0	0	90	0	90
Overheveling restant loonsom	176	0	157	0	0	176	0	157

Overstap naar nieuwe GIS-viewer (Geografisch InformatieSysteem)	55	0	63	0	0	55	0	55
Regiodeal en investeringsagenda	0	0	0	0	78	0	78	0
Tweede kamer verkiezingen	0	0	89	0	0	0	0	0
Z. Mutaties <50.000 euro	369	0	103	0	0	543	0	162
DP4.3								
Dividend enexis	0	293	0	248	0	0	0	0
Doorontwikkeling IV	200	0	123	0	0	0	0	0
Z. Mutaties <50.000 euro	412	0	75	0	286	1.208	286	849
DP5.1								
Mutaties van reserve naar reserve					0	0	0	0
Totaal saldo van incidentele baten en lasten	22.175	13.507	13.570	13.169	2.061	11.846	3.346	7.998

Programma 1 Leven

Deelprogramma 1.1 Omgeving

1.2 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Betreft een SPUK regeling. Een SPUK uitkering heeft een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum, vandaar dat deze baten en lasten zijn aangemerkt als incidenteel.

Bijdrage voor (ver)nieuwbouw Jera

Betreft een mutatie in de reserve, mutatie in reserves zijn incidenteel.

Budget Regiodeal en Coronamiddelen

Er is uitvoering geven aan diverse ingezette trajecten op basis van de in 2022 vastgestelde opzet voor inzet van de Coronamiddelen. Deze middelen komen vanuit de reserve budgetoverheveling exploitatiebudgetten. Reservemutaties zijn in principe incidenteel. Daarom zijn de baten en lasten als incidenteel aangemerkt.

Interieurbudget bibliotheek

Dit budget is eenmalig vanuit de exploitatie geraamd en betreft een incidentele bijdrage aan het interieur van de bibliotheek.

Robuust rechtsbeschermingssysteem bestemmingsreserve

Betreft de subsidie voor sociaal juridische dienstverlening voor het jaar 2023. Deze kosten worden gedekt uit de reserve overheveling restant exploitatiebudget. Onttrekkingen uit reserves worden incidenteel geacht. De bijbehorende kosten zijn daarom ook als incidenteel aangemerkt.

Vorbereidingskrediet (ver)nieuwbouw Jera college 24-1-2023

Betreft een mutatie in de reserve, mutatie in reserves zijn incidenteel, heeft betrekking op Bijdrage voor (ver)nieuwbouw Jera

Vrijval renovatie velden

Betreft een mutatie in de reserve, mutatie in reserves zijn incidenteel.

WMO algemeen

Van de beschikbaar gestelde Covid-19 eindrapportage Venray veert op middelen is er na aftrek van de meerkosten corona € 85.000 vrijgevallen binnen de reserve overheveling restant exploitatiebudget en vervolgens overgeheveld naar de algemene reserve. Reservemutaties zijn in principe incidenteel. Daarom zijn de baten en lasten als incidenteel aangemerkt.

Brede SPUK

Betreft een SPUK regeling. Een SPUK uitkering heeft een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum, vandaar dat deze baten en lasten zijn aangemerkt als incidenteel.

Deelprogramma 1.2 Vangnet

Budget Sociale Werkvoorziening

Dit betreft een betaling voor het aanvullen van het eigen vermogen van de sociale werkvoorziening. Deze middelen komen vanuit de reserve budgetoverheveling exploitatiebudgetten. Reservemutaties zijn in principe incidenteel. Daarom zijn de baten en lasten als incidenteel aangemerkt.

Energietoeslag

Betreft kosten die gemaakt zijn vanuit de middelen die komen vanuit de reserve budgetoverheveling exploitatiebudgetten. Reservemutaties zijn in principe incidenteel. Daarom zijn de baten en lasten als incidenteel aangemerkt.

Kosten Oekraïne

Betreft de Specifieke Uitkering (SPUK) voor de opvang van Oekraïners. Een SPUK uitkering heeft een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum, vandaar dat deze baten en lasten zijn aangemerkt als incidenteel.

Overheveling restant loonsom

Betreft een mutatie in de reserve budgetoverheveling, mutatie in reserves zijn incidenteel.

Regionaal transformatiefonds SD Jeugd

Dit betreft een budgetoverheveling 2022 naar 2023 van regionale middelen (Transformatiebudget) die Venray beheert. Een budgetoverheveling is incidenteel conform antwoord commissie BBV.

Rijksbijdrage Oekraïne

Betreft de Specifieke Uitkering (SPUK) voor de opvang van Oekraïners. Een SPUK uitkering heeft een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum, vandaar dat deze baten en lasten zijn aangemerkt als incidenteel.

Wet inburgering

Betreft SPUK-gelden, met einddatum. Een SPUK uitkering heeft een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum, vandaar dat deze baten en lasten zijn aangemerkt als incidenteel.

Programma 2 Wonen

Deelprogramma 2.1 Woningbouw

St. Anna (Start begroting 2022)

Betreft een bijdrage aan het project St. Anna, dat afgerond is in 2023. Deze bijdrage is afkomstig uit de algemene reserve.

Anterieuere overeenkomsten: bijdragen bovenwijks en RO

Op basis van afgesloten anterieuere overeenkomsten worden bijdragen ontvangen voor de fondsen Bovenwijks en Ruimtelijke Ontwikkeling. De raming van deze bijdragen wordt opgenomen op basis van de gerealiseerde bedragen op dat moment en zijn dus incidenteel van aard.

Dekking uitgaven Maasgaard

Dit betreft dekking voor de afrekening van de projecten Maasgaard, deze worden gedekt vanuit de reserve. Deze projecten zijn incidenteel van aard.

Inhuur planjurist RO / VTH

Hangt samen met post 4.1. Vanuit het implementatiebudget Omgevingswet wordt o.a. inzet van personeel betaald, meestal in de vorm van vergoeding voor inhuur. Met de teams RO en VTH zijn afspraken gemaakt die met deze wijziging verwerkt worden in de begroting. Een deel van het implementatiebudget wordt gedekt uit de bestemmingsreserve overheveling restant exploitatiebudgetten en is dus incidenteel.

Deelprogramma 2.2 Woonomgeving

Subsidie herbestemming leegstaande schoolgebouwen

In mei 2021 heeft de provincie Limburg € 525.000 subsidie verleend voor de herbestemming van deze drie schoolgebouwen. De (door)betaling van de subsidie loopt via de gemeente, na betalingen in 2021 en 2022 resteert hiervan nog € 213.000. Ook is er € 80.000 voor de transformatie Bontekoestraat geraamd. Deze bedragen zijn overgeheveld naar 2023, en dus incidenteel van aard.

Vliegbasis de Peel

De aard van de kosten is incidenteel. Het project heeft een begin en een einde, wanneer duidelijkheid bestaat over het geheel.

Wijziging inkomsten frictiegelden naar incidenteel
Betreft frictiegelden en zijn dus incidenteel van aard.

Deelprogramma 2.3 Veiligheid en Handhaving

Versterking integraal veiligheidsbeleid

Dit betreft o.a. bijdragen vanuit het ondermijningsfonds, die werden ingezet ter versterking van de aanpak van ondermijning. De rijksbijdrage is bestemd voor het begeleiden van ex-gedetineerden voor wonen en werken over het jaar 2023. Ook zijn er incidentele middelen toegekend die in 2023 zijn besteed aan trajecten die voorkomen dat jongeren afglijden in criminaliteit en voor de preventie van radicalisering.

Deelprogramma 2.4 Natuur Landschap Plattelandsontwikkeling

Grenzeloos Meten

Dit betreft een budgetoverheveling voor Grenzeloos Meten. Een deel van de kosten en baten worden overgeheveld naar 2024.

Omgevingsprogramma Landelijk Gebied

Dit betreft een budgetoverheveling voor het omgevingsprogramma Landelijk Gebied. Een deel van de kosten en baten worden overgeheveld naar 2024.

Transitie Landelijk Gebied 2021

Dit betreft budget dat mede dekking geeft voor tijdelijke formatie van het programma landelijk gebied, bestaande uit een senior procesbegeleider transitie.

Deelprogramma 2.5 Duurzaamheid

CDOKE

Betreft budget voor CDOKE, de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid. Deze subsidie is incidenteel van aard.

Energiearmoedebestrijding

Dit betreft een specifieke uitkering reductie energiegebruik door het Rijk toegekend. Specifieke uitkeringen zijn middelen uit de Rijkskas die onder voorwaarden worden verstrekt en zijn incidenteel van aard (SISA)

Energietransitie

In 2022 is het Uitvoeringsprogramma Warmte en Besparen opgesteld en in december vastgesteld. Hierin hebben de pilotprojecten een plek gekregen. Deze pilotprojecten zijn in 2023 verder in uitvoering gekomen. Ook is er budget voor de uitvoeringskosten klimaatakkoord in 2022 overgebleven. De budgetten hiervoor zijn overgeheveld en dus incidenteel van aard.

Programma 3 Werken

Deelprogramma 3.1 Economische ontwikkeling

Agropole en eiwitrijk

Voor de uitvoering van diverse werkzaamheden en projecten op het gebied van agropole en eiwitrijk maakt de gemeente in 2023 kosten. Hiervoor worden subsidies en bijdragen ontvangen ter hoogte van € 85.000.

Grondexploitatie

Mutaties grondexploitaties zijn naar de aard van de raming incidenteel. De mutaties grondexploitatie hebben dus geen invloed op het structureel begrotingsaldo.

Stimuleringsregeling centrum (start begroting 2022)

Dit betreft een tijdelijke stimuleringsregeling met als doel het versnellen van de transformatie van het centrum van Venray tot een compact, compleet en comfortabel centrum. Er zijn voor een periode van drie jaar subsidies beschikbaar gesteld voor enerzijds de verhuizing van winkels naar het hoofdwinkelgebied en anderzijds de transformatie van (leegstaande) winkelpanden naar een andere functie. Omdat deze stimuleringsregeling een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum heeft zijn deze lasten aangemerkt als incidenteel.

Venray Fonds - Subsidiebudget

In de raadsvergadering van 8-11-2022 is de motie "Fonds voor energie- en inflatieproblemen, het

Venray Fonds", aangenomen. Het eenmalig budget van € 750.000 wordt gedekt door een bijdrage uit de algemene reserve die daartoe voldoende ruimte biedt.

Deelprogramma 3.2 Mobiliteit en infrastructuur

Aanleg glasvezel wijken en centrum Venray

Dit betreft kosten voor de aanleg van glasvezel in Venray. Dit is een werk dat meerdere jaren in beslag neemt. Hierdoor lopen de uitgaven niet in pas met de inkomsten. Dit is een budgetoverheveling van 2022 naar 2023 en is daarmee incidenteel van aard.

Overheveling/aanpassing civiel voorbereidingsbudget

Dit betreft voorbereidingsbudgetten voor verkeersonderzoeken o.a. ten behoeve van het opstellen van nieuw parkeerbeleid en de verkeersproblematiek met grote voertuigen bij Heide en Ysselsteyn. Dit is een budgetoverheveling van 2022 naar 2023 en is conform antwoord commissie BBV daarmee incidenteel van aard.

Programma 4 Besturen

Deelprogramma 4.1 Bestuur

Financiering voorbereiding MFC Wanssum

Conform raadsnota 31-01-2023 is besloten om € 350.000 te financieren aan de voorbereiding MFC Wanssum. Dit is een eenmalige bijdrage.

Grootboek aanpassen 1e tranche regiodeal en investeringsagenda

Het betreft de regiodeal en investeringsagenda, dit zijn tijdelijke middelen voor een bepaalde looptijd voor specifieke projecten. De posten worden betaald uit de algemene reserve.

Ophoging budget Henseniuskwartier

Voor project Henseniuskwartier is er budget overgenomen vanuit gebiedsgericht werken. Dit werkbudget is ontoereikend gebleken. Met name de uitvoering van de verkeerspilot 'Autoluw maken Henseniuskwartier' en bijbehorende onderzoeken hebben in 2023 een budgetoverschrijding veroorzaakt. Bij de tweede bestuursrapportage is er goedkeuring gevraagd om het werkbudget met het overschreden bedrag aan te vullen vanuit de Algemene reserve. Dit project is incidenteel van aard.

Deelprogramma 4.2 Dienstverlening en bedrijfsvoering

Nieuw financieel pakket

De gemeente Venray is bezig met de vervanging van het financiële pakket. Dit betreft een intensief project met een start en een geplande einddatum. De eenmalige kosten betreffen incidentele implementatie- en projectkosten.

Omzetten MUIP iAsset naar exploitatiebudget

Dit betreft het omzetten van de MUIP vervanging integraal beheersysteem uit de kadernota 2023 van een investeringsbudget naar een exploitatiebudget. Door de aard van de kosten (software as a service) mogen de kosten niet geactiveerd worden, dit was ten tijde van de MUIP aanvraag nog niet bekend. Dit is een incidentele correctie.

Organisatie-ontwikkelbudget t.b.v. Venrayse School

Het betreft een budgetoverheveling van organisatie ontwikkelbudget en daarmee is deze post incidenteel van aard.

Overgebleven budget ondersteuning

Er zijn in 2023 minder ICT projecten gestart dan verwacht, waardoor we verwachtten dat er aan budget over zou blijven. Dit budget is bij de tweede bestuursrapportage naar beneden bijgesteld.

Overgebleven budget servicecontracten

Er zijn in 2023 minder ICT projecten gestart dan verwacht, waardoor we verwachtten dat er aan budget over zou blijven. Dit budget is bij de tweede bestuursrapportage naar beneden bijgesteld.

Overheveling ontwikkelbudget ICT voor |(door) ontwikkeling applicatie sociaal domein.

Dit betreft een budgetoverheveling van 2022 naar 2023 voor de doorontwikkeling applicatie sociaal domein (Axxerion). Een budgetoverheveling is incidenteel van aard.

Overheveling restant loonsom

Het betreft een budgetoverheveling van loonbudget en daarmee is deze post incidenteel van aard.

Overstap naar nieuwe GIS-Viewer (Geografisch InformatieSysteem)

Binnen budget GEO is in 2022 € 55.000 beschikbaar voor het dataportaal. Dit budget is overgeheveld naar 2023, dus incidenteel van aard.

Regiodeal en investeringsagenda

Het betreft de regiodeal en investeringsagenda, dit zijn tijdelijke middelen voor een bepaalde looptijd voor specifieke projecten. De posten worden betaald uit de algemene reserve.

Tweede kamer verkiezingen

Baten en lasten met betrekking tot extra verkiezingen bij de val van een kabinet, leiden tot incidentele lasten.

Deelprogramma 4.3 Financiën

Dividend Enexis

Eenmalig extra dividend € 247.000 in verband met de verkoop door Enexis van alle aandelen in het kapitaal van Fudura B.V..

Doorontwikkeling IV

Via een regeling zonder meer werken we samen met de gemeente Horst aan de Maas. We werken ondertussen in 1 team informatievoorziening. Ook in 2023 bleven we samenwerken. Om team IV Venray door te ontwikkelen is er budget beschikbaar gesteld bij de 1e berap 2022. Het restantbudget is overgeheveld naar 2023, en dus incidenteel van aard.

Rechtmatigheidsverantwoording 2023

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 27 juni 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.626.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingsrechtmatigheid	Fouten	Bedragen x €1.000	
		Onduidelijkheden	
A	Onderschrijding lasten programma 1	€ 6.293	€ -
	Onderschrijding lasten programma 2	€ 3.397	€ -
	Onderschrijding lasten programma 3	€ 1.621	€ -
	Onderschrijding lasten programma 4	€ 1.784	€ -
	Onderschrijding baten programma 1	€ 176	€ -
	Overschrijding baten programma 2	€ 576	€ -
	Onderschrijding baten programma 3	€ 18	€ -
	Overschrijding baten programma 4	€ 3.522	€ -
B	Overschrijding investeringsbudgetten	€ 753	€ -
C	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -	€ -
	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/ gemeld aan de raad.	€ -	€ -
	Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 18.140	€ -
	Acceptabel deel overschrijdingen A en B volgens financiële verordening (artikel 212 van de Gemeentewet). Zie toelichting bij analyse op afwijkingen op basis van artikel 12 lid 4e.	€ 18.140	€ -
E	Resterende begrotingsonrechtmatigheden	€ -	€ -
	Waarvan toegelicht in paragraaf bedrijfsvoering	€ -	€ -
	Voorwaarden criterium	Bedrag	Toelichting
	Geen bevindingen uit de VIC.	€ -	-
	M&O criterium	Bedrag	Toelichting
	Geen bevindingen uit de VIC.	€ -	-

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Single information en single audit (sisa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024								
Verstrekker	Uitkering code	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) <i>Aard controle R</i> Indicator: A16/01	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) <i>Aard controle R</i> Indicator: A16/02	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/03	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten <i>Aard controle R</i> Indicator: A16/04	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie <i>Aard controle R</i> Indicator: A16/05	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) <i>Aard controle R</i> Indicator: A16/06
			[Opmerkingenthread] U kunt deze opmerkingenthread lezen in uw versie van Excel. Eventuele wijzigingen aan de thread gaan echter verloren als het bestand wordt geopend in een nieuwere versie van Excel. Meer informatie: https://go.microsoft.com/fwlink/?linkid=870924 Opmerking: Voorschotbedrag was € 6.156.246,95. Dat is € 100.539.05 minder dan waar we nu in de berekeningen op uitkomen. Dat zouden we dus nog moeten ontvangen € 6.256.789	€ 0	€ 0	€ 15.045	[Opmerkingenthread] U kunt deze opmerkingenthread lezen in uw versie van Excel. Eventuele wijzigingen aan de thread gaan echter verloren als het bestand wordt geopend in een nieuwere versie van Excel. Meer informatie: https://go.microsoft.com/fwlink/?linkid=870924 Opmerking: € 868.950 voor verbouwing, bouwrijp maken en aansluiten chalets Servaashof. € 52.225 voor renovatie dak Stationsweg. Hier zat meerwerk op van €11.874. Dit bedrag zat niet in de goedkeuring en toekenning. Voor het meerwerk is goedkeuring (mail 6-3-24) en moet via deze SISA worden teruggevorderd.	€ 519.546

						€ 933.049		
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
			<i>Aard controle R Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/08</i>	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10</i>		
			€ 23.079	€ 278.670	€ 8.026.178	€ 11.769.968		
JenV	A20B	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Beschikingskenmerk	Naam taak/project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per taak/project (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per taak/project	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per taak/project
		SiSa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/03</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: A20B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A20B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/06</i>
		1	060935 Gemeente Maastricht	4338701	Versterkingsgelden lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme voor 2023/2024	Nee	€ 16.700	€ 16.700

			Kopie gemeente(code)	Kopie Beschikingskenmerk	Kopie Naam taak/project	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/nee) in (jaar T) per taak/project - bij Ja is indicator 11 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens activiteitenplan per taak/project	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A20B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A20B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A20B/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A20B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A20B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A20B/12</i>
			1 060935 Gemeente Maastricht	4338701	Versterkingsgelden lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme voor 2023/2024		Activiteiten zijn conform plan uitgevoerd. Op bepaalde onderdelen zijn kosten lager uitgevallen dan begroot. Voor het resterende bedrag ad. 4.183,- is een overheveling aangevraagd en goedgekeurd. Dit bedrag wordt ingezet voor preventieactiviteiten in 2024.	Nee
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
		Gemeenten					Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2

<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/06</i>
1	62	0	0	Ja	Ja
Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)		
<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/08</i>	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/09</i>	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/10</i>		
N.V.T.	Nee				
Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/11</i>	Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/12</i>	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/13</i>	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/14</i>	Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>	Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/16</i>
€ 0	€ 0			€ 0	€ 0
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2

			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/18</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/20</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>
			€ 380	€ 23.560	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/24</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/25</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/26</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/27</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 380	
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>

			<i>Indicator: C41B/01</i>	<i>Indicator: C41B/02</i>	<i>Indicator: C41B/03</i>	<i>Indicator: C41B/04</i>	<i>Indicator: C41B/05</i>	<i>Indicator: C41B/06</i>
			1 030011 Provincie Limburg	€ 44.583	€ 84.015	€ 42.008	2	8
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/09</i>			
			1 030011 Provincie Limburg	586	Ja			
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/06</i>
			961	€ 356.318	€ 356.318	191	€ 68.272	€ 68.272

		<p>Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/07</i></p>	<p>Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten</p> <p><i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/08</i></p>	<p>Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/09</i></p>			
	83		€ 0	€ 0			
		<p>Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/10</i></p>	<p>Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/11</i></p>	<p>Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/12</i></p>	<p>Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/13</i></p>	<p>Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/14</i></p>	<p>Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/15</i></p>
	407		1.634	0	960	87	1.045

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C62/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C62/02</i>			
			€ 0	Ja			
BZK	C75B	Regiodeals 3e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikingsnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering per pijler (jaar T)
			SiSa tussen medeoverheden		Een pijler per regel		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C75B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C75B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C75B/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C75B/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C75B/05</i>
		1	030011 Provincie Limburg	IA13-1837812	Uitvoeringsprogramma Vitaal en Gezond, Programmalijn Waardevolle Zorg, project Preventie en Vroegsignalering, onderdeel Gelukkig Ouderschap	€ 0	€ 10.488

2	030011 Provincie Limburg	IA13-1837812	Uitvoeringsprogramma Vitaal en Gezond, Programmalijn Waardevolle Zorg, project Preventie en Vroegsignalering, onderdeel 1000 kansen, hechting en de eerste 1000 dagen	€ 0	€ 3.960
3	030011 Provincie Limburg	IA13-1837812	Uitvoeringsprogramma Vitaal en Gezond, Programmalijn Waardevolle Zorg, project Preventie en Vroegsignalering, onderdeel Voorzorg	€ 0	€ 103.794
100	030011 Provincie Limburg	IA25	Grenzeeloos meten, geur en beleving, fijnstof (PM10 en PM2,5) en leren en delen	€ 79.805	€ 79.805
	Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/06</i>	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: C75B/07</i>	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C75B/08</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/09</i>	
1	030011 Provincie Limburg	€ 42.415	€ 15.732	n.v.t.	
2	030011 Provincie Limburg	€ 16.016	€ 5.940	n.v.t.	

			3	030011 Provincie Limburg	€ 311.360	€ 155.691	n.v.t.	
			100	030011 Provincie Limburg	€ 87.055	€ 87.055	het project IA25 is de cofinanciering van het project L7B. De uitgaven staan dus zowel in IA25 vermeld als in L7B. In L7B zijn ook de uren voor ingezette capaciteit van ambtelijke ondersteuning meegenomen (= cofinanciering).	
				Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C75B/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C75B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C75B/12</i>		
				€ 369.791	€ 0	Nee		
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid		Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen
				<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/05</i>
				€ 43.700	€ 0	1	111	31

BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C94/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C94/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C94/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C94/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C94/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C94/06</i>
			1	0	€ 0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C94/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C94/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C94/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C94/10</i>		
			1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)

	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C209/03</i>	Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C209/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06</i>
1	RHA2023-03498267	Flexwoningen Oostrum	€ 0	€ 0	€ 707.992	0
2	RHA2023-03498365	Flexwoningen Brabander	€ 0	€ 0	€ 680.000	0
10	RHA2023-03512132	Nieuwe Woonwagenlocatie Venray	€ 0	€ 0	€ 56.198	0
	Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09</i>	<i>Aard controle R. Indicator: C209/10</i>		
1	Flexwoningen Oostrum	0	Nee	Ja		
2	Flexwoningen Brabander	0	Nee	Ja		
10	Nieuwe Woonwagenlocatie Venray	0	Ja	Ja		
	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11</i>					
	Nee					

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
	Gemeenten		<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/05</i>
			€ 794.025	€ 15.438	€ 194.507	€ 15.315	€ 685.513
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/06</i>	Bedrag <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/08</i>	Bedrag <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/09</i>	Bedrag <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/10</i>

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>		
			€ 104.122	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 70.013		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>			
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	

		Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)						
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/06</i>
	1	608012809 vbt	€ 14.100	€ 22.327	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E3/12</i>
	1	608012809 vbt	€ 14.100	€ 22.327	€ 0	€ 0	Ja	
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E20/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/02</i>	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E20/03</i>	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/04</i>		
			€ 4.380.355	€ 13.485.734	€ 11.455.943	Nee		

Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>
1 107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters	Ja	800	B = 2,5 m
2 215 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom aantal in st	Ja	2	
3 108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	3	
4 107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters	Ja	400	B= 2,0 m

			5	117 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur aantal in meters	Ja	650	
			6	122 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	6	
			7	124 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen aantal in meters	Ja	5.000	
IenW	E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E81/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E81/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E81/03</i>		
			€ 0	€ 0	Nee		
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/04</i>	
		Provincies en Gemeenten	€ 292.775	€ 292.775	€ 230.979	Nee	

			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/08</i>		
			<i>360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h aantal in Stuks</i>	<i>Ja</i>	<i>3</i>			
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F28/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F28/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F28/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: F28/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F28/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: F28/06</i>
			€ 160.856	€ 70.396	€ 70.011	€ 301.263	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: F28/07</i>					
			Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente

Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/06</i>
	€ 11.627.554	€ 201.915	€ 431.926	€ 1.549	€ 26.535	€ 0
	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire
Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente Participatiewet (PW)	
<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/12</i>	
€ 41.728	€ 2.983	€ 0	€ 1.024.252	€ 14.044	€ 0	

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Gemeente Participatiewet (PW)					
			<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 26.139	€ 52.228	€ 0	€ 0	€ 0

			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking (Ja/Nee)		
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekking en BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekking en BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/09</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 332	€ 0	€ 9.476	€ 78.895	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	-€ 275	€ 0	€ 4.110	€ 13.139	€ 0

3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 11.041	€ 0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.176	€ 0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6	Totaal	-€ 607	€ 0	€ 13.586	€ 104.251	€ 0
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente		
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
6	Totaal	0	0	N.v.t.		
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	

1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking en Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
		Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	Gemeente <i>Aard controle D2 Indicator: G4/17</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/18</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>		
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 346.323	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/04</i>		
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)

		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H12/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H12/02</i>	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H12/03</i>	Eindverantwoording? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H12/04</i>		
			€ 7.232	€ 70.903	Ja	Nee		
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H21/01</i>	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H21/02</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H21/03</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H21/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H21/05</i>	
			Ja	n.v.t.	€ 19.041	€ 19.041	Nee	
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/Nee/ n.v.t.)?

	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>
1	Lokaal Sportakkoord	€ 35.468	€ 39.612	€ 0	€ 39.612	Ja
2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 244.184	€ 240.040	€ 0	€ 240.040	Ja
3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 54.566	€ 53.492	€ 0	€ 53.492	Ja
4	Kansrijke Start	€ 40.925	€ 37.740	€ 0	€ 37.740	Ja
5	Mentale Gezondheid	€ 19.098	€ 37.872	€ 0	€ 37.872	Ja
6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 47.745	€ 45.240	€ 0	€ 45.240	Ja
7	Valpreventie	€ 140.508	€ 79.004	€ 28.102	€ 79.004	Ja
8	Leefomgeving	€ 27.283	€ 27.283	€ 0	€ 27.283	ja
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 6.821	€ 9.072	€ 0	€ 9.072	Ja
10	Versterken sociale basis	€ 99.583	€ 109.017	€ 0	€ 109.017	Ja
11	Mantelzorg	€ 27.283	€ 17.320	€ 5.457	€ 17.320	Ja
12	Eén tegen eenzaamheid	€ 27.283	€ 28.756	€ 0	€ 28.756	Ja
13	Welzijn op recept	€ 15.006	€ 15.006	€ 0	€ 15.006	Ja
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 6.821	€ 6.821	€ 0	€ 6.821	Ja
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 24.282	€ 0	€ 4.856	€ 0	Ja
	Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>				

			1	Lokaal Sportakkoord	N.v.t.	
			2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja	
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.	
			4	Kansrijke Start	Ja	
			5	Mentale Gezondheid	N.v.t.	
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja	
			7	Valpreventie	N.v.t.	
			8	Leefomgeving	N.v.t.	
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.	
			10	Versterken sociale basis	N.v.t.	
			11	Mantelzorg	N.v.t.	
			12	Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.	
			13	Welzijn op recept	N.v.t.	
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.	
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.	
				Eindverantwoording (Ja/Nee)		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09</i>		
				Nee		
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden		Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen

				<i>Automatisch berekend</i>	<i>Automatisch berekend</i>			
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03</i>		
				MEOZ23099	€ 416.016	€ 416.016		
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H32/06</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: H32/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08</i>	
			1	<i>Laco sportcentrum Venray</i>	€ 414.105	€ 414.105	<i>N.v.t.</i>	
			2	<i>Zwembad de Meulebeek</i>	€ 1.911	€ 1.911	<i>Er is geen verduurzamingsplan ingeleverd omdat zij geen meerkosten voor 2023 hebben aangevraagd.</i>	
			20			Nee		
LNV	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
		SiSa tussen medeoverheden						Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
								<i>Aard controle n.v.t.</i>

			<i>Indicator: L7B/01</i>	<i>Indicator: L7B/02</i>	<i>Indicator: L7B/03</i>	<i>Indicator: L7B/04</i>	<i>Indicator: L7B/05</i>	<i>Indicator: L7B/06</i>
1	C2291418/5029263	030010 Provincie Noord-Brabant			€ 164.710	€ 182.610		het project IA25 is de cofinanciering van het project L7B. De uitgaven staan dus zowel in IA25 vermeld als in L7B. In L7B zijn ook de uren meegenomen (apart document voor urenverantwoording toegevoegd)
							Nee	

Bijlagen bij de jaarrekening

Bijlage 1. BBV indicatoren Programma 1

Deelprogramma 1.1 Indicatoren jeugdhulp

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Jongeren met jeugdbescherming	2023	1	1	1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen.
Jongeren met jeugdhulp	2023	11,2	11,1	11,1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	2023	0,3	geen data	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	% jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

Indicatoren WMO

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	2022	670	692	710	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Indicatoren Participatie

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Jeugdwerkloosheid (achterstand onder jeugd)	2022	2	1	2	CBS Jeugd	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)
Kinderen in armoede (achterstand onder jeugd)	2022	6	4	6	CBS Jeugd	% kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Lopende re-integratievoorzieningen	2023	46,1	196,1	191,5	CBS - Participatiewet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
Personen met een bijstandsuitkeringen	2023	283,3	230,3	344,8	CBS - Participatiewet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen.

* het lage aantal re-integratievoorzieningen is te verklaren doordat wij in het verleden de keuze hebben gemaakt dit onderdeel te laten uitvoeren door onze coaches waardoor minder inkoop van voorzieningen nodig is.

Indicatoren Onderwijs

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Absoluut verzuim *	2022	10,3	4,2	4,2	DUO/Ingrado	Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht.
Relatief verzuim **	2022	21	21	24	DUO/Ingrado	Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige jongere ongeoorloofd afwezig is.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie totaal (VO+MBO)	2022	2,3	2,1	2,4	DUO/Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Indicatoren Sport

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Niet-sporters	2020	44,2	50,5	49,3	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

Programma 2

Deelprogramma 2.1

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Nieuw gebouwde woningen	2022	11,6	8,2	9,3	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.

Deelprogramma 2.2

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Omvang huishoudelijke restafval (fijn)	2022	52	120	148	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

Deelprogramma 2.3

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Jongeren met delict voor de rechter	2022	1	1	1	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Misdrijven - Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	2022	1	1,2	1,4	CBS - Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Misdrijven - Gewelddismisdrijven	2022	5,9	3,2	4,6	CBS - Criminaliteit	Het aantal gewelddismisdrijven. Voorbeelden van gewelddismisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Misdrijven - Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)	2022	6,1	4,8	6	CBS - Criminaliteit	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Verwijzingen Halt	2022	9	8	8	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Misdrijven - Winkeldiefstallen	2022	1,3	1,2	2,3	CBS - Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners

Deelprogramma 2.5

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	2021	22,6	Geen data	34	Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa

Programma 3

Deelprogramma 3.2

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Banen	2022	908,9	726,1	825,4	LISA	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Demografische druk	2023	72,4	79,1	70,3	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
Funciemengingsindex FMI	2022	56,5	50,2	53,8	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Netto arbeidsparticipatie	2022	72,4	72,5	72,2	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Vestigingen (van bedrijven)	2022	156,7	167,6	174,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Programma 4

Deelprogramma 4.2

Indicator (BBV)	Periode	Venray	Bron	Beschrijving
Formatie	2023	8,64	Tabel formatieomvang paragraaf E	Aantal fte per 1.000 inwoners (vaste en tijdelijke formatie, excl. Bovenformatieven)
Bezetting	2023	8,72	Eigen administratie	Aantal werkzame fte per 1.000 inwoners (werkzame fte op 1-1-2023 + werkzame fte per 31-12-2023 gedeeld door 2)
Apparaatskosten	2023	€ 903,10	Eigen begroting 2023	Kosten van personeel, organisaie, huisvesting, materieel, ICT, etc. per 1.000 inwoners
Externe Inhuur	2023	13,18%	Eigen begroting 2023	Kosten van geraamde inhuur van externen als % van de totale loonsom + kosten inhuur externen
Overhead	2023	12,46%	Eigen begroting 2023	Totale overheadkosten (cfm. Definitie van 'Vensters voor bedrijfsvoering' als % van de totale lasten

Deelprogramma 4.3

Indicator (BBV)	Periode	Venray	25.000-50.000	Nederland	Bron	Beschrijving
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	2023	315	362	368	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	2023	872	867	860	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	2023	985	949	942	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten

Bijlage 2. Taakvelden per programma

De baten en lasten van de gemeente Venray zijn opgenomen in kostenplaatsen die verdeeld zijn naar programma's en onderliggende deelprogramma's. De BBV schrijft voor dat deze baten en lasten ook verdeeld moeten worden naar taakvelden. Taakvelden zijn eenheden waarin de kerntaken van de gemeente zijn onderverdeeld. De taakvelden zijn voorgeschreven bij de ministeriële regeling en zijn voor elke gemeente gelijk. De kostenplaatsen zijn op basis van de kerntaken waar deze bij horen ook gekoppeld aan de voorgeschreven taakvelden en zijn in onderstaande tabel per programma opgenomen.

Taakvelden		Lasten	Baten	Saldo
		2023	2023	2023
CP01 Leven		90.744	42.965	-47.777
T07	ALG EN OVERIGE UITKERINGEN GEMEENTEFONDS	0	10.368	10.368
T08	OVERIGE BATEN EN LASTEN	0	0	0
T41	OPENBAAR BASISONDERWIJS	2.030	35	-1.995
T42	ONDERWIJSHUISVESTING	356	33	-323
T43	ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN	2.859	1.578	-1.281
T51	SPORTBELEID EN ACTIVERING	1.261	735	-525
T52	SPORTACCOMMODATIES	2.351	636	-1.715
T53	CULTUURPRESENTATIE,PRODUCTIE,PARTICIPATI	2.854	437	-2.416
T54	MUSEA	286	0	-286
T55	CULTUREEL ERFGOED	36	-2	-37
T56	MEDIA	744	110	-634
T61	SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE	10.193	8.574	-1.619
T62	TOEGANG EN EERSTELIJNSVOORZIENINGEN	387	19	-368
T63	INKOMENSREGELINGEN	21.634	15.473	-6.161
T64	BEGELEIDE PARTICIPATIE	10.973	0	-10.973
T65	ARBEIDSPARTICIPATIE	660	18	-641
T66	MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO)	2.521	96	-2.424
T671	MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+	2.264	571	-1.693
T671A	HULP BIJ HET HUISHOUDEN (WMO	4.760	0	-4.760
T671B	BEGELEIDING (WMO)	86	0	-86
T671C	DAGEBESTEDING (WMO)	5	0	-5

T671D	OVERIGE MAATWERKARRANGEMENTEN (WMO)	3.187	0	-3.187
T672	MAATWERKDIENTSTVERLENING 18-	2.141	104	-2.037
T672A	JEUGDHULP BEGELEIDING	1.825	0	-1.825
T672B	JEUGDHULP BEHANDELING	1.810	0	-1.810
T672C	JEUGDHULP DAGBESTEDING	998	0	-998
T672D	JEUGDHULP ZONDER VERBLIJF OVERIG	1.050	1	-1.049
T673A	PLEEGZORG	442	0	-442
T673B	GEZINSGERICHT	717	0	-717
T673C	JEUGDHULP MET VERBLIJF OVERIG	2.491	0	-2.491
T674A	JEUGD BEHANDELING GGZ ZONDER VERBLIJF	2.712	0	-2.712
T674B	JEUGDHULP CRISIS/LTA/GGZ-VERBLIJF	393	0	-393
T674C	GESLOTEN PLAATSING	316	0	-316
T681	GEESCALEERDE ZORG 18+	370	24	-346
T681A	BESCHERMD WONEN (WMO)	1.107	3.900	2.794
T682	GEESCALEERDE ZORG 18-	-2	0	2
T682A	JEUGDBESCHERMING	1.293	0	-1.293
T682B	JEUGDRECLASSERING	101	0	-101
T71	VOLKSGEZONDHEID	3.535	255	-3.280
CP02 Wonen		23.087	13.094	-9.993
T08	OVERIGE BATEN EN LASTEN	0	0	0
T11	CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	3.699	152	-3.548
T12	OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	1.137	202	-935
T21	VERKEER EN VERVOER	860	0	-860
T32	FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR	149	7	-142
T33	BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN	79	96	18
T57	OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	4.164	657	-3.507
T61	SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE	22	0	-22
T73	AFVAL	4.291	5.610	1.319
T74	MILIEUBEHEER	3.346	1.153	-2.193
T81	RUIMTELIJKE ORDENING	2.873	2.491	-382
T83	WONEN EN BOUWEN	2.468	2.726	258
CP03 Werken		15.465	6.380	-9.085
T063	PARKEERBELASTING	0	344	344
T21	VERKEER EN VERVOER	7.410	344	-7.066
T22	PARKEREN	1.158	182	-976
T23	RECREATIEVE HAVENS	0	16	16
T24	ECONOMISCHE HAVENS EN WATERWEGEN	474	200	-274
T25	OPENBAAR VERVOER	114	0	-114
T31	ECONOMISCHE ONTWIKKELING	626	142	-484
T32	FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR	930	2	-928
T33	BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN	728	126	-602
T34	ECONOMISCHE PROMOTIE	334	0	-334

T72	RIOLERING	3.923	4.938	1.015
T82	GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN	-232	86	318
CP04 Besturen		29.465	108.417	78.952
T01	BESTUUR	3.388	15	-3.373
T011	RESULTAAT VD REKENING V BATEN EN LASTEN	0	0	0
T02	BURGERZAKEN	2.044	491	-1.553
T04	OVERHEAD	20.334	413	-19.921
T05	TREASURY	283	1.192	910
T061	OZB WONINGEN	478	6.979	6.501
T062	OZB NIET-WONINGEN	448	9.233	8.785
T064	BELASTINGEN OVERIG	106	114	9
T07	ALG EN OVERIGE UITKERINGEN GEMEENTEFONDS	1	89.136	89.135
T08	OVERIGE BATEN EN LASTEN	946	14	-931
T09	VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)	15	0	-15
T34	ECONOMISCHE PROMOTIE	23	741	719
T61	SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE	1.105	16	-1.089
T75	BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA	191	73	-118
T83	WONEN EN BOUWEN	105	0	-105
Totaal saldo van lasten en baten		158.761	170.856	12.098
Mutatie reserves		8.850	14.659	5.809
Totaal gerealiseerd resultaat		167.610	185.518	17.907

Bijlage 3. Toelichting grondexploitaties

Aan den Heuvel (deel A + B)	grex jaarrekening 2022	mutaties	grex jaarrekening 2023	boekwaarde 1-1-2023	gerealiseerd 2023	boekwaarde 31-12-2023	nog te realiseren
Winstneming	4.143.067	41.220	4.184.287	4.142.642	41.646	4.184.288	0
Grondverwerving	10.271.556	0	10.271.556	10.271.556	0	10.271.556	0
Sloop	214.532	0	214.532	214.532	0	214.532	0
Civiele werken	7.027.259	-182.398	6.844.860	6.173.935	670.925	6.844.860	0
Groen	561.901	-106.629	455.272	424.632	30.640	455.271	0
Verlichting / Brandkranen	239.872	0	239.872	239.872	0	239.872	0
Milieuvoorzieningen	1.568.919	0	1.568.919	1.132.919	436.000	1.568.919	0
Omzetbelasting	70.440	0	70.440	70.440	0	70.440	0
Voorbereiding / Toezicht	7.277.697	-15.075	7.262.622	7.244.863	17.759	7.262.622	0
Beheers en administratiekosten	231.996	0	231.996	231.996	0	231.996	0
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen	493.995	0	493.995	493.994	0	493.994	0
Bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen	0	0	0	0	0	0	0
Financieringskosten	-13.181	0	-13.181	-13.181	0	-13.181	0
Exploitatiekosten	228.444	19.670	248.114	224.693	23.420	248.113	0
Risicovoorziening	2.724.292	0	2.724.292	2.724.292	0	2.724.292	0
Uitname resultaat	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening bouwrijp maken	0	0	0	0	0	0	0
Totaal kosten	35.040.788	-243.212	34.797.576	33.577.184	1.220.390	34.797.574	0
Bijdragen artikel 12 e.d.	-1.627	0	-1.627	-1.627	0	-1.627	0
Rijksbijdragen	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage Gem. (Voorzienbaar tekort)	0	0	0	0	0	0	0
Subsidies Provincie	355.841	0	355.841	355.841	0	355.841	0
Exploitatieopbrengsten	0	0	0	0	0	0	0
Openbare en bijzondere gebouwen	0	0	0	0	0	0	0
Bouw in de vrije sector	37.923.756	-254.610	37.669.146	37.397.976	271.170	37.669.146	0
Industrie	0	0	0	0	0	0	0
Overige	4.962.569	13.225	4.975.794	4.962.569	13.225	4.975.794	0
Totaal opbrengsten	43.240.539	-241.385	42.999.154	42.714.759	284.395	42.999.154	0

Nominaal saldo (kosten - opbrengsten)	-8.199.751	-1.827	-8.201.578	-9.137.576	935.995	-8.201.580	0
Kostenstijging	0	0	0	0	0	0	0
Opbrengstenstijging	0	0	0	0	0	0	0
Rente	8.199.755	1.826	8.201.581	8.224.409	-22.829	8.201.580	0
Saldo	0	0	0	-913.167	913.166	0	0

* in bovenstaande tabel is bij de winstneming rekening gehouden met resultaatbestemming van de fondsafdrachten van deel A

Veulen-Bruggas	grex jaarrekening 2022	mutaties	grex jaarrekening 2023	boekwaarde 1-1-2023	gerealiseerd 2023	boekwaarde 31-12-2023	nog te realiseren
Winstneming	206.781	10.004	216.785	47.778	169.007	216.785	0
Grondverwerving	91	0	91	91	0	91	0
Sloop	0	0	0	0	0	0	0
Civiele werken	134.829	-96.769	38.060	38.060	0	38.060	0
Groen	0	0	0	0	0	0	0
Verlichting / Brandkranen	0	0	0	0	0	0	0
Milieuvoorzieningen	7.612	0	7.612	7.612	0	7.612	0
Omzetbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Vorbereiding / Toezicht	59.848	87.279	147.127	20.586	126.541	147.127	0
Beheers en administratiekosten	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen	17.500	0	17.500	0	17.500	17.500	0
Bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen	11.905	0	11.905	0	11.905	11.905	0
Financieringskosten	-5.983	0	-5.983	-5.983	0	-5.983	0
Exploitatiekosten	3.300	-1.000	2.300	2.300	0	2.300	0
Risicovoorziening	0	0	0	0	0	0	0
Uitname resultaat	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening bouwrijp maken	0	0	0	0	0	0	0
Totaal kosten	435.883	-486	435.397	110.444	324.953	435.397	0
Bijdragen artikel 12 e.d.	0	0	0	0	0	0	0
Rijksbijdragen	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage Gem. (Voorzienbaar tekort)	0	0	0	0	0	0	0

Subsidies Provincie	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieopbrengsten	0	0	0	0	0	0	0
Openbare en bijzondere gebouwen	0	0	0	0	0	0	0
Bouw in de vrije sector	426.880	0	426.880	351.440	75.440	426.880	0
Industrie	0	0	0	0	0	0	0
Overige	5.125	0	5.125	5.125	0	5.125	0
Totaal opbrengsten	432.005	0	432.005	356.565	75.440	432.005	0
Nominaal saldo (kosten - opbrengsten)	3.878	-486	3.392	-246.121	249.513	3.392	0
Kostenstijging	0	0	0	0	0	0	0
Opbrengstenstijging	0	0	0	0	0	0	0
Rente	-3.877	486	-3.391	2.695	-6.086	-3.391	0
Saldo	0	0	0	-243.427	243.427	0	0

* in bovenstaande tabel is bij de winstneming rekening gehouden met resultaatbestemming van de fondsafdrachten

Smakt	grex jaarrekening 2022	mutaties	grex jaarrekening 2023	boekwaarde 1-1-2023	gerealiseerd 2023	boekwaarde 31-12-2023	nog te realiseren
Winstneming	210.598	9.335	219.933	0	24.384	24.384	195.549
Grondverwerving	37.500	0	37.500	37.500	0	37.500	0
Sloop	45.000	0	45.000	0	100	100	44.900
Civiele werken	118.165	3.653	121.818	13.165	31.945	45.110	76.708
Groen	0	0	0	0	0	0	0
Verlichting / Brandkranen	0	0	0	0	0	0	0
Milieuvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Omzetbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Vorbereiding / Toezicht	60.632	-4.358	56.274	8.632	21.642	30.274	26.000
Beheers en administratiekosten	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen	17.500	-17.500	0	0	0	0	0
Bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen	10.995	0	10.995	0	0	0	10.995
Financieringskosten	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatiekosten	2.000	-1.000	1.000	0	0	0	1.000

Risicovoorziening	0	0	0	0	0	0	0
Uitname resultaat	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening bouwrijp maken	0	0	0	0	0	0	0
Totaal kosten	502.390	-9.870	492.520	59.297	78.071	137.368	355.152
Bijdragen artikel 12 e.d.	0	0	0	0	0	0	0
Rijksbijdragen	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage Gem. (Voorzienbaar tekort)	0	0	0	0	0	0	0
Subsidies Provincie	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieopbrengsten	0	0	0	0	0	0	0
Openbare en bijzondere gebouwen	0	0	0	0	0	0	0
Bouw in de vrije sector	505.770	-11.603	494.167	0	130.870	130.870	363.297
Industrie	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	50	50	0	50	50	0
Totaal opbrengsten	505.770	-11.553	494.217	0	130.920	130.920	363.297
Nominaal saldo (kosten - opbrengsten)	-3.380	1.683	-1.697	59.297	-52.849	6.448	-8.145
Kostenstijging	5.725	-5.725	0	0	0	0	0
Opbrengstenstijging	0	0	0	0	0	0	0
Rente	-2.345	4.042	1.697	0	1.482	1.482	215
Saldo	0	0	0	59.297	-51.367	7.930	-7.930

* in bovenstaande tabel is bij de winstneming rekening gehouden met resultaatbestemming van de fondsafdrachten

Castenray	grex jaarrekening 2022	mutaties	grex jaarrekening 2023	boekwaarde 1-1-2023	gerealiseerd 2023	boekwaarde 31-12-2023	nog te realiseren
Winstneming	78.400	97.227	175.627	57.425	75.988	133.413	42.214
Grondverwerving	1.013.137	2.185	1.015.322	1.013.137	2.185	1.015.322	0
Sloop	30.000	0	30.000	11.826	0	11.826	18.174
Civiele werken	580.593	38.885	619.478	242.896	0	242.896	376.582
Groen	44.830	1.274	46.104	19.363	0	19.363	26.741
Verlichting / Brandkranen	0	0	0	0	0	0	0
Milieuvoorzieningen	14.608	0	14.608	14.608	0	14.608	0

Omzetbelasting	653	0	653	653	0	653	0
Vorbereiding / Toezicht	443.304	-46.081	397.223	351.881	4.841	356.722	40.501
Beheers en administratiekosten	125.295	0	125.295	125.295	0	125.295	0
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen	67.500	-60.000	7.500	7.500	0	7.500	0
Bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen	68.600	0	68.600	8.825	0	8.825	59.775
Financieringskosten	12.466	0	12.466	12.466	0	12.466	0
Exploitatiekosten	15.819	-1.250	14.569	13.469	0	13.469	1.100
Risicovoorziening	0	0	0	0	0	0	0
Uitname resultaat	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening bouwrijp maken	0	0	0	0	0	0	0
Totaal kosten	2.495.205	32.240	2.527.445	1.879.343	83.014	1.962.357	565.088
Bijdragen artikel 12 e.d.	0	0	0	0	0	0	0
Rijksbijdragen	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage Gem. (Voorzienbaar tekort)	0	0	0	0	0	0	0
Subsidies Provincie	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieopbrengsten	9.060	0	9.060	9.060	0	9.060	0
Openbare en bijzondere gebouwen	2	0	2	2	0	2	0
Bouw in de vrije sector	2.905.600	-7.360	2.898.240	2.710.100	0	2.710.100	188.140
Industrie	0	0	0	0	0	0	0
Overige	3.704	22.000	25.704	3.704	0	3.704	22.000
Totaal opbrengsten	2.918.366	14.640	2.933.006	2.722.866	0	2.722.866	210.140
Nominaal saldo (kosten - opbrengsten)	-423.161	17.600	-405.561	-843.523	83.014	-760.509	354.948
Kostenstijging	22.713	-22.714	-1	0	0	0	-1
Opbrengstenstijging	0	0	0	0	0	0	0
Rente	400.450	5.114	405.564	425.348	-10.454	414.894	-9.330
Saldo	2	0	2	-418.175	72.560	-345.615	345.617

* in bovenstaande tabel is bij de winstneming rekening gehouden met resultaatbestemming van de fondsafdrachten

Bijlage 4. Lijst met restantinvesteringen 2023

Activum nr	Omschrijving	Startjaar gebruik	> 2 jaar	Afsluiten	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Restant uitgaven	Raming inkomsten	Werkelijke inkomsten	Restant inkomsten	Saldo in-uit	Opmerking/verklaring
70234	Binnenverlichting gemeentehuis ip2021	2021		nee	308.233	28.864	279.369	0	0	0	279.369	voorstel tot beleid wordt in 2024 opgestart
70438	Update+doorontwikk vastgoedbeh Axserion	2022		ja	0	0	0	0	0	0	0	
70439	Verv integraal beheersysteem ip2023	2023		ja	0	0	0	0	0	0	0	
70476	Verv en aanv zakenmagazijn ZGW ip2019	2019	X	ja	44.582	44.582	0	0	0	0	0	
71307	Acaciastraat 17 (pand)	2021		nee	591.500	591.500	0	0	0	0	0	
72127	Bijdrage werk N270 - Turborotonde	2013	X	nee	750.000	0	750.000	0	0	0	750.000	start in 2024
72158	Infra en klimaatadaptieve maatr school	2023		nee	188.868	0	188.868	0	0	0	188.868	
72169	Herinrichting wegen 2021 - 25 jaar	2021		nee	587.300	39.453	547.847	203.300	0	203.300	344.547	Project moet nog worden uitgevoerd.
72171	Herinrichting wegen 2022 - 25 jaar	2022		nee	654.000	465.282	188.718	0	0	0	188.718	
72172	Herinrichting wegen 2022 - 40 jaar	2022		ja	3.807.473	3.807.473	0	116.627	116.627	0	0	
72173	Herinrichting wegen 2023 - 25 jaar	2023		nee	1.320.000	6.875	1.313.125	0	0	0	1.313.125	
72174	Herinrichting wegen 2023 - 40 jaar	2023		nee	4.586.070	2.175.510	2.410.561	0	64.350	-64.350	2.474.911	
72182	Meeliftbudget ip2022	2022		ja	201.526	201.526	0	2.100	2.100	0	0	
72183	Meeliftbudget ip2023	2023		nee	204.230	36.260	167.970	0	0	0	167.970	
72185	Reconstructie Stayerhofweg 2021	2021		nee	1.855.300	847.786	1.007.514	26.100	0	26.100	981.414	Project in uitvoering.
72186	Reconstructie Overloonsweg 2021	2021		Nee	2.041.823	1.771.815	270.008	989.497	637.757	351.740	-81.732	Afwikking subsidie verantwoording loopt nog door in 2024.
72187	Reconstructie Kievitsweg 2022	2022		ja	343.446	343.446	0	64.388	64.388	0	0	
72189	Rec. Witte Vennenweg 2021	2021		nee	1.759.660	103.724	1.655.936	169.660	0	169.660	1.486.276	
72194	Renovatie fontein Schouwburgplein	2023		nee	90.000	33.297	56.703	0	0	0	56.703	
72195	MUIP Masterplan W&F Ballonzuil	2023		nee	261.000	0	261.000	0	0	0	261.000	
72196	MUIP Masterplan W&F Geystersebossen	2023		nee	231.110	0	231.110	0	0	0	231.110	
72197	MUIP Masterplan W&F overige	2023		nee	100.000	0	100.000	0	0	0	100.000	
72300	Verv markt en evenementenkasten ip2021	2021		ja	32.140	32.140	0	0	0	0	0	
72304	Verv/uitbr openbare verlichting ip2022	2022		ja	367.000	367.000	0	0	0	0	0	
72305	Verv/uitbr openbare verlichting ip2023	2023		nee	398.000	270.914	127.086	0	0	0	127.086	
72309	Evenementenkast grote markt ip2023	2023		ja	26.872	26.872	0	0	0	0	0	
72464	Bijdrage werk N270 - Heen-en-weerweg	2010	X	nee	600.000	0	600.000	275.000	0	275.000	325.000	start in 2024
72466	Bijdrage werk N270 - P&R	2013	X	nee	350.000	0	350.000	129.017	0	129.017	220.983	start in 2024
72483	Oostverbinding Venray 2016	2016	X	nee	7.302.450	4.435.023	2.867.427	1.952.450	2.224.583	-272.133	3.139.560	
72490	Verk overstappunten opnebaar verv ip2018	2023	X	ja	533.072	533.072	0	235.053	235.053	0	0	
72495	Verkeer Via Venray ip2019	2019	X	nee	246.706	0	246.706	0	0	0	246.706	
72499	Verkeer Gebiedsontwikkeling 25 j ip2020	2020	X	nee	65.950	21.298	44.652	0	0	0	44.652	Een aantal punten vanuit de GOW worden opgepakt.
72503	Fietsverbinding Geijsteren-Wanssum 2020	2020	X	ja	545.123	545.123	0	48.750	48.750	0	0	
72504	Weerstandsroute/Groene loper ip2021	2021		nee	3.200.000	2.666.113	533.888	1.700.000	1.418.711	281.289	252.598	Project in uitvoering.

72505	Verkeer Gebiedsontwikkeling 25j ip2021	2021		nee	570.450	0	570.450	347.500	0	347.500	222.950	
72507	Bijdrage werk N270 - fietsbrug+tunnel	2020	X	nee	2.050.000	0	2.050.000	0	0	0	2.050.000	start in 2024
72509	Verk.maatregelen ip2021	2021		ja	33.707	33.707	0	0	0	0	0	
72511	Verk.maatregelen ip2022	2022		nee	136.500	91.000	45.500	0	0	0	45.500	
72512	Verk.maatregelen ip2023	2023		nee	93.000	0	93.000	0	0	0	93.000	+47500 van 75419
72513	Verv VRI Oirloseweg/spoorwegoverg ip2023	2023		nee	136.500	0	136.500	0	0	0	136.500	overgeheveld bij de MUIP
72515	Verkeersmaatr.Leunseweg-Zuidsingel 2020	2020	X	nee	1.698.500	1.058.781	639.719	0	3.500	-3.500	643.219	Restant moet blijven in afwachting van uitvoering via venray
72519	Kortsluitroute Wanssum-Blitterswijck2021	2021		nee	3.418.600	0	3.418.600	0	0	0	3.418.600	
72520	Verkeersplan Laagheide 2021	2021		ja	1.755	1.755	0	0	0	0	0	
72521	Bijdrage werk N270-Landbouwroutefase 2	2021		nee	350.000	0	350.000	253.605	0	253.605	96.395	start in 2024
72522	Upgrade Stationsomgeving 2021	2021		nee	4.615.441	0	4.615.441	2.175.441	0	2.175.441	2.440.000	
72523	Verk.reconstr. Brukske (binnendeel) 2021	2021		nee	1.606.625	45.182	1.561.443	315.325	0	315.325	1.246.118	
72524	Verbetering overweg Witte Vennenweg 2021	2021		nee	1.160.000	0	1.160.000	0	0	0	1.160.000	
72525	Verkeersmaatregelen voetgangers 2021	2021		nee	61.000	13.137	47.863	0	0	0	47.863	
72526	Aanvullende werken Oostverbinding 2021	2021		nee	878.150	0	878.150	0	0	0	878.150	
72527	Strooml. r De Blakt-Witte Vennenw.2021	2021		nee	177.500	13.410	164.090	0	0	0	164.090	Middelen zijn tbv uitvoering wegen rondom de overweg witte vennenweg
72528	Fietspad Germaan 2021	2021		nee	27.300	0	27.300	0	0	0	27.300	start in 2024
72529	Bewegwijzering Gebiedsontwikkeling 2021	2021		nee	477.500	352.006	125.495	0	0	0	125.495	In uitvoering
72530	Aanvullende werken N270 2021	2021		nee	670.500	0	670.500	0	0	0	670.500	start in 2024
72531	Verkeersmaatregelen fietsers 2021	2021		nee	50.907	32.503	18.404	0	0	0	18.404	
72534	Verk.maatregelen ip2023 (afs 40 jr)	2023		nee	400.000	0	400.000	0	0	0	400.000	
72536	Fysieke aanpassingen schoolomgevingen	2022		nee	50.000	0	50.000	0	0	0	50.000	
72537	Rotonde Noordsingel/Maasheseweg	2023		nee	1.000.000	0	1.000.000	0	0	0	1.000.000	
72539	Verkeersveiligheid Loonsedijk	2023		nee	175.000	97.172	77.828	0	0	0	77.828	
72605	Reconstructie Geysterseweg/Vlasakker	2022		nee	1.596.375	760.027	836.348	233.375	224.839	8.536	827.812	
72606	Reconstructie Oudeheerweg	2022		nee	1.148.000	639.280	508.720	0	0	0	508.720	
72607	Reconstructie Blitterswijkseweg	2022		nee	287.775	20.115	267.660	287.775	0	287.775	-20.115	
72752	Uitvoering Abriplan 2021	2021		nee	45.500	5.028	40.472	0	0	0	40.472	In afrondende fase in 2024.
72909	GOW Uitbreiding haven ip2012	2012	X	ja	8.788.047	8.788.047	0	5.993.950	5.993.950	0	0	
73000	Gebiedsontw Ooijen-Wanssum ip2012	2012	X	ja	6.482.486	6.482.486	0	4.181.719	4.181.719	0	0	
73005	GOW ontsluiting haven geijstersew.ip2012	2012	X	ja	2.697.126	2.697.126	0	2.200.000	2.200.000	0	0	
73026	Opwaarderen Goudenleeuwplein ip2020	2020	X	nee	467.491	235.216	232.275	0	0	0	232.275	Project loopt
73635	Huisvesting Focus/Spectrum ip2021	2021		nee	5.013.510	682.962	4.330.548	0	0	0	4.330.548	
73644	Onderwijs IHP 2019	2019	X	nee	2.648.029	12.613	2.635.416	0	0	0	2.635.416	
73645	Verpl basisschool de Lier ip2020	2020	X	nee	2.470.000	2.442.215	27.785	0	0	0	27.785	
73649	Sloopkosten bouwdelen Raayland	2022		nee	562.000	529.622	32.378	0	0	0	32.378	

73650	Renovatie bouwdeel Raayland	2022		nee	2.642.656	1.473.103	1.169.553	0	7.680	-7.680	1.177.234	
73653	Sloopkosten bs Toverbal	2023		nee	321.450	0	321.450	0	0	0	321.450	
74004	Huisvesting Bibliotheek ip2020	2020	X	ja	0	0	0	0	0	0	0	
74010	Hensenijsplein 7/Gouden Leeuw 10 2019	2019	X	ja	1.226.417	1.226.417	0	900.000	900.000	0	0	
74011	Herontw voorm AH pand ip2020	2020		nee	4.122.134	3.538.279	583.855	136.595	136.595	0	583.855	oplevering volgt media april, daarna financiële afhandeling
74065	De Weert - verv sportvloer ip2022	2022		ja	0	0	0	0	0	0	0	
74072	Renovatie Lage dak Wetteling 1 ip2020	2020	X	ja	0	0	0	0	0	0	0	
74121	Onderlaag kunstgrasveld SV Venray	2022		nee	220.000	0	220.000	0	0	0	220.000	
74122	Toplaag kunstgrasveld SV Venray	2022		nee	240.000	0	240.000	0	0	0	240.000	
74134	Verv ondergrond breedtesportveld ip2021	2021		ja	34.866	34.866	0	0	0	0	0	
74217	acc tennisvereniging TC Rodhe	2023		nee	76.000	0	76.000	0	0	0	76.000	
74218	acc tennisvereniging TC Venray	2023		nee	165.000	0	165.000	0	0	0	165.000	
74392	Inrichtingsplan Loobekdal 201026	2010	X	nee	1.103.934	1.116.124	-12.190	1.103.934	491.361	612.573	-624.763	
74393	Aankoop gronden tbv bos	2023		nee	740.000	0	740.000	0	0	0	740.000	
74418	Wandel- en fietspaden 2021	2021		nee	204.228	189.828	14.400	0	0	0	14.400	startjaar niet verzetten, reeds afgeschreven
74476	Verv speeltoestellen ip2021	2021		ja	286.667	286.667	0	0	0	0	0	
74477	Verv speeltoestellen ip2022	2022		ja	269.587	269.587	0	0	0	0	0	
74478	Verv speeltoestellen ip2023	2023		nee	297.000	0	297.000	0	0	0	297.000	
74748	Raamkrediet Schoon door de poort ip2017	2017	X	nee	1.766.253	0	1.766.253	0	0	0	1.766.253	toelichting volgt
74750	SDDP Hoefslag Veulen ZL201905	2019	X	nee	46.473	41.473	5.000	0	0	0	5.000	afronding volgt in 2024
74761	MFA Merselo ip2020	2020	X	ja	1.234.334	1.234.334	0	98.642	98.642	0	0	
74762	SddP De Linde Oirlo	2021		nee	1.389.651	1.369.651	20.000	110.000	90.000	20.000	0	afronding met accountantsverklaring volgt in Q1 2024
74909	Bruikleenvoorziening WMO ip2023	2023		ja	504.882	504.882	0	0	0	0	0	verhoogd met 280K op verzoek Bas
74910	Woonunits WMO ip2023	2023		nee	100.000	605	99.395	0	0	0	99.395	
74917	Herbestemming school Geijsteren	2022		ja	75.000	75.000	0	0	0	0	0	
74918	Herbestemming school Veulen	2022		ja	108.000	108.000	0	0	0	0	0	
74919	Herbestemming school Vredepeel	2022		ja	98.000	98.000	0	0	0	0	0	
75140	Verv ondergrondse afvalcontainers ip2023	2023		nee	25.072	0	25.072	0	0	0	25.072	
75144	Aanschaf GFT-verzamelcontr.hoogbouw 2022	2022		nee	209.029	3.099	205.930	0	0	0	205.930	
75145	Aanschaf GFT-minicont.hoogbouw 2022	2022		ja	0	0	0	0	0	0	0	
75146	Vervanging minicont.rest+GFT wissel 2022	2022		ja	57.645	57.645	0	0	0	0	0	
75147	Vervanging minicontainers rest+GFT2022	2022		nee	73.268	73.268	0	0	0	0	0	afgesloten tijdens 2023
75148	Vervanging minicontainers rest+GFT2023	2023		nee	50.969	62.734	-11.765	0	0	0	-11.765	
75159	Aanschaf paslezers	2023		nee	182.355	0	182.355	0	0	0	182.355	
75363	Inv GRP afkop flats Veltum 2018	2018	X	ja	150.397	150.397	0	32.000	32.000	0	0	
75375	Inv. GRP 22-25 operationeel 2022	2022		nee	2.316.045	831.613	1.484.432	0	0	0	1.484.432	
75376	Inv. GRP 22-25 operationeel 2023	2023		nee	781.922	25.900	756.022	0	0	0	756.022	

75378	Inv GRP 22-25 verv/relin vrijverval 2022	2022		ja	44.718	44.718	0	0	0	0	0	
75379	Inv GRP 22-25 verv/relin vrijverval 2023	2023		nee	55.322	4.801	50.521	0	0	0	50.521	
75380	Ver drukriolering e+m aanv GRP ip2021	2021		ja	180.000	180.000	0	0	0	0	0	05-04-2024 correctie nav memoriaal Teun -93.195
75381	Inv GRP 22-25 Verv drukrio pomp e+m 2022	2022		ja	180.154	180.154	0	0	0	0	0	05-04-2024 correctie nav memoriaal Teun 93.195
75382	Inv GRP 22-25 Verv drukrio pomp e+m 2023	2023		nee	186.172	3.618	182.554	0	0	0	182.554	
75383	Verv gemalen civiel ip2021	2021		ja	7.560	7.560	0	0	0	0	0	
75384	Inv GRP 22-25 Verv gemalen civiel 2022	2022		nee	45.765	28.900	16.865	0	0	0	16.865	
75385	Inv GRP 22-25 Verv gemalen civiel 2023	2023		nee	46.543	0	46.543	0	0	0	46.543	
75386	Verv gemalen e+m ip2021	2021		ja	13.936	13.936	0	0	0	0	0	
75387	Inv GRP 22-25 Verv gemalen e+m 2022	2022		nee	69.925	18.622	51.303	0	0	0	51.303	
75388	Inv GRP 22-25 Verv gemalen e+m 2023	2023		nee	71.114	0	71.114	0	0	0	71.114	
75390	Inv GRP 22-25 Verv persleiding 2022	2022		nee	0	0	0	0	0	0	0	
75391	Inv GRP 22-25 Verv persleiding 2023	2023		nee	17.543	0	17.543	0	0	0	17.543	
75398	Inv GRP afkop Leunseweg-Zuidsingel 2020	2020	X	ja	12.338	12.338	0	0	0	0	0	
75399	Inv GRP afkop Overloonseweg 2021	2021		nee	473.837	374.728	99.109	-148.837	148.837	-297.674	396.782	Afwikking subsidie verantwoording loopt nog door in 2024.
75400	Inv. GRP Stayerhofweg 2021	2021		nee	340.000	452.952	-112.952	0	0	0	-112.952	Project in uitvoering.
75401	GRP 22-25: Antoniusveldweg	2021		ja	111.117	111.117	0	0	0	0	0	
75402	Inv. GRP 22-25 Stationsomgeving Oostrum	2022		nee	250.000	0	250.000	0	0	0	250.000	
75403	Inv. GRP 22-25 Renovatie riool Leunseweg	2022		nee	175.000	0	175.000	0	0	0	175.000	
75404	Inv. GRP 22-25 Wanssum Brugstr/Venraysew	2022		nee	375.000	0	375.000	0	0	0	375.000	
75405	Inv. GRP 22-25 SOK Loob- buffer De Hiept	2022		nee	360.000	285.596	74.404	0	0	0	74.404	
75418	Inv GRP 22-25 Geijsterseweg/Vlasakker	2022		nee	325.000	52.044	272.956	0	0	0	272.956	125K dubbel in 2025 afgeraad correctie
75419	Hoofdaansluiting Annapark	2022		ja	0	0	0	0	0	0	0	380.380 aframen en overboeken: 332.880 naar 72514 47.500 naar 72512 op verzoek
75420	Inv GRP afkop Blitterswijck fase 6	2023		nee	584.000	350.388	233.612	0	0	0	233.612	
75507	Maasgaard R201329	2013	X	nee	444.063	180.107	263.956	444.063	170.107	273.956	-10.000	inhoudelijke en financiële afronding volgt naar verwachting in 2024
75511	Project Wusterveld 2015	2015	X	nee	1.175.480	696.625	478.855	1.175.480	696.625	478.855	0	project is afgerond, financiële afwikkeling volgt in 2024
75516	Ecologisch verb.zone Wanssum-Geijsteren	2021		nee	200.000	19.410	180.590	200.000	4.326	195.674	-15.085	inhoudelijke en financiële afronding volgt naar verwachting in 2024
75517	Oostrumsche Heide	2021		nee	330.000	116.415	213.586	330.000	13.747	316.253	-102.667	inhoudelijke en financiële afronding volgt naar verwachting in 2024
Totaal rapport					112.832.532	60.333.840	52.498.693	26.282.509	20.206.246	6.076.263	46.422.429	

Bijlage 5. Toelichting reserves en voorzieningen

Bij elke reserve wordt aangegeven waar de beslissingsbevoegdheid ligt. Soms ligt deze bevoegdheid op een lager niveau dan de raad. De formele aanpassing van de begroting gebeurt door middel van een begrotingswijziging en wordt aan de raad voorgelegd via de bestuursrapportage.

Toelichting reserves

R.16000 Algemene reserve

Algemene reserve	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	35.144.765	35.144.765
Resultaatbestemming 2022	806.561	806.561
Stand per 1 januari 2023	35.951.326	35.951.326
Vermeerdering 2023	1.215.218	1.215.218
Verminderingen 2023	7.878.654	6.312.034
Stand per 31 december 2023	29.287.890	30.854.510

Doelstelling/Bestemming

De algemene reserve fungeert als buffer voor onverwachte financiële tegenvallers. De algemene reserve maakt een substantieel onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. In de nota reserves en voorzieningen zijn de kaders voor de algemene reserve opgenomen. De middelen van de algemene reserve worden aangewend voor de normale opvang van fluctuaties en tegenvallers. Voor zover de algemene reserve groter is dan nodig voor de normale functie van opvang van fluctuaties en tegenvallers, kan deze worden ingezet voor dekking van investeringen of incidentele lasten.

Minimale/maximale hoogte

De provincie stelt geen expliciete normen aan de hoogte van de algemene reserve, mits het het beleid rond het weerstandsvermogen goed is vastgesteld en er een werkend systeem van risicomanagement is. De gemeente Venray voldoet aan deze voorwaarden. Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd worden gedekt door de algemene reserve. Er bestaat een directe relatie tussen de risico's die de gemeente loopt en het minimaal noodzakelijk aan te houden buffervermogen. Overigens worden de risico's uit het grondbedrijf via een afzonderlijke risicoreserve gedekt. Voor zover deze reserve ontoereikend is, wordt teruggevallen op de ruimte in de algemene reserve. Risico's kunnen op hoofdlijnen financieel worden vertaald en vervolgens afgezet worden tegen de weerstandscapaciteit/buffer. Op deze manier wordt de weerstandsratio bepaald. De gemeente streeft naar een weerstandsratio van minimaal 1,0. Dit betekent dat de risico's 100% afgedekt moeten zijn door de aanwezige weerstandscapaciteit. De gemeente Venray heeft de weerstandscapaciteit bepaald op 10% van de exploitatie. De bepaling van de weerstandscapaciteit en de weerstandsratio zijn vastgelegd in het risicobeleid van 2023 (Raad oktober 2023).

Beslissingsbevoegdheid

Voor de bestedingen is een raadsbesluit noodzakelijk.

Mutaties

De algemene reserve wordt gevoed door enerzijds een voordelig rekeningsaldo en anderzijds een positief saldo van de herijking reserves, tenzij de raad anders beslist over beide saldo's. Binnen de algemene reserve worden bedragen geormerkt voor besteding indien hiertoe door de raad besloten is.

Toevoegingen:

De werkelijke vermeerderingen in 2023 in de algemene reserve bestaan uit:

- Resultaatbestemming programmaverantwoording 2022 € 806.561 (rekeningresultaat 2022).
- De vermeerdering van € 104.129 inzake vrijval uit de reserve overheveling exploitatiebudgetten (R.16045). De vrijval uit de reserve overheveling exploitatiebudgetten betreffen overhevelingen van gelden die niet meer benodigd zijn. Het bedrag van de vrijval € 104.129 komt overeen met het geraamde bedrag.

- De vermeerdering van € 31.500 betreft vrijval post Via Venray. Besluitvorming heeft plaatsgevonden bij de 2e bestuursrapportage 2023. Het bedrag van de vrijval € 31.500 komt overeen met het geraamde bedrag.
- De vermeerdering van € 195.000 inzake vrijval frictiereserve (R.160041). Besluitvorming heeft plaatsgevonden bij de 2e bestuursrapportage 2023. Het bedrag van de vrijval € 195.000 komt overeen met het geraamde bedrag.
- De vermeerdering van € 78.028 inzake de storting van de opbrengst regiodeal en investeringsagenda. Besluitvorming bij de begroting 2022. Het bedrag van de storting € 78.028 komt overeen met het geraamde bedrag.

Onttrekkingen:

De verminderingen bestaan in 2023 uit:

Budgetoverhevelingen jaarrekening 2022 en voorgaande jaren: € 6.312.034

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2022 en voorgaande jaren zijn budgetten overgeheveld die benodigd zijn voor de uitvoering van activiteiten in de daaropvolgende jaar/jaren. Een gedeelte van deze gelden (€ 4.234.528) zijn in 2023 overgeheveld naar de reserve overheveling restant exploitatiebudgetten. Wij verwijzen u ook naar de toelichting bij de reserve overheveling exploitatiebudgetten (R.16045).

Totaal verminderingen € 6.312.034

Afwijking realisatie ten opzichte van de raming

In werkelijkheid is € 1.566.620 minder aan de algemene reserve onttrokken dan geraamd. De verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening zijn toegelicht in het onderdeel "analyse op de afwijkingen begroting na wijzigingen - rekening" indien deze per deelprogramma een bedrag van € 50.000 of meer betreffen. Voor deze reserve zijn deze verschillen terug te vinden in de diverse deelprogramma's.

R.16150 Algemene risicoreserve Grondbedrijf

Algemene risicoreserve grondbedrijf	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	7.828.540	7.828.540
Vermeerdering 2023	398.629	373.050
Verminderings 2023	491.594	366.422
Stand per 31 december 2023	7.735.575	7.835.168

Doelstelling/Bestemming

De algemene risicoreserve heeft als doel dekking te geven aan de risico's die het grondbedrijf, evenals elk particulier bedrijf, kan lopen. In de Risicoanalyse Grondbedrijf is aangegeven welke risico's de gemeente loopt bij het proces van planontwikkeling en exploitatie van gronden. Genoemd zijn marktrisico's, project specifieke risico's en ramingsonzekerheden. Voor deelname aan het regionale project BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo wordt gescheiden een risico berekend.

Minimale/maximale hoogte

Volgens de risicoberekening is de benodigde reserve per 31-12-2023:

Marktrisico	€ 58.849
Project specifieke risico's en waarderingsrisico's	€ 251.903
Benodigde risicoreserve per 31-12-2023	€ 310.753

Risico BV ontwikkelbedrijf Greenport Venlo; berekende risico is reeds voorzien.

De werkelijke stand van de risicoreserve per 31-12-2023 is: € 7.835.168.

Geconstateerd wordt dat de stand van de risicoreserve Grondbedrijf € 7.524.415 hoger is dan benodigd. De verwachting is dat de risicoreserve Grondbedrijf aan de dekkingseis kan blijven voldoen.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de reserve.

Mutaties

De reserve wordt gevoed door winstnemingen uit de lopende grondexploitaties en winstnemingen door verkoop van restkavels.

De werkelijke vermeerderingen in 2023:

Winstnemingen

Aan den Heuvel deel B (50%)	20.823
Castenray	75.988
Smakt	24.384
Veulen - Brugpas	169.007
Restkavels afgesloten exploitaties	82.848
	373.050

De werkelijke verminderingen in 2023:

Bijdragen

Niet door te belasten algemene kosten grondbedrijf	264.868
Kosten projecten in voorbereiding	46.509
Kosten verwerving toekomstige plannen	17.248
Kosten restkavels afgesloten exploitaties	37.797
	366.422

Verschil tussen de begroting na wijziging en de rekening:

Bij de winstnemingen wordt dit voornamelijk veroorzaakt door een hogere winstneming bij Castenray dan begroot en een lagere winstneming bij Smakt en restkavels dan begroot.

Bij de bijdragen wordt dit voornamelijk veroorzaakt door een lagere bijdrage voor niet door te belasten algemene kosten grondbedrijf en een lagere bijdrage voor projecten in voorbereiding dan begroot.

EGALISATIERESERVES

R.16056 Bossen

Bossen (egalisatie)	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	250.000	250.000
Vermeerdering 2023	4.631	0
Verminderings 2023	0	74.583
Stand per 31 december 2023	254.631	175.417

Doelstelling/Bestemming

In de beheernota bossen zijn doelen opgenomen voor beheer van bossen en natuurterreinen. De inkomsten en uitgaven bij bos- en natuur beheer fluctueren sterk door bijvoorbeeld de verkoopprijs van hout, het moment van oogsten en het moment van herplant. Om pieken en dalen op te vangen is een egalisatiereserve nodig zodat de bedrijfsvoering van het bos- en natuurbeheer gegarandeerd blijft. Het opvangen van pieken en dalen is bedoeld om het budget bossen onder de streep neutraal te maken.

Minimale/maximale hoogte

Met de evaluatie beheernota gemeentebossen 2009-2020, waarbij is besloten tot het creëren van een egalisatiereserve bossen, is een plafond van € 250.000 vastgesteld zodat er niet meer middelen worden gereserveerd dan nodig. In het Bosbeheerplan 2022-2031 is de egalisatiereserve bossen weer opnieuw bekrachtigd.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de reserve.

Mutaties

De toevoeging betreft het budgettair neutraal maken (egaliseren) van het budget bossen. De verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening zijn toegelicht in het onderdeel "analyse afwijkingen begroting na wijzigingen - rekening" van DP 2.5 natuur, landschap en plattelandontwikkeling.

OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

R.16016 Huisvesting primair onderwijs

Huisvesting primair onderwijs	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	327.999	327.999
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	196.743	89.494
Stand per 31 december 2023	131.256	238.505

Doelstelling/Bestemming

In overeenstemming met de in 2015 door de raad vastgestelde visie op onderwijshuisvesting dienen budgetten voor onderwijshuisvesting zoveel mogelijk voor dit doel te worden ingezet. De raad is vrij om een bestemming te geven aan de gelden uit de oude voorziening "onderhoud primair onderwijs". De middelen waarvoor geen onderhoud wordt uitgevoerd conform het MOP en in de voorziening zijn opgenomen, zijn in deze reserve gestort ten behoeve van huisvesting primair onderwijs. De reserve is bestemd voor aanvullende werkzaamheden op het gebied van huisvesting primair onderwijs.

Minimale/maximale hoogte

Het volume betreft de resterende middelen vanuit de voorziening onderhoud primair onderwijs wat geen onderhoudsgelden betrof conform het MOP.

Beslissingsbevoegdheid

De raad is bij wet aangewezen als bevoegd orgaan om te besluiten over bestedingen uit een reserve.

Mutaties

De daadwerkelijke verminderingen in 2023 hebben betrekking op huurkosten voor de extra noodlokalen van De Kruudwis (€ 68.000) en het voorbereidingskrediet van Focus/spectrum (€ 10.097) en het voorbereidingskrediet van De Keg/ Jenaplan Kindcentrum Talententuin (€ 11.397).

R.16041 Friciegelden personeel

Friciegelden personeel	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	2.006.083	2.006.083
Vermeerdering 2023	620.919	620.919
Verminderingen 2023	1.320.530	1.078.381
Stand per 31 december 2023	1.306.472	1.548.621

Doelstelling/Bestemming

De positie en de inrichting van de gemeentelijke organisatie is blijvend onderhevig aan ontwikkeling en verandering. Vooral in het laatste decennium manifesteren de veranderingen zich indringender en in een toenemend tempo. Deze gang van zaken heeft rechtstreeks gevolgen voor de belangrijkste succesfactor in de organisatie: de mens. Er wordt een sterk appèl gedaan op de houding en instelling van de medewerker. Er worden andere kwaliteiten gevraagd. Niet iedereen heeft de souplesse om met deze veranderingen mee te groeien en/of de (veer)kracht om de daardoor ontstane druk op te vangen. Daarmee wordt een hoge mate van verantwoordelijkheid gelegd bij de werkgever om de juiste balans tussen de belangen van de organisatie en de belangen van de werknemer te vinden en te behouden. In dit spanningsveld zijn personele fricties onvermijdelijk. Het onderkennen van deze fricties heeft geleid tot de vaststelling van het "HR frictiebeleid gemeente Venray". Om een zorgvuldige uitvoering te waarborgen is de reserve 'Personele fricties' in het leven geroepen. Deze reserve strekt tot dekking van de aan de uitvoering van deze vangnetregeling verbonden kosten. Verder wordt de reserve sinds 2010 gebruikt ter dekking van de frictiekosten die volgen uit de verschillende bezuinigingsrondes.

Minimale/maximale hoogte

De maximale hoogte is vervallen op basis van het raadsbesluit genomen bij de kadernota 2023 en 1e bijstelling 2022.

Beslissingsbevoegdheid

Het directieteam heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de reserve.

Mutaties

De reserve wordt jaarlijks gevoed met een bedrag dat wordt bepaald aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De omvang van de frictie wordt gebaseerd op 1% van de totale tot de goedgekeurde basiscapaciteit behorende formatiesterkte;
- Per fte wordt een loonkostensom gehanteerd die is gebaseerd op het maximum van schaal 10;
- De aldus berekende loonkostensom wordt verhoogd met een opslag van 15% ter bestoelgting van overige frictie gebonden kosten als assessment, opleiding, coaching e.d.

Toevoegingen:

De dotatie in de reserve is conform begroting.

Onttrekkingen:

De onttrekking voor personele fricties is € 242.149 lager dan begroot.

R.16045 Overheveling restant exploitatiebudget

Overheveling restant exploitatiebudg.	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	4.029.658	4.029.658
Vermeerdering 2023	4.426.955	4.426.955
Verminderingen 2023	6.938.062	5.476.583
Stand per 31 december 2023	1.518.551	2.980.030

Doelstelling/Bestemming

Er kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen waarbij het noodzakelijk is dat niet bestede middelen in enig jaar, via resultaatbestemming (bestemmingsreserve) overgeheveld worden naar het volgende boekjaar.

De criteria waaraan een voorstel tot resultaatbestemming getoetst worden zijn:

1. Het budget dat voor overheveling in aanmerking komt mag alleen in het aansluitende boekjaar besteed worden. Een eventueel restant valt dan vrij in het in het begrotingsresultaat van het betreffende jaar;
2. Het budget is niet nodig voor compensatie van tegenvallers binnen de betreffende activiteit (taak) bij het opstellen van de jaarrekening;
3. Het budget is nodig om incidentele wettelijk verplichte taken uit te kunnen voeren (denk hierbij aan bijv. het wegwerken van achterstanden). Om gegronde redenen is de uitvoering niet volledig gerealiseerd. De werkzaamheden lopen door in het volgende boekjaar;
4. Het budget is beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van een bepaalde afgebakende taak/project. De realisatie heeft om bepaalde redenen vertraging opgelopen. De werkzaamheden lopen daarom door in het volgende boekjaar (bijv. beschikbaar gestelde middelen ten behoeve van het opstellen/actualiseren van een bepaald bestemmingsplan[1]);
5. Overschotten op structurele budgetten komen in beginsel niet voor overheveling in aanmerking, omdat in het volgende boekjaar wederom een volledig jaarbudget beschikbaar is. Indien in een jaar éénmalig budget overblijft, kan dit overgeheveld worden als in het volgende boekjaar incidenteel meer budget noodzakelijk is. Een gedegen onderbouwing is hiervoor noodzakelijk.

Een voorstel moet altijd voldoen aan de criteria 1 en 2. Daarnaast moet minimaal één van de overige criteria gelden.

Minimale/maximale hoogte

Afhankelijk van de onderbouwing.

Beslissingsbevoegdheid

De beslissingsbevoegdheid ligt bij het college. Aan de onttrekking of vermeerdering dient een expliciet besluit ten grondslag te liggen. De formele aanpassing van de begroting gebeurt door middel van een begrotingswijziging en wordt aan de raad voorgelegd via de bestuursrapportage.

Mutaties

De reserve wordt gevoed vanuit de exploitatiebudgetten

Toevoegingen

De toevoegingen in 2023 betreft voor € 4.234.528 de budgetoverhevelingen uit de resultaatbestemming 2021. Daarnaast zijn naar aanleiding van de bestuursrapportages toevoegingen geweest voor de implementatie van omgevingsprogramma Landelijk Gebied (€ 192.427) en circulaire economie (€ 25.000)

Onttrekkingen

In 2023 hebben de volgende verminderingen plaatsgevonden:

Omschrijving	Bedrag	DP
Basisregistratie personen	22.547	4.2
Digitale kaart en gegevensbeheer	55.000	4.2
Algemeen WMO	99.999	1.1
Energietransitie	65.045	2.5
Volkshuisvesting	17.030	2.1
Jeugd- en jongerenwerk	35.559	1.1
Gezinscoaches	13.313	1.1
Werkplein	200.000	1.2
Facilitaire voorzieningen	28.989	4.2
Verkeersmaatregelen	35.966	3.2
Gebiedsgericht werken	32.833	4.2
Stimuleringsregeling centrum	124.631	3.1
Bijzondere bijstand	2.008.113	1.2
SAP Brukske	36.826	1.1
Ruimtelijk beleid	44.444	2.1
Implementatie omgevingswet	300.229	4.1
Re-integratiebudget	19.442	1.2
Innovatiebudget Jeugdzorg	41.850	1.1
Nutsvoorzieningen	15.008	3.2
Overig maatschappelijk werk	15.000	1.1
Opvang Oekraïne	624.962	1.2
Venray Beweegt	72.899	1.1
Personele lasten lumpsum	88.298	4.2

Circulaire economie	-25.000	2.5
Wegen, straten en pleinen	31.500	3.2
Inkomensvoorziening	31.500	1.2
Interne uren ICT	90.000	4.2
Maatschappelijke dienstverlening	35.941	1.1
Basismilieutaken	21.319	2.2
Regionale samenwerking	21.591	1.1
Specifieke doelgroepen	59.307	1.1
Glasvezel wijken en centrum	104.817	3.2
Sociale werkvoorziening	144.420	1.2
Stafafdeling concern	156.645	4.2
Mutaties reserve	806.561	5.1
TOTAAL onttrekkingen	5.476.585	

Van het verschil tussen de begrote en gerealiseerde onttrekking valt bij de jaarrekening een bedrag van € 963.965 vrij t.g.v. de algemene reserve en voor een bedrag van € 497.512 is doorschuif naar 2024 en verder aangevraagd.

R.16052 Accommodatiefonds

Accommodatiefonds	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	192.315	192.315
Vermeerdering 2023	429.970	506.960
Verminderings 2023	64.719	64.719
Stand per 31 december 2023	557.566	634.556

Doelstelling/Bestemming

De reserve heeft als doel het reserveren van middelen ten behoeve van de uitvoering van accommodatievraagstukken. Er worden regelmatig accommodatievragen gesteld die de instandhouding van de reserve noodzakelijk maken.

Minimale/maximale hoogte

De bestemmingsreserve wordt ingezet voor; "Kleinere initiatieven" op gebied van accommodaties waarvan de kosten niet meer dan € 50.000 bedragen. Voorbereidingskosten van "grote projecten" (investeringen boven € 50.000). Wanneer dit leidt tot een projectvoorstel worden deze kosten in het voorstel voor een investeringskrediet opgenomen. Wanneer dit krediet door de raad wordt toegekend vloeien de voorbereidingskosten terug naar de reserve Accommodatiefonds.

Beslissingsbevoegdheid

De beslissingsbevoegdheid ligt bij het college. Aan de onttrekking of vermeerdering dient een expliciet besluit ten grondslag te liggen. De formele aanpassing van de begroting gebeurt door middel van een begrotingswijziging en wordt aan de raad voorgelegd via de bestuursrapportage.

Mutaties

De vermeerdering betreft de voorziening ten behoeve van renovatie van velden vrij te laten vallen en te storten in de reserve accommodatiefonds. De vermindering betreft een incidentele subsidie voor plaatsing van een hekwerk rond een deel van het sportpark in Ysselsteyn.

R.16055 Huurlasten MFC Brukske

Dekking huurlasten MFC Brukske	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	1.286.859	1.286.859
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	29.096	29.096
Stand per 31 december 2023	1.257.763	1.257.763

Doelstelling/Bestemming

Elke reserve is gevormd voor een specifieke investering. De reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van die investering:

Het MFC Brukske is eigendom van Wonen Limburg. De gemeente huurt dit pand van Wonen Limburg om het vervolgens weer onder te verhuren ten behoeve van basisonderwijs, sport, gezondheidszorg en wijkactiviteiten.

Een deel van de subsidiegelden van Rijk en Provincie (€ 1.500.000) worden via deze reserve ingezet ter dekking van een deel van de huurlasten van het MFC Brukske.

Minimale/maximale hoogte

Er is geen minimale/maximale hoogte vastgesteld door de Raad.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de reserve.

MutatiesOnttrekkingen:

Conform begroting is een bedrag onttrokken ter dekking van een deel van de huurlasten.

R.16062 Garantstelling GWV grijs-zwart BV

Garantstel GWV grijs-zwart BV	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	442.425	442.425
Vermeerdering 2023	90.808	90.808
Verminderingen 2023	0	0
Stand per 31 december 2023	533.233	533.233

Doelstelling/Bestemming

De reserve garantstelling GWV grijs-zwart BV heeft ten doel om eventuele garantieverliezen voortvloeiend uit garantstelling GlasWeb Venray te dekken.

Voor de aanleg van glasvezel buiten de witte gebieden door BV Grijs/Zwart geldt is de eis van marktconformiteit van toepassing. Dit betekent dat maximaal 80% garantstelling kan worden verleend, waarvoor de zogenaamde safe harbour-premie in rekening wordt gebracht.

Voor de garantstelling op de lening die door de BNG voor grijs/zwart wordt verstrekt wordt door de gemeente aan GWV grijs-zwart BV een safe-harbourpremie van 3,8% in rekening gebracht zodat uiteindelijk de financiering op marktconforme wijze heeft plaatsgevonden en geen sprake is van staatssteun. In het raadsbesluit van 28 juni 2016 is vastgelegd dat de inkomsten uit de safe harbour-premie gereserveerd worden voor het risico op de garantstelling.

Minimale/maximale hoogte

Er is geen minimale of maximale hoogte vastgesteld. De reservering is afhankelijk van de hoogte van de jaarlijkse safe-harbourpremie.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de reserve.

Mutaties

De reserve wordt gevoed door de toevoeging van de jaarlijks bij GWV grijs-zwart BV in rekening gebrachte safe-harbourpremie. Voor het jaar 2023 betekent dit dat € 90.808 aan de reserve is toegevoegd. Er hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.

R.16070 Regionaal transformatiefonds SD Jeugd

Reg transformatiefonds SD Jeugd	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	225.259	225.259
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	225.259	225.259
Stand per 31 december 2023	0	0

Doelstelling/Bestemming

De gemeente Venray is trekker van het Regiogeld transformatie Sociaal Domein Jeugdhulp. In 2018 t/m 2020 heeft de regio Noord Limburg geld ontvangen vanuit het Rijk. De besteding van de middelen is opgenomen in de transformatie agenda. Enkele projecten hebben een doorlooptijd t/m oktober 2023.

Minimale/maximale hoogte

Er is geen minimale/maximale hoogte vastgesteld door de Raad.

Beslissingsbevoegdheid

De raad is bij wet aangewezen als bevoegd orgaan om te besluiten over bestedingen uit een reserve.

Mutaties

Het betreft regionale middelen (Transformatiebudget) die Venray in haar beheer had voor de gehele regio. De middelen zijn inmiddels volledig besteed.

Het beheer van de middelen ten behoeve van de regionale samenwerking is overgedragen aan gemeente Peel aan de Maas per 1 oktober 2023. Aan dit budget wordt jaarlijks een bijdrage geleverd aan de hand van de verdeelsleutel. De verdeelsleutel is regionaal afgestemd.

BESTEMMINGSRESERVES DEKKING KAPITAALLASTEN

In het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het niet toegestaan om reserves rechtstreeks in mindering te brengen op investeringen. Alle investeringen moeten bruto worden geactiveerd en afgeschreven. Indien het wenselijk is om eenmalige middelen (reserves of exploitatiebudgetten) in te zetten voor investeringen kunnen deze gestort worden in een (afzonderlijke) bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten. Er zijn op dit moment diverse reserves met dit doel.

Onderstaand is een financiële weergave zichtbaar gemaakt per reserve. Daarna is de doelstelling / bestemming nader toegelicht.

R.16042 Kap last gemeenschapshuis veulen

Kap last gemeenschapshuis veulen	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	74.890	74.890
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	3.404	3.404
Stand per 31 december 2023	71.486	71.486

R.16046 Kap last renovatie gemeentehuis

Kap last renovatie gemeentehuis	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	3.263.493	3.263.493
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	547.420	547.420
Stand per 31 december 2023	2.716.073	2.716.073

R.16054 Kap last GOW uitbreiding haven

Kap last GOW uitbreiding haven	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	1.960.000	1.960.000
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	40.000	40.000
Stand per 31 december 2023	1.920.000	1.920.000

R.16057 Kap last acc. Museum

Kap last acc. Museum	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	223.126	223.126
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	6.375	6.375
Stand per 31 december 2023	216.751	216.751

R.16058 Kap last GOW haven revitalisering

Kap last GOW haven revitalisering	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	1.105.266	1.105.266
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	25.704	25.704
Stand per 31 december 2023	1.079.562	1.079.562

R.16060 Kap last parkeergarage

Kap last parkeergarage	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	5.611.498	5.611.498
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	207.552	207.552
Stand per 31 december 2023	5.403.946	5.403.946

R.16061 Kap last herinr OR Hulst I

Kap last herinr OR Hulst I	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	83.985	83.985
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	13.437	13.437
Stand per 31 december 2023	70.548	70.548

R.16063 Kap last openbare ruimte Goumansplein

Kap last openbare ruimte Goumansplein	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	29.082	29.082
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	1.454	1.454
Stand per 31 december 2023	27.628	27.628

R.16064 Kap I. renovatie onderwijshuisvesting

Kap I. renovatie onderwijshuisvesting	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	270.516	270.516
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	12.764	12.764
Stand per 31 december 2023	257.752	257.752

R.16066 Kap Henseniuspl 7/Gouden Leeuw 10

Kap Henseniuspl 7/Gouden Leeuw 10	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	316.875	316.875
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	8.125	8.125
Stand per 31 december 2023	308.750	308.750

R.16067 Dekking kap lasten wegen

Dekking kap lasten wegen	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	1.039.434	1.039.434
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	25.986	25.986
Stand per 31 december 2023	1.013.448	1.013.448

R.16068 Kap.ln. voorr.pr.binnenring

Kap.ln. voorr.pr.binnenring	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	185.545	185.545
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	9.278	9.277
Stand per 31 december 2023	176.267	176.268

R.16069 Kap.ln. rtnd. n-sng-st josef-overl.wg

Kap.ln. rtnd. n-sng-st josef-overl.wg	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	491.400	491.400
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	22.336	22.336
Stand per 31 december 2023	469.064	469.064

R.16071 Kap.last Gouden Leeuwplein

Kap.last Gouden Leeuwplein	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	237.491	237.491
Vermeerdering 2023	0	0

Verminderingen 2023	9.500	0
Stand per 31 december 2023	227.991	237.491

Doelstelling/Bestemming

Elke reserve is gevormd voor een specifieke investering. De reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van die investering:

- De reserve Gemeenschapshuis Veulen dient ter dekking van de kapitaallasten van het Gemeenschapshuis Veulen.
- De reserve renovatie gemeentehuis dient ter dekking van de kapitaallasten van de renovatie van het gemeentehuis en de herhuisvesting.
- De reserve accommodatie museum dient ter dekking van een deel van de kapitaallasten van de accommodatie museum. De dekking voor de stichtingskosten van het museum die komt uit de verkoop van het Freulekeshuus, en de bijdrage uit de reserve Accommodatiefonds worden gestort in deze reserve.
- De reserve GOW haven revitalisering dient ter dekking van een deel van de kapitaallasten van de revitalisering haven Wanssum (2014). In 2014 heeft het project Revitalisering haven plaatsgevonden als onderdeel van de totale Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum (GOW). Dekking van het project was voorzien uit subsidies en bijdragen uit reserves (algemene reserve en bestemmingsreserve MW Onderhoud industriehaven). De kapitaallasten van deze investering komen ten laste van het havenbudget. De bijdragen uit de reserves die bedoeld waren ter dekking van het project zijn gestort in deze reserve ter dekking van (een deel van de) toekomstige kapitaallasten.
- De reserve parkeren dient ter dekking van een deel van de kapitaallasten van de parkeergarage. Op 17 mei 2016 heeft de gemeenteraad een besluit genomen aangaande de evaluatie van het parkeerbeleid. Onderdeel van dit besluit is de dekking van de kapitaallasten van de parkeergarage uit de algemene reserve.
- De reserve herinrichting openbare ruimte Hulst 1 dient ter dekking van de kapitaallasten voor herinrichting van de openbare ruimte Hulst I. Hiervoor waren middelen beschikbaar uit de reserve ruimtelijke ontwikkeling.
- De reserve garantstelling GWV grijs-zwart BV is gevormd om eventuele garantieverliezen voortvloeiend uit de garantiestelling GlasWeb Venray te kunnen dekken. De toevoeging is de premie die in 2018 aan GWV in rekening is gebracht.
- De reserve openbare ruimte Goumansplein dient ter dekking van de kapitaallasten voor het Goumansplein. Voor de investering in de openbare ruimte waren middelen beschikbaar uit de reserve ruimtelijke ontwikkeling en de reserve bovenwijkse werken.
- De reserve renovatie onderwijshuisvesting dient ter dekking van (een deel van) de kapitaallasten voor de renovatie van de voormalige basisschool de Vlaswei.

Minimale/maximale hoogte

De reserve mag niet hoger zijn dan de boekwaarde van de (afgesloten) investering, waar de reserve bij hoort.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de reserve.

Mutaties

Toevoegingen:

De toevoegingen aan elke reserve betreft de toevoeging van rente en/of de toevoeging conform de begroting.

Onttrekkingen:

De onttrekking betreft de kapitaallasten van de investeringen conform de begroting.

BESTEMMINGSRESERVES GRONDBEDRIJF

R.16152 Bovenwijkse werken

Bovenwijkse werken brg	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	1.339.305	1.339.305
Vermeerdering 2023	159.071	478.529
Verminderingen 2023	300.000	0

Stand per 31 december 2023	1.198.376	1.817.834
-----------------------------------	------------------	------------------

Doelstelling/Bestemming

De reserve dient om de kosten van de aanleg van werken mede te financieren van welke werken meerdere gebieden profijt hebben (bovenwijks karakter). Dat betekent dat meerdere gebieden profijt moeten hebben van de aanleg van de betreffende voorziening. Dat kunnen ook bestaande, al bebouwde gebieden zijn. De wet bepaalt tevens om welke voorzieningen het limitatief gaat. Dit is tot 1 januari 2024 opgenomen in de Wet Ruimtelijke Ordening en het Besluit Ruimtelijke Ordening.

Om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de bestemmingsreserve bovenwijkse werken moet aan een aantal criteria, waarvan de eerste twee wettelijk, worden voldaan:

1. Het moet gaan om de aanleg van een voorziening in de zin van de grondexploitatiewet.
2. Het moet gaan om een bovenwijkse voorziening. Er moet een relatie zijn met een exploitatiegebied maar meerdere gebieden, kunnen ook bestaande gebieden zijn, hebben er profijt van.
3. Bijdrage wordt bepaald over het netto investeringsbedrag. Dat wil zeggen dat de bedragen die als inkomsten ontvangen worden, bijv. betaald parkeren, eraf gehaald zijn. Tevens zijn er vanaf getrokken de te ontvangen subsidies en de te ontvangen bijdragen rechtstreeks uit een (grond)exploitatie.

Geen bijdragen worden verleend aan:

1. Kosten die tot het normale onderhoud behoren.
2. Kosten die anderszins gedekt kunnen worden bijvoorbeeld via kostenverhaal op derden, bijdragen van andere overheden.

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 vervalt de wettelijke mogelijkheid om aan initiatiefnemers van bouwplannen een bijdrage te vragen aan deze reserve. Per bouwplan moet beoordeeld worden of er sprake is van directe bovenwijkse kosten die de initiatiefnemer van dat bouwplan deels moet betalen.

Minimale/maximale hoogte

Voor de reserve bovenwijkse werken is geen volume vastgesteld. Er worden geen toevoegingen meer verwacht gezien de hiervoor genoemde wetswijziging.

Beslissingsbevoegdheid

Raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de reserve.

Mutaties

De werkelijke vermeerderingen in 2023:

De grondexploitatie Veulen is per 31 december 2023 gesloten, hieruit volgt een bijdrage van € 17.500 aan deze reserve in 2023. Het restant van de vermeerderingen ad € 461.029 betreft diverse anterieure overeenkomsten. Totaal toegevoegd in 2023 € 478.529.

De werkelijke verminderingen in 2023:

Er heeft geen onttrekking plaatsgevonden.

R.16153 Reserve ruimtelijke ontwikkelingen

Kwaliteitsfonds ruimtelijke ontwikk.brg	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	2.147.764	2.147.764
Vermeerdering 2023	204.272	1.122.742
Verminderings 2023	390.051	4.000
Stand per 31 december 2023	1.961.985	3.266.506

Doelstelling/Bestemming

De reserve is bedoeld om financiële bijdragen te kunnen leveren aan kwaliteitsverbeteringen in het bestaande gebied. In de structuurvisie bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling (geldend per 1-1-2012) zijn de typen bouwplannen waarvoor deze bijdrage geldt, de beoordelingswijze en daarmee de hoogte van de bijdrage vastgelegd.

De bestemmingsreserve is in het leven geroepen vanwege de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ontwikkeling op 1 juli 2008. Deze wet maakt het mogelijk om aan initiatiefnemers van bepaalde bouwplannen een bijdrage te vragen voor de ruimtelijke ontwikkeling.

De bijdrage geldt eveneens voor gemeentelijke exploitaties voor zover deze na 1 oktober 2008 door de gemeenteraad voor het eerst zijn vastgesteld.

Per 1 januari 2012 geldt de Structuurvisie bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling welke in december 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld. In deze structuurvisie zijn de per 1 januari 2012 geldende bijdragen per categorie bouwplan opgenomen. Bij de toekenning van gelden uit de reserve wordt de nadruk gelegd op kwaliteitsverbeteringen in het bestaande gebied.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 vervalt deze bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling; hiervoor komt een ander instrument: de Financiële bijdrage. Hiertoe wordt een programma financiële bijdrage opgesteld. Totdat deze is vastgesteld geldt, op basis van het overgangsrecht de Structuurvisie bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling en kunnen de bijdragen die daarin zijn opgenomen aan initiatiefnemers van bepaalde bouwplannen gevraagd worden.

De reserve bestaat uit deelfondsen; per deelfonds is de stand per 31-12-2023 als volgt:

Deelfonds	Stand per 1-1-2023	Vermeerdering 2023	Vermindering 2023	Stand per 31-12-2023
Landelijk gebied	1.171.353	812.742	4.000	1.980.095
Stedelijk gebied	380.106	310.000	0	690.106
Herstructurering bedrijventerrein	451.305	0	0	451.305
Parkeren	145.000	0	0	145.000
	2.147.764	1.122.742	4.000	3.266.506

De benaming geeft aan waar de kwaliteitsverbetering wordt ingezet. Als belangrijke input voor investeringen dienen o.a. de uitvoeringsprogramma's uit de Dorp- en Wijkontwikkelingsplannen en het Platteland in uitvoering.

Minimale/maximale hoogte

Voor de reserve is geen volume vastgesteld. Wel wordt, op basis van de te verwachten toevoegingen aan de reserve, bij de MUIP een meerjarig bestedingsplan vastgesteld indien de stand van de reserve dusdanig is dat er een substantieel project mee kan worden uitgevoerd.

Beslissingsbevoegdheid

De Raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de reserve.

Mutaties

De reserve wordt gevoed door bijdragen vanuit bouwplannen die niet passend zijn volgens het vigerende bestemmingsplan.

De bijdragen zijn per soort plan opgenomen in de Structuurvisie bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling.

Afdrachten aan deze reserve vanuit grondexploitaties mogen niet meer tussentijds plaatsvinden, maar alleen als resultaatbestemming. Afdrachten aan de reserve vinden dus alleen vanuit winstgevendende grondexploitaties of anterieure overeenkomsten plaats.

De werkelijke vermeerderingen in 2023:

De toevoeging van € 1.122.742 aan deze reserve betreft diverse anterieure overeenkomsten, onderverdeeld naar de deelfondsen "Stedelijk gebied" € 310.000 en "Buitengebied" € 812.742.

De werkelijke verminderingen in 2023:

In 2023 hebben er in totaal voor € 4.000 onttrekkingen plaatsgevonden vanuit deelfonds "Landelijk gebied" voor bijdrage aankoop grond voor ontsluiting landbouwverkeer Merselo.

R.16154 Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo

Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo brg	Begroting na wijziging	Rekening
--------------------------------------	------------------------	----------

Stand per 1 januari 2023	695.518	695.518
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	0	0
Stand per 31 december 2023	695.518	695.518

Doelstelling/Bestemming

Deze reserve heeft als doelstelling om de risico's in de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo op te vangen in verband met het aandeel van Venray (5,4%) in deze BV.

Minimale/maximale hoogte

De maximale hoogte is afhankelijk van het berekende risico dat de gemeente Venray loopt over de deelneming in het ontwikkelbedrijf. De reserve is nu op het gewenste niveau.

Beslissingsbevoegdheid

De Raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de reserve.

Mutaties

De reserve wordt gevoed door een tweetal componenten. Enerzijds door toevoeging van het rendement op het eigen vermogen en anderzijds door de toevoeging van het saldo van de ontvangen en betaalde rente.

Omdat het saldo van de reserve op het gewenste niveau is, hebben er geen vermeerderingen en verminderingen plaatsgevonden in 2023.

Toelichting voorzieningen

DOOR DERDEN BEKLEMDE MIDDELEN MET EEN SPECIFIEKE AANWENDING

V.26212 huurrechten begraafplaats

Huurrechten begraafplaats	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	320.401	320.401
Vermeerdering 2023	60.000	83.649
Verminderings 2023	24.649	28.091
Stand per 31 december 2023	355.752	375.959

Doelstelling/Bestemming

De gemeente exploiteert een begraafplaats waarbij de graven jaarlijks worden onderhouden. Aan de grafhouders wordt een huurrecht in rekening gebracht. Het is gebruikelijk in de begraafbranche dat het huurrecht bij de aanschaf van graf kan worden afgekocht voor een bepaalde periode. In de loop van de tijd zijn afkoopcontracten afgesloten voor verschillende periodes. De ontvangen afkoopbedragen worden opgenomen in een voorziening. Van elk afkoopcontract wordt ieder jaar het jaar deel (jaarschijf) ten gunste van de exploitatie gebracht.

Omdat er veel facturaties plaatsvonden in 2023 moet er nog een memoriaalboeking plaatsvinden voor de storting en onttrekking van de huurrechten 2023. De bedragen moeten nog ingevuld worden.

Minimale/maximale hoogte

Het volume van de voorziening is niet gemaximeerd of conform een onderliggend plan maar is afhankelijk van de afgesloten afkoopcontracten voor de huurrechten.

Beslissingsbevoegdheid

De voorziening is bij de jaarrekening 2016 ingesteld conform de notitie BBV. De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

Het betreft het saldo van de vooruitbetaalde en vooruitontvangen huurrechten.

V.26404 Verlofsparen

Verlofsparen	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	203.550	203.550
Vermeerdering 2023	0	224.327
Verminderingen 2023	0	0
Stand per 31 december 2023	203.550	427.877

Doelstelling/Bestemming

In de Cao-gemeenten is met ingang van 1 januari 2022 een nieuwe regeling toegevoegd met betrekking tot het sparen van verlof, het zogenaamde verlofsparen. De Cao maakt het mogelijk voor medewerkers om bovenwettelijk verlof te sparen voor een later moment, om bijvoorbeeld te gebruiken voor een sabbatical of om eerder met pensioen te gaan.

Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. De gemeente Venray heeft bij het bepalen van de uitgangspunten het doel een zo juist mogelijke inschatting te maken van de toekomstige verplichting, zonder de berekening onnodig complex te maken.

Gehanteerde uitgangspunten gemeente Venray

De gemeente bepaald jaarlijks het saldo en muteert dit middels een onttrekking of dotatie bij het opmaken van de jaarstukken.

- Alleen de bovenwettelijke vakantie uren die in het 'potje' verlofsparen zijn gestort van de medewerkers van de gemeente worden meegenomen.
- De gemeente hanteert een gemiddeld uurtarief op basis van de combinatie schaal – periodiek per medewerker.
- De gemeente hanteert geen ondergrens en maakt geen correctie op basis van bijvoorbeeld blijfkans en sterftkans tabellen.
- De voorziening wordt niet contant (NCW berekening) gemaakt (want dan moet ook jaarlijks rente worden bijgeschreven).
- Er wordt geen minimale/maximale hoogte vastgesteld.

Minimale/maximale hoogte

Er is geen minimale/maximale hoogte vastgesteld door de Raad.

Beslissingsbevoegdheid

De voorziening is verplicht op grond van criteria genoemd in het BBV. Dit betekent dat noodzakelijk te vormen voorzieningen ook daadwerkelijk gevormd moeten worden, ongeacht of de gemeenteraad hiertoe vooraf heeft besloten.

Mutaties

De dotatie/onttrekking is de opbouw van het spaarverlof plus een eventuele aanvullende storting vanwege het bovenwettelijke verlof dat geen gelijke omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi minus de daadwerkelijke uitbetaling van het gekochte verlof.

ONDERHOUDSEGALISATIEVOORZIENINGEN

V.26211 Onderhoud primair onderwijs

Onderhoud primair onderwijs	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	98.909	98.909
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	98.909	0
Stand per 31 december 2023	0	98.909

Doelstelling/Bestemming

Deze egalisatievoorziening wordt aangewend om op basis van het meerjarig onderhoudsplan en het jaarlijks op te stellen huisvestingsprogramma primair onderwijs uitgaven ten behoeve van onderhoud en renovatie te bekostigen.

Minimale/maximale hoogte

De gemeente is sinds januari 2015 niet meer verantwoordelijk voor onderhoud aan schoolgebouwen. De gemeenteraad heeft in 2015 bepaald de beschikbare middelen in de voorziening Onderhoud Primair Onderwijs maximaal in te zetten voor onderwijshuisvesting. In dat kader wordt het onderhoud dat in het Meerjarig Onderhoud Plan opgenomen is, gedeeltelijk door de gemeente betaald, aangezien de scholen geen gelegenheid hebben gehad om voor dit groot onderhoud een voorziening te vormen.

Beslissingsbevoegdheid

Het college van B&W is bij wet aangewezen als bevoegd orgaan voor het onderhoud. Daaraan gekoppeld ligt tevens de beslissingsbevoegdheid over de besteding van de voorziening bij het college van B&W.

Mutaties

Er zijn geen onttrekkingen of toevoegingen geweest in 2023.

V.26217 Onderhoud gemeentehuis

Onderhoud gemeentehuis	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	110.492	110.492
Vermeerdering 2023	224.305	224.305
Verminderingen 2023	183.278	301.129
Stand per 31 december 2023	151.519	33.669

Doelstelling/Bestemming

De middelen van de voorziening dienen voor de bekostiging van het (meerjarig) technisch en bouwkundig onderhoud van het gemeentehuis.

Minimale/maximale hoogte

Het verloop van de voorziening is afgeleid van het meerjarig onderhoudsplan voor het gemeentehuis. In 2020 zijn nieuwe MJOP's opgesteld; de raad heeft deze vastgesteld in 2021, inclusief de bijbehorende budgetten.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

Toevoeging:

De toevoeging aan de voorziening betreft de storting conform het in 2021 vastgestelde MJOP.

Onttrekkingen:

De onttrekking betreffen de onderhoudskosten van het gemeentehuis, conform het meerjarenonderhoudsplan zoals opgesteld in 2021. In 2022 is de verwachte besteding niet gerealiseerd omdat de vervanging van CV ketels al in 2021 heeft plaatsgevonden.

V.26218 Accommodatiebeheersysteem

Accommodatiebeheersysteem	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	1.258.620	1.258.620
Vermeerdering 2023	292.408	292.408
Verminderingen 2023	558.778	473.026
Stand per 31 december 2023	992.250	1.078.002

Doelstelling/Bestemming

Het egaliseren van de meerjarige onderhoudskosten van sportgrasvelden en sport, welzijns- en overige gemeentelijke accommodaties niet zijnde gemeentehuis en basisscholen.

Uit deze voorziening wordt het onderhoud bekostigd van accommodaties die de gemeente zelf onderhoudt. Met de privatisering van de sport- en welzijnsaccommodaties is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het onderhoud aan een aantal accommodaties overgeheveld naar de gebruikers c.q. exploitanten van de geprivatiseerde accommodaties. In de jaarlijkse verzelfstandigingsvergoedingen is daarom een component voor onderhoud meegenomen.

Minimale/maximale hoogte

Het verloop van de voorziening is afgeleid van het meerjarig onderhoudsplan.

In 2020 zijn nieuwe MJOP's opgesteld; deze zijn in 2021 door de raad vastgesteld, inclusief de bijbehorende budgetten.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

Toevoegingen:

De toevoeging aan de voorziening betreft de storting conform het in 2021 vastgestelde MJOP.

Onttrekkingen:

De onttrekking betreffen de onderhoudskosten van de accommodaties, conform de meerjarenonderhoudsplannen zoals opgesteld in 2021. Omwille van capaciteit zijn niet alle activiteiten uitgevoerd, dan wel uitgevoerd voor de bedragen die gebudgetteerd waren. Deels zijn er kosten binnen de exploitatie gerealiseerd (€ 43.000, -) welke nog ten laste zouden moeten komen van de VZ Accommodatiebeheersysteem.

V.26229 Egalisatie riolering

Egalisatie riolering	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	7.219.756	7.219.756
Vermeerdering 2023	521.352	801.848
Verminderingen 2023	0	0
Stand per 31 december 2023	7.741.108	8.021.604

Doelstelling/Bestemming

Gemeente Venray berekent rioolheffing aan de burger en deze gelden dienen specifiek besteed te worden aan werkzaamheden die voortvloeien uit het GRP. Eind 2021 heeft de gemeenteraad het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2025 met het bijbehorende kostendekkingsplan vastgesteld. In deze egalisatievoorziening wordt het saldo lasten en baten van het product riolering in gestort of onttrokken. Het gaat voornamelijk over het saldo van het periodiek onderhoud, de onderuitputting op kapitaallasten en overige exploitatiekosten. Er geen sprake van dotatie in een voorziening groot onderhoud of sparen middels het tarief voor vervanging.

Minimale/maximale hoogte

Er is geen minimale/maximale hoogte vastgesteld door de Raad.

Beslissingsbevoegdheid

De gemeenteraad heeft de beslissingsbevoegdheid over de bestedingen ten laste van de voorziening en de dotaties aan de voorziening.

Mutaties

In het kostendekkingsplan (KDP) behorende bij het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2025 is per jaar een onttrekking / toevoeging gepland. Daarnaast is in het rioleringsplan vastgelegd dat afwijkingen van de begroting ook worden opgenomen in de voorziening.

V.26231 Onderhoud wegen

Onderhoud wegen	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	1.275.315	1.275.315
Vermeerdering 2023	481.273	481.273

Verminderingen 2023	793.582	770.389
Stand per 31 december 2023	963.006	986.199

Doelstelling/Bestemming

Gelijkmatige verdeling van de lasten voor het groot onderhoud van wegen.

Eind 2023 is een het beleidsplan opgesteld voor de periode 2023-2027. Jaarlijks kan er enige overloop plaatsvinden van de diverse onderhoudswerkzaamheden. Om grote jaarlijkse schommelingen te kunnen opvangen is een voorziening ingesteld. De reconstructies van wegen verlopen via aangevraagde investeringsbudgetten. Het investeringsprogramma en de onderhoudsplanning worden eens per twee jaar bijgesteld in de monitoring wegenbeheersplan.

Minimale/maximale hoogte

Het verloop van de voorziening is afgeleid van het meerjarig onderhoudsplan.

Beslissingsbevoegdheid

Vloeit automatisch voort uit de exploitatie en wordt jaarlijks bij de vaststelling van de jaarrekening bepaald.

Mutaties

Op basis van de monitoring onderhoudsplan wegen wordt jaarlijks een geïndexeerde dotatie aan de voorziening gedaan.

Toevoegingen:

De werkelijke toevoeging aan de voorziening betreft de storting conform het onderhoudsplan.

Onttrekkingen:

De geplande onderhoudswerkzaamheden.

V.26254 Onderhoud haven

Onderhoud haven	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	409.347	409.347
Vermeerdering 2023	93.840	93.840
Verminderingen 2023	156.111	0
Stand per 31 december 2023	347.076	503.187

Doelstelling/Bestemming

In 2022 heeft de gemeenteraad het "Beheerplan haven Wanssum 2022" vastgesteld. Dit beheerplan is de onderligger van de voorziening "Onderhoud Haven". Iedere vier jaar wordt het beheerplan geëvalueerd en bijgesteld en in het verlengde daarvan ook de voorziening "Onderhoud Haven".

De voorziening wordt ingezet voor de bekostiging van de in het beheerplan aangegeven onderhoud, groot-onderhoud en inspectie van de haven.

Minimale/maximale hoogte

De volumebepaling is een afgeleide van de het "Beheerplan haven Wanssum 2022". Dit plan geeft het verloop van de voorziening aan voor de komende jaren.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

Toevoegingen:

De werkelijke toevoeging aan de voorziening betreft de storting conform het Beheerplan haven Wanssum 2022.

Onttrekkingen: de werkelijke onderhoudskosten in een bepaald jaar.

V.26255 Egalisatie afvalstoffenheffing

Egalisatie afvalstoffenheffing	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	536.412	536.412
Vermeerdering 2023	-48.741	64.631
Verminderingen 2023	-54.828	7.000
Stand per 31 december 2023	542.499	594.043

Doelstelling/Bestemming

De gemeente Venray berekent afvalstoffenheffing aan haar inwoners en deze gelden dienen specifiek besteed te worden aan de werkzaamheden met betrekking tot het product afval. Onvoorziene mee- en tegenvallers in de realisatie zorgen ervoor dat er soms een overschot en soms een tekort ontstaat. De voorziening vangt deze schommelingen op, zonder dat dit zorgt voor een jaarlijks sterk wisselend tarief.

Minimale/maximale hoogte

Het plafond van het permanente deel van de voorziening bedraagt 10% van de (laatste bekende) afvalbegroting. Uitgaande van de afvalbegroting 2024 is dat €504.786. Het restantbedrag boven dit maximale permanente deel wordt teruggegeven aan de burgers, door middel van een eenmalige korting op het vastrecht van de afvalstoffenheffing in het jaar T+2.

Daarnaast is in 2017 € 70.000 gestort ter dekking van de structurele kapitaallasten van de inrichting van het milieustation. Dit bedrag wordt dus niet in de vorm van een korting in één keer teruggegeven aan de burger. Het nog niet afgeschreven deel verhoogt de maximale hoogte.

Beslissingsbevoegdheid

De gemeenteraad heeft de beslissingsbevoegdheid over de bestedingen ten laste van de voorziening en de dotaties aan de voorziening.

Mutaties

Toevoegingen:

De toevoeging betreft het saldo van het product afval.

Onttrekkingen:

De vermindering van € 7.000 betreft de onttrekking voor de afschrijvingslasten van de inrichting van het milieustation ad € 70.000 (conform begroting).

Het saldo eind 2023 bedraagt € 594.043, waarvan € 42.000 bestemd voor de dekking van (een deel van) de kapitaallasten inrichting milieustation (zie ook hierboven bij minimale/maximale hoogte).

V.26263 Bomen

Bomen	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	25.495	25.495
Vermeerdering 2023	10.000	-23.934
Verminderingen 2023	10.000	1.561
Stand per 31 december 2023	25.495	0

Doelstelling/Bestemming

Het besluit over het instellen van een bomenfonds is genomen op 11 september 2007 in de Nota Deregulering kapvergunningstelsel.

Als de aanvrager van een kapvergunning voor een monumentale of waardevolle boom niet kan voldoen aan de herplant verplichting, zal een geldelijke compensatie gestort worden in de Voorziening Bomen. Deze middelen zijn voor de gemeente beschikbaar om het monumentaal en

waardevol bomenbestand in stand te kunnen houden door aanplant van nieuwe waardevolle bomen of verbetering van groeiomstandigheden bij bestaande waardevolle bomen. Het college kan een bijdrage in de kosten toekennen aan de eigenaar/bezitter van de boom voor standplaatsverbetering of boomverzorgende maatregelen.

Minimale/maximale hoogte

De voorziening is gebaseerd op de aanvragen van een kapvergunning voor een monumentale of waardevolle boom die niet voldoet aan de herplantverplichting.

Beslissingsbevoegdheid

Teammanager team Openbare Ruimte.

Mutaties

De dekking voor de uitgaven worden gegenereerd uit de extra opbrengsten. Deze worden voornamelijk gehaald uit de compensatieplicht bij in- en uitbreidingsplannen. Afhankelijk van de werkelijke opbrengsten zullen de uitgaven gedaan kunnen worden.

De inkomsten kunnen jaarlijks variabel zijn. De Voorziening Bomen financiert zichzelf; alles volgens het principe Op = Op.

Toevoegingen:

In 2023 zijn bedragen gestort in de voorziening als gevolg van ontvangen compensaties en/of schadevergoeding.

Onttrekkingen:

De voorziening is volledig leeg vanwege het voorstel om de voorziening af te schaffen en de afwijkingen op de kosten en opbrengsten in de reguliere begroting van de gemeente te verantwoorden.

V.26267 Egalisatie industriehaven

	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023		
Vermeerdering 2023		
Verminderingen 2023		
Stand per 31 december 2023		

Doelstelling/Bestemming

In 2022 heeft de raad het "Beheerplan haven Wanssum 2022" vastgesteld. De egalisatievoorziening ter dekking van de exploitatie van de haven maakt onderdeel uit van het havenbeheerplan. De egalisatievoorziening is ervoor bedoeld om de instandhoudingskosten voor de komende jaren te egaliseren waardoor geen onevenredige druk op de begroting ontstaat vanwege hoge kosten.

Minimale/maximale hoogte

De hoogte van de voorziening is een afgeleide van het havenbeheerplan. Dit plan geeft het verloop van de voorziening aan voor de komende jaren.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

De voorziening wordt aangepast op basis van de overschotten of tekorten op de exploitatie van de haven.

VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

V.26226 Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers

Alg. pensioenwet politieke ambtsdr.	Begroting na wijziging	Rekening

Stand per 1 januari 2023	5.197.466	5.197.466
Vermeerdering 2023	386.703	30.234
Verminderingen 2023	242.219	253.234
Stand per 31 december 2023	5.341.950	4.974.466

Doelstelling/Bestemming

Momenteel is er geen pensioenfondsen voor politieke ambtsdragers. De wethouderpensioenen worden tot nu toe door de gemeente in eigen beheer opgebouwd en uitgekeerd. Hiervoor is deze voorziening gevormd

Op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) hebben (gewezen) wethouders de mogelijkheid van overname c.q. overdracht door de gemeente van opgebouwde pensioenaanspraken. Voornaamste doelstelling van de overname- c.q. overdrachtsmogelijkheid is om zoveel mogelijk te voorkomen dat (gewezen) wethouders worden geconfronteerd met een pensioenbreuk.

In gevallen waarin een gewezen wethouder gebruik maakt van het recht op waardeoverdracht, is de gemeente verplicht om de door betrokkene opgebouwde pensioenaanspraken over te hevelen naar het pensioenfonds van de nieuwe werkgever van de gewezen wethouder.

Verder is het ministerie van BZK bezig met de fondsvorming voor APPA-pensioenen. Het is niet bekend wanneer gemeentes aan de beurt zijn met waardeoverdracht. De waarde die overgedragen moet worden is de actuariële waarde van opgebouwde pensioenaanspraken aan het einde van het jaar.

De middelen van de voorziening dienen voor de betaling van de volgende verplichtingen:

1. de ouderdomspensioenen aan gewezen wethouders.
2. de nabestaandenpensioenen in geval van overlijden van de (gewezen) wethouders.
3. de overdracht van opgebouwde pensioenaanspraken naar een ander pensioenfonds ten behoeve van gewezen wethouders die daarom verzoeken;
4. de overdracht van opgebouwde pensioenaanspraken naar het nog te vormen APPA-pensioenfonds.

Minimale/maximale hoogte

Het minimum-volume (tegelijk het maximum-volume) van de voorziening wordt gelijkgesteld met de actuariële waarde (de contante waarde van pensioenaanspraken, verminderd met de contante waarde van toekomstige pensioenpremies) van de opgebouwde pensioenaanspraken door de (gewezen) wethouders per ultimo van het kalenderjaar waarop de laatst vastgestelde gemeenterekening betrekking heeft.

Beslissingsbevoegdheid

Het college van B&W heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

Zowel de omvang van de jaarlijkse groei van de pensioenaanspraken als de omvang van de over te nemen pensioenaanspraken worden gebaseerd op actuariële berekeningen die door een daartoe gespecialiseerd bureau worden opgesteld. Op basis van deze berekening wordt bepaald wat de voeding of vrijval van de voorziening moet zijn.

Daarnaast kan storting plaatsvinden door overname van door zittende wethouders elders opgebouwde pensioenaanspraken.

Toevoegingen:

Op basis van de actuele berekeningen heeft in 2023 een storting plaatsgevonden van € 30.234.

Onttrekkingen:

Er is in 2023 pensioen betaald aan gewezen wethouders.

VOORZIENINGEN GRONDBEDRIJF V.26353 Woonrijp maken complexen

Bouwrijp maken complexen	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	970.162	970.162

Vermeerdering 2023	0	141.700
Verminderingen 2023	836.441	764.032
Stand per 31 december 2023	133.721	347.830

Doelstelling/Bestemming

De voorziening heeft als doelstelling het opvangen van de kosten voor afwerking van reeds afgesloten complexen.

Minimale/maximale hoogte

Het volume is afgestemd op de nog uit te voeren werkzaamheden voor de afwerking van reeds afgesloten complexen.

Beslissingsbevoegdheid

De Raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

De voorziening wordt gevoed vanuit de afgesloten grondexploitaties waarvoor nog werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.

De vermeerdering in 2023 van € 141.700 betreft voor € 122.000 de bijdrage voor nog uit te voeren werkzaamheden van de, per 31 december 2023, afgesloten grondexploitatie Veulen - Brugpas en voor € 19.700 de ontvangen SPV-subsidie vanwege het verbeteren van de verkeersveiligheid door uitgevoerde civiele werkzaamheden Laagheide.

De vermindering in 2023 van € 764.032 betreft voor € 677.818 gemaakte kosten woonrijp maken in Laagheide, Brukske, Heide, Oirlo Zuid-Oost en Ysselsteyn. Daarnaast is € 86.214 vrijgevallen door lagere werkelijke kosten bij de afronding van Heide en Laagheide. Dit bedrag komt ten gunste van de risicoreserve.

Het saldo per 31-12-2023 van € 347.830 is bestemd voor civiele werken, verlichting, groen en uren begeleiding in Brukske, Heide, Ysselsteyn, Oirlo en Veulen.

VOORZIENINGEN SALDEREN

V.26227 dubieuze debiteuren Sociale Zaken

Dubieuze debiteuren sociale zaken	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	1.619.202	1.619.202
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderingen 2023	0	275.442
Stand per 31 december 2023	1.619.202	1.343.760

Doelstelling/Bestemming

De vorming van deze voorziening kent zijn grondslag in het BBV. Er wordt een voorziening gevormd in de verwachting dat debiteuren niet meer gaan/kunnen terugbetalen aan de gemeente Venray.

Minimale/maximale hoogte

Via het bronsysteem uitkeringen en debiteuren wordt elke debiteur afzonderlijk in beeld gebracht en geanalyseerd. Op basis van deze analyse wordt op totaal niveau de hoogte bepaald.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

Als gevolg van de jaarlijkse analyse van de voorziening is bepaald dat een bedrag van € 275.000 kan vrijvallen.

V.26249 dubieuze debiteuren publiekrechtelijk

Dubieuze debiteuren	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	273.628	273.628
Vermeerdering 2023	0	-115.253
Verminderings 2023	0	0
Stand per 31 december 2023	273.628	158.375

Doelstelling/Bestemming

Een voorziening is gevormd ter afdekking van het risico van oninbaarheid van openstaande posten voor de belastingdebiteuren van de gemeente Venray.

Minimale/maximale hoogte

Via het bronsysteem de belastingapplicatie VRiSS worden de belastingdebiteuren in beeld gebracht en geanalyseerd. Op basis van deze analyse wordt op totaal niveau de hoogte bepaald.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

Als gevolg van de jaarlijkse analyse van de voorziening is bepaald dat een bedrag van € 115.253 kan vrijvallen.

V.26256 dubieuze debiteuren privaatrechtelijk

Dubieuze debiteuren privaat	Begroting na wijziging	Rekening
Stand per 1 januari 2023	104.199	104.199
Vermeerdering 2023	0	0
Verminderings 2023	0	0
Stand per 31 december 2023	104.199	104.199

Doelstelling/Bestemming

Een voorziening is gevormd ter afdekking van het risico van oninbaarheid van openstaande posten voor privaatrechtelijke debiteuren van de gemeente Venray.

Minimale/maximale hoogte

Via het bronsysteem de financiële applicatie worden de privaatrechtelijke debiteuren in beeld gebracht en geanalyseerd. Op basis van deze analyse wordt op totaal niveau de hoogte bepaald.

Beslissingsbevoegdheid

De raad heeft de beslissingsbevoegdheid over de besteding ("ten laste brengen") van de voorziening.

Mutaties

Als gevolg van de jaarlijkse analyse van de voorziening is bepaald dat over boekjaar 2023 geen toevoeging of vrijval privaatrechtelijke debiteuren plaats vindt.

Bijlage 6. EMU-saldo

Het EMU-saldo is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. De EU-lidstaten mogen op grond van de Europese regelgeving een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De gemeenten hanteren een baten- en lastenstelsel maar de EMU-systematiek werkt op een andere manier. Daar is het moment van een daadwerkelijke transactie bepalend.

Het EMU-saldo geldt binnen de Europese Unie als een indicator om de gezondheid van de overheidsfinanciën te kunnen bepalen. Dit saldo geeft aan of de gemeente meer of minder heeft uitgegeven dan er binnenkomt. Omdat het hierbij gaat om de daadwerkelijke geldstromen tellen bijvoorbeeld de afschrijvingslasten niet mee, maar de gerealiseerde investeringen wel en ook de aan- en verkopen van gronden. Bij een sluitende exploitatie kan er daardoor toch sprake zijn van en negatief EMU-saldo. Het EMU-saldo wordt met name beïnvloed door de investeringsuitgaven.

Elke gemeente heeft een individuele EMU-referentiewaarde, die afgeleid is van het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten. Venray heeft voor 2023 een referentiewaarde van negatief € 5,347 miljoen. De referentiewaarde voor het jaar 2024 is negatief € 7,789 miljoen.

Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Daar zijn op individueel gemeentelijk niveau verder ook geen consequenties aan verbonden. Pas als het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) constateert dat het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten wordt overschreden, kan aan gemeenten worden "gevraagd" de begroting (en dan vooral het investeringsvolume) in dat jaar bij te stellen. Of dit verzoek er in een dergelijk geval komt, hangt af van de bestuurlijke weging op dat moment. Een eventuele EMU-instructie van het Rijk kan dus van invloed zijn op de investerings- en financieringsplanning.

Het EMU-saldo van de Venray komt voor 2023 in de realisatie uit op positief € 13.000 en valt ruim binnen de referentiewaarde van negatief € 5.4 miljoen. Dit was in de voorgaande jaren ook het geval.

Omschrijving	Rekening Begroting		Rekening Begroting	
	2022	2023	2023	2024
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	15.851	-4.112	12.098	-7.767
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-/ 18.425	18.013	10.753	26.198
3. Mutatie voorzieningen	+ -85	365	-158	659
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-/ 1.437	76	1.174	650
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-/ 0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-4.096	-21.836	13	-33.957

Bijlage 7. Overzicht programma's, producten, portefeuillehouders, budgethouders, commissies

Deelprogramma	Omschrijving product	Portefeuillehouder	Commissie
Omgeving	Buitensportaccommodaties	D. Janssen	Leven
Omgeving	Cultureel Centrum	W. de Schryver	Leven
Omgeving	Historische Archieven en Collecties	W. de Schryver	Leven
Omgeving	Huisvesting primair onderwijs	D. Janssen	Leven
Omgeving	Kinderopvang	D. Janssen	Leven
Omgeving	Kunst en Cultuur	W. de Schryver	Leven
Omgeving	Kunstzinnige Vorming	W. de Schryver	Leven
Omgeving	Lokaal onderwijsbeleid	D. Janssen	Leven
Omgeving	Maatschappelijke Dienstverlening	M. Leenders	Leven
Omgeving	Mondiale Bewustwording	W. de Schryver	Leven
Omgeving	Musea/monumenten/archeologie	W. de Schryver	Leven
Omgeving	Openbaar basisonderwijs	D. Janssen	Leven
Omgeving	Openbaar Bibliotheekwerk	W. de Schryver	Leven
Omgeving	Openbare gezondheidszorg	M. Leenders	Leven
Omgeving	Sociaal-cultureel werk	M. Leenders	Leven
Omgeving	Sport	M. Leenders	Leven
Omgeving	Volwasseneneducatie	D. Janssen	Leven
Omgeving	Voortgezet onderwijs huisvesting	D. Janssen	Leven
Omgeving	Zwemmen	M. Leenders	Leven
Vangnet	Gemeentelijk Minimabeleid	M. Leenders	Leven
Vangnet	Inkomensvoorziening	M. Leenders	Leven
Vangnet	Jeugdzorg	M. Leenders	Leven
Vangnet	Maatschappelijke Zorg en Begeleiding	M. Leenders	Leven
Vangnet	Uitstroombevordering	M. Leenders	Leven
Vangnet	Vreemdelingen	M. Leenders	Leven
Vangnet	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	M. Leenders	Leven

Deelprogramma	Omschrijving product	Portefeuillehouder	Commissie
Woningbouw	Bouwen	E. van Daal	Wonen
Woningbouw	Leges bouwprocedures	E. van Daal	Wonen
Woningbouw	Ruimtelijke Ontwikkeling	D. Janssen	Wonen
Woningbouw	Stads- en Dorpsvernieuwing	E. van Daal	Wonen
Woningbouw	Volkshuisvesting	E. van Daal	Wonen
Woonomgeving	Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	W. de Schryver	Wonen
Woonomgeving	Buitensportaccommodaties	D. Janssen	Wonen
Woonomgeving	Gemeentelijke onroerende zaken	D. Janssen	Wonen
Woonomgeving	Gemeentelijke onroerende zaken	D. Janssen	Wonen
Woonomgeving	Huisvesting primair onderwijs	D. Janssen	Wonen
Woonomgeving	Inzameling huisvuil	E. van Daal	Wonen
Woonomgeving	Kinderopvang	D. Janssen	Wonen
Woonomgeving	Milieu	D. Janssen	Wonen
Woonomgeving	Openbaar basisonderwijs	D. Janssen	Wonen
Woonomgeving	Openbaar groen	E. van Daal	Wonen
Woonomgeving	Overige recreatieve voorzieningen	E. van Daal	Wonen
Woonomgeving	Straatmeubilair	E. van Daal	Wonen
Woonomgeving	Volwasseneneducatie	D. Janssen	Wonen
Woonomgeving	Voortgezet onderwijs huisvesting	D. Janssen	Wonen
Woonomgeving	Wijkbeheer	E. van Daal	Wonen
Veiligheid en Handhaving	Bijzondere wetten	E. van Daal	Wonen
Veiligheid en Handhaving	Handhaving (samenwerkings-verband)	M. Uitdehaag	Wonen
Veiligheid en Handhaving	Kermissen en andere evenementen	M. Uitdehaag	Wonen
Veiligheid en Handhaving	Markten	M. Uitdehaag	Wonen
Veiligheid en Handhaving	Openbare Orde en Veiligheid	M. Uitdehaag	Wonen
Veiligheid en Handhaving	Preparatie	E. van Daal	Wonen
Veiligheid en Handhaving	Pro-actie en preventie	E. van Daal	Wonen
Veiligheid en Handhaving	Repressie en Nazorg	E. van Daal	Wonen
Natuur, Landschap en plattelandsontwikkeling	Natuurbeheer	D. Janssen	Wonen
Duurzaamheid	Duurzaamheid	E. van Daal	Wonen

Deelprogramma	Omschrijving product	Portefeuillehouder	Commissie
Economische ontwikkeling	Bouwgrondexploitaties	D. Janssen	Werken en Besturen
Economische ontwikkeling	Centrumontwikkeling	W. de Schryver	Werken en Besturen
Economische ontwikkeling	Economische ontwikkeling	W. de Schryver	Werken en Besturen
Economische ontwikkeling	Toerisme en recreatie	W. de Schryver	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Baten Parkeerbelasting	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Bermen, bermsloten en onverharde wegen	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Binnenhavens en waterwegen	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Inkomsten riolering	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Kunstwerken	D. Janssen	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Openbaar vervoer	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Openbare verlichting	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Parkeren	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Schoonhouden wegen	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Verkeer	E. van Daal	Werken en Besturen
Mobiliteit en infrastructuur	Wegen, straten en pleinen	E. van Daal	Werken en Besturen

Deelprogramma	Omschrijving product	Portefeuillehouder	Commissie
Bestuur	Bestuurlijke samenwerking	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Bestuur	Bestuursondersteuning raad- en rekenkamer	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Bestuur	Bestuursorganen	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Bestuur	Omgevingswet	D. Janssen	Werken en Besturen
Bestuur	Representatie en Kabinet	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Bestuur	Zelfsturing	W. de Schryver	Werken en Besturen
Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Basisregistratie personen	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Bestuursondersteuning	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Bijzondere wetten Publiekszaken	M. Uitdehaag	Werken en Besturen

Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Communicatie	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Lijkbezorging	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Opbrengst leges	W. de Schryver	Werken en Besturen
Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Overhead	W. de Schryver	Werken en Besturen
Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Rechtsbescherming	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Treasury	W. de Schryver	Werken en Besturen
Dienstverlening en Bedrijfsvoering	Verkiezingen	M. Uitdehaag	Werken en Besturen
Financiën	Algemene baten en lasten	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Baten baatbelasting	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Baten ozb eigenaren	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Baten ozb gebruikers	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Baten reclamebelasting	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Baten toeristenbelasting	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Beleggingen	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Bespaarde rente/rentevoordeel	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Boventallig/ voormalig personeel	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Gemeentefondsuitkeringen	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Lasten heffing/ invordering gem. belast.	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Saldo kostenplaatsen	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Saldo rekening B&L na bestemming	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Uitvoering Wet WOZ	W. de Schryver	Werken en Besturen
Financiën	Uitvoering wet WOZ	W. de Schryver	Werken en Besturen

Bijlage 8. Lijst met afkortingen

Afkorting	Uitgeschreven
AB	Algemeen Bestuur
ACM	Autoriteit Consumenten & Markt
ACT!	ACTie
AH	Albert Heijn
ALV	Algemene Ledenvergadering
AMR	Arbeidsmarktregio
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
ASL	Afvalsamenwerking Limburg
ASV	Algemene subsidieverordening
AVIM	Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel
AW	Autoriteit Woningcorporaties
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AVvA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
AZC	Asielzoekerscentrum
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW compensatiefonds
BDU	Brede Doel Uitkering
Berap	Bestuursrapportage
BIA	Business Impact Analyse
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten
BING	Bright Innovations Network Greenpoint
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BNRS	Besluit Nadere Regels Subsidieverstrekking
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOK	Bestuursovereenkomst
BPM	Belasting van Personenauto's en Motorrijwielen
BSGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BSO	Buitenschoolse Opvang
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BV	Bedrijfsvoering
BW	Burgerlijk Wetboek
BZ	Burgerzaken
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
B2B	Business to business
B&W	Burgemeester & Wethouders
CBL	Cross Border Lease
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDOKE	Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid
CE	Circulaire Economie
Ceo	Cliëntervaringsonderzoek

CFV	Centraal Fonds Volkshuisvesting
CISO	Chief Information Security Officer
CMS	Content Management Systeem
CMT	Centraal management team
COA	Centraal Ograan opvang Asielzoekers
CPB	Centraal Plan Bureau
CV	Commanditaire Vennootschap
DBC	Diagnose Behandel Combinatie
DCGV	Development Company Greenport Venlo
DGWW	Duurzame Grond-, Weg- en Waterbouw
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DMO	Directie Maatschappelijke Ondersteuning
DNR	Digitaal Nachtregister
DO	Definitief Ontwerp
DPIA	Data Protection Impact Assessments
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EDB	Economic Development Board
ELC Limburg	European Logistic Centre Limburg
EMU	Europese Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPZ	Electriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland
ESAM	Eigen, Sociale omgeving, Algemene voorziening, Maatwerk voorziening
EVO	Eigen Vervoerders Organisatie
EWRC	European Week of Regions and Cities
EZK	Economische Zaken en Klimaat
FG	Functionaris voor de Gegevensbescherming
Fido	Financiering Decentrale Overheden
FMI	Funciemengingsindex
FP&C	Financien Planning & Control
FRIT	Flexibel Regionaal Interventie Team
FTE	Full Time Employee
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GBI	Gegevens Beheer Informatiesysteem
GEMMA	Gemeentelijke Model Architectuur
GFT	Groente Fruit en Tuin
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie
GIS	Geografisch Informatie Systeem
GKA	Gelijke Kansen Alliantie
GWV	GlasWeb Venray
GOA	Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid
GOW	Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum
GREX	Grondexploitatie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
GS	Gedeputeerde Staten
G2G	Government to Government

HadM	Horst aan de Maas
HAS	Hogeschool voor studies op het gebied van Agro, Food en Leefomgeving
HBH	Hulp Bij Huishouding
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HRM	Human Resource Management
IBP	Informatiebeleidsplan
IHP	Integraal Huisvestingsplan
ICM	Intensief Casemanagement
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IKL	Instandhouding Kleine Landschapselementen Limburg
INTERREG	Programma voor transnationale samenwerking op het gebied van de ruimtelijke ordening
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
ISMS	Information Security Management Systeem
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IV	Informatievoorziening
IVP	Integraal Verbeterplan
IZA	Integraal Zorgakkoord
I&W	Infrastructuur en Waterstaat
JKC	Jenaplan Kindcentrum
KCC	Klant Contact Centrum
KCJ	Kunstencentrum Jerusalem
KDP	Kostendekkingsplan
KLPD	Korps Landelijke Politiediensten
KODE	Kader voor Opwekking Duurzame Energie
Lbv	Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LED	Light emitting diode
LIOF	Limburgs Investerings- en Ontwikkelings Fonds
LLF	Limburg Liquiditeiten Fonds
LLTB	Limburge Land en Tuinbouw Bond
LNV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
LSI	Landelijke Stuurgroep Interventieteams
LTA	Landelijke Transitie Arrangement
LV	Landelijke Voorziening
LWV	Limburgse Werkgeversvereniging
MER	Milieueffectrapportage
MFA	Multifunctionele Accommodatie
MFC	Multifunctioneel Centrum
MGR	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
MGRSDLN	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg Noord
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MO	Maatschappelijke Omvang
MOP	Meerjaren Onderhoudsplan
MOZON	Stichting Montessori-onderwijs Zuidoost Nederland
MUIP	Meerjarig Uitgaven en Investerings Plan
MVA	Materiële Vaste Activa

MW	Meerlo Wanssum
mw	megawat
NAVOS locatie	NAZorg VOormalige Stortplaatsen
NCNP	No Cure No Pay
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NLW	Noord Limburg West
NML	Noord Midden Limburg
NNL	Noord Noord Limburg
NOC/NSF	Nederlands Olympisch Comité/Nederlandse Sport Federatie
Novex	Nationale Omgevingsvisie Extra
Novi	Nationale Omgevingsvisie
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
NPRD	Nationaal Programma Ruimte voor Defensie
NRD	Notitie Reikwijdte en Detailniveau
NV	Naamloze Vennootschap
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OHBA	Onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers
OKO	Opgroeien in een Kansrijke Omgeving
OO-model	Organisatie Ontwikkelmodel
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OOT	Openbare Orde Teams
OVA	Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling
OZB	Onroerend Zaak Belasting
P&C	Planning en Control
P&IB	Privacy en Informatiebeveiliging
P2P	People to People
PBD	Plastic verpakkingen, Blik en Drinkpakken
PBE	Publiek Belang Electriciteitsproductie
PDV	Perifere Detailhandels Vestigingen
PGB	Persoonsgebonden budget
PHO	Portefeuillehoudersoverleg
PLOOI	Platform Open Overheidsinformatie
PM	Pro Memori
PMD	Plastic Metaal en Drankkartons
pMIEK	provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
PO	Primair Onderwijs
PO	Privacy Officer
POC	Percentage Of Completion
POI	Provinciale OndersteuningsInstellingen
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
PwC	PricewaterhouseCoopers
RBO	Regionaal Bureau Opdrachtgeven
RES	Regionale EnergieStrategie
RESNML	Regionale EnergieStrategie Noord- en Midden-Limburg
RIB	Raadsinformatiebrief
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum

RMO	Regionaal Mobiliteitsoverleg
RUD	Regionale UitvoeringsDienst
RUD LN	Regionale UitvoeringsDienst Limburg Noord
RvC	Raad van Commissarissen
RWE	Rheinisch-Westfälisches Elektrizitätswerk
RWS	Rijkswaterstaat
SAP	Sociaal Activeringsprogramma
SBO	Speciaal Basisonderwijs
SD	Sociaal Domein
SDW	Stad, Dorpen en Wijken
SISA	Single Information Single Audit
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SPM	Strategisch Personeelsmanagement
SO	Speciaal Onderwijs
SOJ	Specialistische Ondersteuner Jeugd
SPV	Strategisch Plan Verkeersveiligheid
SPOV	Stichting Primair Onderwijs Venray
SPUK	Specifieke Uitkering
STRDR	Strijder
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TLN	Transport en Logistiek Nederland
TONK	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
TOP	Toeristische Overstap Punt
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers
TPN	Trade Port Noord Venlo
TRPV	Toeristisch Recreatief Platform Venray
UP	Uitvoeringsprogramma
UWV	Uitvoeringsinstelling WerknemersVoorzieningen
Vavo	Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
VBNE	Vereniging Bos en Natuureigenaren
VGP	Venlo Greenpark
VIMC	Venrayse Instandhoudingsverordening Monumenten
VLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOG	Verklaring Omtrent het Gedrag
VOP	Venrays Ondernemers Platform
VP	Verbonden Partijen
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
VTE	Vrijtijdseconomie
Vpb	Vennootschapsbelasting
VTH	Vergunningverlening Toezicht en Handhaving
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
Vz	Voorziening
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsvergunning
Wams	Wet Aanpak Meervoudige problematiek sociaal domeins
Wet HOF	Wet houdbare overheidsfinanciën
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

WML	WaterleidingsMaatschappij Limburg
WLZ	Wet Langdurige Zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WNRA	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WNT	Wet Normering Topinkomens
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WOO	Wet Open Overheid
WoR	Welzijn op Recept
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting
WPB	Wet Bescherming Persoonsgegevens
Wpg	Wet politiegegevens
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds sociale woningbouw
WVG	Wet Voorkeursrecht Gemeenten
Wvggz	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWL	Wonen, Werken en Leven
ZIN	Zorg in Natura
ZN	Zorgverzekeraars Nederland
ZonMw	ZorgOnderzoek Nederland en het gebied Medische Wetenschappen
ZVH	Zorg- en Veiligheidshuizen
3RO	3 Reclasseringsorganisaties

Bijlage 9. Budgetoverhevelingen
Budgetoverhevelingen 2023 naar 2024 e.v., opgenomen in de
Jaarrekening 2023.

Nr.	Deel progr.	Beïnvloeding resultaat	Omschrijving	Bedrag	overhevelen naar		
					Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BUDGETOVERHEVELINGEN							
<i>Aangevraagde budgetoverhevelingen</i>							
1	3.2	Aanleg glasvezel centrum Venray	Budget is bedoeld om toezicht te houden of de kabels op de juiste plek en diepte worden gelegd en het straatwerk weer naar voldoende niveau is tergebracht nadat door de aannemer van KPN glasvezel in de grond is gelegd in de bebouwde kom van Venray. Door aanloopproblemen in de voorbereiding is het project later gestart dan verwacht, pas in november 2022. De uitvoering zou ongeveer ruim een jaar gaan duren dus hebben we een groot gedeelte nog niet kunnen uitvoeren. De uitvoering van de rest gaat gebeuren in 2024. Bij deze dus het verzoek om het totale beschikbare budget over te hevelen naar 2024. Het negatieve bedrag betreft de verschuiving van de opbrengst.	45.183	45.183	-	-
2	2.2	Aanplant bomen 2023	In 2023 heeft de beheerdiscipline Boombeheer over moeten stappen naar een nieuw beheerprogramma, van GBI naar iAsset. Daarin heeft boombeheer eerst de werkzaamheden die op dat moment in uitvoering waren (opdracht afmelden en registreren van snoeiwerk en de boomcontrole) en in vrijwel het gehele jaar doorlopen op orde willen krijgen. Dat zodat daarin doorgang kon plaatsvinden. De overstap heeft helaas op alle vlakken in boombeheer de nodige tijd gevraagd reden; geheel andere werkwijze en nog nodige ontwikkeling/inrichting in dit beheerprogramma en het vervangen van vaktermen naar de IMBOR open standaard (kort: een uniforme benaming voor beheerobjecten). Van de opdracht aanplant bomen voor boombeheer heeft het inventariseren en verwerken van gegevens in iAsset in augustus en september plaatsgevonden. Er is op dat moment weer gebleken dat dat niet vanzelfsprekend was. Door de benodigde ontwikkelingen in het programma iAsset heeft de aanbesteding van deze opdracht vertraging opgelopen. Het gevolg daarvan is dat de aanplant van bomen niet in 2023 uitgevoerd en financieel afgerond kon worden. De uitvoering van aanplant bomen wordt nu in 2024 t/m week 14 uitgevoerd.	52.416	52.416	-	-

3	3.1	Stimuleringsregeling centrum	Vanuit de Stimuleringsregeling Centrumvisie voor de periode 2021-2023 staan nog een viertal subsidietoekenningen open ter vaststelling en betaling in 2024. De termijn tussen beschikking en daadwerkelijke kan soms aanzienlijk zijn omdat we hier te maken hebben met verbouwprojecten (transformatiesubsidie).	57.497	57.497	-	-
4	3.1	Advieskosten Omgevingsprogramma Economie	In 2024 wordt het Omgevingsprogramma Economie opgesteld. Het was de bedoeling om hiermee al in 2023 te starten maar door andere prioriteiten is dit uitgesteld. Opdracht A4 is in concept gereed. Planning is dat het programma direct na de zomer door het college wordt vastgesteld. Externe adviseurs zorgen voor ondersteuning. Hierbij gaat het zowel om de inhoud (uitwerking en onderbouwing speerpunten) als het proces (interne en externe participatie).	49.394	49.394	-	-
5	4.2	Pilot trainees	In september 2022 is besloten een pilot met trainees te starten. Twee trainees zijn succesvol gestart en inmiddels al een jaar aan het werk op diverse opdrachten. De opzet is om een derde trainee te werven in 2024 zodat de leerervaringen met de eerste twee trainees meegenomen kunnen worden. Tevens kan de trainee dan worden geworven middels het nieuwe arbeidsmarktbenaderingsconcept wat in 2024 van start gaat. Hiervoor is het echter wel noodzakelijk het restantbudget talentmanagement over te hevelen naar 2024. In 2023 kon één van de trainees deels ingezet worden op projecten waarvoor een subsidiebijdrage is ontvangen. Hierdoor is het restantbudget dat voor de pilot trainees beschikbaar was in 2023, slechts ten dele besteed. Een deel van dit restantbedrag is nodig voor 2024. Voor 2024 wordt onderzocht om extra trainees aan te stellen, waarvoor de € 40.000 van 2023 als extra dekking ingezet kunnen worden.	40.000	40.000	-	-
6	4.2	Organisatie-ontwikkelbudget	In het kader van Strategisch personeelsmanagement, arbeidscommunicatie en talentontwikkeling konden enkele activiteiten voor 2023 niet meer gerealiseerd worden. Daarnaast is er in het kader van de (opstart voor de) digitale transformatie een organisatiebrede impuls nodig voor procesoptimalisatie en de afstemming tussen de diverse adviseurs van de afdeling bedrijfsvoering voor een integrale advisering/ondersteuning aan het management. De resterende financiële middelen van 2023 worden hiervoor in 2024 ingezet.	64.725	64.725	-	-
7	5.1	Toerisme en Recreatie	De upgradings van de Jozef en Maria fietsroute (€ 12.500) samen met de gemeente Kevelaer is doorgeschoven naar 2024 en wordt in Q3 opgepakt. 2023 en 2024 zijn overgangsjaren voor wat betreft de regionale en lokale promotie. Het bedrag van €31.100 wordt in 2024 ingezet om stappen te zetten om te komen tot een structurele regionale en lokale promotiestructuur vanaf 2025. Een separaat voorstel voor de jaren 2025 en verder wordt eind 2024 aan het college en indien nodig aan de gemeenteraad voorgelegd.	43.600	43.600	-	-

8	2.1	Implementatie Omgevingswet (incl. Wkb)	De Omgevingswet en de Wkb zijn op 1 januari 2024 in werking getreden. De implementatie is daarmee niet afgerond maar loopt de komende jaren nog door. Het is duidelijk dat de invoering van de Omgevingswet echt gezien moet worden als een transitie, die nog jaren in beslag gaat nemen en waar ook nog extra kosten mee gemeoid zullen zijn. Zowel in de verdere ontwikkeling van het instrumentarium (denk aan Omgevingsplan), in de benodigde aanpassingen in de uitvoering als in het opzetten van een goede sturing en monitoring zijn de komende jaren nog investeringen nodig. We stellen dan ook voor om de resterende middelen op dit budget ad € 47,000 te behouden voor de verdere implementatie van de omgevingswet en om deze over te hevelen naar 2024.	47.000	47.000	-	-
9	4.3	Inzet IV-ontwikkelplan: kostenraming en -dekking over te zetten naar 2024	In de eerste Berap 2022 is het IV-ontwikkelplan door de Raad goedgekeurd. Met het plan ontwikkelen we team I&A door en professionaliseren we verder. Het ontwikkelplan bestrijkt meerdere jaren en dus verzoeken we het budget over te zetten naar 2024. Dit gaat zowel om de lastenkant als de bijbehorende dekking vanuit de frictiereserve.	276.269	276.269	-	-
10	4.3	Dataintegratie SOR	In 2023 hebben we verschillende acties uitgevoerd rond de data-integratielaag. We hebben noodzakelijke updates uitgevoerd. Met een marktverkenning hebben we onderzocht hoe we de laag in de toekomst gaan inrichten en door ontwikkelen. Nu dat dit duidelijk is gaan we in 2024 hiermee aan de slag. Ondertussen is er een projectplan vastgesteld voor de inrichting van de data integratielaag in de makelaarsuite van PinkRoccade. We huren een data- en integratie specialist in. We faseren de oude applicatie enable-U uit.	238.863	238.863	-	-
11	4.3	Project vervanging infrastructuur	In 2023 heeft team I&A de vervanging van de computersystemen en het extra beveiligen daarvan voorbereid. De specificaties van de systemen zijn uitgewerkt en offertes geaccordeerd. De aanpak is duidelijk. In 2024 voeren we de vervanging daadwerkelijk uit.	137.246	137.246	-	-
12	1.1	Verbeteren ventilatie basisschool	In 2022 hebben wij vanuit het Rijk Corona middelen gekregen voor het verbeteren van de ventilatie op de basisscholen. SPOVenray heeft op ons verzoek nader onderzoek laten doen op vier basisscholen in de gemeente Venray. De resultaten zijn inmiddels binnen. Op basis daarvan zal SPOVenray een verzoek indienen bij de gemeente voor een financiële bijdrage in de kosten van verbetering binnenklimaat/ventilatie. Het is de bedoeling dat deze plannen in 2024 ten uitvoering worden gebracht. De ontvangen rijksmiddelen van € 50.000 zijn daarvoor bedoeld.	50.000	50.000	-	-

13	1.1	Energietoeslag	Vanuit het Rijk zijn via de decembercirculaire middelen beschikbaar gesteld voor uitvoeringskosten en verstrekkingen energietoeslag 2023. Bij de 2e berap is hiermee al rekening gehouden, zodat er vast energietoeslag verstrekt kon worden. De ontvangst van het budget zit in het gemeentefonds. De energietoeslag 2023 loopt nog tot juni 2024. Er volgen dus nog verstrekkingen/betalingen in 2024.	321.000	321.000	-	-
14	1.1	Mantelzorg	We hebben ons als gemeente aangemeld voor de pilot mantelzorgverklaring en het verbeteren van de toegang tot mantelzorgregelingen. Het betreft een subsidiebedrag van €50.000,- die verstrekt is door het ministerie van volksgezondheid, Welzijn en Sport via de meicirculaire 2022. Er komt nieuw mantelzorgbeleid. Door andere prioritering is dit in 2023 niet gelukt, planning wordt nu 2de kwartaal 2024.	50.000	50.000	-	-
15	1.1	Toekomstplan jongerencentra	Het proces rondom The B loopt nog en gedurende 2024 zal ook nog inzet nodig zijn van de externe projectleider. Besluitvorming over The B voorzien in 2024.	79.253	79.253	-	-
16	1.2	Werken aan het terugdringen van wachtlijsten Jeugd en Wmo.	In het collegeprogramma 2022-2026 is vastgesteld dat we gaan werken aan het terugdringen van de wachtlijsten Jeugd en Wmo. Hiervoor zijn extra middelen beschikbaar gesteld. Zoals in de RIB wachtlijst jeugd d.d. 16-04-2024 staat vermeld is inmiddels besloten dat met dit budget extra formatie ingehuurd wordt gericht op het afhandelen van de Jeugdwet aanvragen. De wachtlijst Wmo is momenteel beheersbaar en stabiel.	80.000	80.000	-	-
17	1.2	Toegang tot algemene voorziening.	De ontwikkelingen van een nieuwe toegang door de gemeente Venray samen met partners die algemene voorzieningen bieden is een te grote stap gebleken. Dit jaar wordt voor de inwoners van Venray een fysieke toegang ontwikkeld door Synthese en MEE waarbij diverse andere partners met algemene voorzieningen worden betrokken. In deze toegang komt het grote aanbod wat Venray aan algemene voorzieningen heeft samen. Vanuit deze toegang kan ook de samenwerking met de toegang van de gemeente opnieuw vorm worden gegeven.	100.000	100.000	-	-
18	4.2	Inrichtingskosten ten behoeve van Hybride Werken	Deze budgetoverheveling wordt aangevraagd om in 2024 alsnog de aanschaf van diverse goederen ten behoeve van hybride werken te kunnen bekostigen. Hierbij moet worden gedacht aan belcellen, aanlandtafels, bijhorend meubilair en aankleding van ruimten in het Gemeentehuis (Atelier). Realisatie hiervan vindt plaats in Q1 en Q2 van 2024.	50.168	50.168	-	-

19	2.2	Reactivering vliegbasis de Peel	Programma vliegbasis De Peel is in een nieuw proces terechtgekomen. Het nieuwe proces zal opnieuw eisen dat wij het programma van Defensie kritisch volgen. Hiervoor zal het nodig zijn om op onderdelen externe expertise aan te trekken. Het programma heeft tot en met 2025 een jaarlijks budget van € 125.000. Waarbij niet bekend was en is wanneer die middelen worden benut. Zoals het proces nu loopt is het aannemelijk dat zich uitstrekt tot 2028. Er wordt voor een bedrag van € 125.000 een budgetoverheveling aangevraagd naar 2024. Wanneer het totale budget voor 2024 niet toereikend is zal dit via de reguliere berap worden bijgesteld.	125.000	125.000	-	-
20	4.2	Nieuw financieel pakket	De gemeente Venray is samen met de gemeente Horst aan de Maas bezig met de vervanging van het financiële pakket. Dit betreft een intensief traject wat de nodige inzet met zich meebrengt. De implementatie, inrichting en hiermee samenhangend de te maken kosten vinden grotendeels plaats in 2024. De livegang staat gepland voor 1 januari 2025.	225.742	225.742	-	-
21	4.2	Samenwerking bedrijfsvoering Venray-Horst aan de Maas	Wij stellen voor het restant budget van 2023 van 22.000 euro over te hevelen naar 2024 als werkbudget waarmee de samenwerking op het gebied van informatievoorziening, financiën en personeelszaken wordt ondersteund. De middelen zullen worden ingezet om capaciteit voor de samenwerking vrij te spelen en ten behoeve van activiteiten ter bevordering van kennisuitwisseling en procesinrichting. Dit alles om te komen tot een effectieve samenwerking en een betere dienstverlening aan onze inwoners.	22.029	22.029	-	-
22	3.2	Diverse verkeeronderzoeken	De planning was om in 2023 diverse verkeersonderzoeken uit te laten voeren. Deze onderzoeken hebben niet allemaal plaatsgevonden. Er moet nog een onderzoek plaatsvinden naar de kruispunten op de Maasheeseweg ivm de geplande reconstructie van deze weg in 2025/2026. Dit onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden ivm personele wisselingen. Ook is aan de dorpsraden van Ysselsteyn, Heide en Veulen toegezegd een onderzoek te doen naar de verkeerssituatie in het buitengebied tussen deze dorpen. Dit onderzoek heeft langer op zich laten wachten dan gepland ivm de input van de diverse dorpsraden. De offerteaanvragen voor beide onderzoeken zijn inmiddels verstuurd. Beide onderzoeken kunnen daarmee in Q2/Q3 2024 afgerond worden.	69.809	69.809	-	-

23	2.5	Aanleg bos	In november 2023 is de rapportage Mogelijkheden voor aanleg van Bos en planten van Bomen in het College besproken. In 2024 starten we met de aanleg van de eerste ca 15 hectares bos. Grondverwerving heeft meer tijd in beslag genomen zodat we in 2023 niet konden beginnen met de aanleg van het bos. In 2024 zijn de eerste hectares wel in eigendom en kunnen we starten met de aanleg van het bos dat in 2023 al voorzien was.	197.000	197.000	-	-
24	2.1	Wonen	In 2022 is het Omgevingsprogramma Wonen vastgesteld met hieraan gekoppeld een uitvoeringsagenda. Voor de uitvoering is externe ondersteuning en advisering noodzakelijk. Te denken valt aan de 'versnelling van de woningbouw' (ook in relatie tot de ondertekening van de woondeal Limburg), opstellen Huisvestingsverordening, en onderzoek naar mogelijkheden van woningsplitsing en bevordering van doorstroming op de woningmarkt. Hiervoor is een bedrag van € 100.000 via de MUIP voor 2023 beschikbaar gesteld. De werkzaamheden zijn in 2023 niet afgerond, vandaar dat budgetoverheveling noodzakelijk is.	70.000	70.000	-	-
25	1.1	Inzet coronagelden 'Venray veert op'	In verband met corona hebben een aantal projecten vertraging opgelopen, waaronder 'Gezonde school in de wijk 't Brükske' en Buurtgezinnen. Beide zijn inmiddels van start gegaan.	22.126	22.126	-	-
26	2.5	Energietransitie	Het Uitvoeringprogramma Warmte en Besparen 2022-2025 bevat het project 'gebiedsgerichte aanpak Duurzaam Wonen'. Er is budget gereserveerd om 2 buurten te ondersteunen bij het opzetten van een buurtuitvoeringsplan. De voortgang is afhankelijk van de aanwezigheid van een actieve groep bewoners. Er zijn wel initiatieven maar deze zijn nog niet in het stadium van concrete plannen. We beogen dat de initiatieven doorgroeien met hulp vanuit de gemeente en alsnog het budget nodig is.	80.000	80.000	-	-

27	2.4	Omgevingsprogramma Landelijk Gebied	Het omgevingsprogramma Landelijk Gebied is een programmatische aanpak van de opgaven in het landelijk gebied om de doelen van uit de omgevingsvisie te halen. Het programmabudget is bestaand geld en binnen dit budget worden meerdere projecten uitgevoerd. Om de kennis binnen de gemeente Venray te houden wordt de uitvoering van de projecten zoveel mogelijk bij eigen medewerkers belegd. Om eigen medewerkers de mogelijkheid te geven om taken binnen dit omgevingsprogramma uit te voeren zullen andere taken van de medewerker elders belegd moeten worden. Dit betekent dus dat er extern capaciteit wordt ingehuurd. De uitvoering van deze projecten gaat over meerdere jaren. Dit omdat er een bepaalde volgordelijkheid in aanwezig is, maar ook in verband met de beschikbaarheid van eigen medewerkers. Het is niet altijd duidelijk hoeveel capaciteit ingehuurd moet worden en of deze capaciteit ook beschikbaar is. Daarom is er een raadsvoorstel in voorbereiding om het niet gebruikte programmabudget van dit omgevingsprogramma jaarlijks over te hevelen. Voor 2023 nu het verzoek om het budget voor de uitvoeringskosten van het omgevingsprogramma Landelijk Gebied over te hevelen naar 2024.	33.044	33.044	-	-
28	2.5	Klimaatadaptatie	De 68.227 euro zijn opgenomen voor tijdelijke personele kosten voor de uitvoering van projecten uit het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Er heeft zich vertraging voorgedaan in de uitvoering van de werkzaamheden als gevolg van andere prioriteiten binnen het Omgevingsprogramma Venray Vergroent. De kosten voor 2023 voor adviseur Duurzaamheid, die voornamelijk werkzaamheden heeft verricht voor het vastgestelde Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie dienen uit dit budget gefinancierd te worden.	68.227	68.227		
29	2.2	Collegeprogramma VTH: Het ontwikkelen van beleid op niet benutte vergunningen (zowel bouwen, als milieu).	Het beleid is nog niet opgesteld en vastgesteld, omdat de inventarisatie van de betreffende vergunningen nog niet is afgerond, vanwege andere prioriteiten.	50.000	50.000		
Aangevraagde budgetoverhevelingen				2.745.591	2.745.591	-	-
Eerder reeds besloten budgetoverhevelingen							
30	1.1	Interieurbudget BiblioNu	Zoals besloten in het collegebesluit op 19-12-2023 wordt € 568.000 budget overgeheveld naar 2024, als bijdrage aan het interieur van BiblioNu in het oude AH-pand.	568.000	568.000	-	-
TOTAAL BUDGETOVERHEVELINGEN				3.313.591	3.313.591	-	-
RESULTAATBESTEMMINGEN							
Aangevraagde							

resultaatbestemmingen							
31	4.1	Omgevingswet middelen decembercirculaire	<p>Het rijk heeft in het coalitieakkoord extra middelen toegezegd als compensatie voor de invoeringskosten die gemeenten maken voor de Omgevingswet. Dit betreft € 150 mln. in 2022, € 103,7 mln. in 2023, € 71 mln. in 2024 en € 80 mln. in 2025.</p> <p>In 2022 hebben we in dit kader al een bedrag van € 475.064 ontvangen. De compensatie voor 2023 ad € 326.740 hebben we pas aan het einde van het jaar 2023 ontvangen bij de decembercirculaire. De kosten die we in 2023 gemaakt hebben voor de implementatie van de Omgevingswet zijn volledig gedekt uit het bestaande implementatiebudget. Dit betekent dat de compensatie die we voor 2023 hebben ontvangen volledig onbenut is gebleven.</p> <p>Inmiddels is duidelijk dat de invoering van de Omgevingswet echt gezien moet worden als een transitie, die nog jaren in beslag gaat nemen en waar ook nog extra kosten mee gemoeid zullen zijn. Zowel in de verdere ontwikkeling van het instrumentarium (denk aan Omgevingsplan), in de benodigde aanpassingen in de uitvoering als in het opzetten van een goede sturing en monitoring zijn de komende jaren nog investeringen nodig. We stellen dan ook voor om de middelen ad € 326.740, die in de decembercirculaire 2023 zijn toegekend voorlopig te behouden voor de verdere implementatie van de omgevingswet en om deze via resultaatbestemming over te hevelen naar 2024.</p> <p>In 2024 zullen we via de P&C-cyclus rapporteren over de besteding van deze middelen, ook in relatie tot de compensatie die we in 2024 en 2025 nog verwachten te ontvangen.</p>	326.740	326.740	-	-
32	2.4	Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak middelen decembercirculaire	<p>In de decembercirculaire 2023 van het gemeentefonds zit een bijdrage voor de gemeentelijke inzet bij het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Het NPLG wordt provinciaal uitgewerkt in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). In Limburg is dit het Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG). Het LPLG wordt opgebouwd uit 4 gebiedsplannen. Voor Venray betekent dat haar bijdrage bij het opstellen van het Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG) in het "gebiedsplan De Peel". Het gaat hier om een bijdrage uit het gemeentefonds van € 50.205 euro. Dit is een toezegging die het rijk eind 2023 gedaan heeft voor de gemeentelijke inzet voor het jaar 2023. Voor 2024 heeft het rijk geen toezegging gedaan, maar er wordt wel inzet verwacht. Het voorstel is deze middelen voorlopig te behouden en om deze via resultaatbestemming over te hevelen naar 2024. In 2024 zullen we via de P&C-cyclus rapporteren over de besteding van de middelen, ook in relatie tot toezeggingen die mogelijk in 2024 en 2025 nog volgen.</p>	50.205	50.205	-	-

33	1.2	Opvang Vluchtelingen uit Oekraïne	<p>Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne krijgt de gemeente Venray een vast normbedrag per beschikbaar bed per dag. Door een efficiënt beheer en medewerking van onze partners, lukt het om de totale opvang binnen dit bedrag te realiseren. Er is geen verplichting om het overgebleven budget terug te storten.</p> <p>De gemeenteraad heeft op 12 december besloten dat de gemeente Venray voor de komende 15 jaar een duurzame opvang wil realiseren voor een brede doelgroep van ontheemden (asielzoekers, statushouders en vluchtelingen). Voor het realiseren van deze opvang zijn substantiële bedragen nodig. Met name omdat de gemeente Venray geen eigen panden of gronden heeft en omdat het met de huidige materiaal- en arbeidsprijzen niet mogelijk is om (al dan niet tijdelijke) sociale huurwoningen te realiseren en verhuren met een sluitende exploitatie.</p> <p>Daarom is het noodzakelijk om het resterende budget 2023 over te hevelen naar 2024. Bij de beslissing over de (invulling van) de mogelijke locaties kan dit budget dan worden ingezet voor de realisatie van de duurzame opvang.</p>	2.787.219	2.787.219	-	-
TOTAAL RESULTAATBESTEMMINGEN				3.164.164	3.164.164	-	-
TOTAAL BUDGETOVERHEVELINGEN EN RESULTAATBESTEMMING				6.477.755	6.477.755	-	-

Geen resultaatbeïnvloeding	Overheveling restant exploitatiebudgetten	497.512	497.512	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Algemene reserve	617.394	617.394	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Regionaal Transformatiefonds SD Jeugd	-	-	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Huisvesting primair onderwijs	-	-	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Frictiereserve	276.269	276.269	-	-
Resultaatbeïnvloeding	Exploitatiebudget (zonder dekking uit reserve)	5.086.580	5.086.580	-	-
		6.477.755	6.477.755	-	-

Geen resultaatbeïnvloeding

Een bedrag van € 963.965 vrij te laten vallen uit de reserve overheveling restant exploitatiebudgetten en te storten in de algemene reserve.

Onderwerp Jaarverslag en jaarrekening 2023.

Zaaknummer	Steller	Simone Martens-van Bussel
	Team	Financiën Planning en Control
Raad datum	Teammanager	Aad Scheepers
27 juni 2024	Portefeuillehouder	Wim de Schryver

Openbaarheid

Ja, per 16 mei.

Ter advisering/kennisneming/bespreking

Ter bespreking.

Voorstel

1. De raad voorstellen om:
 1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 vast te stellen.
 2. Het positieve resultaat van de Programmaverantwoording 2023 vast te stellen op € 17.907.189.
 3. Akkoord te gaan met verzoeken tot overheveling en / of doorschuiven van budgetten voor een totaalbedrag van € 6.477.755 (bijlage 9).
 4. Opheffen reserve R.16070 Regionaal transformatiefonds SD Jeugd.

Raadsvoorstel

Inleiding

Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 is het sluitstuk van de P&C-cyclus 2023. De P&C-cyclus 2023 is begonnen met de kadernota 2023 en de begroting 2023 gevolgd door de 1^e en 2^e bestuursrapportages waarbij bijstellingen hebben plaatsgevonden. In de jaarrekening 2023 is de realisatie van het boekjaar 2023 weergegeven.

Vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening 2023. Hierin legt het college van B&W verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid.

Tot 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de gemeente. Met ingang van 2023 geeft het college van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverantwoording af. De gemeenteraad heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening 2023.

Beoogd resultaat

Het vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening 2023 door de raad.

Argumenten

Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 is de afsluiting van de planning- en control cyclus 2023. Wettelijk is vastgelegd dat de raad het boekwerk moet vaststellen.

1.1 Positief resultaat 2023

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn definitief en resulteert in een positief resultaat van € 17.907.189.

Het jaar 2023 is een bijzonder jaar binnen de gehele gemeentesector met incidentele voordelen, prijsinflaties en het tekort aan materialen en personeel. Om middelen in de toekomst in te zetten, die aan de voorwaarden voldoen die de raad heeft gesteld, vinden er budgetoverhevelingen plaats van 2023 naar het jaar 2024. Zie hiervoor argument 1.2 en 1.3.

De accountant is in de afrondende fase van de controle. Het concept accountantsverslag is op 6 mei besproken met de Wethouder Financiën en de accountant. De auditcommissie zal op 12 juni het accountantsverslag bespreken met de accountant.

1.2 Tot en met 1.3 Budgetoverhevelingen en resultaatbestemming jaarrekening 2023.

Het bespreken van de budgetoverhevelingen en resultaatbestemmingen jaarrekening 2023. In het vaststellingsbesluit van de jaarrekening 2023 wordt verwezen naar bijlage 9 van de jaarrekening. Hier is een specifiek overzicht opgenomen inzake de budgetoverhevelingen.

Het totaalbedrag aan budgetoverhevelingen is € 6.477.755 echter € 5.086.580 heeft resultaatteffect wanneer deze budgetoverhevelingen worden goedgekeurd. Het overige deel is namelijk reeds opgenomen in specifieke reserves. Vanuit wet en regelgeving en transparantie worden deze overhevelingen zoals gebruikelijk ook inzichtelijk gemaakt.

Budgetoverhevelingen 2023 naar 2024 e.v., opgenomen in de Jaarrekening 2023.					
Beïnvloeding resultaat	Soort Reserve	Bedrag	overhevelen naar		
			Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Geen resultaatbeïnvloeding	Overheveling restant exploitatiebudgetten	497.512	497.512	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Algemene reserve	617.394	617.394	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Regionaal Transformatiefonds SD Jeugd	-	-	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Huisvesting primair onderwijs	-	-	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Frictereserve	276.269	276.269	-	-
Resultaatbeïnvloeding	Exploitatiebudget (zonder dekking uit reserve)	5.086.580	5.086.580	-	-
		6.477.755	6.477.755	-	-
Geen resultaatbeïnvloeding	Een bedrag van € 963.965 vrij te laten vallen uit de reserve overheveling restant exploitatiebudgetten en te storten in de algemene reserve.				
	Uiteindelijk totaal overheveling restant exploitatiebudgetten naar 2024.				
	Exploitatiebudget (zonder dekking uit reserve)	5.086.580			
	Overheveling restant exploitatiebudgetten	497.512			
		5.584.092			

De raad heeft beslissingsbevoegdheid over de reserves waardoor deze besluitvorming volgens wet en regelgeving expliciet behoort plaats te vinden. Binnen de gemeente Venray is het gebruikelijk om het aantal reserves tot een minimum te beperken. Het ontstaan (de vorming) van de reserve overheveling restant exploitatiebudgetten, de algemene reserve, de reserve regionaal transformatiefonds sociaal domein (SD) Jeugd en de frictiereserve zijn in eerdere jaren door de raad besloten.

Raadsvoorstel

Van de overige in vorige jaren overgehevelde budgetten, voor een bedrag van € 963.965, wordt voorgesteld deze te laten vrijvallen uit de reserve overheveling restant exploitatiebudgetten en te storten in de algemene reserve.

1.4 Opheffen reserve R.16070 Regionaal transformatiefonds SD Jeugd.

Het betreft regionale middelen (Transformatiebudget) die Venray in haar beheer had tot 1 oktober 2023 voor de gehele regio. De middelen zijn inmiddels volledig besteed. Het beheer van de middelen ten behoeve van de regionale samenwerking is overgedragen aan gemeente Peel aan de Maas per 1 oktober 2023. Aan dit budget wordt jaarlijks een bijdrage geleverd aan de hand van de verdeelsleutel. De verdeelsleutel is regionaal afgestemd.

Kanttekeningen en risico's

De externe accountant is met de afrondende fase van de accountantscontrole bezig. Op 6 mei heeft een bespreking met de externe accountants plaatsgevonden in verband met het concept accountantsverslag. De wethouder financiën en concern controller hebben o.a. deelgenomen aan deze bespreking. Op 12 juni vindt de bespreking van het accountantsverslag door de accountant met de auditcommissie en de wethouder financiën plaats.

Communicatie

Via de griffie wordt de Jaarrekening 2023 aangeboden aan de raad.

Een gezamenlijk persbericht van de Jaarrekening 2023 en Kadernota 2025 wordt aan de pers beschikbaar gesteld.

Financiële gevolgen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt de gemeenteraad de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2023, na vaststelling van de jaarrekening 2023. Onder het kopje argumenten is een toelichting gegeven over de resultaatbestemming.

Vervolgtraject besluitvorming

Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 wordt in de raadsvergadering van 27 juni behandeld in de raad.

Evaluatie

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn het sluitstuk van de planning- en controlcyclus 2023.

Bijlagen

Bijlage 1: Boekwerk jaarverslag en jaarrekening 2023.

Naslagwerk

Begroting 2023, kadernota 2024 (inclusief 1^e bijstellingen 2023), 2^e bestuursrapportage 2023.